

146974

**AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE
POLİS EĞİTİMİ**

Bilal ÇAVUŞOĞLU

146974

İnönü Üniversitesi SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin

KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI İÇİN Öngördüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ Olarak Hazırlanmıştır.

(Malatya, Mart 2004)

**AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE
POLİS EĞİTİMİ**

Bilal ÇAVUŞOĞLU

Danışman: Yrd.Doç.Dr.Hüseyin ERKUL

İnönü Üniversitesi SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI İÇİN Öngördüğü
YÜKSEK LİSANS TEZİ Olarak Hazırlanmıştır.

(Malatya, Mart 2004)

ONAY SAYFASI

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Kamu Yönetimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. S. Kemal KARTAL

Akademik Unvanı, Adı Soyadı

[Handwritten Signature]

Üye : Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ERKUL

Akademik Unvanı, Adı Soyadı

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yusuf KARAKILÇIK

Akademik Unvanı, Adı Soyadı

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

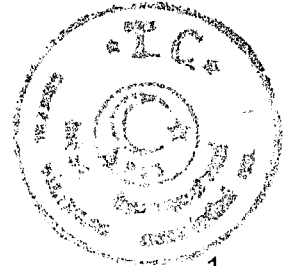
[Handwritten Signature]
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **“AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE’DE POLİS EĞİTİMİ”** başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Bilal ÇAVUŞOĞLU

08 Mart 2004

ÖNSÖZ

Bilim ve teknolojideki baş döndürücü gelişmeler bireysel ve toplumsal yaşamı doğrudan etkilemekte, özellikle kamu hizmeti sunan kurumları kendilerini yenilemeye ve yeni önlemler almaya zorlamaktadır. Bu hızlı gelişimin beraberinde getirdiği olanaklar, insanlığın yararına kullanıldığı gibi suç dünyası tarafından kullanılması durumunda toplumsal yaşamı tehdit edebilmektedir.

Bu çerçevede toplumu oluşturan bireylerin mutlu, özgür ve güvenlik içerisinde yaşamlarını devam ettirmeleri büyük ölçüde güvenlik örgütlerinin vereceği hizmetin niteliğine bağlıdır. Nitelikli hizmet ise hiç şüphesiz iyi yetişmiş, akını kullanabilen ve bilimsel düşünce yapısına sahip insan gücüyle gerçekleştirilebilmektedir. Bu noktada polis örgütlerinin insan gücünü yetiştiren polis eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir.

Küreselleşmenin yaşandığı bugünün dünyasında, suç ve suçlularla etkin mücadele ülkeler arası işbirliğini zorunlu hale getirmiştir.

Avrupa Birliği (AB)'ne giriş sürecinde olan Türkiye'nin, Birlik üyesi ülkelerin polis örgütlerini, polis eğitim dizgelerini tanıması bu alanda kurulacak olası işbirliği çalışmalarını kolaylaştıracaktır.

Diğer yandan Avrupa Birliği'nin genel olarak polis eğitimine yaklaşımı, Avrupa Polis Etiği İlkeleri ve AB'nin polis eğitim kurumlarının çözülmesi, gerek Birlik üyesi ülkeler gerekse aday ülkeler için yol gösterici bir işlevi yerine getirecektir.

Üye ülkelerin kendi özgün yapılarını korumak koşuluyla aralarındaki işbirliği olanaklarını en üst düzeye çıkarmaları başta bu ülke yurttaşları olmak üzere tüm uygar dünyanın yararına olacaktır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında engin bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım İnönü Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. S. Kemal KARTAL, tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ERKUL ve İnönü Üniversitesi İİBF öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr Yusuf KARAKILÇIK'a teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca, bu konuda bana her türlü desteği veren Malatya Polis Meslek Yüksek Okulu personeline, özellikle Polis Memurları Nihat DAĞ ve İ.Ethem ŞEN'e teşekkür ediyorum.

Bilal ÇAVUŞOĞLU

8 Mart 2004

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİ

Yüksek Lisans Tezi, Bilal ÇAVUŞOĞLU

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mart 2004

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ERKUL

ÖZET

Küreselleşen dünyamızda, bugün hiçbir ülkenin kendi sınırlarına kapanarak yalnız başına yaşaması olanaklı değildir. Özellikle suç ve suçluların sınır aşan niteliğe büründüğü bir ortamda, onlarla mücadele etmek zorunlu olarak diğer ülkelerle işbirliğini gerektirmektedir. Ülkeler arası işbirliği çalışmalarının sağlıklı ve sağlam temellere oturması ise büyük ölçüde tarafların birbirlerini iyi tanımalarına bağlıdır. Hiçbir ülke diğeriyle birebir benzer özelliklere sahip değildir. Her ülkenin toplumsal, kültürel, siyasal ve ekonomik yapısından kaynaklanan kendine özgü koşulları vardır. Önemli olan karşılıklı saygı içerisinde işbirliğini ve ortak paydayı genişletebilmektir. Bu çalışmada Avrupa Birliği'ne tam üyelik aşamasında olan Türkiye'nin ve Birlik üyesi ülkelerin polis eğitimleri ele alınmış, bütün yönleriyle incelenmiş, aradaki farklılıklar ve benzerlikler saptanarak kurulacak olan olası işbirliğine katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE

POLİS EĞİTİMİ

Bilal ÇAVUŞOĞLU

KISA İÇİNDEKİLER

Onay Sayfası	
Onur Sözü.....	1
Önsöz.....	2
Özet.....	4
Kısa İçindekiler.....	5
İçindekiler.....	7
Çizelgeler Dizelgesi.....	15
Kısaltmalar.....	16

BİRİNCİ KESİM: ARAŞTIRMA HAKKINDA AÇIKLAMALAR

1. ARAŞTIRMANIN KONUSU, ÖNEMİ, DENECELERİ, AMAÇLARI, YÖNTEMİ, BİLGİ DERLEME VE İŞLEME ARAÇLARI, KAVRAM TANIMLARI VE SUNUŞ SIRASI.....	18
---	----

İKİNCİ KESİM: AVRUPA BİRLİĞİ VE POLİS EĞİTİMİ

2. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN TANITIMI.....	24
3. POLİS EĞİTİMİ.....	44
4. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE POLİS EĞİTİMİ.....	51

**ÜÇÜNCÜ KESİM: AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE
POLİS EĞİTİMİNİN ÇÖZÜMLENMESİ VE TÜRKİYE İÇİN ALINACAK
DERSLER**

5. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE POLİS EĞİTİMİ.....	72
6. TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİ.....	172
7. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN POLİS EĞİTİMİ DENEYİMLERİNDEN ÇIKARTILACAK DERSLER.....	187

DÖRDÜNCÜ KESİM: GENEL DEĞERLENDİRME

8. BULGULAR, ÖNERİLER VE GENEL SONUÇ.....	192
KAYNAKÇA.....	201
EKLER.....	207

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİ

Bilal ÇAVUŞOĞLU

İÇİNDEKİLER

Onay Sayfası	
Onur Sözü.....	1
Önsöz.....	2
Özet.....	4
Kısa İçindekiler.....	5
İçindekiler.....	7
Çizelgeler Dizelgesi.....	15
Kısaltmalar Dizelgesi.....	16

BİRİNCİ KESİM

ARAŞTIRMA HAKKINDA AÇIKLAMALAR

1. ARAŞTIRMANIN KONUSU, ÖNEMİ, DENENCELERİ, AMAÇLARI, YÖNTEMİ, BİLGİ DERLEME VE İŞLEME ARAÇLARI, KAVRAM TANIMLARI VE SUNUŞ SIRASI.....	18
1.1. Araştırmanın Konusu ve Önemi.....	18
1.2. Araştırmanın Denenceleri.....	20

1.3. Araştırmanın Amaçları.....	20
1.4. Araştırmanın Yöntemi, Bilgi Derleme ve İşleme Araçları.....	20
1.5. Kavram Tanımları.....	21
1.6. Araştırmanın Sunuş Sırası.....	22

İKİNCİ KESİM

AVRUPA BİRLİĞİ VE POLİS EĞİTİMİ

2. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN TANITIMI.....	24
2.1. Avrupa Birliği'nin Tarihsel Gelişimi.....	24
2.1.1. Avrupa Kömür Çelik Topluluğu (AKÇT).....	24
2.1.2. Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET).....	25
2.1.3. Avrupa Topluluğu (AT).....	25
2.1.4. Avrupa Birliği (AB).....	26
2.2. Avrupa Birliği'nin Örgütsel Yapısı.....	27
2.2.1. Avrupa Parlamentosu.....	28
2.2.2. Avrupa Doruğu.....	29
2.2.3. Avrupa Konseyi.....	30
2.2.4. Avrupa Komisyonu.....	31
2.2.5. Avrupa Adalet Divanı ve İlk Derece Mahkemesi.....	33
2.2.6. Avrupa Sayıştayı.....	34
2.2.7. Ekonomik ve Sosyal Komite ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu (AKÇT) Danışma Komitesi.....	35
2.2.8. Bölgeler Komitesi.....	35
2.2.9. Avrupa Yatırım Bankası (AYB).....	36
2.2.10. Avrupa Para Enstitüsü.....	37

2.3. Avrupa Birliği ve Türkiye İlişkileri.....	37
2.3.1. Katılım Ortaklığı Belgesi.....	40
2.3.2. Türkiye İçin Ulusal İzlence (Program).....	43
3. POLİS EğİTİMİ.....	44
3.1. Polis.....	44
3.2. Polis Eğitiminin Gerekliliği.....	45
3.3. Polis Eğitiminin Amacı.....	47
3.4. Polis Eğitim İzlenceleri.....	48
4. AVRUPA BİRLİğİ'NDE POLİS EğİTİMİ.....	51
4.1. Avrupa Birliği'nde Polis.....	51
4.1.1. Demokratik Polis Modelleri.....	54
4.1.1.1. Dağınık Polis Modeli.....	55
4.1.1.2. zeki (Merkezi) Polis Modeli.....	55
4.1.1.3. Bütünleşmiş Polis Modeli.....	56
4.1.2. Avrupa Birliğinde Polis İşbirliği alışmaları.....	57
4.1.2.1. Schengen Sözleşmesi (Schengen Agreement).....	58
4.1.2.2. TREVİ Grubu.....	60
4.1.2.3. Maastricht Antlaşması (Avrupa Birliği Antlaşması).....	60
4.1.2.4. Amsterdam Antlaşması.....	61
4.1.2.5. Europol (Avrupa Polis Ofisi).....	62
4.1.2.6. Interpol.....	64
4.1.2.7. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT).....	65
4.1.3. Avrupa Polis Etiği (The European Code of Police Ethics).....	66
4.2. Avrupa Birliğinin Polis Eğitimine Bakışı.....	66
4.3. Avrupa Birliğinde Polis Eğitim Kurumları.....	69

4.3.1. Avrupa Polis Kolejleri Birliği (The Association of European Police Colleges/AEPC).....	69
4.3.2. Avrupa Polis Koleji (European Police College/CEPOL).....	70
4.3.3. Avrupa Polis Bilim Ağı (European Police Learning Net/EPLN).....	71

ÜÇÜNCÜ KESİM

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİNİN ÇÖZÜMLENMESİ VE TÜRKİYE İÇİN ÇIKARTILACAK DERSLER

5. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE POLİS EĞİTİMİ.....	72
5.1. Almanya'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	72
5.1.1. Almanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	72
5.1.2. Almanya'da Polis Eğitimi.....	75
5.2. Avusturya'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	82
5.2.1. Avusturya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	82
5.2.2. Avusturya'da Polis Eğitimi.....	85
5.3. Belçika'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	88
5.3.1. Belçika'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	88
5.3.2. Belçika'da Polis Eğitimi.....	90
5.4. Danimarka'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	94
5.4.1. Danimarka'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	94
5.4.2. Danimarka'da Polis Eğitimi.....	95
5.5. Finlandiya'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	102

5.5.1. Finlandiya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	102
5.5.2. Finlandiya'da Polis Eğitimi.....	104
5.6. Fransa'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	108
5.6.1. Fransa'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	108
5.6.2. Fransa'da Polis Eğitimi.....	111
5.7. Hollanda'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	115
5.7.1. Hollanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	115
5.7.2. Hollanda'da Polis Eğitimi.....	117
5.8. İngiltere'de Polis Örgütü ve Eğitimi.....	124
5.8.1. İngiltere'nin Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	124
5.8.2. İngiltere'de Polis Eğitimi.....	131
5.9. İrlanda'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	139
5.9.1. İrlanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	139
5.9.2. İrlanda'da Polis Eğitimi.....	141
5.10. İspanya'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	145
5.10.1. İspanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	145
5.10.2. İspanya'da Polis Eğitimi.....	148
5.11. İsveç'te Polis Örgütü ve Eğitimi.....	148
5.11.1. İsveç'in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	148
5.11.2. İsveç'te Polis Eğitimi.....	149
5.12. İtalya'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	152
5.12.1. İtalya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	152
5.12.2. İtalya'da Polis Eğitimi.....	154
5.13. Lüksemburg'da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	157
5.13.1. Lüksemburg'un Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	157
5.13.2. Lüksemburg'da Polis Eğitimi.....	158

5.14. Portekiz’de Polis Örgütü ve Eğitimi.....	161
5.14.1. Portekiz’in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	161
5.14.2. Portekiz’de Polis Eğitimi.....	162
5.15. Yunanistan’da Polis Örgütü ve Eğitimi.....	163
5.15.1. Yunanistan’ın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü.....	163
5.15.2. Yunanistan’da Polis Eğitimi.....	165
5.16. Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin Polis Eğitimlerinin Özellikleri.....	167
6. TÜRKİYE’DE POLİS EĞİTİMİ.....	172
6.1. Türkiye’de Polis Eğitiminin Tarihsel Gelişimi.....	172
6.1.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem.....	172
6.1.2. Cumhuriyet Dönemi.....	174
6.2. Türkiye’de Polis Eğitimi Türleri.....	175
6.2.1. Hizmet Öncesi Eğitim.....	175
6.2.2. İşbaşında Eğitim.....	175
6.2.3. Hizmetiçi Eğitim.....	175
6.3. Türkiye’de Polis Eğitim Kurumları.....	176
6.3.1. Polis Koleji.....	176
6.3.2. Polis Meslek Yüksekokulları (PMYO).....	177
6.3.3. Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF).....	179
6.3.4. Güvenlik Bilimleri Enstitüsü.....	181
6.4. Türk Polis Eğitiminin Sorunları.....	182
6.4.1. Türk Polis Eğitiminde Davranış Değişikliği Sorunları.....	182
6.4.2. Türk Polis Eğitiminde Eğitim Araç ve Gereçleri Sorunları.....	183
6.4.3. Türk Polis Eğitiminde Öğretim Elemanları Sorunları.....	184
6.4.4. Türk Polis Eğitiminde Yönetimsel Sorunlar.....	185

7. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN POLİS EĞİTİMİ DENEYİMLERİNDEN ÇIKARTILACAK DERSLER.....	187
7.1. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Davranış Değişikliği Açısından Çıkarılacak Dersler.....	187
7.2. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Eğitim Araç ve Gereçleri Açısından Çıkarılacak Dersler.....	188
7.3. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Öğretim Elemanları Açısından Çıkarılacak Dersler.....	190
7.4. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Yönetimin İşleyişi Açısından Çıkarılacak Dersler.....	191

DÖRDÜNCÜ KESİM GENEL DEĞERLENDİRME

8. BULGULAR, ÖNERİLER VE GENEL SONUÇ.....	192
8.1. Bulgular.....	192
8.2. Öneriler.....	194
8.3. Genel Sonuç.....	199
KAYNAKÇA.....	201
EKLER.....	207
Ek-1 : Avrupa Birliği'nin Tarihsel Gelişimi.....	207
Ek-2 : Avrupa Birliği Haritası.....	217
Ek-3 : Avrupa Polis Etiği İlkeleri.....	218
Ek-4 : Almanya Polisinin Örgütlenme Şeması.....	226
Ek-5 : Avusturya Polisinin Örgütlenme Şeması.....	227

Ek-6 : Danimarka Polisinin Örgütlenme Şeması.....	228
Ek-7 : Finlandiya Polisinin Örgütlenme Şeması.....	229
Ek-8 : Fransa Polisinin Örgütlenme Şeması.....	230
Ek-9 : Hollanda Polisinin Örgütlenme Şeması.....	231
Ek-10 : İngiltere Polisinin Örgütlenme Şeması.....	232
Ek-11 : İrlanda Polisinin Örgütlenme Şeması.....	233
Ek-12 : İsveç Polisinin Örgütlenme Şeması.....	234
Ek-13 : İtalya Polisinin Örgütlenme Şeması.....	235
Ek-14 : Lüksemburg Polisinin Örgütlenme Şeması.....	236
Ek-15 : Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) Eğitim Kurumlarının Öğrenci Kapasiteleri.....	237
Ek-16 : Emniyet Genel Müdürlüğü Personelinin Rütbelere Göre Öğrenim Durumu.....	238
Ek-17 : Polis Koleji'nde Okutulan Dersler.....	239
Ek-18 : Polis Meslek Yüksekokullarının (PMYO) İllere Göre Dağılımı.....	240
Ek-19 : Polis Meslek Yüksekokullarında Okutulan Dersler ve Saatleri.....	241
Ek-20 : Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF)'nde Okutulan Dersler.....	242
Ek-21 : Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF) Öğretim Elemanlarının Kurumlarına Göre Dağılımı.....	243
Ek-22 : Güvenlik Bilimleri Enstitüsü (GBE)'nün Giriş Koşulları.....	244
Ek-23 : Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin İstatiksel Tanıtımı.....	245
EK-24 : Bulgularla Önerileri İlişkilendirme Çizelgesi.....	246

ÇİZELGELER DİZELGESİ

Çizelge-1	: Belçika'da Polis Sayısı ve Dağılımı (1999).....	90
Çizelge-2	: Belçika'da Yardımcı Polis Memurlarının Aylık Ücret Durumu.	91
Çizelge-3	: Belçika'da Polis Komiserlerinin Aylık Ücret Durumu.....	92
Çizelge-4	: Belçika'da Başkomiserlerin Aylık Ücret Durumu.....	92
Çizelge-5	: Belçika'da Polis Müdürlerinin Aylık Ücret Durumu.....	93
Çizelge-6	: Danimarka'nın Polis Temel Eğitiminde İlk 8 ay (PG-1)'da Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri.....	98
Çizelge-7	: Danimarka Polis Temel Eğitiminde Son 8 Ay (PG-3)'da Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri.....	99
Çizelge-8	: Finlandiya Polisi'nin Birimlere Göre Personel Dağılımı.....	104
Çizelge-9	: Finlandiya'da Polis Temel Eğitim Türleri ve Kredileri.....	105
Çizelge-10	: Finlandiya Polisi'nde Komiserlik Eğitimi.....	107
Çizelge-11	: İrlanda Polisi'nin Rütbelere Göre Personel Dağılımı.....	140
Çizelge-12	: İtalya Polis Okulları'nda Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri.....	155
Çizelge-13	: Lüksemburg'da Polis Memurluğuna Giriş Sınavı Konu ve Puan Dağılımı.....	159
Çizelge-14	: Yunanistan Polis Temel Eğitiminde Okutulan Dersler ve Yüzdelik Oranları.....	166
Çizelge-15	: Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin Polis Eğitimlerinin Özellikleri.	167

KISALTMALAR DİZELGESİ

AB	: Avrupa Birliği
ABA	: Avrupa Birliği Antlaşması (Maastricht Antlaşması)
AEPC	: Avrupa Polis Kolejleri Birliği (The Association of European Police Colleges)
AEPL	: Avrupa Polis Kolejleri Birliği
AET	: Avrupa Ekonomik Topluluğu
AGİT	: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKÇT	: Avrupa Kömür Çelik Topluluğu
AT	: Avrupa Topluluğu
AYB	: Avrupa Yatırım Bankası
BAB	: Batı Avrupa Birliği
BKA	: Almanya Federal Polis Örgütü – Bundeskriminalamt
CEPOL	: Avrupa Polis Koleji
CID	: Kriminal Polis (Criminal Investigation Department)
DMA	: Duşlin Metropol Alanı
EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğu
EPLN	: Avrupa Polis Bilim Ağı
EURO	: Avrupa Birliği Para Birimi
EUROPOL	: Avrupa Polis Ofisi
GBE	: Güvenlik Bilimleri Enstitüsü
GBF	: Güvenlik Bilimleri Fakültesi
JOL	: Savcı Liderliği Kursu
LSOP	: Hollanda Ulusal Polis Seçme ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

NPA	: Hollanda Polis Akademisi
PFA	: Almanya Polis Yönetim Akademisi
PL	: Polis Liderliği ve Yöneticilik Kursu
PMYO	: Polis Meslek Yüksekokulu
POL	: Polis Yüksek Liderlik ve Yöneticilik Kursu
SBS	: Schengen Bilgi Sistemi

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE

POLİS EĞİTİMİ

Bilal ÇAVUŞOĞLU

BİRİNCİ KESİM

ARAŞTIRMA HAKKINDA AÇIKALAMALAR

Araştırma Hakkında Açıklamalar başlıklı birinci kesim bir bölümden oluşmuştur.

1. ARAŞTIRMANIN KONUSU, ÖNEMİ, DENENCELERİ, AMAÇLARI, YÖNTEMİ, BİLGİ DERLEME VE İŞLEME ARAÇLARI, KAVRAM TANIMLARI VE SUNUŞ SIRASI

Birinci bölüm altı alt bölümden oluşmuştur. Bu bölümde; Araştırmanın konusu ve önemi, araştırmanın denenceleri, araştırmanın amaçları, araştırmanın yöntemi ve bilgi derleme ve işleme araçları, kavram tanımları ve araştırmanın sunuş sırası verilmiştir.

1.1. Araştırmanın Konusu ve Önemi

İnsanlar ilk çağlardan itibaren beslenme, barınma ve güvenlik içerisinde yaşamayı temel gereksinimleri arasında görmüşlerdir. Tarihsel süreç içerisinde hep bu gereksinimlerini en iyi şekilde karşılayabilmenin arayışı içerisinde olmuşlardır.

Toplumsal yaşamın bir gereği olan “güvenlik” hizmetleri kamu hizmeti olarak değerlendirilmiş, polis örgütü de bu görevi devlet adına yerine getirme sorumluluğunu üzerine almıştır.

Kamu düzenini sağlamak, asayiş ve güvenliği temin etmek, halkın esenlik içerisinde yaşamasına yardımcı olmak gibi önemli görevleri yerine getiren polis örgütünün başarılı olabilmesi, şüphesiz büyük ölçüde iyi yetiştirilmiş ve nitelikli personele sahip olmasına bağlıdır. Sadece bilek ve pazu gücünü değil, aklını kullanmayı bilen, araştıran, sorgulayan polis ise ancak iyi bir eğitim dizgesinin ürünü olabilir.

Bilim ve teknik alandaki gelişmelere bağlı olarak küreselleşmenin yaşandığı günümüzde ülke sınırları gevşemiş, uluslararası ilişkiler artmış, dünya küçülmüştür. Bu çerçevede suç ve suçluların sayısı artmış, suçların niteliği değişmiş, suç evrensel bir kimliğe bürünmüştür.

Bugünün dünyasında bir ülkede işlenen suç yalnız orayla sınırlı kalmamakta, diğer ülkeleri de etkileyebilmektedir. Bu nedenle suç ve suçlularla mücadele sadece suçun işlendiği ülkenin işi olmaktan çıkmış, uluslararası işbirliğini gerektiren bir zorunluluk haline gelmiştir.

Avrupa Birliği (AB)'ne üye olma sürecinde olan Türkiye'de polisin, üye ülke polisleriyle daha sağlam ilişkiler kurabilmesi, büyük ölçüde tarafların birbirlerini iyi tanımalarına ve ortak özelliklerini arttırmalarına bağlıdır. Bu nedenle Türk polisi ve AB üyesi ülke polislerinin eğitiminin birlikte ele alınması, karşılıklı etkileşim ve yeni ilişkilerin kurulmasına yol açacaktır.

1.2. Araştırmanın Denenceleri

Araştırmanın denenceleri şunlardır:

D1. Avrupa Birliği üyesi ÷lkelerde polis eğitimleri, ÷lkelerin kendine özgü siyasal, sosyal ve ekonomik koşullarından dolayı gerek kendi aralarında gerekse Türk Polisinin eğitimi ile süre ve nitelik açısından farklılıklar göstermektedir.

D2. Türk Polisi ile Avrupa Birliği üyesi ÷lkelerin eğitim izlencelerinin ve sürelerinin farklı olması karşılıklı işbirliğini güçleştirmektedir.

D3. Avrupa Birliği, üye ÷lkelerin polis eğitimlerindeki farklılıkları süreç içerisinde azaltacaktır.

1.3. Araştırmanın Amaçları

Bu araştırmanın temel amaçları şunlardır:

1. Avrupa Birliği üyesi ÷lkelerin ve Türk polisinin eğitimini incelemek ve çözümlmek,

2. Avrupa Birliği'ne üye ÷lkelerin polis eğitimleri ile Türk polis eğitimini karşılaştırmak ve alınabilecek dersler çıkarmak,

3. Polis eğitiminde ÷lkeler arası iş birliğine katkıda bulunmaktır.

1.4. Araştırmanın Yöntemi ve Bilgi Derleme ve İşleme Araçları

Araştırmada betimsel ve tarihsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Konu ile ilgili yayınlanmış her türlü yerli ve yabancı yapıt ve eserlerden yararlanılmıştır. Ayrıca; Avrupa Birliği üye ÷lke polis eğitim kurumları ile iletişim kurularak bilgi isteminde bulunulmuştur.

Bilgilerin işlenmesinde yorum, sınıflandırma, çizelgeleme ve istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Bilgi toplama amacı ile yararlanılan kaynaklar şöyle sınıflandırılabilir: 1. Bilimsel kitaplar ve makaleler, 2. Öteki araştırma kitapları, 3. Kurum yayınları (raporlar, dergiler ve kitaplar), 4. İnternet üzerinden sunulan haber yazıları, makaleler ve raporlar.

1.5. Kavram Tanımları

Polis, eğitim ve polis eğitimi sözcükleri bu çalışmanın anahtar kavramları olarak saptanmıştır.

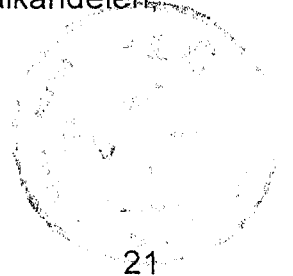
Polis: “Asayiş, kamu, kişi birikim güvenliğini ve konut dokunulmazlığını koruyan, halkın ırz, mal ve canını koruma ve kamunun dinlenmesini sağlayan, yardım isteyenlere, yardıma muhtaç olan çocuk, hasta ve acizlere yardım eden, yasa ve yönetmeliklerin kendisine verdiği görevleri yapan icra ve koruma kuvvetidir” (Polis Görev ve Yetkileri Yasası, 2001, 1).

“Polis kentte kamu düzenini, huzur ve güvenliği sağlayan kuruluş, kolluk ve zabıtabır” (Türkçe Sözlük, 1998, 1193).

“Polis kent ya da ülke çapında kamu düzeninin ve güvenliğinin sağlanması, suçların önlenmesi, suçluların yakalanması ve yasaların uygulanmasıyla görevli kişi yada kurumdur” (Temel Biritannica, 1993, 107).

Eğitim: “Eğitim, önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir” (Oğuzkan, 1974, 13).

“Eğitim insanı değiştirmeye yönelik çabaların tümüdür” (Kalkandelen, 1979, 13).

“Eğitim bireylerin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı ve istendik davranış değişikliği kazandırmadır” (Ertürk, 1993, 12).

Polis Eğitimi: Mesleki bilgi ve davranışlar kazandırmanın yanında özgür düşünebilme, iyi çözümlene yapabilme, süratli ve sağlıklı karar verebilme yeteneğine sahip ve değişen toplum koşullarına uyum sağlayabilen polisler yetiştirmek için verilen eğitimidir (Fındıklı, 2000, 13).

1.6. Araştırmanın Sunuş Sırası

Bu çalışma dört kesim ve sekiz bölümden oluşmaktadır. Birinci Kesim bir bölümden oluşmaktadır. “Birinci Bölüm” araştırmanın konusu ve önemi, araştırmanın denenceleri, araştırmanın amaçları, araştırmanın yöntemi ve bilgi derleme ve işleme araçları, tanımları ve sunuş sırasına ilişkin bilgileri içermektedir.

İkinci Kesim “Avrupa Birliği ve Polis” başlığı altında 2., 3. ve 4. Bölümlerden oluşmaktadır. “İkinci Bölüm” de Avrupa Birliği'nin tanıtımı, gelişimi ve Türkiye-AB ilişkileri hakkında bilgi verilmiştir. “Üçüncü Bölüm”de polis, polis eğitiminin gerekliliği ve polis eğitim izlenceleri konuları ele alınmıştır. “Dördüncü Bölüm” AB’ de polis, AB’nin polis eğitimine bakışı ve AB’nin polis eğitim kurumlarını kapsamaktadır.

Üçüncü Kesim “Avrupa Birliği Ülkelerinde ve Türkiye’de Polis Eğitiminin Çözömlenmesi ve Türkiye İçin Alınacak Dersler” başlığı altında 5., 6. ve 7. bölümden oluşmaktadır. “Beşinci Bölüm”de Avrupa Birliği üyesi ülkelerin polis eğitimleri incelenmiştir. “Altıncı Bölüm” Türkiye’de polis eğitiminin tarihsel gelişimi, polis eğitim türleri ve polis eğitim kurumlarına ilişkin bilgileri içermektedir. “Yedinci Bölüm” AB ülkelerinin polis eğitim

deneyimlerinden davranış değişikliği, eğitim araç ve gereçleri, öğretim elemanları ve yönetim işleyişı açısından çıkartılacak derslere ayrılmıştır.

Dördüncü Kesim “Bulgular, Öneriler ve Genel Sonuç” başlıklı 8. Bölümden oluşmaktadır. “Sekizinci Bölüm” araştırmanın denencelerine ilişkin bulgular, bu bulgulara çözüm önerileri ve genel sonuç başlıklarını içermektedir.

İKİNCİ KESİM

AVRUPA BİRLİĞİ VE POLİS EĞİTİMİ

Bu kesimde Avrupa Birliği'nin Tanıtımı, Polis Eğitimi, Avrupa Birliği'nde Polis Eğitimi konuları incelenmiştir.

2. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN TANITIMI

Bu bölümde Avrupa Birliğinin Tarihsel Gelişimi, Avrupa Birliği'nin Örgütsel Yapısı ile Avrupa Birliği ve Türkiye İlişkileri ele alınmıştır.

2.1. Avrupa Birliği'nin Tarihsel Gelişimi

Üye ülkeler arasında barışı korumak, ekonomik, sosyal ve siyasal ilişkileri geliştirmek amacıyla bir araya gelmiş 15 üye devletten oluşan AB, 1951 tarihli Paris Antlaşması'yla başlayıp, 1957 Roma Antlaşması (AET), 1967 Avrupa Topluluğu Antlaşması (AT) ve 1992 Maastricht Antlaşması (AB) ile genişleyerek günümüze dek süren uzun bir sürecin eseridir. 52 yıllık bu sürecin temel kilometre taşları (Ek-1)'de ayrıntılı olarak verilmiştir (ntv.com.tr, 2003).

2.1.1. Avrupa Kömür Çelik Topluluğu (AKÇT)

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra parçalanıp, uluslararası ekonomik ve askeri güç olma durumunu kaybeden Avrupa'ya eski gücünü kazandırmak üzere, Fransa Dışişleri Bakanı Robert SCHUMAN'ın girişimleri ile 6 Batı

Avrupa Ülkesi bir araya gelerek 18 Nisan 1951 tarihli Paris Antlaşması ile savaşa neden olan ellerindeki kömür ve demir madenleri ile çelik sanayiinin yönetimini oluşturdukları bir üst yönetime devretme kararı aldılar (abgs.gov.tr, 2003).

Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'dan oluşan topluluk, Avrupa Birliğine giden sürecin başlatıcısı olmuştur.

2.1.2. Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunun başarılı çalışması sonucu, üye ülkeler bu birlikteliği genel ekonomik işbirliğine dönüştürme kararı aldılar. Bu amaçla 25 Mart 1957 tarihinde imzaladıkları Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EUROATOM)'nu kurdular (euturkey.org.tr, 2003).

Üye ülkeler arasında ekonomik işbirliğini gerçekleştirmeyi amaçlayan AET, daha sonra kurulacak olan siyasal birleşmenin de alt yapısını hazırlamıştır.

2.1.3. Avrupa Topluluğu (AT)

1 Temmuz 1967 tarihinde Avrupa Kömür Çelik Topluluğu, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğunun yönetimleri birleştirilerek, daha sonra tek bir Avrupa Devleti kurma amacıyla Avrupa Topluluğu adını aldı (abgs.gov.tr, 2003).

Topluluk üyesi devletler arasında ekonomik ve parasal konularda önemli ilerlemeler kaydedilmesi, gelecekte kurulması planlanan siyasal birliktelik için tetikleyici bir etken olmuştur.

2.1.4. Avrupa Birliği (AB)

7 Şubat 1992 tarihinde Avrupa Topluluğu üye ülkelerinin Dışışleri ve Maliye Bakanları tarafından Maastricht (Hollanda)'te imzalanan Avrupa Birliği antlaşması ile ekonomik ve parasal birlik doğrultusunda ilerleyen ve belli alanlarda hükümetler arası işbirliğini içeren bir Avrupa Birliği kuruldu. Birliğin gelecekte doğuya ve güneye doğru genişleme olasılığını göz önünde tutan üye devletler, üye sayısının artmasından sonra da Birliğin etkili bir şekilde işlemlerini güvence altına almak amacıyla, 1996'da Topluluk yöntemlerini gözden geçirme kararı aldılar. Daha sonra yapılan Amsterdam ve Lüksemburg Antlaşmaları ile Birlik içerisinde varolan ekonomik, kültürel ve siyasal işbirliği güçlendirilirken, birliğin genişleme süreci yönünde yeni kararlar alınmıştır.

Günümüzde (Ek-2)'de görülebileceği gibi AB'ye tam üye 15 ülke bulunmaktadır. Bunlar: Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya, Hollanda, İsveç, Portekiz, Belçika, İrlanda, Yunanistan, Avusturya, Danimarka, Finlandiya ve Lüksemburg'dur.

12–13 Aralık 1997 tarihlerinde yapılan Lüksemburg Görüşmeleri'nde tam üye adayları ise üç öbekte ele alınmıştır (abgs.gov.tr, 2003).

Birinci Öbek: Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Slovenya ve Kıbrıs.

İkinci Öbek: Slovakya, Romanya, Bulgaristan, Litvanya ve Letonya.

Üçüncü Öbek: Türkiye.

Uluslar üstü bir oluşum olarak tanımlanan Avrupa Birliği'nin merkezi Brüksel (Belçika)' de dir. Üye devletler egemenliklerinin bir bölümünü AB kurumlarına devretmişlerdir. Ortak çıkarlar doğrultusunda egemenlik haklarının ortak yönetimi yoluyla birlikte çalışırlar.

AB'nin örgütlenmesi evrimseldir. Avrupa'nın giderek büyümesini sağlayacak şekilde kurgulanmıştır.

AB'nin kavram olarak yeni ve yetki dağıtımı yönünden benzersiz olan yönetim şekli, kendinden önceki bütün ulusal ve uluslararası örneklerden farklıdır. AB'nin temelleri bir anayasa değil, egemen devletler arasındaki antlaşmalara dayanmaktadır. Bütün AB vatandaşlarını doğrudan ilgilendiren yasalar çıkarma yetkisi, Birliği diğer uluslararası kuruluşlardan ayırmaktadır.

2.2. Avrupa Birliği'nin Örgütsel Yapısı

Avrupa Birliği tıpkı ulusal bir devlette olduğu gibi, birbirinden bağımsız yasama, yürütme ve yargı organları ile donatılmıştır. Bu organların uluslar üstü yetkileri vardır. Topluluk organları Roma Antlaşması'nda belirtilen kurumlarla sınırlı kalmamış zaman içinde gerekli görüldükçe bunlara yeni kurumlar eklenmiştir. Günümüzde Avrupa Birliği'nin varolan kurumları şu şekilde sıralanabilir (abgs.gov.tr, 2003 :

1. Avrupa Parlamentosu,
2. Avrupa Doruğu,
3. Avrupa Konseyi,
4. Avrupa Komisyonu,
5. Avrupa Adalet Divanı ve İlk Derece (Bidayet) Mahkemesi,
6. Sayıştay,
7. Ekonomik ve Sosyal Komite ve AKÇT Danışma Komitesi,
8. Bölgeler Komitesi,
9. Avrupa Yatırım Bankası (AYB),
10. Avrupa Para Enstitüsü.

2.2.1. Avrupa Parlamentosu

1979'dan bu yana tek dereceli genel seçimle iş başına gelen Avrupa Parlamentosu, 626 üyeden oluşur. Parlamentoda Almanya 99, Fransa 87, İtalya 87, Birleşik Krallık 87, İspanya 64, Hollanda 31, Belçika, Yunanistan ve Portekiz 25, İsveç 22, Avusturya 21, Danimarka ve Finlandiya 16, İrlanda 15 ve Lüksemburg 6 üye ile temsil edilmektedir. Parlamento genel kurulu Strasburg'da toplanır. Her ayın bir haftası genel kurul oturumlarına ayrılmıştır. Bazı oturumlar ile komisyon toplantıları, Konsey ve Komisyonla ilişkileri kolaylaştırmak amacıyla Brüksel'de yapılır. Sekreteryaya ise Lüksemburg'da bulunur (abgs.gov.tr, 2003).

Avrupa Parlamentosu'ndaki siyasal öbekler Birlik düzeyinde oluşur. 370 milyon nüfusu temsil eden Parlamentonun başlıca işlevi, siyasal itici güç olarak Topluluk politikalarının hazırlanması için gerekli koşulları üretmektir.

Parlamento, aynı zamanda, Avrupa Komisyonu üyelerinin atamalarını onaylama ve üçte iki oy çokluğuyla Komisyonu görevden alma yetkisine sahip bir denetim organıdır. Parlamento, Komisyonun izlencesini oylar ve özellikle Komisyon ve Konseye sözlü ve yazılı sorular yönelterek Avrupa politikalarının gündelik işleyişini izler. Parlamento araştırma komisyonları kurabilir ve Birlik yurttaşlarının dilekçelerini inceler. Birlik Antlaşması'na göre Parlamento, Birlik kurumlarının eylemlerini gerçekleştirme sırasında ortaya çıkan görevi kötüye kullanma olaylarıyla ilgili olarak yurttaşların şikayetleriyle ilgilenmekle görevli bir denetici (ombudsman) atama yetkisine sahiptir (abgs.gov.tr, 2003).

Parlamento ve Konsey bütçe konusundaki yetkileri paylaşırlar. Parlamento yıllık bütçeyi oylar ve bütçe uygulamasını izler. Böylece, Birliğe verdiği politika önceliklerini yansıtır.

Birliğin yasal düzenlemeleri üçlü bir süreç içinde hazırlanır. Yasal düzenleme önerilerini Komisyon hazırlar, Parlamento ve Konsey ise bu yasal düzenlemeleri yürürlüğe koyma yetkisini paylaşırlar.

1986'da kabul edilen Tek Avrupa Senedi, yasal düzenleme önerilerini Komisyonun etkin katılımıyla Parlamento ve Konsey tarafından iki kez görüşülmesini içeren bir işbirliği yöntemi getirerek, Parlamentonun yasal düzenlemeye ilişkin yetkilerini arttırmıştır. Birlik Antlaşması ile bir adım daha ileri gidilerek Parlamento'ya daha geniş kapsamlı yasama yetkileri verilmiştir. Antlaşma çerçevesinde kabul edilen yeni ortak karar yöntemine göre, Parlamento birçok önemli alandaki yönetmeliklerin ve yönergelerin kabulü konusunda Konseyle eşit duruma getirilmiştir.

Bu yöntem tek pazar, sosyal politika, ekonomik ve sosyal kaynaşma, araştırma ve Birlik Antlaşmasının kapsadığı yeni alanlara (Trans-Avrupa ağı, tüketicilerin korunması, eğitim, kültür ve sağlık) uygulanmaktadır. Parlamento ortak karar yönteminin, özellikle tarım ürünleri fiyatları ile Birliğin bütçe kaynaklarının tanımlanmasını da kapsayacak şekilde genişletilmesini istemektedir.

Son olarak, büyük önem taşıyan kimi kararlar (kimi uluslararası antlaşmalar, yeni üyelerin katılımı, Parlamento seçimlerinde her ülkede aynı yöntemin uygulanması, Birlik vatandaşlarının oturma hakkı vb.) için Konseyin, Parlamentonun onayını alması gerekir.

2.2.2. Avrupa Doruğu

1974'te kurulan Avrupa Doruğu, Devlet ve Hükümet Başkanları ile Komisyon Başkanı'ndan oluşur.

Dışışleri Bakanları ile Komisyonun bir üyesi onlara yardımcı olur. Yılda iki kez toplanan doruk gelecekte girişilecek eylemler için gerekli ortamı hazırlar ve eylemlerin ana çizgilerini belirler.

2.2.3. Avrupa Konseyi

Konsey, her üye Devletin kendi hükümetini yükümlülük altına sokmaya yetkili bakanlar düzeyindeki temsilcilerinden oluşur. Gündemin içeriğine göre toplantılara farklı bakanlar katılır. Örneğin, Tarım Bakanları tarım ürünleri fiyatlarını ele alırlar; istihdamla ilgili konular Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanları tarafından görüşülür; genel politika sorunları, dışilişkiler ve Birliği ilgilendiren temel konular Dışışleri Bakanları'nın yetkisi kapsamındadır.

Konseyin merkezi Brüksel'dedir; Ancak bazı toplantılar Lüksemburg'da yapılır. Konsey başkanlığını her üye devlet altı aylık dönemler için sırayla üstlenir.

Üye Devletlerin Birlikte görevli büyükelçilerinden oluşan Daimi Temsilciler Komitesi (Coreper), Konseyin çalışmaları için gerekli hazırlıkları yapar ve belirli hazırlıkları yapmak veya özel konuları incelemekle görevli komiteler oluşturarak, Konseyin buyruklarını yerine getirir (euturkey.org.tr, 2003).

Avrupa Birliği Antlaşması'nda, Birliğin etkinlikleri üç öbekte (ortak dış politika, güvenlik politikası, adalet ve içişleri) toplanır. Topluluk bağlamında Konseyin bir görevi de, üye devletlerin genel ekonomik politikalarını eşgüdümlemek ve Komisyonun sunduğu önerilerden hareketle, Parlamentoyu da şu veya bu ölçüde sürece katan yöntemlere uygun biçimde ortak politikalara ilişkin temel kararlar alarak, Antlaşmada belirlenmiş olan amaçlara ulaşılmasını sağlamaktır.

Konsey hükümetler arası işbirliğine dayalı iki alanda önemli işlevlere sahiptir. Ortak dış politika ve güvenlik politikası çerçevesinde ortak konumları tanımlar ve ortak kararları alır. Bu önlemlerin uygulanmasından da, Birliğin temsilcisi olarak Konsey Başkanlığı sorumludur. Konseyin adalet ve içişleri alanındaki başlıca işlevi ortak eylemler belirlemek, üye devletlerin imzalayacağı sözleşmeleri hazırlamak ve önermektir.

Avrupa Topluluğu'nun etkinliklerine ilişkin olarak son zamanlardaki kimi gelişmeler (Tek Senet, Birlik Antlaşması) sonucunda koşullu çoğunluk yöntemine dayalı oylama ilkesinin kullanımı yaygınlaşmışsa da, vergilendirme gibi bazı konularda hala oybirliğiyle karar alınması gerekmektedir. Koşullu çoğunluk için 87 oydan 62'sinin karar yönünde olması ve bu 62 oyun en az 10 devlet tarafından verilmiş olması gerekir. Koşullu çoğunluk ilkesine göre yapılan oylamalarda Almanya, Fransa, İtalya ve Birleşik Krallığın onar oyu. İspanya'nın sekiz oyu, Belçika, Yunanistan, Hollanda ve Portekiz'in beşer oyu, Avusturya ve İsveç'in dörder oyu, Danimarka, İrlanda ve Finlandiya'nın üçer oyu. Lüksemburg'un ise iki oyu vardır. Ancak Konseyin Komisyon önerilerini değiştirebilmesi ya da Parlamentonun yaptığı ve Komisyonun kabul ettiği değişiklikleri geri çevirebilmesi için oybirliği gerekir (euturkey.org.tr, 2003).

Ortak dış politika ve güvenlik politikası ile adalet ve içişleri alanlarında, Antlaşmada Konseye bu konuda aksine karar alma yetkisi tanınmadığı durumlarda oybirliği zorunludur.

2.2.4. Avrupa Komisyonu

Avrupa Komisyonu'nun 20 üyesi vardır. Fransa, Almanya, İtalya, İspanya ve Birleşik Krallık ikişer, diğer Topluluk üyeleri ise birer üyeye temsil

edilirler. Komisyonun görev süresi Avrupa Parlamentosu gibi beş yıldır. Komisyon Başkanı üye devletler tarafından, Avrupa Parlamentosu'nun görüşü alındıktan sonra atanır. Komisyonun tüm üyeleri ancak Parlamento tarafından onaylandıktan sonra resmen göreve atanmış olurlar.

Komisyon üyeleri görevlerini yerine getirirken kendi ulusal hükümetlerinden tamamen bağımsız olarak davranmak ve yalnız Avrupa Birliği'nin çıkarlarını gözetmekle yükümlüdürler. Komisyonu görevden alabilecek tek organ Avrupa Parlamentosu'dur. Komisyonun her üyesinin bir veya birkaç politika alanında özel sorumluluğu vardır. Ancak kararlar ortak sorumluluk ilkesi temelinde alınır (euturkey.org.tr, 2003).

Komisyon öncelikle ve her şeyin üstünde, antlaşmaların korunması ve gözetilmesiyle yükümlüdür. Görevini yerine getirirken tarafsız davranır ve antlaşma hükümleri ile antlaşmalar yönünde alınan kararların doğru biçimde uygulanmasını gözetir. Üye devletlerden herhangi birine karşı antlaşma ihlali soruşturması başlatabilir ve gerekli gördüğünde konuyu Avrupa Adalet Divanı'na götürür. Bunların yanı sıra, özellikle Avrupa Birliği'nin rekabet kurallarını ihlal etmeleri durumunda kişilere ve şirketlere para cezası verebilir.

Komisyon, ayrıca Birliği harekete geçiren organdır. Yasama sürecini başlatmada tek yetkilidir ve yeni bir Avrupa yasasının kabulü sürecinin her aşamasında etkide bulunma güç ve yetkisine sahiptir. Hükümetler arası işbirliği alanında tıpkı üye devletler gibi öneride bulunma hakkına sahiptir.

Son olarak, Komisyon Avrupa Birliği'nin yürütme organıdır. Buna belirli antlaşma maddelerinin uygulanmasına ilişkin kuralların belirlenmesi ve Birlik etkinlikleri için ayrılmış bütçe ödeneklerinin yönetimi de dahildir.

Bunların büyük çoğunluğu ana fonların (Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu, Avrupa Sosyal Fonu, Avrupa Bölgesel Gelişme Fonu ve Kaynaşma Fonu) kapsamındadır. Komisyon yürütme görevini yerine getirirken çoğu zaman üye devletlerden uzmanların oluşturduğu komitelerin görüşlerine başvurma gereği duyar.

Komisyonun yönetici personelinin çoğu Brüksel (Komisyon Merkezi)'de bir kısmı ise Lüksemburg'da görev yapmaktadır. Komisyona bağlı 30 Genel Müdürlük ve diğer birimlerde yaklaşık 15.000 görevli çalışmaktadır. Komisyonun ve diğer kurumların çalışma giderleri toplam Birlik bütçesinin yüzde beşini geçmemektedir (abgs.gov.tr, 2003).

2.2.5. Avrupa Adalet Divanı ve İlk Derece Mahkemesi

Avrupa Adalet Divanı 15 yargıç ve onlara yardımcı olan dokuz yasa sözcüsünden oluşur. Bunun yanı sıra 1989'da 15 yargıçtan oluşan bir İlk Derece Mahkemesi kurulmuştur. Bu mahkemelerin üyeleri Lüksemburg'da görev yapar ve üye devletlerin onayıyla altı yıllık bir süre için atanırlar. Yargıçların bağımsızlıkları güvence altındadır. Divanın görevi, Avrupa Antlaşmalarının hukuka uygun biçimde yorumlanması ve uygulanmasını sağlamaktır.

Divan, bir üye devletin antlaşmalarda öngörülen bir yükümlülüğü yerine getiremediğine karar verebilir. Üye devlet bu kararın gereğini yerine getirmezse, Divan para cezası uygulanmasını kararlaştırabilir.

Divan, kurumların aldığı önlemlerin iptali için açılan davalarda bu önlemlerin yasallığını inceleyebileceği gibi kimi önlemlerin alınmamış olmasının antlaşmalara aykırı olduğuna da karar verebilir.

Divan ulusal mahkemelerin başvurusu üzerine, Topluluk hukukunun çeşitli konularının yorumlanması, ya da geçerliliği hakkında ön kararlar alır. Bir hukuki işlemin bu türden tartışmalı bir durum doğurması halinde ulusal mahkemelerden herhangi biri Avrupa Adalet Divanı'ndan ön karar isteyebilir. Ancak bunun için ilgili üye devlette daha yüksek bir temyiz kurumu bulunmaması gerekir. Bu durumda Divanın kararı bağlayıcıdır.

İlk Derece Mahkemesi kişiler ve işletmeler tarafından açılan davalara bakar. Hukuk konularıyla ilgili başvurular sadece Avrupa Adalet Divanı tarafından karara bağlanır.

Adalet Divanı her durumda aynı biçimde uygulanan bir Topluluk hukukunun yaratılmasına yardımcı olmuş ve böylece Avrupa'nın bütünleşme sürecini hızlandırmıştır (abgs.gov.tr.2003).

2.2.6. Avrupa Sayıştayı

Sayıştay, Konsey tarafından Avrupa Parlamentosu'nun görüşü alındıktan sonra oybirliğiyle atanan 15 üyeden oluşur. Sayıştay Başkanı üyeler tarafından kendi aralarından seçilir. Başkanlık süresi üç yıldır. Üç yılın sonunda ikinci bir dönem için yeniden seçilmek olanaklıdır. Sayıştay başkanı eşitler arasında birinci (primus inter pares) konumundadır (abgs.gov.tr, 2003).

Toplantılarını ve çalışmalarını Lüksemburg'da sürdüren Sayıştay Avrupa Birliği'nin tüm gelir ve harcamalarının hukuka uygun ve düzenli biçimde yapılıp yapılmadığını ve parasal yönetimin tutarlı olup olmadığını denetler. Konsey ve Parlamento tarafından Avrupa Toplulukları'nın genel bütçesinin uygulamasına ilişkin olarak Komisyonun sunumunda yardımcı olmak amacıyla yıllık raporlar hazırlar. Ayrıca diğer kurumların istemi üzerine

özel raporlar hazırlar ve görüş bildirir. Sayıştay kendiliğinden hareket ederek özel konulardaki görüşlerini her zaman açıklayabilir. Birlik Antlaşması'yla Sayıştay'a tam kurumsal yetki tanınmış ve sorumluluklarının kapsamı genişletilerek hesapların güvenilirliği hesaplara konu olan işlemlerin hukuka uygunluğu ve düzenliliği hakkında Parlamento ve Komisyona güvence bildirimini sunma görevi verilmiştir.

2.2.7. Ekonomik ve Sosyal Komite ve Avrupa Kömür Çelik

Topluluğu (AKÇT) Danışma Komitesi

Ekonomik ve Sosyal Komite 222 üyeden oluşmaktadır. Bu üyeler üç öbeği temsil ederler: İşverenler, işçiler ve diğer meslek öbekleri (çiftçiler, esnaf ve zanaatkarlar, küçük ve orta ölçekli sanayi işletmeleri, beyaz yakalılar ile bilim ve öğretim kurumlarının, kooperatiflerin, ailelerin ve çevre örgütlerinin temsilcileri).

Komite Brüksel'de toplanır. Birçok konuda karar alınmadan önce Komitenin görüşüne başvurulması zorunludur. Komite doğrudan da görüş bildirebilir. Ekonomik ve Sosyal Komite yılda ortalama 170 görüş bildiriminde bulunmaktadır.

Kömür ve çelikle ilgili konularda başka bir organa, AKÇT Danışma Komitesi'ne başvurulur. Danışma Komitesi üreticileri, işçileri, tüketicileri ve tüccarları temsil eden 108 üyeden oluşur (abgs.gov.tr, 2003).

2.2.8. Bölgeler Komitesi

Bölgeler Komitesi Avrupa Birliği Antlaşması'yla kurulmuştur. Yerel ve bölgesel temsilcilerden oluşan 222 asil, ve 222 yedek üyesi vardır. Asil ve

yedek üyelerin görev süreleri dört yıldır. Komite çalışmalarını Lüksemburg'da yapar. İlk toplantısını 9-10 Mart 1994 tarihinde yapmıştır (abgs.gov.tr, 2003).

Avrupa Birliği Antlaşması, Konsey ve Komisyonun bölgesel çıkarların söz konusu olduğu eğitim, gençlik, kültür, toplum sağlığı, ekonomik ve toplumsal bütünleşme ve Avrupa çapında ulaşım, iletişim, enerji ağları gibi konularda Bölgeler Komitesi'nin görüşüne başvurmalarını karara bağlamıştır. Bölgeler Komitesi bunun dışında doğrudan da görüş bildirebilir.

2.2.9. Avrupa Yatırım Bankası (AYB)

Avrupa Birliği'nin para kurumu olan Avrupa Yatırım Bankası 1958 yılında, Birliğin amaçlarını gerçekleştirmesine yardımcı olacak yatırımları karşılamak düşüncesiyle kurulmuştur. AYB tüzel kişiliğe ve parasal özerkliğe sahiptir. Banka üyeleri, Avrupa Birliği üyesi devletlerdir. Bankanın merkezi Lüksemburg'dadır.

AYB'nin öncelikli hedefi Avrupa Birliği'nin dengeli gelişimine katkıda bulunmaktır. Bunun yanı sıra Trans-Avrupa ulaşım ve telekomünikasyon ağlarının geliştirilmesine, çevrenin korunmasına, enerji kaynaklarının devamlılığının sağlanmasına, endüstri ve küçük işletmelerin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılmasına yönelik projelere parasal kaynak sağlamaktadır. Banka, Avrupa Birliği dışında da Birliğin üye olmayan ülkelere yönelik işbirliği politikasının hayata geçirilmesine yardımcı olmaktadır. AYB Afrika, Karayipler ve Pasifik ülkeleri, Akdeniz havzası, Orta ve Doğu Avrupa, Latin Amerika ve Asya'da etkinliklerde bulunmaktadır.

AYB, kaynaklarının büyük bir bölümünü sermaye piyasalarından ödünç alır. Sermaye piyasalarında AYB hisselerinin yüksek değere sahip olması, en uygun koşullarda çok yüksek oranlarda kaynak bulabilmesini

sağlamaktadır. Kar amacı taşımayan bir kredi kurumu olan AYB, parasal piyasalarda konumunun sağladığı üstünlüklerden girişimcileri yararlandırmaktadır.

2.2.10. Avrupa Para Enstitüsü

Ekonomik ve parasal birliğin son aşamasında kurulacak olan Avrupa Merkez Bankasının öncüsüdür. Merkezi Frankfurt'ta bulunan Avrupa Para Enstitüsü 1994 yılından bu yana bunun alt yapısını hazırlamaktadır.

2.3. Avrupa Birliği ve Türkiye İlişkileri

Avrupa Birliği'ne tam üyelik yolunda büyük gelişmeler kaydeden Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş süreci, 1959 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na ortak üyelik için giriş başvurusunun olumlu karşılanması ile başlamış ve günümüze kadar çeşitli aşamalardan geçmiştir. O tarihten başlayarak 1964 yılında Ankara Antlaşmasının imzalanması, 1999 yılında da Türkiye'nin aday olarak kabul edilmesine kadar olan dönemde toplulukla ilişkiler inişli çıkışlı bir grafik izlemiştir. Topluluk, yapı itibariyle bu süreç içerisinde büyük bir değişim geçirmiştir.

Ekonomik yapıdan önce sosyo-kültürel ve daha sonra siyasal yapıyı da içine alan bir örgütlenmeye dönüşmüş, son olarak da güvenlik boyutu oluşturulmaya çalışılan bir birlik haline gelmiştir (abgs.gov.tr, 2003).

Lüksemburg Zirvesinde alınan kararlara göre, birinci öbekte yer alan ülkelerle tam üyelik görüşmeleri 1998 yılında başlayacaktı. Bilindiği gibi Türkiye üçüncü öbekte yer almasına karşın Lüksemburg Zirvesinde Türkiye ile ilgili önemli görüşler ileri sürülmüştür. Bunlardan ilki, Türkiye'nin AB'ye her

alandaki yakınlaşmasını sağlayacak bir Avrupa Yaklaşımı oluşturulması önerisiydi.

Avrupa Yaklaşımı, şu konuları içermekteydi:

- Ankara Antlaşması'nın ortaya koyduğu olanakların geliştirilmesi,
- Gümrük Birliği'nin yoğunlaştırılması,
- Ekonomik işbirliğinin artırılması,
- Yönetimsel düzenlemelerin yakınlaştırılması ve AB edincine (müktesebatına) uyum,
- Türkiye'nin AB'deki kimi programlara katılımı.

Türkiye ile ilgili ikinci konu, Ankara Antlaşması'nın 28. maddesine gönderme yapılmasıydı. Bu maddeye göre, "Antlaşmanın işleyişi, Topluluğu kuran Antlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerin tümünün Türkiye tarafından üstlenebileceğini gösterdiğinde, taraflar Türkiye'nin Topluluğa katılımı olanağını inceler." Antlaşmadan kaynaklanan yükümlülükler sözünden anlaşılacak, yalnızca AB'nin kurucu antlaşmalarından ya da Ankara Antlaşmasından kaynaklanan yükümlülükler değildir.

Burada vurgulanan, daha önceki antlaşmalarla belirtilen koşullara ek olarak, AB'nin günümüzde tam üyelik için istediği koşullardır (euturkey.org.tr, 2003).

Lüksemburg Zirvesinde kaydedilen başka bir gelişme, Türkiye'nin diğer aday ülkelerle ve üye ülkelerle beraber Avrupa Konferansına davet edilmesiydi. Bütün bu olumlu noktalara karşın, Türkiye ile ilgili görüşlerin yer aldığı raporun 35. paragrafı, AB ile siyasal ilişkinin kesilmesine yol açan söylemler taşımaktaydı.

Buna göre, AB'nin Türkiye'den istedikleri şunlardır (euturkey.org.tr, 2003):

- AB seviyesinde insan hakları ölçünlerine ulaşılması,
- Azınlıklara saygı ve azınlıkların korunması,
- Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin doyurucu ve düzenli bir çözüme kavuşturulması,
- Birleşmiş Milletlerin ilgili kararları doğrultusunda Kıbrıs'ta siyasal bir çözüm bulunması.

Türk hükümeti, Zirvenin hemen ardından 14 Aralık 1997 yılında yaptığı bir toplantıda, AB ile olan ilişkilerini askıya aldığını bildirmiştir. Bu kararın gerekçesi, AB'nin sözkonusu istekleriydi.

11–12 Aralık 1999 tarihleri arasında yapılan Helsinki Zirvesi, ilişkilerin seyirinde olumlu bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Bu zirvede Türkiye'nin adaylık durumu ilan edilmiştir. Adaylık durumunun tanınması doğrultusunda kurulan sıcak ilişkilerin bir sonucu olarak 8 Kasım 2000 tarihinde, Katılım Ortaklığı Belgesi kabul edilmiş ve 7–9 Aralık 2000 tarihleri arasında yapılan "Nice Zirvesi"nde onaylanmıştır.

Bu belge; Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliği için gerekli öncelik alanlarını belirleyen, tam üyelik sürecinde yol haritasını çizen ve tam üyelik görüşmelerinin başlaması için hangi koşulların yerine getirmesi gerektiğini belirten bir belgedir. Türkiye ve AB ilişkileri Helsinki sonrasında giderek hızlanan bir eğilim içine girmiştir. 3 yıllık bir aradan sonra 11 Nisan 2000 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Ortaklık Konseyi toplantısı bu bağlamda önemli bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Ortaklık Konseyinde geleceğe dönük önemli kararlar alınmıştır.

2.3.1. Katılım Ortaklığı Belgesi

2000 yılındaki “Nice Zirvesi”nde onaylanan Katılım Ortaklığı Belgesi Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliği için gerekli öncelik alanlarını belirleyen, tam üyelik sürecinde yol haritasını çizen, AB edincine uyum sağlamak amacıyla her alanda neler yapması gerektiğini, orta ve kısa süreli hedefler belirleyen ve tam üyelik görüşmelerinin başlaması için hangi koşulları yerine getirmesi gerektiğini belirten bir belgedir. Tarama sürecini gerçekleştirmek üzere Ortaklık Komitesine bağlı 8 alt komite kurulmuştur. AB diğer adaylar için olduğu gibi, Türkiye bakımından da Topluluk edincini oluşturan 31 alanı bu komitelere bölüştürmüştür. Tarama süreci Haziran ayında başlamıştır. Bu amaçla Ortaklık Komitesi alt komitelerin çalışma ilkelerini belirlemiştir.

11 Nisan 2000 tarihli Türkiye ve AB Ortaklık Konseyinde, taraflar arasında hizmetler ve kamu alımlarının serbestleştirilmesi için görüşmelere başlanması yönünde bir karar alınmıştır. Bu çerçevede, ilk tur görüşmeler 17–18 Ekim 2000 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiş ve ağırlıklı olarak araştırıcı bir yönde gerçekleşmiştir.

Katılım Ortaklıkları, esasen Komisyonun aday ülkeler için hazırladığı yıllık ilerleme raporlarındaki koşulları içermekte olup, kısa (bir yıl) ve orta süreli (birkaç yıl) hangi konuların yerine getirilmesi gerektiğini belirlemektedir. Katılım Ortaklığı Belgesi 4 Aralık 2000 tarihinde Brüksel'de toplanan AB Genel İşler Konseyinde ele alınmıştır. Söz konusu toplantıya kadar Türkiye, gerek Komisyon ile gerek AB üyesi ülkeler ile sık ve üst düzey ilişkilerde bulunmuştur. Bu çerçevede, toplantı sonucunda Kıbrıs ve sınır uyumsuzlukları konusunda Helsinki felsefesinin korunduğu kararlar alınmıştır. Buna göre, Türkiye güçlendirilmiş siyasal ilişki çerçevesinde, ortak çıkarlara yönelik konularda yapıcı katkılarda bulunmaya devam edecektir.

Katılım Ortaklığı Belgesinin hukuki alt yapısını oluşturan “Çerçeve Yönetmeliği” 14 Şubat 2001 tarihinde onaylanmıştır (KOM, 2001, 168-169).

Katılım Ortaklığı Belgesinin adalet ve içişleri alanındaki bölümleri şunlardır:

1. Kısa Süreli Öncelikler:

- Adalet ve içişleri alanında AB'deki yönetsel düzenlemeler ve uygulamalar konularında bilgilendirme ve bilinçlendirme izlencelerinin geliştirilmesi,

- Örgütlü suçlar, uyuşturucu ticareti, yolsuzluk ve kara para aklama ile ilgili mücadele kapasitesinin güçlendirilmesi,

2. Orta Süreli Öncelikler:

- Topluluk hukuku ile adalet ve içişleri alanlarında AB edinci uygulamaları konularında eğitim programlarının geliştirilmesi,

- Özellikle polisin hesap verme sorumluluğunun güvenceye alınmasına yönelik olarak adalet ve içişleri kurumlarının daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi,

- Schengen Bilgi Sistemi ve Europol'a tam olarak katılımın olması için veri koruma alanındaki AB edincinin kabulü,

- Vize yönetsel düzenlemeleri ve uygulamasının AB yönetsel düzenlemesine uygun hale getirilmesine başlanması.

- Yasadışı göçün önlenmesine yönelik olarak, göç konusundaki AB edincinin ve eylemlerinin (kabul, yeniden kabul, sınır dışı etme) kabul edilmesi ve uygulanması,

- Sınır yönetiminin güçlendirilmeye devam edilmesi ve Schengen Sözleşmesinin tam olarak uygulanması için hazırlık yapılması,

- Sığınma konusundaki 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesine konulan

coğrafi çekincenin kaldırılması ve sığınmacılar için konaklama yerleri ve sosyal destek düzeneklerinin geliştirilmesi,

- Yolsuzluk, uyuşturucuyla mücadele, örgütlü suçlar, kara para aklanması, ceza hukuku ve medeni hukuk alanlarında adli işbirliği konularında AB edincinin kabulü ve uygulanması, bu alanlardaki uluslararası işbirliğinin daha da yoğunlaştırılmasıdır.

Türkiye'nin on üçüncü aday ülke olarak tanındığı 10–11 Aralık 1999 Helsinki Zirvesinde Avrupa bütünleşmesine doğru son adım atılmıştır. Türkiye genişleme sürecinde, diğer aday ülkeler gibi kendi yönetsel düzenlemelerini, AB'yi oluşturan bütün hukuki araçlar, politikalar, hukuki çerçeve ve kurumsal yapı anlamına gelen "Topluluk Edinci" ile uyumlaştırmak durumundadır.

Avrupa Birliği Komisyonu uyuşturucu maddelere, örgütlü suçlara ve kara para aklamaya karşı mücadele ve ayrıca göç gibi konularda polis ve gümrük işbirliğinin, hukuk ve ceza konularında ise yargısal işbirliğinin artırılmasına önem vermektedir (KOM, 2001, 171).

Adalet ve içişleri ile ilgili AB edinci, diğer alanlardaki AB edincinden nitelikçe farklıdır. AB, açık ve kapsamlı bir çerçeveyi kurmak için olabildiğince hızlı ve somut bir şekilde bu edinci geliştirmek için kendini yükümlülük altına sokmuştur. Şimdi bütün aday ülkeler, genişlemiş bir AB içinde "Özgürlük, Güvenlik ve Adalet Alanı" kurulmasına tam olarak katılmak ve etkin biçimde katkıda bulunmak üzere, kendi yönetsel düzenlemeleri ve uygulamalarını, adalet ve içişleri edinciyle uyumlaştırmaya çalışmaktadır.

2.3.2. Türkiye İçin Ulusal İzlence

Türkiye Katılım Ortaklığı Belgesi'nin kabul edilmesinden sonra diğerk aday ölkeler gibi AB edincine uyum için "Ulusal İzlence" hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır. Bu görev, AB ile ilişkileri en üst düzeyde yürütmek amacıyla kurulan AB Genel Sekreterliği'ne verilmiştir. Ulusal İzlence 19 Mart 2001 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilmiş, aynı gün AB Komisyonu Türkiye Temsilciliği'ne verilmiştir. Büyük önemi bulunan İzlencenin AB tarafından kabul edilmesi sonrası, içeriğindeki kısa ve orta süreli önceliklerin zamanında yerine getirilmesi büyük önem taşımaktadır (KOM, 2001, 172).

Avrupa Birliğı, siyasal yapısı ekonomik yapısından daha ön planda olan bir birlikteliktir. Bu açıdan; Avrupa Birliğinin, Ulusal İzlence'deki siyasal ölçünlerin yerine getirilmesine daha fazla önem verdiği bilinmektedir.

Zaten Avrupa Birliğinin genişleme süreci incelendiğinde, genişlemede Portekiz ve Yunanistan'ın birliğe alınması örneklerinde olduğu gibi siyasal nedenlerin ön planda olduğu görölmektedir.

3. POLİS EĞİTİMİ

Bu bölümde; Polis, Polis Eğitiminin Gerekliliği, Polis Eğitiminin Amacı ve Polis Eğitim İzlenceleri ele alınmıştır.

3.1. Polis

Polisin yetki ve görevlerini düzenleyen Polis Görev ve Yetkileri Yasasına göre Polis; "Asayiş, kamu, kişi birikim güvenliğini ve konut dokunulmazlığını koruyan, halkın ırz, mal ve canını koruma ve kamunun dinlenmesini sağlayan, yardım isteyenlere, yardıma muhtaç olan çocuk, hasta ve acizlere yardım eden, yasa ve yönetmeliklerin kendisine verdiği görevleri yapan icra ve koruma kuvvetidir" (PVSK 2001, 1).

Polis ve polislik, toplumdaki önemli yerinden dolayı, her zaman ve her yerde halkın ilgi ve dikkatini çekmiştir. Bir ülkede mal ve can güvenliğinin sağlanması, devletin temel görevlerinden biridir. Yönetim şekli ne olursa olsun, her devlet, varlığını sürdürebilmek için her zaman örgütlü ve düzenli bir polis örgütü kurmak zorunda kalmıştır.

Ancak, çağımızdaki bilimsel ve teknik gelişmelerin bir sonucu olarak, toplumun bilgi düzeyi ve yaşam standardı yükselmiş ve bu arada polisten beklentileri de artmıştır. Özellikle insan hakları ve onuruna karşı dünya kamuoyunun çok duyarlı hale geldiği günümüzde, polisin konumu ve işlevleri akademik çevrelerce tartışılmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda, polisin temel işlevi olan kamu düzeni ve güvenliğini, insan onurunu zedelemeyen sağlamaya çalışması, onun en büyük amacı sayılmıştır.

R.Knight'in deyimiyle "Sınırsız özgürlük anarşi, katı bir kamu düzeni ise zulümdür" Bu iki uç arasındaki ince dengeyi bulup korumak, demokratik toplumların öteden beri temel amacı olmuştur (Fındıklı, 1993, 2).

Bütün dünyada polis hemen hemen aynı görevleri yerine getirir, benzer yetkileri kullanır ve benzer sınırlamalara uyar. Bunun yanında, genel olarak bakıldığında, polis örgütleri düzenli bir yapıya ve disiplin anlayışına sahiptir. Bu ve buna benzer diğer özellikler, farklı ülkelerin polis örgütlerinde ortaya çıkan ve zamanla gelişen polis kültürlerinin, ortak bir çok özelliklere sahip olmasına yol açmıştır.

3.2. Polis Eğitiminin Gerekliliği

Eğitim; kurumların biçimlenmesinde, kalitenin artmasında ve kurumların yeni gelişmelere uyum sağlamasında önemli bir etkidir. Son dönemde teknolojinin gelişmesiyle de bağlantılı olarak suç çeşitlerinde ve suç sayısında hızlı bir artış olmuştur. Buna bağlı olarak, polisin görev alanı da giderek genişlemektedir. Polisin bu değişime uyum sağlayabilmesi için özellikle eğitimi üzerinde önemle durulması gerekir. Bugün artık polisin bu gelişmelere göre kendini yenilemesi gerektiği konusunda hem güvenlik görevlileri hem de halk aynı düşünmektedir.

Polis devletin kurumları içinde insanların en fazla başvurduğu veya işinin düşeceği bir örgüttür. Ülkeye gelen yabancı bir insanın, o ülke hakkında iyi veya kötü fikir edinmesinde ilk izlenim çok önemlidir. Ülkeye gelen yabancı bir kişinin pasaport ve vize için ilk başvuracağı kişi ve kurum polistir. Yine bu kişilerin ülkeyi terk ederken son görecekları kamu görevlisi de polis olacaktır. Durum böyle olunca, polisin tutum ve davranışı bir ülkeyi tanıtmada önemli yer tutmaktadır.

Önemli olan polisin öğrendiklerini davranışa dönüştürebilmesidir. Bu bağlamda Goethe'nin şu sözü yararlı görünmektedir. "Bilmek yeterli değil, uygulamak gerekir" (Karaman, 2002, 345).

Polis eğitim kurumlarında, polise mesleği boyunca gerekli bilgilerin tümünü vermek olanaklı değildir. Bunun yerine meslekte gerekli olan kavramsal bilgileri vermek ve olaylar karşısında kendi başına değerlendirme ve araştırma yapma alışkanlığını kazandırmak temel ilke olmalıdır. Okuldaki temel eğitimden sonra, sürekli olarak meslek içi eğitim sağlanmalıdır.

Eğitimin sürekliliği konusunda Cerrah, Amerikalı bir eğitim sosyologu olan John Dewey'den şu sözü aktarır: "Eğitim hayata hazırlık değil, hayatın ta kendisidir". Bu sözü söylerken Dewey, aslında eğitimin hayat boyu devam eden bir süreç olduğunu vurgulamak istemiştir (Cerrah ve Semiz, 2000, 292).

Polis temel eğitiminde polis adaylarına meslekte kendisini nasıl geliştirebileceği ve bunun için hangi yol ve yöntemleri izlemesi gerektiği öğretilir ve bu eğitim meslek içi kurslarla desteklenirse polise iyi bir eğitim verilebilir.

Polis temel eğitiminde hangi konulara ağırlık verilmesi gerektiği konusunda Bull, bu konuyu üç ana başlıkta toplamakta ve polis temel eğitiminde polis memurları adaylarına verilecek derslerin içermesi gerektiği konuları belirtmektedir (Karaman, 2002, 346).

Bu konular şu şekilde sıralanabilir:

1. Polisin insanlarla iletişim kurma, karşılıklı konuşma ve empatik iletişim yöntemleri,
2. Görev sırasında polisin görev ve yetkileri, görev dışında polisin toplumdaki yeri ve davranışı,

3. Toplumsal iletişim yöntemleri, farklı kültürler ve alt kültürlerin davranışları konusunda bilimsel açıdan polis bilgilendirilmesidir.

3.3. Polis Eğitiminin Amacı

Polis eğitiminde amaç; yalnız mesleki bilgi ve davranışlar kazandırmak değil, bunun yanında özgür düşünebilme, iyi yargılayabilme, süratli ve sağlıklı karar verebilme yeteneğine sahip, değişen toplum koşullarına ayak uydurabilen polisler yetiştirmektir. Bunun için öğrencilere;

1. Bağımsız düşünme ve sorumluluk alma,
2. Birlikte ve işbirliği halinde çalışma,
3. “Yurttaş odaklı” anlayışa göre hizmet etme bilgi ve bilinci vermek gerekir (Fındıklı, 2000, 13).

Halkla devlet arasında bir uzlaşma kurumu olan polisin ruh ve beden sağlığı açısından “dengeli ve ölçülü” yetiştirilmesi gerekir. Bunun için polis eğitimi yalnız beden eğitimi ve silah eğitiminden ibaret olmayıp, “ruh, beden ve kafa bütünlüğü” gibi birbirini tamamlayan üçlü bir dengeyi gerektirmektedir. Polis eğitimi, bir bakıma, “kafa gönül ve kol” gücü arasında bir denge kurabilme eğitimidir. Bilindiği gibi, insan vücudunda gönül ne kadar sağlıklı olursa, gövde de o kadar sağlam ve dengeli olacaktır. Bu denge sağlanamazsa, belli biçim ve kalıba sıkıştırılmış, dengesiz, ruh sağlığı bozuk, psikopat polis tipleri ortaya çıkar (Fındıklı, 2000, 15).

Diğer taraftan, çok yönlü bir özellik taşıyan polis eğitiminin, ulusal, uluslararası ve mesleki yönleri vardır. Polis eğitiminde öğrenci, üyesi olduğu ulusun tarihi ve kültürel değerlerini, nereden gelip nereye gittiğini ve nasıl bir ulusal kimlik ve kişiliğe sahip olduğunu; küreselleşen bir dünyada demokrasi, hukuk devleti ve insan hakları gibi evrensel değerleri ve doğal olarak polis mesleğinin kendine özgü özelliklerini öğrenmek zorundadır.

Günümüzde terör ve suçla mücadele etmek, yalnız teknik mücadele değil, bir beyin ve bilgi mücadelesidir. Bu nedenle, polis eğitiminde polisin pazu gücüyle birlikte, bilgi gücünü artırmak ve “düşünce” gizil gücünü, fiziki gücünün önüne geçirmeye çalışmak gerekir. Çünkü, çağdaş polis, pazu gücü veya fiziki gücünden çok, kafa veya bilgi gücüyle görev yapmaktadır.

Bu çerçevede hazırlanan izlencelerle hizmetin gerektirdiği beden, düşünce, fiziksel yeteneklerle, bu yönde istenilen davranış değişikliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

3.4. Polis Eğitim İzlenceleri

Polisin görevini başarılı bir biçimde gerçekleştirebilmesi için, nitelikli bir eğitim izlencesinden geçirilmesi gerekir. Özellikle, görevini yaparken gereksinim duyacağı bilgi ve becerileri her koşulda açık ve net bir biçimde gösterebilmesi gerekir. Bunun için, polisin aşağıda belirtilen temel noktalarda ortak bir kültür olarak iyi yetişmiş olması ve sürekli eğitimden geçirilmesi zorunludur (Semiz ve Gökçe, 2000, 38):

1. Grup Dinamiği ve Psikolojisi.
2. Halkla İlişkiler ve İletişim,
3. İnsan Psikolojisi ve Bireyi Tanıma Yöntemleri,
4. Çatışma ve Stres Yönetimi,
5. Temel Hak ve Özgürlükler,
6. Uygulamalı Meslek Eğitimi,
7. Mesleğin Gerektirdiği Temel Beceriler.

Toplumsal yapıdaki değişim süreci, suç ve suça ilişkin etmenlerin de hızla değişmesine neden olmaktadır. Polisin ortaya çıkan yeni durumlarla etkili bir biçimde mücadele ederek başa çıkabilmesi için, sözü edilen temel

noktalarda sürekli olarak eğitimden geçirilmesi, bilgi ve becerilerinin yenilenmesi gerekmektedir.

Polisin eğitilmesi ve geliştirilmesi sürecinde, öncelikle polisin yetiştirilmesinden sorumlu olan eğitim kurumlarından ve bu kurumlardaki eğitim etkinliklerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu olan polis eğitimcilerinden başlanmalıdır. Bir eğitim kurumunun en önemli üç ögesi vardır. Bunlar; eğitim izlencesi, öğretmen ve öğrencidir. Bu üç ögenin kaliteli olması, hedeflenen davranışların gerçekleştirilmesini ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini sağlayacaktır.

Eğitim izlencesi, saptanan politika ve amaçların gerçekleştirilmesine yönelik tüm etkinlikleri kapsar. Polislerin nitelikli bir şekilde yetiştirilebilmesi için, eğitim izlencelerinin ortaya çıkan gelişmelere göre sürekli yenilenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu amaçla her öğretim yılının sonunda izlencenin ne derecede istenen davranışları gerçekleştirdiğini ve gereksinimlere yanıt verebildiğini saptamak için, ölçme çalışmalarına yer verilmelidir. Yapılan bu çalışmalar sonucunda, hem bireylerin gereksinim duyduğu yeni bilgi ve beceriler izlenceye eklenecek hem de izlencenin başarı düzeyi saptanmış olacaktır. Değerlendirme çalışmaları sırasında kimi soruların yanıtlanması gerekir. Bu sorular şunlardır:

1. Amaçlara ulaşılmış mıdır?
2. Polis adaylarının gereksinimlerine yanıt verebilmekte midir?
3. Kazanılan bilgi ve beceriler davranışa dönüştürülerek uygulanabilmekte midir?
4. Verilen bilgiler polis adaylarının gerçek yaşamda karşılaşacakları sorunların çözümünde yardımcı olabilmekte midir?

5. İzlencenin içeriği bugünün ve yarının sorunlarına çözüm getirebilecek nitelikte midir?

6. İzlencenin yeniden düzenlenerek hazırlanmasına gerek duyulmakta mıdır?

Tüm bu soruların gözden geçirilerek izlencenin sürekli yenilenmesi ve uygulamada geliştirilmesi gerekir. Böylece, polis eğitim kurumlarında uygulanmakta olan eğitim izlenceleri etkin bir yapıya kavuşturularak, polis amir ve memurlarının mesleklerini gerçekleştirirken eğitim kurumlarında öğrendikleri bilgilerden çok daha üst düzeyde yararlanmaları sağlanabilir (Semiz ve Gökçe, 2000, 39).

Polislerin, toplumsal yaşamın içerisinde karşılaşacakları her türlü durumda en etkin çözümleri bulup uygulayabilmeleri ve yasaların kendilerine verdiği yetkileri yerinde ve zamanında tam olarak kullanabilmeleri gerekir. Belirtilen durumların ya da çaresizliklerin yaşanmaması için, polis eğitim kurumlarının eğitim izlenceleri, güncel gereksinimlere yanıt veren, uygulanabilir ve bilimsel nitelikte hazırlanmalıdır. Bütün bunlar, sürekli bir ekip çalışmasını ve araştırma etkinliklerini gerektirmektedir.

Eğitim birimlerinin etkin birer araştırma ve geliştirme merkezi haline getirilerek, izlencelerinin içeriğinin ve amaçlarının belirlenmesinde çok önemli işlevleri vardır. Bu birimlerde çalışan personel, zaman zaman uygulamalı alan çalışması da yaparak mesleğin gerektirdiği görevleri yerine getirirken karşılaşılan sorunlar ve özel durumlar hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

Böylece hazırlanan izlencelerin güncel ve gerçek yaşamda karşılaşılan sorunlara çözüm getirebilir nitelikte olması sağlanabilir.

4. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE POLİS EĞİTİMİ

Bu bölümde Avrupa Birliği'nde Polis, Avrupa Birliği'nin Polis Eğitimi'ne Bakışı ve Avrupa Birliği Polis Eğitim Kurumları ele alınmıştır.

4.1. Avrupa Birliği'nde Polis

Demokratik düzenlerde hükümetler bireysel haklar ve toplumu oluşturan bireylerin toplu gereksinimleri arasındaki ince denge üzerine kurulmuşlardır. Bu denge içinde polis, bireysel hakların ve toplumsal düzenin korunmasında çok önemli iş payına sahiptir.

Demokratik toplumlarda polis hizmetleri hükümet, toplum ve anayasa kavramları ele alınarak yerine getirilmektedir. John Locke, Thomas Hobbes, Jean Jacques Rousseau gibi düşünürler hükümet ve toplum arasındaki ideal ilişkileri, toplum sözleşmesi kavramına göre toplum üyelerinin, güvenlik ve sosyal düzenin sağlanması için anlaşma içinde olduklarını varsaymaktadırlar. Toplum sözleşmesine göre vatandaşların bir takım doğal hakları ve bu hakların korunması için bir takım güçleri vardır. Polis örgütü, bu gücün adını oluşturmaktadır (Kavgacı, 1997, 11).

Hükümet genel olarak toplumsal sorunlara çözümler arayan bir kurumdur. Daha önemlisi, hükümet, sosyal denetimin sağlanması için bir model önermektedir. İnsan davranışlarının denetiminde hükümet en önemli kurumlardan biridir. Aile, eğitim kurumları gibi diğer sosyal kurumlar da denetim işlevini yerine getirmektedir. Bu sayılan kurumlar resmi olmayan toplumsal denetim araçlarıdır.

Ülkelerin toplumsal ve kültürel yapılarının benzer olmaması nedeniyle her ülkenin farklı kamu politikaları ve bunların yerine getirilmesinde farklı yöntemleri vardır.

Devletleri bir birinden ayıran en önemli etmenlerden birisi de anayasalarıdır. Anayasalar hükümet ile yurttaşları arasındaki toplumsal düzenlemeleri tanımlar. Anayasa, halk ile hükümetleri arasındaki ilişkilerin sınırlarını belirler. Anayasalar hükümetlerin sorumluluklarını, yurttaşların haklarını belirler. Anayasa çoğunlukla yasama, yürütme ve yargı organları biçimiyle güçler ayrımı ilkesini de ifade etmektedir. Hükümetin her erki bağımsız olarak görev yapmaktadır. Fakat polis, yasama ve yargı alanlarıyla da doğrudan ilişki içerisinde. Polis suç sonrası mahkemelerde uygulanan yonteme uymak zorundadır. Yasalar, var olan toplumsal yapıyı yasal hale getirir ve toplumsal ilişkileri düzenler. Ayrıca, özgürlüklerin düzenlenmesi ve anlaşmazlıkların çözümlenmesinde de yasalara başvurulur (Kavgacı, 1997, 13).

Yurttaşların polis hakkındaki düşünceleri, geçmişteki deneyimleri ve toplumsal ilişkileri çerçevesinde oluşur. Bunlar kimi zaman tam olmayan veya çarpıtılmış bilgilerden oluşabilir. Bu bağlamda, yurttaşların gözünde polis görüntüsünün biçimlenmesinde basın önemli iş payı vardır. Burada ele alınması gereken en önemli konulardan biri de polis hizmetlerinde daha fazla demokrasi uygulamalarının ve demokratik davranışların nasıl sağlanabileceğinin sorgulanmasıdır.

Avrupa Birliği ülkelerinde toplum, temsil, katılım, siyasal sorumluluk ve demokrasi kavramları polisliğin temel konuları haline gelmiştir. Daha önce sayılan kavramlarla ilgili meydana gelen sorunların çözümü, polisin siyasal ve örgütsel yapısının açık ve demokratik olması ile gerçekleştirilebilir. Buna ek olarak, polisin sorumluluklarını yerine getirmesinin polis hizmetlerindeki sorunların çözümlenmesinde önemli etkisi vardır.

Polis hizmetlerinde “dolaylı temsil modelinin yetersizliği” ve “doğrudan temsil modeli”nin gerekliliği her geçen gün hissedilmektedir (Kavgacı, 1997, 14).

Araştırmalar, polisin suçları denetimi ve nlemesinde halk desteğinin çok önemli olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda polis halk ilişkilerinin iyi olması, polis hizmetlerinde verimliliği artıracaktır. Bu yöndeki çalışmalar özellikle 1990 yılı başından itibaren toplum destekli polislik (community policing) anlayışına doğru hızlı bir yönelişe götürmüştür. Bir çok politikacı, polis yöneticileri ve akademisyenler toplum destekli polisliğin bir çok sorunu zebileceğini ileri sürmüşlerdir. Yine aynı şekilde, toplum destekli polisliğin de amacına tam anlamıyla ulaşamadığı ne sürülmektedir. Bunun nedeni olarak, polis örgütlerinin yalnız toplum destekli polislik yöntemi ile kolay bir zm arayışı içine girmeleri gösterilmektedir. Avrupa ve Amerika’da kimi polis örgütleri toplum destekli polisliği bölümler halinde uygulamaya koymuşlardır (Kavgacı, 1997, 15).

Toplum destekli polislik uygulamaları birkaç bölümde ele alınmaktadır. Toplum destekli polislik devriye, suç nleme izlenceleri, polis-halk ilişkilerin geliştirilmesi ve daha iyi bir polis izleniminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar olarak bilinmektedir.

Toplum destekli polislik, devam eden bir gelişme olarak grlmektedir. Toplum destekli polisliğin temeli, polis ile yurttaşlarının bir arada çalışarak toplumdaki suçlarla ilgili sorunların zmne ilişkin ortak çalışmalar yapmasıdır.

Avrupa polisinde görülen bir başka gelişme ise sorun üzücü polislik (problem solving techniques) uygulamasıdır. Çoğu kez sorun üzücü polislik ile toplum destekli polislik aynı anlamda kullanılmaktadır.

Gerçekte sorun çözücü polislik, toplum destekli polisliğin bir parçasını oluşturmaktadır. Sorun çözücü polislik, suç nedenlerinin ve çözümlerinin belirlenmesi ile yapılmaktadır.

Toplum destekli polislik ve sorun çözücü polislik, halkın polis hizmetlerine doğrudan katılımlarını gerekli kılmaktadır. Kimilerine göre demokrasi dar anlamda sadece oy verme hakkı iken, kimilerine göre ise demokrasi toplumdaki sosyal, siyasal ve ekonomik yaşama ilişkin kararlara tam olarak katılımı ifade etmektedir.

4.1.1. Demokratik Polis Modelleri

Suçlarla mücadele yöntemleri ile kişi hak ve özgürlükleri arasında ölçülü ve kabul edilebilir bir dengenin kurulması demokratik polis düzeylerinin en dikkat çekici ve ayırt edici özelliklerinden biridir. Suçlarla etkili mücadele etmek amacıyla geliştirilen sert ve katı güvenlik önlemleri devlet organlarının temel hak ve özgürlüklere karışımı gibi bir sorunu ortaya çıkarmaktadır. Böyle bir sorunla karşılaşmamak amacıyla, yüksek düzeyde anlayış gösterilmesi durumunda da benzer bir risk söz konusudur. Böyle bir durumda devletin kolluk kuvvetlerinin baskı ve keyfi uygulamalarından kaçarken suç dünyasının sınır tanımaz baskı, şiddet ve müdahaleleri ile karşı karşıya kalma gibi bir diğer önemli risk meydana gelmektedir. Bu iki zıt durum arasında olması gereken, ancak uygulaması da o derece zor olan konu demokratik sınırlar içerisinde kalmak, kişi hak ve özgürlükleri ile kamu düzeni ve güvenliği arasında bir denge kurmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda oluşturulan demokratik polis modelleri üç gruba ayrılmaktadır. Bunlar dağınık, özekçi ve bütünleşmiş polis modelleridir (Geleri, 2003, 30).

4.1.1.1. Dağınık Polis Modeli

Dağınık Polis Modeli, büyük ölçekte g ve yetkilerin bir yerde toplanması durumunda görevi kötüye kullanma ve demokratik düzenin ilkelerine ters düşecek diğer eylemlerin meydana gelme olasılığının yüksek olacağı endişesiyle ortaya çıkmıştır. Yerel gereksinimleri ön plana çıkaran ve g ve yetkilerin yerel düzeyde paylaşımını öngören bir modeldir.

Bu modeli uygulayan ülkelerde polisin yetkileri; görev yapılan bölgelerin fiziksel ölçüsü, coğrafi yapısı, nüfus yoğunluğu, sanayileşme düzeyi, siyasal iklimi, kültür yapısı ve toplumsal koşulları tarafından şekillenmektedir. Bu uluslar genelde daha fazla özgürlük için suçu belli bir düzeyde normal karşılamakta, bunu yaşamın bir gereği olarak kabul etmektedirler. Kısaca bu modelde suç doğal bir olgu, yaşamın bir parçası ve birlikte yaşanılması ve kabullenilmesi gereken bir gerçek olarak grlmektedir.

Hollanda, İsveç, Belçika, Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri bu modeli uygulayan ülkelere örnek gösterilebilir.

4.1.1.2. zeki (Merkezi) Polis Modeli

zeki Polis Modeli, polisin ulusal hükümetin doğrudan yönetim ve denetimi altında olduğu ülkelerde grlmektedir. Yerel zellikler ve gereksinimler pek dikkate alınmamaktadır. Ülkenin farklı bölge ve illerinde benzer i güvenlik politikaları uygulanmakta ve genelde suç odaklı yaklaşımlar sergilenmektedir. lke genelindeki polis politikaları ve personel görevlendirmesi özekten yapılmaktadır. Bu yapı içerisinde yer alan kimi il veya bölgesel polis örgütlerinin, yönetim ve eylemleriyle ilgili olarak yerinden yönetim modelini benimseyip uygulamaları, oldukça sınırlı ölçüler içerisinde

gerçekleşen bir durumdur. Bununla birlikte genel eğilim polisin temel politikalarının özekten planlanması, düzenlenmesi ve başarı veya başarısızlık durumunda doğrudan ulusal hükümetlerin sorumlu tutulması şeklindedir. Özekçi polis modellerinin demokratik ideallerle uyum içerisinde olmadığı söylenmektedir. Ancak, bu modelin benimsendiği ülkelere bakıldığında, totaliter rejimlerle özdeşleşmeyen bir özellik sergilendiği görülmektedir. Fransa, Türkiye, İtalya, Finlandiya, İrlanda, Danimarka, İsrail gibi ülkeler bu modeli uygulamaktadır.

4.1.1.3. Bütünleşmiş Polis Modeli

Bütünleşmiş Polis Modeli, yerel ve özekten yönetimlerin denetimi paylaşabileceği bir yapı sunmaktadır. Özekçi polis örgütlerinin neden olabileceği öznel (keyfi) kişi hak ve özgürlükleri ihlalleri ile dağınık polis modelinden kaynaklanan etkisizlik ve verimsizlik sorunları giderilmek istenmiştir. Denetim ve sorumluluk yerel düzeyde sağlanırken, ülke genelinde uyulması zorunlu, ulusal ölçüler geliştirilmektedir. Bu modelde, özekçi yapıdaki polis örgütü sayısından daha çok, dağınık polis modelindeki polis kurumundan ise daha az bağımsız polis örgütü bulunmaktadır. Örneğin; İskoçya ve Kuzey İrlanda ile birlikte, Birleşik Krallıkta toplam 54 Polis Müdürlüğü bulunmaktadır. İngiliz polis modeli özekçi polis modeli ile dağınık polis modeli arasında bir modeldir. Özekçi polis modeli kadar düzenli örgütlenemeyen bu model, dağınık polis modelinden daha sağlam bir örgütlenmeye sahiptir. Polisin yetki ve görev alanı, kişi hak ve özgürlükleri ile demokrasi için tehdit oluşturabilir endişesiyle, önemli ölçüde sınırlandırılmış ve bu amaçla yönetsel ve yasal önlemler geliştirilmiştir.

4.1.2. Avrupa Birliğinde Polis İşbirliği Çalışmaları

Günümüzde devletler arasında ortaya çıkan polis işbirliği çalışmalarına bakıldığında, daha yakın işbirliğinin, doğrudan, çağdaş toplumlarda alınması gereken güvenlik önlemlerinin işlevsel gereksinimlerinden ileri geldiği görülmektedir. Bir başka deyişle, günümüz toplumlarının geldiği aşamada ortaya çıkan bir takım etkenlerle ve değişik uluslararası antlaşmalar sayesinde, bir çok insanın bir devletten diğer bir devlete değişik nedenlerle gitme ve gittiği ülkede kalma olanağının olması, suçların önlenmesi ve denetim altına alınması için sınırlarda güvenlik önlemlerinin devletler arasında eşgüdümlü olarak yürütülmesini zorunlu kılmaktadır.

Konuya Avrupa Birliği çerçevesinden bakıldığı zaman üye devletler arasında, polis işbirliğinin daha fazla zorunlu olduğu görülmektedir. AB devletleri arasında kişilerin, malların, sermayenin ve hizmetlerin serbest dolaşımının sağlanması için üye devletler arasındaki sınırlar kaldırılmıştır. Bu nedenle, AB için bir dış sınırlardan (üye devletlerin üçüncü devletlerle olan sınırları) bir de iç sınırlardan (üye devletlerin kendi aralarındaki sınırları) söz etmek olanaklıdır. AB düzeyinde gerçekleştirilen polis işbirliği AB'nin iç sınırlarında söz konusudur. AB üyesi devletler, polis işbirliğinin üye devletler arasında AB'nin yasal ve kurumsal çerçevesinin dışında değil, AB çerçevesinde gerçekleştirilmesini en iyi yol olarak görmektedirler (Köktaş, 2000, 136).

Avrupa'da polis işbirliği alanında gerçekleştirilen ve değişik yönlerden AB ile bağlantılı olan, önemli kurum ve antlaşmalar şunlardır: Schengen Sözleşmesi, TREVİ Grubu, Europol, Maastricht Antlaşması (Avrupa Birliği), Amsterdam Antlaşması, Interpol ve AGİT'dir. Bu kurumlardan Interpol ve AGİT, AB üyesi olmayan devletleri de kapsamaktadırlar.

4.1.2.1. Schengen Sözleşmesi (Schengen Agreement)

Schengen Sözleşmesi, Avrupa devletleri arasında polis işbirliği alanında gerçekleştirilen ve polis işbirliğinin tüm yönlerini düzenleyen önemli bir örnektir. Avrupa Topluluğu (AT), Ortak Pazar'ın tamamlanmasına yönelik çalışma planına başlamadan önce AT üyesi olan beş ülke (Belçika, Hollanda, Lüksemburg, Almanya ve Fransa), ortak sınırlarda AT üyesi ülke vatandaşlarının giriş çıkışlarına yönelik denetimin, malların ve hizmetlerin hareketini kolaylaştırması için aşamalı olarak kaldırılması ve Avrupa'da taraf ülkeler arasında iç sınırların olmadığı bir bölge meydana getirilmesi amacıyla, 14 Haziran 1985 tarihinde, Lüksemburg'un Schengen kentinde Schengen Sözleşmesi adıyla anılan bir belge imzalamışlardır. Bu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin Sözleşme (Uygulama Sözleşmesi)' de taraflarca 19 Haziran 1990 tarihinde onaylanmış ve 26 Mart 1995 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Schengen Sözleşmesine taraf olabilmek için AB üyesi olmak temel koşuldur. İngiltere, İrlanda ve Danimarka dışında AB üyesi devletlerin hepsi katılma sözleşmesini imzaladılar. Uygulama Sözleşmesine ise ilk beş üye ülke yanında, Portekiz İspanya ve İtalya katılmayı kabul etmiştir (Köktaş, 2000. 137).

Schengen Sözleşmesi, iç sınırların kalktığı bir Avrupa'da gelecekteki polis ilişkileri için bir model olarak görülmüştür. Schengen'e taraf devletler arasında polis işbirliğini öngören düzenlemeler 1990 Uygulama Sözleşmesinin 39 - 47. maddelerinde yapılmıştır. Bu maddelerde yer alan düzenlemelere göre tarafların polis yetkilileri, suçların önlenmesi ve ortaya çıkarılması konusunda ulusal yasalara uygun olarak birbirlerine yardımcı olacaklarını taahhüt etmektedirler.

İadeye konu olabilecek bir suça karıştığı düşünülen bir kişiyi gözetim altında bulunduran polis yetkilileri, söz konusu izleme ve gözlemlerini, bu istem doğrultusunda, diğer ülke topraklarında da sürdürebilir ya da bu izleme ve gözetim diğer devletin polislerine devredilebilir. Diğer devletlerin önceden onayının alınmasının olanaklı olmadığı durumlarda izleme ve gözetimi yapan polisler suikast, cinayet, ırza geçme, kundakçılık, kalpazanlık, silahlı soygun, çalıntı malın satın alınması, gasp, adam kaçıırma, rehin alma, köle ticareti, uyuşturucu ve psikotropik madde kaçakçılığı, ateşli silah ve patlayıcılarla ilgili yasaların ihlali, patlayıcıların kullanımı ya da zehirli atıkların yasa dışı taşınması suçlarından birini işlediği düşünülen bireyi yakalamak ve tutuklamak amacıyla sınır ötesinde de bazı koşullara uyarak izleme yapabilirler.

Schengen'in ortaya çıkardığı serbest dolaşım bölgesinin güvenlik önlemleri açısından ortaya çıkardığı sonuç, taraf devletler arasında polis işbirliğinin artırılması ve polisin tutuklamak istediği suçluların yakalanabilmesi için sınır ötesi izleme hakkına sahip olması önemlidir. Öte yandan, Schengen'in öngördüğü artırılmış polis işbirliğinin sağlanması için önemli düzenlemelerden biri de Schengen Bilgi Sistemi (SBS)'nin kurulmasıdır. SBS, taraflar arasında polis işbirliğinin gerçekleştirilmesinde önemli bir etken olan bilgi ve belge alışverişinin sağlanmasında çok önemli bir araçtır. SBS aracılığıyla, bilinen suçlularla ilgili ya da "istenmeyen yabancılar" listesinde yer alan kişiler ile ilgili bilgiler taraflar arasında elektronik ortamda aktarabileceklerdir. Taraf devletlerin polis birimleri dış sınır denetimleri ile polis ve gümrük denetimleri sırasında SBS'den yararlanacaklardır.

4.1.2.2. TREVİ Grubu

TREVİ; Terrorism (terörizm), Radicalism (köktencilik), Extremism (aşırılık) ve Violence (şiddet) kavramlarının baş harflerinden elde edilen bir kısaltmadır. 1976' da İngiltere'nin girişimi ile kurulan TREVİ Öbeği, başlangıçta sadece terörizm ile ilgili polis işbirliğini öngörmüş olmakla beraber, sonradan Avrupa'da uyuşturucu, önemli suçlar, futbol holiganlığı, kamu düzeni, polis araçları, polis eğitim ile suçbilimi konularında polis işbirliğinin sağlanmasını öngören hükümetler arası bir forum haline gelmiştir. TREVİ Öbeği'ne AB ülkelerinin dışında Kanada, Fas, Norveç ve ABD gözlemci olarak katıldılar. TREVİ başlangıçta üç farklı düzeyde etkinlik göstermekte idi. En yüksek düzeyde; üye ülkelerin polis ve iç güvenlik alanlarından sorumlu bakanlarından oluşan TREVİ Bakanları, Orta düzeyde Kıdemli memurlardan oluşan TREVİ Öbeği, alt düzeyde ise TREVİ Çalışma Öbekleri vardı. Maastricht (Avrupa Birliği) antlaşmasından sonra TREVİ'nin yasal yapısı bir takım değişikliklere uğramıştır (Beşe, 2002, 71).

4.1.2.3. Maastricht Antlaşması (Avrupa Birliği Antlaşması)

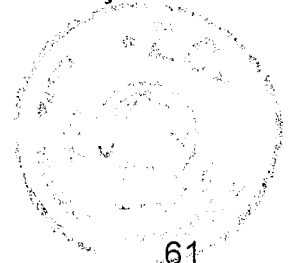
Topluluk üyesi ülkelerin başbakanları ya da devlet başkanlarından oluşan AB konseyinin, 9-10 Aralık 1991 tarihinde Hollanda'nın Maastricht kentinde yaptığı toplantıda kararlaştırılan Avrupa Birliği Antlaşması (ABA), üye ülkelerde yapılan yoğun tartışmalar ve halk oylamaları sonucu 7 Şubat 1992'de imzalanarak, 1 Kasım 1993'ten itibaren yürürlüğe girdi. Bu antlaşma, Avrupa devletlerinin daha fazla birleşmesi yönünde gerçekleştirilen önemli adımlardan biridir. ABA'nın ortaya çıkarılmasının en önemli nedeni Avrupa'nın bütünleşme sürecinin ilk dönemlerinde, özellikle 1980'lerde ortaya atılan, Topluluğun kurumsal ve siyasal bakımdan yeniden canlandırılmasına

yönelik girişimlerdir. Topluluk, üye devletler arasında ekonomik ve siyasal bütünleşmenin gerçekleştirilebileceği bir anayasal zemine sahiptir. Geçen süre içinde Topluluğun ulaştığı bütünleşme, üye devletler tarafından yeterli bulunmadığından, daha kapsamlı bir bütünleşme için siyasal baskılar ortaya çıkmıştır. Topluluk üyesi devletlerin 17 Şubat 1986'da imzaladıkları Tek Avrupa Senedi'nin bu amacın gerçekleştirilmesinde yetersiz kalması üzerine, 1989-90 yıllarında iki Almanya'nın hızla birleşmesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, ileri derecede bütünleşme için siyasal baskıları artırmıştır. Böylece bu alanda hükümetler arası konferans gerçekleştirilmesi düşüncesi doğmuştur.

ABA'da Avrupa'da ceza hukuku ve güvenlik önlemleri konusunda polis işbirliği ile ilgili önceden var olan Schengen ve TREVİ gibi bir çok girişimden, kurumdan ve çerçeveden daha ileri düzeyde gelişme amaçlanmıştır (Köktaş, 2000, 142).

4.1.2.4. Amsterdam Antlaşması

ABA'nın ortaya çıkardığı birleşme sürecinin yetersiz olduğunu ileri süren birlik üyesi devletler, daha ileri düzeyde bir işbirliğini gerçekleştirmek için 1996 yılında yeniden hükümetler arası görüşmelere başladılar. Birlik üyesi devletlerin amacı, 15 üyeli birliği ekonomik topluluktan küreselleşmiş bir siyasal güce dönüştürmektir. Orta ve Doğu Avrupa'da meydana gelen önemli siyasal değişiklikler, Birliğin Doğu'ya doğru genişletilerek AB'nin hukuki ve kurumsal yapısının daha da derinleştirilmesini gerekli kılmaktaydı. Üye devletler arasındaki hükümetler arası konferansta yaşanan yoğun tartışmalar sonunda, 2 Aralık 1997'de Amsterdam Antlaşması imzalandı.

Üye devletlerin hepsinin bu Antlaşmayı kendi iç hukuklarına uygun olarak onaylamasından sonra Amsterdam Antlaşması 1 Mayıs 1999'da yürürlüğe girdi (Köktaş, 2000, 146).

Amsterdam Antlaşmasının öngördüğü polis işbirliği alanında ortak eylemler şu konuları kapsamaktadır: Üye devletlerdeki polis, gümrük ve diğer uzmanlaşmış yasa uygulama birimlerini içine alan, yetkili birimler arasında suçların önlenmesi, ortaya çıkarılması ve soruşturulması konularında uygulama işbirliği; Kişisel verilerin korunması ile ilgili hükümlere uygun olmak koşulu ile, özellikle Europol aracılığı ve yasa uygulama birimlerince elde edilen şüpheli para aktarımları ile ilgili raporlar dahil olmak üzere toplama, saklama, işleme tabi tutma, çözümlene ve ilgili bilgilerin değişimi; eğitimde, iletişim görevlilerinin değişimi ile geçici süreyle personel değişiminde, araç ve gereçlerin kullanımında ve kriminalistik araştırmalarda işbirliği ve ortak girişimler; örgütlü suçların önemli formlarının ortaya çıkarılmasıyla bağlantılı olarak özel inceleme tekniklerinin ortak ele alınmasıdır.

4.1.2.5. Europol (Avrupa Polis Ofisi)

EUROPOL, Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde son zamanlarda ortaya çıkan önemli suçlardaki artış ile birlikte gündeme gelmiştir. Özellikle, Doğu Avrupa ülkelerinden gelen yeni örgütlü suç öbeklerinin ortaya çıkışı ve bu tür suç örgütlerinin hızlı yer değişimi AB üyesi ülkelerin, polisiye işbirliği alanında yeniden yapılanmaya gitmesine neden olmuştur. 2 Haziran 1993 tarihinde Adalet ve İçişleri Bakanlarınınca imzalanan antlaşma ile görev alanı sadece uyuşturucu madde kaçakçılığı ve kara para aklama suçları (Europol Drugs Unit–EDU) olarak görev yapan Europol, daha sonraki dönemlerde eylem

alanlarını geliştirerek, 1 Ekim 1998 tarihinde Avrupa Birliği ülkeleri tarafından imzalanan sözleşme ile yürürlüğe girmiştir (Çakıcı vd., 2002, 104).

Sözleşme çerçevesinde EUROPOL, bir suç örgütünün, iki ya da daha fazla Avrupa Birliği ülkesini etkileyen çok önemli bir uluslararası suçla bağlantısı olması durumunda, ülkelerin kolluk kuvvetleri arasındaki bilgi değişimini sağlamak için kurulmuştur.

EUROPOL, aşağıdaki suç türleri kapsamında etkinlikler göstermektedir:

1. Uyuşturucu kaçakçılığı,
2. Nükleer ve radyoaktif madde kaçakçılığı,
3. Çalıntı araç kaçakçılığı,
4. Yasadışı göç bağlantılı suçlar,
5. İnsan kaçakçılığı ve çocuk suçları,
6. Terörizm,
7. Sahte ödeme yolları ve Euro dolandırıcılığı.

Fransız Ulusal Europol Birimi, merkezi Hollanda'da bulunan Europol ile Fransa'daki ilgili birimler arasındaki bilgi akışını yönetmekten ve gelen bilginin Europol görev alanına girip girmediğini, başka herhangi bir kanalın kullanılıp kullanılmadığını ve bu kanaldan gelen istemlerin ulusal yasalara uygun olup olmadığını denetlemekten sorumludur (Çakıcı vd., 2002, 105).

Europol üye devletlere şu şekilde destek sağlamaktadır:

1. Üye devletlerin farklı yasa uygulama birimlerinin temsilcilerinden oluşan ve Europol'e yardımcı olmak üzere oluşturulan Europol İletişim Görevlileri (ELO–Europol Liaison Officers) arasındaki işbirliğini, ulusal yasalara uygun olarak (kişisel ya da kişisel olmayan) kolaylaştırmak,

2. Üye devletlerin operasyonlarına ve genel yaklaşımli raporlarına destek olmak için operasyon çözümlmeleri ve üye devletlerce sağlanan istihbarat ve bilgi çerçevesinde Europol tarafından üretilen ya da diğer kaynaklardan toplanan suç çözümlmeleri yapmak,

3. İlgili üye devletlerin yasal sorumluluğu ve denetimi altında üye devletlerin yasa uygulama birimlerince yürütölen soruşturmalar ile sürmekte olan operasyonlar için teknik ve uzmanlık desteği sağlamak.

Europol ayrıca, üye devletlerin polis yöneticilerinin eğitimi, söz konusu yöneticilerin örgütlenmesi ve araç gereç donanımının sağlanması, suç önleme yöntemleri, teknik ve adli polis yöntemleri ile araştırma yöntemleri konularında, bütçe ve personel durumunun elverdiği ölçüde üye devletlere yardımcı olur. Öte yandan Europol, AB düzeyindeki örgütlü suçlarla ilgili suç çözümlmeleri ve soruşturma tekniklerinin uyumu konularında da etkili biçimde çalışmaktadır (Köktaş, 2001, 822).

4.1.2.6. Interpol

Interpol, Avrupa'daki en eski polis işbirliği yapılanmasıdır. Interpol 1923 yılındaki bir toplantı sonucu ortaya çıkmış ve şu andaki ismi ise 1956 yılında verilmiştir. Günümüzde, Interpol'e Türkiye'nin de içinde bulunduğu 173 ülke üyedir. Interpol'ün çalışmaları genel olarak suç ve suçlularla mücadeleyle sınırlıdır. Dolayısıyla, Interpol'ün Avrupa'daki polis işbirliğine olan etkisi sınırlıdır. Günümüzde Interpol'ün bölgeselleşmesi önerilerine Interpol'ün anayasal yapısı izin vermemektedir. Interpol orta düzeyde işbirliği çalışmaları yapmaktadır. Bu bağlamda kaçakçılık, uyuşturucu trafiği, suç oranlarının belirlenmesi ile ilgili konferanslar düzenlemektedir.

Interpol'ün varolan koşullarda daha büyük ölçekli işbirliği gerçekteşirmesi zor görölmektedir (Kavgacı, 1997, 10).

4.1.2.7. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)

AGİT, bugün geniş bir alana yayılan ve aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 55 ülkenin üye olduğu, bölgedeki en büyük güvenlik örgütüdür. Bu bölgede örgütün öncelikli ilgi alanları önceden uyarı, çatışmaların önüne geçme, kriz yönetimi ve çatışma sonrası iyileştirme, danışma ve eğitim görevleri olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda AGİT'in, silahların denetim altına alınması, önleyici diplomasi, huzur ve güvenin oluşturulması için gerekli önlemlerin alınması, insan hakları, seçim gözlemciliği, ekonomik ve çevresel güvenlik olmak üzere geniş bir eylem alanı bulunmaktadır. Bu alan coğrafi olarak sadece Avrupa ile sınırlı olmayıp, Kafkaslar, Orta Asya ve Kuzey Amerika'yı da kapsamakta; bu yönde AGİT, Akdeniz ve Asya ülkeleriyle de işbirliği içerisinde çalışmaktadır (Dikici, 2002, 113).

AGİT bünyesinde güvenlik kavramının geniş yer tutması, örgütün gündeme gelen sorunları karşılıklı işbirliği içerisinde çözme ilkesini benimsemesine yol açmıştır. Güvenliğin bir bütün olarak ele alınması gereğinden hareketle, katılımcı ülkelerin Avrupa'nın güvenliğinde ortak paya sahip olmaları ve bu nedenle de krizlerin daha çıkmadan önlenmesinde veya var olan krizlerin gittikçe daha da kötüleşme riskini azaltmada işbirliği içerisinde bulunmaları öngörülmektedir. Altı çizilmesi gereken diğer bir nokta ise; Bu işbirliğinin tüm katılımcı ülkelere yarar sağlayacağı, aksi durumda bir ülkedeki veya bir bölgedeki karışıklığın tüm ülkelerin yaşam düzeylerini etkiyeceği gerçektir.

Bu nedenle can alıcı konu; birlikte çalışmak ve güvenliğin, herkese karşın değil, herkesle birlikte sağlanmasıdır.

4.1.3. Avrupa Polis Etiği (The European Code of Police Ethics)

1998 - 2001 yılları arasında, Avrupa Konseyi bünyesinde oluşturulan bir komisyon tarafından yürütülen bu çalışmaya üye ülkelerden üst düzey polisler, sosyal bilimciler, hukukçular ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katılmıştır. Çalışmanın arkasındaki asıl amaç, yasaları uygulamakla görevli güvenlik personelinin davranışlarını denetlemede yalnızca yasaların yeterli olmayabileceği düşüncesidir. Güvenlik hizmetlerinin daha sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesi ve insan hakları ihlallerinin en aza indirgenmesi için, yasal düzenlemelere ek olarak bir de, meslek etiği ilkelerinin geliştirilmesi gereklidir. Altıncı ve son toplantısı 28 -30 Mart 2001 tarihlerinde Strasburg'da yapılarak tamamlanan bu belge tüm üye ülke polislerine öneri niteliğindedir.

Söz konusu Avrupa Polis Etiği İlkeleri (Ek-3)'de verilmiştir (Cerrah ve Eryılmaz, 2001, 44-98).

4.2. Avrupa Birliği'nin Polis Eğitime Bakışı

Avrupa Birliği'nin poliste aradığı niteliklere bakıldığında, Birliğin polis eğitime bakışı ve nasıl bir polis eğitimi istediğini görmek olanaklıdır. Bu konuda Avrupa Birliği Polis Etiği'nin ilgili maddelerinden, AB'nin önceliklerinin neler olduğu kolayca görmek olanaklıdır. Polisin sahip olması gereken nitelikler Avrupa Polis Etiğinde şu şekilde belirtilmiştir (Cerrah ve Eryılmaz, 2001, 53):

"Madde 22: Polislik mesleğine girişte, polisliğin amacına uygun ve adayın niteliklerine ve deneyimine göre bir seçim yapılmalıdır.

Madde 23: Polis mantıklı karar verebilmeli, açık, olgun, tarafsız olmalı, iyi iletişim kurabilmeli ve gerektiğinde, liderlik ve yönetim yeteneklerine sahip olmalıdır. Ayrıca, içinde bulunduğu sosyal kültürü ve toplumsal sorunları bilmelidir.

Madde 24: Önemli suçlardan dolayı ceza alanlar polislik mesleğinden uzaklaştırılmalıdır.

Madde 25: Polis adayları, geçmişleri de araştırılarak, tarafsız ve ayrımcılık gözetmeyen ölçünlere göre belirlenmelidir. Ayrıca, polisin hizmet ettiği toplumu yansıtabilmesi için toplumun değişik kesimlerinden kadın ve erkek polis adayları almak örgütün bir politikası olarak benimsenmelidir.”

Yine Avrupa Polis Etiğinde, polis eğitiminde olması gereken temel nitelikler şu şekilde belirtilmiştir:

“Madde 26: Çoğulcu demokrasinin temel değerleri, hukuk devleti ve insan haklarının korunması ilkelerine dayanan polis eğitimi, polisin amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik bir izlençe uygulamalıdır.

Madde 27: Genel polis eğitimi halka olabildiğince açık olmalıdır.

Madde 28: Genel eğitimi, düzenli aralıklarla adaylık eğitimi ve gerektiğinde, uzmanlık, yönetim ve liderlik eğitimi izlemelidir.

Madde 29: Kuvvet kullanma ile temel insan hakları ilkelerinin sınırları, özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve içtihat hukuku, bütün düzeylerdeki polis eğitimine dahil edilmelidir.”

Polis hizmet ettiği toplumu korumada önemli bir rol oynar ve koruduğu demokratik devletin aynı temel değerlerini paylaşması gerekir. Demokratik devletin değerlerinin polis içinde geliştirilmesi bu nedenle önemlidir ve personel arasında bunu başarmanın en önemli yollarından birisi de eğitimdir.

Polisliğin temelinde yatan ilkelerin daha iyi kavranmasını sağlamak için eğitim, polisin görevinin etik ve insan hakları yönü de dahil edilerek, sorun kaynaklı verilmelidir. Her ne kadar üye ülkeler insan hakları eğitimine çok önem veriyor olsalar da, hala bu noktada, özellikle eğitim yöntemleri ve araçları konusunda, polislik eğitiminin geliştirilmesine gereksinim vardır. Bu konuda oldukça etkili olan Avrupa Konseyi, polis eğitiminde insan haklarının nasıl verileceği konusunda bilgiler sunan bir çok el kitabını uzmanlara hazırlatmıştır (Cerrah ve Eryılmaz, 2001, 36).

Polis örgütündeki açıklık ve şeffaflık polisin eğitiminde de olmalıdır. Görevlerini halkın yardımı ile yerine getirmek isteyen polis, personelini sosyal gerçeklere olabildiğince yakın bir ortamda eğitmelidir. Bu yakınlık, eğitimin sunulduğu yerin fiziksel olarak halka yakın olmasının yanı sıra eğitimde kullanılan bilgilerin sosyal hayata yakınlığını içermelidir. Bazı özel eğitimler için öğrencilerin kentten uzak, sakin yerlerin seçilmesi gerekli olabilir. Ancak polisin genel olarak eğitiminin verildiği yerlerin olabildiğince, yaşam koşullarının normal olarak işlediği yerler olması gerekir. Açıklıkla vurgulanan diğer bir konuda polisin eğitiminde, polisten başka diğer kurumların ve kişilerin kullanılmasıdır.

Polisin topluma karşı açık olması eğitimi dinamik ve canlı tutmak için de gereklidir. Özellikle, sorun odaklı eğitimde, toplumdaki sorunlar eğitimde örnek olaylar haline getirilerek kullanılmalı ve eğitim etkili hale getirilmelidir.

Polis, kural olarak, öncelikle genel bir eğitim aldıktan sonra, gerekirse, duruma göre, uzmanlık eğitimine tabi tutulmalıdır. Bu şekilde, bütün Polis örgütü aynı temel değerleri öğrenecek ve uzmanlık alanına göre farklı görevleri yerine getirme yeteneğine sahip olacaktır. Ayrıca, genel eğitim düzenli aralıklarla adaylık eğitimi ile desteklenmelidir.

4.3. Avrupa Birliğinde Polis Eğitim Kurumları

Özellikle Son dönemde polis eğitimi konusunda işbirliği çalışmalarını yaygınlaştıran AB ülkelerinin bu çerçevede var olan polis eğitim kurumları Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AEPC), Avrupa Polis Koleji (CEPOL) ve Avrupa Polis Bilim Ağı olarak sayılabilir.

4.3.1. Avrupa Polis Kolejleri Birliği (The Association of European Police Colleges/AEPC)

Maastricht Antlaşmasından sonra uluslararası polis işbirliğini sağlamak amacıyla Avrupa Polis Kolejleri Birliği'nin temeli atıldı. Birliğin başlıca iki amacı bulunmaktadır. İlk olarak üst düzey polis yöneticileri için ortak sorunlara yönelik uygun eğitim izlencelerinin düzenlenmesi; ikinci olarak bilgi alış verişinde bulunmak ve ilişkileri sürekli devam ettirmek, eğitim ve gelişmeler hakkında ortak çalışmalar yapmaktır. AEPC'nin kurulması, tüm Avrupa Ülkelerinin polis eğitim sorunlarına tek bir noktadan yaklaşımını sağlamıştır. Böylece üye ülkeler arasında polis eğitimi ile ilgili olarak eşgüdüm ve yönetim en üst düzeye çıkarılabilmektedir. En iyi uygulamalar, araştırmalar, en etkili önlemlerin alınması ve kaynakların en iyi şekilde kullanılmasına yönelik ortak çalışmalar yapılmaktadır. AEPC ayrıca, uluslararası alanı ilgilendiren sorunları ele alır ve eğitim gereksinimlerini belirler. Uluslararası alanda istenilen hedeflere ulaşmak için eğitimi daha uygun hale getirmek için çalışmalarda bulunur (aepc. net, 2003).

AEPC üye ülkeler ve diğer ülkelerdeki polis eğitim kurumları ile işbirliği arayışlarını sürdürmektedir.

Bu çerçevede ilk olarak Orta ve Doğu Avrupa'da dokuz ülkenin katılımı ile kurulan Ortadoğu Avrupa Polis Akademisi (Middle East European Police Academy) ile işbirliği çalışmalarını başlatmış bulunmaktadır.

Avrupa Polis Kolejleri Birliğinin Yönetim Kurulu, üye ülke Polis Kolejlerinin Müdürlerinden oluşmaktadır. Birlik, iki yıllık süreyle seçilen bir başkan ve iki başkan yardımcısı tarafından yönetilmektedir. Yönetime yardımcı olması amacıyla bir genel sekreterlik birimi kurulması planlanmaktadır (aepc.net, 2003).

4.3.2. Avrupa Polis Koleji (European Police College/CEPOL)

CEPOL Avrupa Bakanlar Kurulu kararı ile 2000 yılının sonunda kurulmuştur. Bakanlar Kurulunun 6.maddesine göre CEPOL'ün amacı; üye ülkelerin üst düzey polis yöneticilerini eğitmek suretiyle güvenlik güçleri arasındaki işbirliğini güçlendirmektir. Bu kapsamda birlik ülkelerinde temel sorun olan suça karşı mücadele, suçları önleme, hukuk devleti ilkesinin sürdürülmesi, kamu düzenini ve güvenliğinin sağlanması ve özellikle sınır aşan suçlara karşı işbirliğinin sağlanması öncelikli işbirliği alanlarını oluşturmaktadır (cepol.net, 2003).

Avrupa Polis Koleji tarafından verilen kurslar şunlardır:

- Terörizmle Mücadele,
- Kriz Yönetimi,
- Uluslararası Göçün Denetimi,
- Sınırların Denetimi,
- Kalpazanlık ve Sahtecilik,
- Polis Etiği,
- Avrupa Birliği Polis Modeli.

- Kamu Düzeni ve Grup Yönetimi,
- İnsan Hakları ve Polis,
- Liderlik ve Yönetim,
- Çevre Suçları (Doğa ve Çevre Güvenliği),
- Toplum Polisliği,
- Polis Modelleri,
- Suç Çözümlemesi ve Genel Yaklaşım Planlaması,
- Sınır Aşan Suçlar,
- Parasal Suçlar,
- Uyuşturucu ile Mücadele.

CEPOL tarafından verilen kurslar 2–20 günlük süreler arasında 20–30 kişinin katılımı ile yapılmaktadır.

4.3.3. Avrupa Polis Bilim Ağı (European Police Learning Net/EPLN)

Avrupa Polis Bilim Ağı İnternet üzerinden ulaşılabilen elektronik bir bilgi ağıdır. EPLN'nin farklı işlevleri vardır. Bilim, tartışma ve eğitim çalışmaları yoluyla Avrupa Birliği Polis Örgütleri arasındaki uyumu desteklemek ve işbirliğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Söz konusu site üzerinden üye ülke polisleri yer ve zaman kavramı tanımaksızın bilgilerini ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşmak suretiyle ortak bir polis anlayışı oluşturabilmektedirler (cepol.net, 2003).

ÜÇÜNCÜ KESİM

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİNİN ÇÖZÜMLENMESİ VE TÜRKİYE İÇİN ALINACAK DERSLER

Bu kesim Avrupa Birliği Ülkelerinde Polis Eğitimi, Türkiye'de Polis Eğitimi ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Çıkartılacak Dersler olmak üzere üç bölüm halinde ele alınmıştır.

5. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE POLİS EĞİTİMİ

Bu bölümde; Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Lüksemburg, Portekiz ve Yunanistan olmak üzere toplam 15 Avrupa Birliği ülkesinin Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.1. Almanya'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Almanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Almanya'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.1.1. Almanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Almanya'nın Yönetimsel Yapısı: Alman Anayasasının 20.maddesine göre, devlet biçimi dört temel ilke ile tanımlanmıştır. Bu ilkeler; demokrasi, hukuk devleti, sosyal devlet ve federalizmdir. Federal devlet yapısı Almanya'nın tarihsel gelişiminin bir ürünüdür. Başkenti Berlin'dir. Federal Almanya Cumhuriyeti'nin devlet başkanı Federal Cumhurbaşkanıdır.

Federal Cumhurbaşkanı parlamento üyeleri ile eşit sayıdaki eyalet parlamentoları üyelerinden oluşan ve anayasal bir kurum olan Federal Kongre tarafından seçilir. Federal Cumhurbaşkanı, Federal Kongre üyelerinin çoğunluğunun oyuyla 5 yıllık bir süre için seçilir. Federal Hükümet, Federal Başbakan (Chancellor) ve Federal Bakanlardan oluşur. Federal Başbakan, Federal Cumhurbaşkanı'nın önerisi üzerine, Federal Parlamento tarafından, görüşmesiz olarak seçilir. Federal Parlamento üyelerinin oylarının çoğunluğunu elde eden aday, Federal Cumhurbaşkanı'na atanır. Federal Bakanlar, Federal Başbakanın önerisi üzerine Federal Cumhurbaşkanı'na atanırlar. Federal Almanya Cumhuriyeti Parlamentosu, ikili bir oluşum olup, Federal Parlamento (Bundestag) ve Federal Konsey (Bundesrat)'den oluşmaktadır. Federal Parlamentosunun üyeleri, 4 yıl için genel, doğrudan, serbest, eşit ve gizli oyla seçilirler (Facts About Germany, 2000, 151).

Federal Konsey (Bundesrat) 69 üyeli olup, 16 eyaleti temsil etmektedir. Her eyaletin nüfusuna göre 3 ile 6 arasında üyelik hakkı vardır. Federal Konsey eyalet hükümetlerinin seçtiği üyelerden oluşmaktadır. Eyaletler Federal Konsey aracılığıyla, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin yasama ve yönetimi ile AB işlerine katılırlar. Federal Konseyin başkanlığını sırasıyla eyalet başkanları yapmakta ve eyalet oyları toplu olarak "evet" veya "hayır" olarak kullanılmaktadır.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde kamu yönetiminin örgütlenmesini federalizm ve özerk yerinden yönetim ilkeleri belirlemektedir. Anayasada belirtildiği gibi bağımsız dört kademeli bir yapı sergilenmektedir. Bu yapı şu biçimdedir (Hascke, 2003, 2 ve Karaer. 1989, 22):

1. Federal Yönetim,
2. Eyalet (Federe) Yönetimleri,

3. Bölge Yönetimleri,

4. Yerel Yönetimler.

Yerel yönetimler yetkilerini ulusal boyutta kullanan federal yönetim ve yetkilerini ulusal ölçeğe kullanan eyalet yönetimlerinin yetki alanları, konu ve içerik bakımından anayasa ile belirlenmiştir. Federal yönetimin yetki alanı, bütün ülkeyi kapsar. Eyalet yönetimlerinin yetki alanı ise, kendi coğrafi bölgeleri olan eyalet sınırları içinde geçerlidir (Uygun, 2002, 23).

Almanya Polis Örgütü: Federal Almanya'nın en önemi Polis Örgütü Bundeskriminalamt (BKA)'tır. BKA, Almanya'nın Federal Polis Örgütüdür. İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev yapar. Kriminal polis konularında federal yönetim ve eyaletler arasındaki eşgüdümü sağlar. Kamu düzenini sağlamak ve suçları önlemek için federal yönetim ve eyalet düzeyinde uygulamalar yapar. Polis Haber Alma Merkezi olarak da görev yapar. Suç ve suçlularla ilişkin ülke genelinde bilgi toplar, çözümler ve bu bilgileri ülke güvenliği için kullanır. Terörizm, köktenci örgütler, istihbarat, uyuşturucu maddeler ile mali suçlara karşı mücadele eder. Federal Alman Polisinin uluslararası ilişkilerini yürütür (Küllü, 1990, 65).

Almanya'da eyaletlerin yönetim yapıları arasında büyük benzerlik bulunmakta, ayrıcalıklar yok denecek kadar azdır. Bu yapılanma, polis örgütlerinde de görülmektedir. Her eyaletin ayrı bir polis örgütü ve ayrı polis eğitim kurumları bulunmaktadır. Eyaletlerin eğitim kurumları da birbirine benzer biçimde örgütlenmişlerdir. Aralarındaki benzerlik nedeniyle, eyalet polis örgütlerinin ve eğitim düzeylerinin incelenmesinde, bir eyaletin ele alınması uygun görülmüş, ortak eğitim kurumlarının ve özellikle Polis Yönetim Akademisi'nin Nordrhein–Westfalen Eyaleti'nde bulunması nedeniyle, burası örnek eyalet olarak incelenmiştir.

Nordrhein–Westfalen Eyaleti Polis Örgütü, İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulmuş bir örgüttür.

Bütün özgürlükçü demokrasi yönetimlerinde olduğu gibi Federal Almanya'da da toplum düzeninin korunması, buna bağlı olarak suçların önlenmesi ve suçluların yakalanarak yargıya teslim işlevi polis örgütüne verilmiştir (Küllü, 1990, 65).

Federal Almanya'nın yönetim düzeyine koşut olarak, polis örgütü de, eyaletlere göre özellikler göstermektedir. Federal Almanya anayasasına göre, polis örgütlenmesi, yetki ve sorumluluklarının saptanması ve denetimi eyaletlere bırakılmıştır. Bu temel ilke, polise verilen görevlerin ve polis olaylarının, yerel koşullara bağlı olarak gelişeceği ve polis örgütlerinin suçları en iyi şekilde soruşturma, suçluları daha kolaylıkla yakalayabileceği görüşüne dayanmaktadır. Nordrhein–Westfalen polis örgütü, eyalet sınırları içinde, toplum düzenini sağlamak ve sürdürmekle görevli silahlı bir güçtür.

Ayrıca eyalet polisi dışında, Federal Kriminal Daire, Federal Gümrük Dairesi ve Federal Devlet Demiryolları gibi polis görevi yapan kuruluşların merkez veya yerel örgütlenmeleri bu eyalette bulunmaktadır. Almanya Polisi'nin Örgüt Şeması (EK-4)'te verilmiştir.

5.1.2. Almanya'da Polis Eğitimi

Federal Almanya'da Polis Memurları 18–25 yaşları arasında polis örgütüne alınmaktadırlar. Polis adayları ilk yıl eğitimlerini, bir Polis Okulunda veya eyaletlerin özel eğitim birliğinde geçirirler. Bu eğitimi hazır kuvvet polisinde iki yıllık bir eğitim izler. Adaylar bu süre içinde, polis hukuku, ceza hukuku ve trafik hukuku gibi dersler alırlar. Aynı zamanda her polis adayının bir sürücü belgesine sahip olması sağlanır.

Çeşitli olaylarda ve özellikle beklenmedik olaylarda düzen ve güvenliğin sağlanması için gerekli tutum ve davranış biçimleri kazandırılır. Ayrıca bütün polis memurlarına bilgisayar kullanımı öğretilir.

Her hizmet dalında görev yapan polis memurlarının eğitimi ve hizmetiçi eğitimi (hazır kuvvet polisinin yanı sıra bazı eyaletlerde koruma polisinin temel eğitimi olarak görülmektedir) için polis okulları görevlidir. İlke olarak her eyalet, kendi memurunu kendi polis okulunda eğitir. Ancak, her eyalette bulunmayan farklı eğitim kurumları vardır.

Trafik, motorlu araçlar ve iletişim gibi teknik hizmet dallarında polis memurlarını yetiştirmek için Essen ve Wiesbaden'de Teknik Polis Okulları bulunmaktadır. Bunun dışında belli meslek dalları için polis memurları, Federal Sınır Koruma Polisi'nin teknik okullarında da yetiştirilebilmektedir.

1. Üst rütbeler için başvuran adayların tamamının eğitimi, Münster'deki Polis Yönetim Akademisi'nde yapılır,
2. Eyaletlerin su koruma polis memurlarının özel eğitimi, ağırlıklı olarak Hamburg'daki Su Koruma Polis Okulu'nda yapılmaktadır,
3. Teknik özel eğitimler ise, eyaletlerin polis okullarında veya Federal Sınır Koruma Polisinin sorumluluğunda yapılmaktadır.

Eğitimleri çerçevesinde memurlara gerekli olan meslek, hukuk ve teknik bilgiler ile genel konularda eğitim verilir. Polisin meslek hukuku, personelin en yüksek rütbeye yükselmesine olanak verecek şekilde düzenlenmiştir. Yükselmenin her memura sonuna kadar açık olması, personeli olumlu yönde güdülemektedir.

Polis okullarına girebilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak, zorunlu temel eğitimi bitirmiş olmak, giriş sınavlarında başarılı olmak gibi koşullar gerekmektedir.

İlke olarak bütün başvurularda zorunlu temel eğitimi tamamlamış olmak koşulu aranmaktadır. Eğitimleri sırasında memurlara lise düzeyinde eğitim verilir. Eğitim, gelecekte memura yükselme olanağı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Eğitim süresi, yapılan meslek öncesi eğitime göre düzenlenmiştir (Küllü, 1990, 75).

- Birinci meslek sınavına kadar zorunlu temel eğitim mezunları 3 yıl, lise mezunları 2 yıl eğitim görürler. Eğitim, Hazır Kuvvet Polis Okulu'nda veya Eyalet Polis Okullarında verilmektedir. Bu eğitimi alanlar kıdemli polis memurluğuna kadar gelebilmektedirler.

- İkinci meslek sınavına kadar devam eden eğitim süresi ise, zorunlu temel eğitim mezunları için 2 yıl, lise mezunları için bir yıldır. İkinci meslek sınavına kadar olan eğitim Hessen Eyaleti'ndedir ve süresi 9 aydır. Eyaletlerde polis yetiştirme liseleri var ise de, ikinci meslek sınavına kadar olan eğitim süresi toplam 3 yılı kapsamaktadır. Bu eğitimi gören adaylar komiser unvanını alırlar.

- Üçüncü meslek sınavının verilmesine kadar memurlar 2 yıl daha eğitim görürler. Bunun bir yılı eyalet polisleri ve federal polisde, diğer bir yılı ise Polis Akademisi'nde yapılan eğitimidir. Bu, üst düzey polis yöneticilerinin aldıkları eğitimidir.

Münster'deki Polis Yönetim Akademisi, bütün eyaletler ve federe hükümet arasında imzalanan bir anlaşmaya dayanılarak, Nordrhein-Westfalen Eyaleti'nin bir kuruluşudur. Bütün eyaletlerin katkısıyla finanse edilmiş olup, personel görevlendirmesi de buna göre düzenlenmiştir.

Federal Almanya'da memurların her eğitim aşaması için sınavından geçirilmeleri temel koşuldur.

Eğitim Kurumları: Federal Almanya eyaletlerinde bulunan güvenlik birimleri aynı zamanda eğitim kurumu niteliğindedir. Nordrhein–Westfalen en büyük eyalet olup, emniyet makamları olarak beş bölge başkanlığı, 13 emniyet müdürlüğü ve bu müdürlüklere bağlı dokuz emniyet amirliği ile polis bürolarından oluşmaktadır. Önemli emniyet makamları arasında, Eyalet Kriminal Dairesi, Hazır Kuvvet Polisi ve Su Koruma Polisi Müdürlükleri sayılabilir.

Nordrhein–Westfalen eyaletinde önemli eğitim kurumları bulunmaktadır. Doğrudan eğitimle ilgili olan bu kurumlar aynı zamanda polis örgütünün diğer destek hizmetlerini de sağlamaktadırlar. Federal Almanya Polis Örgütünün üst düzey yöneticilerini yetiştiren Polis Yönetim Akademisi bu eyalette bulunmaktadır (Çınarbaşı, 1979, 81).

1. Hazır Kuvvet Polis Müdürlüğü (Bereitschaftspolizei): Hazır Kuvvet Polis Müdürlüğü, memuriyete yeni başlayan ve ilk üç yılını burada geçiren polis memurları için bir okul niteliğindedir. Nordrhein–Westfalen Eyalet Hazır Kuvvet Polis Müdürlüğü'nün merkez örgütü Selm kentindedir. Eyaletin, Selm, Bochum, Wuppertal, Linnih ve Brül kentlerinde olmak üzere, beş Hazır Kuvvet Polis kurumu bulunmaktadır.

Hazır Kuvvet Polisi, gösteri yürüyüşleri ve toplumsal olaylarda güvenliği sağlamakla görevlidirler. İşlevsel olarak Türkiye'deki Çevik Kuvvet Polisine benzeyen Hazır Kuvvet Polis Müdürlükleri yüzer kişilik birliklerden meydana gelmektedir. Her eyalette Hazır Kuvvet Polisi bulunmaktadır. Hazır kuvvet polisi tamamen motorize olup, görevi için gerekli teknik araç ve gereç ile donatılmıştır.

Polis örgütünün herhangi bir biriminde görev alacak polis memurları önce Hazır Kuvvet Polis Müdürlüğünde görev alırlar. Burada ortalama üç yıl görev yapmak zorundadırlar. Bundan sonra kendi birimlerinde çalışabilirler.

Bu bakımdan Hazır Kuvvet Polisi, aynı zamanda genç polis memurlarının yetiştirilmeleri için bir eğitim kurumudur. Burada polisler değişik toplumsal olaylarda davranış şekillerini öğrenirler.

2. Eyalet Polis Okulu: Erich kentinde, Hazır Kuvvet Polis Müdürlüğü'ne bağlı olarak, hazır kuvvet polisinin temel eğitimini sağlamakla görevli bir okuldur. Öğrenciler okul bitiminde birinci olgunluk sınavını verirler. Başarılı olanlar, orta kademede görev alma hakkını elde ederler

3. Eyalet Trafik ve Teknik Okulu: Bu okul Essen'dedir. Okulda Hazır Kuvvet Polisine trafik ve teknik konularda temel eğitim verilmektedir. Aynı konulardaki hizmetiçi eğitim de bu okul tarafından düzenlenmektedir.

4. Eyalet Polis Yüksek Okulu: Eyalet Polis Yüksek Okulu, Carl Severing (Münster) kentindedir. Hazır kuvvet polisi ve diğer bölümler için polis komiserleri yetiştirmek amacıyla açılmıştır. Okula devam eden adaylar İkinci olgunluk sınavını vererek, üçüncü derecedeki emniyet birimlerinde görev yapmaya hak kazanırlar.

5. Eyalet Kriminal Polis Okulu: Düsseldorf'ta bulunan bu okul, kriminal bölümde görev alacak polis memurlarının, temel ve hizmetiçi eğitimlerini yaptırmaktadır. Özel kurslar düzenlemektedir. Ayrıca, üst kademede görev alacak polis memurlarının eğitimine de katılır (Küllü, 1990, 78).

6. Polis Yönetim Akademisi (PFA): Polis Yönetim Akademisi, Münster – Hiltrup kentinde bulunmaktadır. Federal Almanya'nın üst düzeyde eğitim veren tek okuludur. Eyaletlerin üst yönetim kadroları için gerekli eğitim, kriminal polisinin eğitimi ile polisin eyaletler arasındaki ortaklaşa hizmetiçi eğitimi bu okulda yapılmaktadır. Polis Yönetim Akademisi (PFA), Federal Cumhuriyetin ve eyaletlerin ortak eğitim ve araştırma birimidir.

Münster-Hiltrup Polis Akademisi'nin hukuki temeli, 1972 yılında Federal Yönetimin ve eyaletlerin vardıkları ve üst düzey yönetici adaylarının tekdüze eğitimi için yapılan antlaşma ile atılmıştır. PFA'nın denetimini, Federal Cumhuriyet İçişleri Bakanlığı ve Eyaletlerin İçişleri Bakanlıkları adına bilimsel bir Denetim Dairesi yapmaktadır. Denetim Dairesi, Federal Cumhuriyetin ve Nordrhein–Westfalen eyaletinin üçer temsilcisi ile antlaşmaya katılan eyaletlerin ikişer temsilcisinden meydana gelmektedir. Polis Yönetim Akademisi, Nordrhein–Westfalen Eyaletinin bir kurumudur. Okulun görev yönünden denetimi bu eyaletin İçişleri Bakanlığı'na aittir (Küllü, 1990, 79).

Polis Yönetim Akademisi, bir başkan tarafından yönetilmekte olup, çeşitli bilim dallarına ayrılmıştır. Merkezde şu birimler bulunmaktadır:

- Eğitim,
- Yayınlar ve Dış İlişkiler,
- Kütüphane,
- Yönetim.

Akademide çeşitli bilim dalları bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

- Yönetim Bilimi,
- Müdahale Bilimi,
- Trafik Bilimi,
- Kriminalistik-Kriminoloji,
- Hukuk,
- Polis Teknik Bilimleri.

Polis Yönetim Akademisi'nde yargı ve yönetim kurumlarında görevli yöneticiler, özellikle eyalet yöneticileri ders vermektedir. Ders verenlerin yönetimin içinden gelen kişiler olması, yönetim ilkelerine uygun düşmektedir.

Eğitim görevlerinin yerine getirilmesinde uygulamadaki polis yöneticilerinden, araştırma ve eğitim kurumları ile üniversitelerin öğretim üyelerinden yararlanılmaktadır. Kurum yöneticileri ve akademisyenlerin görevlendirilmeleri, Denetim Dairesi tarafından yapılmaktadır. Akademinin temel görevi, üst düzey polis yönetici adaylarının eğitimi ve sınavlarını yapmaktır. Görevlerini üç öbekte toplamak olanaklıdır:

- Eğitim,
- Sınavlar,
- Polis İşlevleri ile İlgili Araştırmalar.

PFA; özgürlükçü, demokratik, sosyal hukuk devletini korumak için bilimsel gerçek ve yöntemleri kullanabilen, değerlendirme ve çözümlene yeteneğine sahip, hukuk devletinin ilkelerine uygun genel yaklaşımlar geliştirebilen, polis uygulamalarını planlayıp gerçekleştirebilen polis yöneticileri yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Polis Yönetim Akademisinde, eğitim daha çok uygulamalı olarak ve tasarım hazırlama şeklinde yapılmaktadır. Üst düzey yönetim hizmetinin uygulamalı gereksinimlere uyarlanmasına çalışılır. Eğitimde ilke olarak örnekleme yöntemi kullanılmaktadır. Öğrencilere seçilmiş örneklerle öğretilen konuların, diğer örneklere uygulanması yaptırılmaktadır.

Derslerde polis uygulamalarından örnek olaylar alınmaktadır. Kimi zaman örnekler günlük olayların dışına çıkmakta, polise karmaşık olayları çözme yeteneği kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Uygulamalı derslerinin bir kısmı, konunun işlenmesinde katkısı bulunan öğretim üyelerinin gözetiminde yapılır. Öğretim üyeleri, bu çalışmalarda öğrencilerin, derslerde öğrenmiş oldukları bilgileri kullanıp kullanmayacaklarını sınamaktadırlar.

5.2. Avusturya'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Avusturya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Avusturya'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.2.1. Avusturya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Avusturya'nın Yönetimsel Yapısı: Avusturya, Federal Cumhuriyetle yönetilmektedir. Yönetimin başında Devlet Başkanı vardır. Hükümet Başbakan (Şansölye) tarafından yönetilir. Ulusal Parlamento iki meclislidir. Bunlardan "Bundesrat" 64 üyeli olup, üyeleri atama ile gelirler. "Nationalrat" ise doğrudan ve gizli oyla seçilen 183 üyeye sahiptir (eu2003.gr, 2003).

Avusturya Polis Örgütü: Avusturya Polis Örgütü, federal hükümetin İçişleri Bakanlığı'na bağlıdır. 14 büyük şehirde federal polis iç güvenliği sağlarken, kırsal bölgelerde jandarma bu işle görevlendirilmiştir. 8 milyon nüfusun 5.2 milyonu jandarmanın görev alanında bulunmaktadır. Polis ve jandarmanın on beşer (15.000) bin olmak üzere toplam otuz bin (30.000) personeli bulunmaktadır (Edelbacher, 2002, 3). Avusturya Polisi'nin örgüt şeması (EK-5)'de verilmiştir.

1. Federal Polis Müdürlükleri: 1920'de yürürlüğe giren Avusturya Federal Yasasına göre Federal Hükümet, buyrultular çıkarmak suretiyle federal polis yönetimlerinin örgütlenmesi için yetkilendirilmiştir.

Federal Hükümet, 7 Aralık 1976'da Federal Polis yönetimlerinin etkinliklerine ilişkin bir yönetmelik çıkardığı zaman bu yetkilerden yararlanmıştır. 31 Aralık 1976 tarihine kadar, Avusturya'nın Federal Başkenti olan Viyana ile Linz, Graz, Salzburg, Innsburck, Klagenfurt ve Einsenstadt kentlerinde birer olmak üzere yedi ayrı Federal Polis Müdürlüğü; Villack, Wiener, Neustadt, St.Polten, Wells, Steyr, Leoben ve Schwechat'da yine yedi ayrı Federal Polis Komiserliği oluşturulmuştur. 1 Ocak 1977'den beri toplam 14 Federal Polis Yönetimi, Federal Polis Müdürlüğü (Bundespolizeidirektion) adını taşımaktadır (Edelbacher, 2002, 4).

Başkent Viyana'da polis örgütlenmesi, Viyana Federal Polis Müdürlüğü şeklinde yapılanmıştır. Viyana Polis Müdürlüğüne bağlı "Bezirkpolizeikommissariat" olarak bilinen Polis Birimleri vardır. Viyana Polis Örgütünün başı Polis Başkanı (Police President)'dır.

Müdürlük hizmetleri Polis Başkanının yetkisi altında bulunan Ulusal Güvenlik, Personel, Suç Soruşturma, Yönetmelik ve Komiserlik Birimleri tarafından yerine getirilmektedir. Bu birimlerin her biri Polis Müdürü tarafından yönetilmekte ve yedi alt birime ayrılmaktadır.

Viyana Bölge Polis Bürolarının Başkanları, Kasaba Başkomiseri (Town Captain) unvanını taşırlar.

2. Emniyet Müdürlükleri: İlk defa 1934'te kurulan ülkenin geniş ölçüde özerkliği olan illerini kapsayan 9 "Bundeslander" in her birinde birer adet bulunan Emniyet Müdürlükleri, İkinci Dünya Savaşı sonrası korunmuştur. Daha önce söz edildiği üzere Viyana Federal Polis Müdürlüğü, aynı zamanda bir Bundesland olması nedeniyle de Viyana Emniyet Müdürlüğüdür.

Emniyet Müdürlüklerinin varolan yasal durumları 1946'da Federal İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılan ve bu yönetimlerin coğrafi ve bağımsız yetkisini belirleyen bir yönetmelikten kaynaklanmaktadır. Emniyet Müdürlüklerinin kuruluş yapısı federal polis yönetimlerinin kuruluş yapısına benzemektedir. Her bir müdürlük bir Emniyet Müdürü tarafından yönetilmektedirler (Edelbacher, 2002, 5).

3. Federal İçişleri Bakanlığı Kamu Güvenliği Genel Müdürlüğü:

Kamu Güvenliği Genel Müdürlüğü, Federal İçişleri Bakanlığına bağlı birimlerden birisidir. Genel Müdürlüğün alt birimleri şunlardır:

- Federal Polis,
- Jandarma Yüksek İdâresi,
- Devlet Güvenliği,
- Suç Araştırmaları,
- Yönetmelik Polis.

4. Federal Güvenlik Muhafızlığı: Avusturya Federal Güvenlik Muhafızlığı, eski askeri polis gücünün yerine geçmek üzere 1848 devrimini izleyen yıllarda ortaya çıkan sivil bir güvenlik gücünden doğmuştur.

5. Kriminal Araştırmacılar Birliği: Güvenlik dizgesi içinde bunların işlevi, suçları ve belli şüphelileri araştırmak ve aranan kişileri izlemektir.

6. Federal Jandarma: Federal İçişleri Bakanlığı Kamu Güvenliği Genel Müdürlüğü'nce denetlenen, askeri biçimde silahlı ve üniformalı olarak örgütlenmiş Jandarma, Federal Polisin yetki alanı dışında kalan tüm bölgelerde görev yapmaktadır. Viyana dışında her bölge için bir tane olmak üzere Jandarma örgütü 8 İl Jandarma yönetiminden oluşmaktadır.

Avusturya'da 9 bölge bulunmaktadır. Bunlar: Burgenland, Niederösterreich, Oberösterreich, Steirermark, Kärnten, Salzburg, Tirol, Vorarlberg, Viyana'dır. Kırsal alandan Jandarma sorumludur. Viyana, Graz, Salzburg, Linz ve Innsbruck gibi 14 büyük kentin güvenliğinden sorumlu birim polis örgütüdür. Avusturya'da polisin uzun bir tarihsel geçmişi vardır. Daha önceki görevleri İmparatorları korumak ve onların emirlerini yerine getirmek olan polis, yönetici seçkinlerin koruyucusu idi. Bu durum, demokrasiye geçişle beraber köklü olarak değişikliğe uğradı. Polis halka güvenlik hizmeti sunan bir birim haline geldi. Avusturya'da her yıl uzman kurumlar tarafından yapılan kamuoyu yoklamalarında polis, hakimler, savcılar, parlamento üyeleri ve medya görevlilerinin önünde en güvenilir ve nitelikli hizmet sunan kurum durumunda görülmektedir.

5.2.2. Avusturya'da Polis Eğitimi

Bu alt başlık altında: Polisliğe Giriş Koşulları, Temel Eğitim, İleri Eğitim, Teğmenlik Eğitimi, Hukuk Uzmanlığı Eğitimi, Polis Akademisi, Öğretim Elemanlarının Eğitimi ve Polis Eğitimi ve Üniversite İlişkisi ele alınmıştır.

Polisliğe Giriş Koşulları Şunlardır:

- Avusturya Yurttası olmak,
- Suç Kaydı Olmamak,
- Erkekler için en az 1.68 cm., bayanlar için en az 1.63 cm. boyunda olmak,
- Erkekler için askerlik hizmetini yapmış olmak,
- Aşırı kilolu olmamak,
- Sağlık Yönünden tam ve noksansız olmak,

- 18 yaşından büyük olmak,
- Giriş Sınavını geçmiş olmak.

Başvuru sahipleri, başvuru formu, yönetsel ve yargısal yönden suç kaydının olmadığına dair bir belge ve özgeçmişleriyle birlikte başvurmaktadır. Adaylar yazılı sınav ve sağlık denetiminden başarıyla geçtikten sonra okula kayıt yaptırmaya hak kazanmaktadırlar (Edelbacher, 2002, 13).

Avusturya Polis Örgütünde Yapılan Eğitim Türleri Şunlardır:

Avusturya Polisi Örgütü'nce yapılan eğitim etkinlikleri; Temel Eğitim, İleri Eğitim, Teğmenlik Eğitimi, Hukuk Uzmanlığı Eğitimi ve Öğretim Elemanlarının Eğitimi şeklindedir (Edelbacher, 2002, 15).

1. Temel Eğitim: Temel Eğitim 21 ay sürmektedir. 3 aşama halinde yürütülmektedir. Birinci aşama 5 ay süreli kuramsal eğitim kısmıdır. İkinci aşama iki aylık işbaşında gerçekleştirilen uygulamalı eğitimidir. Üçüncü ve daha önemli eğitim ise her iki eğitimin birlikte ele alındığı aşama olup, 12 ay sürmektedir. Son olarak ise öğrencilerin uygulama sonuçları değerlendirilir, ve bitirme sınavı gerçekleştirilir. Öğrenciler haftada toplam 40 saat ders ve etüt yapmak zorundadırlar. Bu etkinlikler hafta içi her gün 07:30 - 15:30 saatleri arası yürütülür. Bitirme Sınavını başarıyla geçen yeni memurlar yerel polis birimlerinden birinde çalışmaya başlar.

2. İleri Eğitim: Üniformalı polisler 3 yıl, sorgu birimlerindeki polis memurları ise 2 yıl çalıştıktan sonra isterlerse mesleklerinde yükselme eğitimine başvurabilirler. Her iki öbek polis memurlarının yükselme eğitimleri 24 ay sürelidir. Bu süre sonunda yönetici polis olarak görevlerine başlarlar.

4. Hukuk Uzmanlığı Eğitimi: Avusturya polis örgütünde farklı bir uygulama olarak Hukuk uzmanları çalıştırılmaktadır. Bu, başlangıcı Avusturya–Macaristan İmparatorluğuna kadar giden geleneksel bir uygulamadır. Avusturya polis örgütünde 2002 yılı rakamlarına göre, 200 kadar hukuk uzmanı çalıştırılmaktadır. Bunlar, Avusturya da bir üniversitede hukuk eğitimi aldıktan sonra Mahkemelerde ve Polis Akademisinde 1 yıl süreyle özel olarak kuramsal ve uygulamalı eğitim alırlar. Polis örgütünde sadece bu hukuk uzmanları üst düzey yönetici olabilmektedirler (Edelbacher, 2002, 16).

5. Öğretim Elemanlarının Eğitimi: Bu eğitim izlencesi kapsamında; Kadroda çalışan yönetici durumundaki polis ve jandarma personelinden seçilen yetenekli ve deneyimli personele öğretme becerileri kazandırılmaktadır. Polis öğretim kadrosu ağırlık olarak bu personelden oluşmaktadır. Üniversite ve diğer kurumlardan çok az eğitici yer almaktadır.

Polis Akademisi: Avusturya Polis Örgütünün; öğrenci ve öğretim elemanlarının seçimini yapan, ders izlencelerini belirleyen, ulusal ve uluslararası eğitim ilişkilerini düzenleyen tek birimdir. Polis Akademisi doğrudan Eğitim-Öğretim Kurulu (Presidia–Section)’na bağlıdır. Avusturya Polis Akademisini, Türkiye’de ki uygulamaya (Polis Akademisi’nin 2001 yılında üniversiteye dönüşümü) benzer olarak Üniversiteye dönüştürme çabaları vardır (Edelbacher, 2002, 17).

Polis Eğitimi ve Üniversite İlişkisi: Avusturya’da Polis Eğitim Kurumları ile Üniversiteler arasında güçlü bir ilişki bulunmamaktadır. Kurumsal ilişki dışında pek çok polis, bireysel girişimleri ile üniversite eğitimi almak suretiyle mesleğinde daha iyi yerlere gelmeye çalışmaktadır.

5.3. Belçika'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Belçika'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Belçika'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.3.1. Belçika'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Belçika'nın Yönetimsel Yapısı: Belçika, anayasal monarşi ile yönetilen federal bir devlettir. Belçika Wallon, Flanders ve Brüksel olmak üzere 3 bölgeye ayrılmıştır. İrk ve dil farklılıkları olan söz konusu bölgelerde Fransızca, Flamanca (Dutch) ve Almanca dilleri konuşulmaktadır. Her bölgenin kendi parlamentosu ve yürütme organı vardır. Federal Temsilciler Meclisinin doğrudan seçimle gelen 150 üyesi bulunmaktadır. Senato ise 71 üyeye sahiptir (eu2003.gr, 2003).

Belçika Polis Örgütü: Belçika Polisi 07 Aralık 1998 tarihinde kabul edilen yasayla yeniden yapılanma sürecine girmiş bir güvenlik örgütüdür. Bu tarihten önce Belçika'da Polis, 3 ana birimden oluşmakta idi. Bu birimler şunlardır (Interpol, 1989, 6):

1. Belediye Polisi (Municipal Police),
2. Jandarma (State Police Of Military Kind),
3. Kriminal Polis (Judiciary Police).

1. Belediye Polisi: Ülke genelinde yer alan 589 Belediyenin her birinin kendi polis birimi vardır. Emniyet Müdürü tarafından yönetilen polis Belediye Başkanına bağlı olarak görev yapar. Başlıca, görevi belediye sınırları içerisinde kamu düzenini ve genel güvenliği sağlamaktır. Yürütme organı içerisinde İçişleri Bakanlığı'na bağlıdır.

2. Jandarma: Askeri bir yapılanma olup, görev alanı tüm ülke genelidir. 427 takım halinde örgütlenmiştir.

Bir Korgeneral tarafından komuta edilmektedir. Yönetmel olarak Savunma Bakanlığına, Kamu güvenliği bakımından ise İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev yapmaktadır. Bu yönüyle, Türkiye'deki Jandarma örgütlenmesine benzemektedir. Yine yargı sürecinde, Adalet Bakanlığının yasal düzenlemeleri kapsamında hareket eder.

3. Kriminal Polisi: Ülke 26 yargısal alana bölünmüştür. Her bir bölgenin savcılığı vardır. Kriminal polis savcıya bağlı olarak görev yapmaktadır. Görev alanı ülke genelidir.

Bu üç birim dışında bir de; Polis Örgütünün uluslararası ilişkilerini düzenleyen, Interpol ile ilişkilerini yürüten, sınır aşan suçlara bakan, uyuşturucu madde suçlarıyla ilgilenen Ulusal Polis Merkezi ve Yargı Polisi Genel Müdürlüğü bulunmaktadır.

Belçika'da 4 ayrı polis biriminin olması, uygulamada çok defa görev alanlarının kesişmesi ve eşgüdüm zorluklarını getirmiş, zaman içerisinde bürokrasiyi artırmıştır. İşler yavaşlamış, suçlarda artış görülmüş ve yönetmel sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, polis örgütünde yeniden yapılanma gereksinimi duyulmuştur. 07 Aralık 1998 tarihinde çıkartılan yasayla Jandarma ve Belediye Polisi birleştirilerek Polis Örgütü Ulusal (Federal) Polis ve Yerel (Lokal) Polis olarak yapılandırılmıştır. Yapılanma süreci halen devam etmektedir. 2005-2007 yılları arasında bu sürecin tamamlanacağı belirtilmektedir (police.be, 2003).

1999 yılı verilerine göre Belçika polisinin sayısı ve birimlere göre dağılımı (Çizelge-1)'de verilmiştir.

Çizelge-1: Belçika'da Polis Sayısı ve Dağılımı (1999)

BÖLGE	JANDARMA	POLİS	KRİMİNAL POLİS
Antwerpen	1.399	2.900	190
Brabant	2.769	3.967	264
West – Flander	1.273	1.562	134
East – Flander	1.343	1.934	142
Hainaut	1.794	1.940	175
Liege	1.344	1.727	141
Limburg	1.008	700	63
Lüksemburg	720	200	29
Namur	877	484	51
Reserve	2.986	-	85
TOPLAM	15.513	15.414	1.274
GENEL TOPLAM		32.201	

Kaynak: (Police.be, 2003).

5.3.2. Belçika'da Polis Eğitimi

Federal Polis ve Yerel Polise bağlı 196 polis biriminin bulunduğu Belçika polis örgütünde polis eğitimi yeni yasaya göre (07 Aralık 1998 tarihli) 4 ayrı bölüm şeklinde yürütülmektedir (Police.be, 2003).

Bölgeler sırasıyla şunlardır:

1. Yardımcı Polis Eğitimi (The Auxiliary Framework),
2. Temel Polis Eğitimi (The Basic Framework),
3. Alt Düzey Yönetici Eğitimi (The Junior Staff Training),
4. Üst Düzey Yönetici Eğitimi (The Senior Staff Training).

1. Yardımcı Polis Eğitimi: Bu eğitim izlencesine zorunlu temel eğitimi bitiren adaylar başvurabilmektedir. Adaylar sözlü, yazılı ve fiziksel dayanıklılık testlerini geçtikten sonra eğitilmek üzere yerel polis örgütüne gönderilir. Yaklaşık 3 ay süren eğitim sonunda başarılı olan adaylara Yardımcı Polis unvanı verilmektedir. Bu personele verilen görevler trafik denetimi ve trafik kazalarının gözetmenliği gibi sınırlı görevlerdir. Yardımcı Polis görevlileri 3 yıl çalıştıktan sonra komiserlik eğitimi veren temel eğitim bölümünün sınavlarına başvurabilmektedirler. Belçika Polis Örgütü'nde yardımcı polis görevlilerinin almış oldukları aylık ücretler (Çizelge-2)'de verilmiştir.

Çizelge-2: Belçika'da Yardımcı Polis Memurlarının Aylık Ücret Durumu

UNVAN	MEDENİ DURUM	AYLIK ÜCRET
Yardımcı Polis	Bekar	1036,64 EURO
Yardımcı Polis	Evli – Eşi Çalışıyor	1025,34 EURO
Yardımcı Polis	Evli – Eşi Çalışmıyor	1199,00 EURO

Kaynak: (Police.be, 2003).

2. Temel Polis Eğitimi: Lise eğitimi alan adayların başvurabildiği eğitim türüdür. Ayrıca daha önce söz edildiği gibi meslekte 3 yıl çalışan Yardımcı Polis memurları da sınavları geçmek suretiyle bu eğitim için başvurabilmektedir. Eğitim süresi 1 yıldır. Kuramsal ve uygulamalı olarak yürütülen eğitimin kuramsal bölümü, ülke genelinde sayıları 10'u bulan Polis Akademilerinden birinde, uygulamalı bölümü ise polis hizmet birimlerinde gerçekleştirilmektedir. 1 yıllık eğitimi başarıyla tamamlayanlar, 6 ay süren

adaylık döneminden sonra Komiser unvanını alırlar. Belçika'da komiserlerin almış oldukları ücretler (Çizelge 3)'de gösterilmiştir.

Çizelge-3: Belçika'da Komiserlerin Aylık Ücret Durumu

UNVAN	MEDENİ DURUM	AYLIK ÜCRET
Komiser	Bekar	1100,57 EURO
Komiser	Evli (Eşi Çalışıyor)	1086,27 EURO
Komiser	Evli (Eşi Çalışmıyor)	1274,02 EURO

Kaynak: (Police.be, 2003).

3. Alt Düzey Yönetici Eğitimi: Bu eğitim etkinliği, polis örgütü içerisinde yükselilecek olan Komiserler için gerçekleştirilmektedir. Komiser olarak 6 yıl çalışan personel yapılacak olan sınavları geçerse, bu eğitim için başvurabilmektedir. Eğitim 8 ay sürmektedir. Ayrıca sınırlı sayıda, Sosyal Bilimler, Psikoloji ve Suç Bilimleri dalında Yüksekokul eğitimi almış adaylar da başvurabilmektedir. 8 ay süren eğitim sonunda adaylar Başkomiser unvanını almaktadır. Belçika'da Başkomiserlerin almış oldukları ücretler (Çizelge 4)'de gösterilmiştir.

Çizelge-4: Belçika'da Başkomiserlerin Aylık Ücret Durumu

UNVAN	MEDENİ DURUM	AYLIK ÜCRET
Başkomiser	Bekar	1244,63 EURO
Başkomiser	Evli (Eşi Çalışıyor)	1213,66 EURO
Başkomiser	Evli (Eşi Çalışmıyor)	1418,05 EURO

Kaynak: (Police.be, 2003).

4. Üst Düzey Polis Yöneticilerin Eğitimi: Bu eğitim için lisans düzeyinde eğitimi olan adaylarla, başkomiserler başvurabilmektedir. Meslek dışından gelen adaylar 18 ay, başkomiserlikten gelenler ise 12 ay süreli eğitim alırlar.

Eğitimi başarıyla tamamlayanlar, 6 ay süren adaylık döneminden sonra Polis Müdürü (Şube Müdürü) unvanını alır. Polis Müdürlerinin aylık ücretleri (Çizelge 5)'de gösterilmiştir.

Çizelge-5: Belçika'da Polis Müdürlerinin Aylık Ücret Durumu

UNVAN	MEDENİ DURUM	AYLIK ÜCRET
Polis Müdürü	Bekâr	1942,37 EURO
Polis Müdürü	Evli (Eşi Çalışıyor)	1917,58 EURO
Polis Müdürü	Evli (Eşi Çalışmıyor)	2174,72 EURO

Kaynak: (Police.be, 2003).

Hizmetiçi Eğitim Çalışmaları: Belçika'da alt ve orta rütbelerdeki personelin hizmetiçi eğitimi kapsamında ele alınan konular şunlardır:

1. Parmak izi,
2. Yakın Savunma ve İlk Yardım,
3. Suç Önleyici Önlemler,
4. Çok Kültürlü Toplumlarda Polislik,
5. Uluslararası Polis Örgütleriyle Çalışma,
6. Olay Yeri İnceleme,
7. Polis Uygulamalarının Yönetimi,
8. Silah Bilgisi ve Atış,
9. Motosiklet Kullanımı.

5.4. Danimarka'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Danimarka'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Danimarka'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.4.1. Danimarka'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Danimarka'nın Yönetimsel Yapısı: Danimarka'nın yönetimsel şekli Meşrûfî Krallıktır. 10 Eylül 1920 târihinde kabul edilen anayasaya göre Danimarka, Kral tarafından yönetilir. 27 Mart 1953 tarihli yasaya göre hükümdar soyundan olan kadınlar (kraliçe) da tahta çıkabilmektedir. 4 yıl için halk tarafından doğrudan seçilen 179 üyeli bir meclisi vardır. Kral, yasaları uygulatma ve yürütme yetkisine sâhiptir. Parlamento tarafından oluşturulan hükümet yürütme görevinde Krala yardımcı olur. Kral parlamento üyeleri arasından Başbakanın atamasını yapar (eu2003.gr, 2003).

Danimarka Polis Örgütü: Danimarka Devleti 54 bölgeye ayrılmıştır. Her bölgede bir Emniyet Müdürlüğü vardır. Kopenhag'da ayrıca bu Müdürlüklerin bağlı olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü bulunmaktadır. Polis örgütü, Adalet Bakanlığına bağlıdır. Jandarma örgütü bulunmamaktadır. Emniyet Genel Müdürü ile Emniyet Müdürleri meslek içerisindeki hukukçular arasından atanmaktadır. Adalet dizgesi içerisindeki savcılar, hukuk fakültesini bitirmiş Emniyet Müdürlerine bağlı olarak çalışmaktadır. Polis tarafından hazırlanan evraklar, aynı müdürlükte beraber çalıştıkları savcılar tarafından incelenerek, eksiklikler tamamlanmakta olup, savcı bu evrakla birlikte mahkemede iddia makamı işpayını (rolünü) üstlenmektedir. Emniyet Müdürlükleri 4 ana birimden oluşmaktadır. Bunlar; Yargı İşleri, Kriminal, Asayiş ve Yönetmelik Polis birimleri'dir. Danimarka Polisi'nin örgütlenme şeması (Ek-6)'da verilmiştir.

Emniyet Müdürlüklerinde değişik ölçülerde, gerektiğinde toplantı (brifing) salonu olarak da kullanılabilen, tam donanımlı yeterli sayıda derslik bulunmaktadır. Emniyet Müdürlüklerinde ayrıca dayanıklılık (kondisyon) ve spor salonları yer almaktadır.

Polis Eğitim Merkezlerinin ve Polis Okullarının dersliklerinde, bilgisayar, tepegöz, perde ve taşınabilir yazı tahtası gibi ders araçları eksiksiz bulunmaktadır. Dersliklerdeki bilgisayarlar, gerekli araştırmaları yapabilmek için polis bilgisayar ağına bağlıdır. İnternet gereksinimi "İnternet Cafe" adlı bir salondan farklı bilgisayarlardan sağlanmaktadır. Dersliklerin kapasitesi az sayıda olup, yapısı gereksinime göre değiştirilebilmektedir. Genellikle "U" oturma düzeni kullanılmaktadır. Çalışma masaları değişik öğretim ortamlarına uyarlanabilen ve işlevsel olarak yapılmıştır. Öğrenci ve katılımcıların rahat olmaları sağlanmakta, bu ders ortamının korunmasına eğitmenler ve yöneticiler tarafından büyük özen gösterilmektedir (Kalkan vd., 2002, 227).

5.4.2. Danimarka'da Polis Eğitimi

Danimarka Polis Eğitimi kapsamında; Kopenhag Polis Eğitim Merkezi, Kopenhag Polis Okulu ve Polis Temel Eğitimi konuları ele alınmıştır.

Kopenhag Polis Eğitim Merkezi: Kopenhag Polis Eğitim Merkezi, polis hizmetiçi kurslarının verildiği kurumlardan biridir. Kurum 3 katlı bir iş merkezinin, aynı kapıdan girilen ve yarı bölümünde özel bir şirketin bulunduğu 2.katında yer almaktadır. Dış görünümüyle Türkiye'deki eğitim birimlerinden farklı olarak; özel şirketlerle aynı bina ve kat paylaşılmaktadır. Binada resmi görüntüden çok özel kurumlarla iç içelikten kaynaklanan sivil ortam havası egemendir (Kalkan vd., 2002, 228).

Kopenhag Polis Okulu: Kopenhag Polis Okulu, polis temel eğitiminin verildiği okuldur. Polis okulunda eğitime başlayan öğrenciler yatisız okuyarak, memur yetkilerine sahip olmakta ve aylık ücret almaktadırlar.

Polis Temel Eğitimi: Eğitim süresi 3 yıldır. Eğitimin tamamı aylıklı ve yatisızdır. Burada amaç; polisi toplumdaki soyutlamamak ve toplumdaki farklı bir "polis alt kültürü" oluşturmamaktır. Öğrenciler, eğitim süresince aynı zamanda polis yetkilerine de sahiptir.

İlk 8 ay okulda kuramsal eğitim verilmektedir. Bunu 12 ay süreli karakol ve emniyet müdürlüklerinde yapılan uygulamalı eğitim izlemektedir. Son 8 ay daha önceki kuramsal eğitimin tamamlayıcısı olarak yapılmaktadır. Dönemler arasında dinlenme ve araştırma yapmak için izinler verilmektedir. Eğitimi bitirenler, 3 yıl süren adaylık döneminden sonra emniyet müdürlüklerindeki boş kadrolara başvurarak görev almaktadırlar.

Giriş Koşulları:

1. 21-29 yaşları arasında olmak.
2. Danimarka yurttaşı olmak,
3. Fiziki koşullar: Görme ve işitmede sorunu olmamak, boy, beden ve düşünce yapısı olarak polisliğe uygun olmak,
4. En az 9 yıllık temel eğitimi başarı ile bitirmiş olmak (temel eğitimi bitirmiş olanlar orta düzeyde İngilizce konuşup yazabilmektedirler),
5. Sürücü belgesi sahibi olmak,
6. Suç kaydı olmamak (Andresen, 2001, 16).

Sınav Şekli:

1. Kişisel görüşme.

2. Yazılı Sınav: Danimarkaca, Matematik, ve Genel Kültür (İçinde buldukları "Toplum" ve "Dünya" ile ilgileri ölçülmektedir) konularından sınav yapılmaktadır.

3. Sağlık Testleri: Aile doktoru veya herhangi bir doktor tarafından yapılır.

4. Takım Çalışması: Adaylar 6'şarlı kümeler ayrılır, kendilerine bir sorun verilerek çözmeleri istenir. Burada amaç, bireylerin nasıl işbirliği yaptıklarını görmektir. Küme içerisinde aşırı baskın ve pasif tipler elenmektedir.

5. Son Görüşme ve Değerlendirme: Bu aşamada, adayın polisliğe uygun olup olmadığı saptanmaktadır. Son görüşme ve değerlendirme Polis Seçme Kurulu tarafından yapılmaktadır (Schubert, 1996, 16).

Başvuru için belli bir zaman yoktur. Her zaman yapılabilir. Sınavlar ise yılda iki kez yapılmaktadır. Toplumsal denge ve yaşamın gereksinimleri nedeniyle, bayan oranının %25 olmasına özen gösterilmektedir.

Temel Eğitimde Gösterilen Dersler: Danimarka polis örgütünün temel eğitiminde okutulan kuramsal ve uygulamalı dersler ve toplam ders saatleri (Çizelge-6)' da gösterilmiştir (Schubert, 1996, 19).

Çizelge-6: Danimarka'nın Polis Temel Eğitiminde İlk 8 Ay (PG-1)'da

Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri

DERSİN ADI	TOPLAM DERS SAATİ	DERSİN ADI	TOPLAM DERS SAATİ
Kuramsal Polislik	261	Karakol Polisliği	38
Asayiş Eğitimi	90	Psikoloji	83
Ateşli Silah Eğitimi	50	Polis Kimliği	14
Telsiz	10	Etik	20
İlk Yardım	22	Öğretsel Teori	15
Beden Eğitimi	170	Sosyoloji / Kültürel Sosyoloji	16
Yurttaşlık Bilgisi	50	Azınlıklar Yasası	4
Ceza Hukuku	32	Suç Önleme	11
Danimarkaca İletişim	84	Kişisel Sorunlar	2
İngilizce	80	İlk Yardım	4
Bilgisayar Teknolojisi	42	Narkotik	6
Sürücü Eğitimi	84	Delillerin Güvenliği	8

Kaynak: (Schubert, 1996, 19).

12 aylık kadro eğitiminden sonra son 8 aylık dönemde okutulan dersler ve toplam saatleri (Çizelge-7)'de verilmiştir.

Çizelge-7: Danimarka Polis Temel Eğitimi Son 8 Ay (PG-3)'da Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri

DERSİN ADI	TOPLAM DERS SAATİ	DERSİN ADI	TOPLAM DERS SAATİ
Polis Teorisi	325	Liderlik ve Yöneticilik	12
Asayiş Eğitimi	98	Suç Önleme	6
Ateşli Silahlar Eğitimi	36	Uluslararası Polis İşbirliği ve İnsan Hakları	12
Beden Eğitimi	150	Kriminoloji	10
Medeni Hukuk	65	Adli Tıp	12
Ceza Hukuku	80	Narkotik	6
Danimarkaca İletişim	84	İnşaat Ruhsatı	2
İngilizce / Almanca	75	Uluslar arası Hizmet	2
Bilgisayar Teknolojisi	9	Hizmet Koşulları	2
Psikoloji	83	Azınlık Birimi	4
Sosyoloji / Kültürel Sosyoloji	12	-	-

Kaynak: (Schubert, 1996, 17).

Polis Liderlik Eğitimi Kursu: Avnö kentinde polis liderliği eğitimi veren Polis Eğitim Merkezi, yerleşim alanının dışında, sahilde, birbirinden bağımsız 3 binadan oluşmaktadır. 1. bina yatakhane, 2. bina derslikler, 3. bina ise konferans salonu, spor salonu, yemekhane ve bürolardan oluşmaktadır. Mülkiyeti polise ait olan binaların işletimi sivil bir otelcilik firması tarafından yapılmaktadır.

Burada Polis Liderliğine Hazırlık Kursu, Polis Liderliği ve Yöneticilik Kursu, Polis Yüksek Yöneticilik Kursu olmak üzere üç tür liderlik kursu verilmektedir (Kalkan vd., 2002, 230).

1. Polis Liderliğine Hazırlık Kursu (PFL): Kursu, Polis Okulunda geçen süre de eklenmek suretiyle 10 yıl polislik hizmetini dolduran personel başvurabilmektedir. Bu adaylar arasından emniyet müdürlerinin yeterlilik ilkesine göre seçtiği personel kursa katılmaktadır. En fazla 60 öğrenci kapasiteli olan kursa seçilenler, kendi bölgelerinde 5 ay boyunca 20 polisiye konuda araştırma ödevi yaparak, değerlendirilmek üzere eğitim danışmanlarına vermektedirler. Değerlendirmeyi geçenler kursa başlayabilmektedir. Ayrıca kendi bölgelerinde sosyoloji, liderlik kuramı ve örgütlenme konularında 3 ödevi, 5 haftalık süre içinde hazırlayarak kurs merkezine göndermek zorundadırlar. Bu süre sonunda Avnö'deki kursa gelerek, ikişer haftalık süreler halinde 4 dönem ders işlenmektedir. Her dönem arasında ikişer haftalık tatil verilmektedir. Tatil süresince verilen ödevler hazırlanmaktadır.

20 kursiyerden oluşan her sınıf, beşerli kümelere ayrılmaktadır. Kurs içeriğinde olan uygulamalar şunlardır:

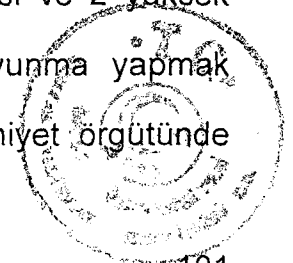
- Liderlik ve işbirliği dersleri,
- Ödev olarak verilen projeler,
- Genel meslek dersleri (Toplum Polisliği, Önleyici Polislik, Yönetim Hukuku, Olay Yeri İnceleme),
- Öğrencilerin çözümlene yeteneğini geliştirmeye ilişkin uygulama ödevi (bilgisayarda 5 saat süreli, yazılı sorun çözümü),
- Yazılı sınav ve sözlü proje savunması.

Sınavlar Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen 4 üyeli komisyon tarafından yapılmakta ve değerlendirilmektedir.

Kursu tamamlayanlar amir sınıfına ait boş kadrolara başvurabilmektedirler.

2. Polis Liderliği ve Yöneticilik Kursu (PL): Bu kursta orta düzey amir yetiştirme eğitimi verilmektedir. Kursu, Polis Liderliğine Hazırlık Kursunu bitirenler başvurabilmektedirler. Buradaki eğitim süreci içerisinde ikisi (genel yaklaşım ve taktik kursları) zorunlu olmak üzere 17 tane kurs bulunmaktadır. Her kursun süresi bir hafta olup, bu kursların en az yarısını alanlar bir üst kurs olan Polis Yüksek Liderlik ve Yöneticilik Kursuna başvurma hakkını elde etmektedirler.

3. Polis Yüksek Liderlik ve Yöneticilik Kursu (POL): Bu kursa başvuru fazla olduğu için, savcılık görevi olan polis yöneticiler arasından sınavla 20 kişi alınmaktadır. Eğitim 8 ay sürmektedir. Bu eğitim, üniversitelerde, büyük özel firmalarda, yurt içi ya da yurt dışında yapılabilmektedir. Eğitimi üniversitelerden öğretim üyeleri vermektedir. Eğitim süresince her kursiyer, üniversiteden 2 öğretim üyesi ve 2 yüksek polis yöneticisinden oluşan jüri önünde sözlü olarak savunma yapmak zorundadırlar. Projelerdeki başlıca amaç, "bu projeler emniyet örgütünde

nasıl kullanılır ve örgütün gelecekteki hizmetlerine nasıl bir katkı sağlayabilir” düşüncesidir.

4. Savcı Liderliği Kursu (JOL) : POL’de olduğu gibi, savcılara verilen bir liderlik kursudur. Sadece hukukçular başvurabilmektedirler.

5.5. Finlandiya’da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Finlandiya’nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Finlandiya’da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.5.1. Finlandiya’nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Finlandiya’nın Yönetimsel Yapısı: 6 Aralık 1917’den beri Finlandiya bağımsız bir Cumhuriyettir. 1995’de AB üyesi olmuştur.

Finlandiya batı türü bir demokrasi ile yönetilmekte olup, 200 üyeli bir parlamentosu vardır. Parlamento Seçimleri 4 yılda bir yapılmaktadır. Cumhurbaşkanı 6 senelik bir süre için parlamento tarafından seçilmektedir. Seçmen yaşı 21’dir. Yönetimsel bakımdan ülke 12 bölgeye ayrılmıştır (AEPC, 2002, 5).

Finlandiya Polis Örgütü: Finlandiya Polisinin çalışmalarının denetim ve eşgüdümünü İçişleri Bakanlığına bağlı Yüksek Polis Konseyi yapar. 5 polis bölge yönetimine bağlı 90 yerel polis birimi bulunmaktadır. Alond adasının ise özerk bir yapısı vardır. Bunun dışında doğrudan İçişleri Bakanlığına bağlı Ulusal Soruşturma Bürosu, Güvenlik Polisi, Ulusal Trafik Polisi, Polis Okulu, Finlandiya Polis Koleji (1998 yılına kadar adı, Polis Akademisi) ve Teknik Polis gibi birimler bulunmaktadır. Ülkenin en büyük polis örgütlenmesi olan Helsinki Polisi de doğrudan İçişleri Bakanına bağlıdır. Finlandiya polisinin örgütlenme şeması (Ek-7)’de verilmiştir.

Polis görevini, diğer yetkili organlar ve önemli kuruluşlarla yakın ilişki içerisinde sürdürür. Bunların başında diğer güvenlik örgütleri, gümrükler, sağlık ve sosyal yardım kuruluşları, okullar ve trafik birimleri gelmektedir.

Polis örgütünün yasal dayanağı, 1995 tarihli Polisin örgütlenme, görev ve çalışmalarını düzenleyen yasadır. Bunun yanında insan hakları sözleşmeleri, uluslararası polis etiği ilkeleri, halkın beklentileri polisi yönlendirici önemli etkenler arasında yer almaktadır. Polis Yasasının 1. maddesinde Polisin görevleri; kamu düzenini ve güvenliğini sağlamak, suçları önlemek ve suçluları yakalayıp yargıya teslim etmek şeklinde belirtilmiştir. Ayrıca yasalarla kendisine verilen sürücü belgesi, pasaport vb. yönetsel diğer görevleri de yerine getirir. Polis etkinliklerinin amacı; halkın toplumsal barış ve yasalar çerçevesinde elde ettikleri haklarını özgür bir şekilde kullanabilmelerini sağlamaktır.

2001 yılı sonu itibariyle, Finlandiya polis örgütünün toplam personel sayısı 11.014'dür. Bunlardan % 8.83'ü bayan olmak üzere 8.185'i polis, diğerleri sivil personel ve yardımcı hizmetlidir. 650 kişiye 1 polis düşmektedir. AB ortalaması 300 kişiye 1 polistir (Malkia, 2002, 3).

Finlandiya polis örgütünün personel sayısı ve birimlere göre dağılımı (Çizelge 8)'de verilmiştir.

Çizelge-8: Finlandiya Polisi'nin Birimlere Göre Personel Dağılımı

BİRİM	PERSONEL SAYISI	YÜZDELİK ORANI
Yerel Polis	9.230	% 83.8
Ulusal Trafik Polisi	707	% 6,58
Ulusal Soruşturma Bürosu	645	% 5,7
Polis Eğitim Kurumları	190	% 1,72
Koruma Polisi	185	% 1,7
Teknik Polis Birimi	57	% 0,5
TOPLAM	11.014	% 100

Kaynak: (Malkia, 2002, 3).

5.5.2. Finlandiya'da Polis Eğitimi

Polisliğe Giriş: Polislik için başvuru koşulları ve tarihi başvuru döneminden önce büyük ulusal gazetelerde ilan edilmektedir. Adaylar başvuru formlarını ikamet ettikleri bölgelerdeki polis biriminden alıp, doldurduktan sonra polis okuluna elden veya posta ile gönderebilmektedir.

Polisliğe Giriş İçin Aranılan Koşullar Şunlardır:

- Finlandiya vatandaşı olmak,
- 18 yaşını tamamlamış olmak.
- Lise ve dengi okul mezunu olmak (veya olgunluk eğitimi belgesine sahip olmak),
- Kişisel özellikleri, yaşam tarzı ve sağlık açısından polisliğe uygun olmak,
- Erkekler için askerlik görevini yapmış olmak (bayanlar ve Alond adası oturanları için bu koşul aranmamaktadır),

- Sürücü Belgesi sahibi olmak (en az B sınıfı),
- En az 1 yıl herhangi bir işde çalışmış olmak.

Polis Koleji mezunlarının eğitim düzeyi lisans eğitimine denktir. Polis Koleji mezunları, Tampere Üniversitesi ile yapılan işbirliği çerçevesinde alacakları 160 kredilik bir eğitim sonunda sınavı başarıyla geçerse, tezlerini sunmak suretiyle uzmanlık (master) derecesi alabilmektedirler.

Temel Eğitimi: Polis Temel Eğitimi toplam 2 yıl 4 ay sürmektedir. Bu eğitim 3 bölümden oluşmaktadır:

1. Temel Kuramsal Eğitim,
2. Uygulamalı Eğitim (Polis Birimlerinde),
3. İleri Kuramsal Eğitim.

Ayrıca, her öğrenci mezun olabilmek için eğitim dönemi sonunda yazılı bir rapor hazırlamak zorundadır.

Temel eğitim toplam 104 kredi üzerinden yapılmaktadır. Bunun dağılımı (Çizelge-9)'da gösterilmiştir.

Çizelge-9: Finlandiya'da Polis Temel Eğitim Türleri ve Kredileri

EĞİTİM TÜRÜ	KREDİ
Kuramsal Eğitim	82 Kredi
Uygulamalı Eğitim	17 Kredi
Mezuniyet Raporu	5 Kredi

Kaynak: (AEPC, 2002, 19)

Yabancı dil bilen, daha uzun süreli iş deneyimi ve daha yüksek eğitimi olanlara temel eğitimde öncelik verilmektedir.

Adaylar sözlü ve yazılı sınava alınmaktadır. Bu sınavlardaki amaç, adayların fiziksel yeteneklerini, anlama, iletişim kurma ve takım halinde çalışabilme gibi kişisel özelliklerini ölçmektir. Her yıl alınacak aday sayısı polis örgütündeki boş kadro göz önünde bulundurularak saptanmaktadır.

Polis Eğitim Kurumları: Finlandiya'daki Polis Eğitim Kurumları Tampere'deki Polis Okulu ve Espoo'da bulunan Polis Koleji'dir. Polis Okulu temel eğitim vermek suretiyle Polis Memurları yetiştirmektedir. Ayrıca daha ileri eğitimle Başkomiser (Chief Inspector)'e kadar olan orta düzey polis yöneticilerini yetiştirmektedir. Polis Koleji ise daha üst düzey yöneticileri yetiştirir ve özel kurslar düzenler.

Eğitim 1 Ocak 1998 tarihli Yönergeye göre yapılmaktadır. Polis eğitimi Fince ve İsveççe olarak yapılır.

Polis Komiserlerinin Eğitimi: 2001 yılından beri Polis Okulu, Polis Komiserlerinin eğitimini gerçekleştirmektedir. Kadrolarında en az yıl 2 çalışan polis memurları Komiserlik eğitimi için başvurabilmektedir. Başvuru sahiplerinin yapılacak olan sınavları geçmesi gerekmektedir. Komiser adayları 6 aylık bir eğitimden sonra mezun olabilmektedirler. Komiserlik eğitimi (Çizelge 10)'da gösterildiği biçimde yapılmaktadır.

Çizelge-10: Finlandiya Polisi'nde Komiserlik Eğitimi

EĞİTİM TÜRÜ (Yeterlilik Değerlendirmesi)	KREDİ
Kurumsal Eğitim	4
Liderlik Yetenekleri	8
Uygulamalı Eğitim (Gözetmen Eşliğinde)	2
Seçmeli Dersler	6
Tez	5

Kaynak: (AEPC, 2002, 20)

Komiserlik Eğitiminde Okutulan Seçmeli Dersler Şunlardır:

- İlk Yardım,
- Trafik Güvenliği,
- Sorgulama Becerileri,
- Çocuk ve Polis,
- Yabancı Dil.

Üst Düzey Polis Yöneticilerinin Eğitimi: Üst düzey polis yöneticilerinin eğitimi 3 yıl sürmekte olup, lisans eğitimi olarak kabul edilmektedir. Eğitim 120 krediden oluşmaktadır. Bu eğitimi tamamlayanlar Başkomiser olarak görev almaktadırlar.

Polis yöneticileri yapılacak olan sınavı geçmeleri halinde Üniversitelerde Yönetim Bilimleri ve Siyasal Bilimler alanında Yüksek Lisans yapabilmektedirler. Polis Kolejinde uygulanan bu eğitime katılabilmek için kadroda en az iki yıl çalışmış olmak ve yeterlilik sınavlarını geçmiş olmak gerekmektedir.

Bu eğitim kapsamında okutulan dersler şunlardır:

- Genel Yönetim,
- Polis Uygulamalarının Yönetimi,
- Yönetim Bilimleri (Liderlik ve Güvenlik Yönetimi),
- Genel Dersler (Polis Etiği, Yabancı Dil, Sosyoloji, Psikoloji, İletişim ve İş Güvenliği),
- Hukuk Dersleri,
- Kriminoloji (Suç Bilimleri),
- Araştırma Yöntemleri.

Polis Müdürlerinin Eğitimi: Polis Kolejinde, Polis Müdürleri için düzenlenen 4 ay süreli ve 40 krediden oluşan bir eğitimidir. Polis Müdürleri içerisinde Yüksek Lisans yapmış olanlar daha üst kademelere gelebilmektedir (Malkia, 2002, 19).

5.6. Fransa'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Fransa'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Fransa'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.6.1. Fransa'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Fransa'nın Yönetimsel Yapısı: Yarı Başkanlık dizgesi ile yönetilen Fransa'da yönetim erki Cumhurbaşkanı ile Parlamento tarafından paylaşılmaktadır. Doğrudan halk tarafından 5 yıllığına seçilen Cumhurbaşkanının oldukça geniş yetkileri bulunmaktadır. Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve Başbakanın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu üyelerini atamaktadır.

Parlamento iki meclisli bir yapıya sahiptir. Millet Meclisi üyeleri 5 yıllığına genel, doğrudan ve gizli oyla seçilmektedirler. Senato üyeleri ise 9 yıllık süreler için belirlenmektedirler (eu2003.gr, 2003).

Fransa Polis Örgütü: Fransız Polis Örgütü Orta Çağdan bu yana bünyesinde uzman görevlileri çalıştıran en eski polis örgütlerinden biridir. Çağın gereksinimlerini karşılayabilmek için son olarak 1970 yılında yeniden yapılanmıştır. Fransız Polis Örgütü genel olarak iki ana birime ayrılır (Erdoğan, 1987, 21).

1. Etkin Polis (La Police Actif),

2. Yönetmel Polis (La Police Administrative).

Etkin Polis biriminde 7, Yönetmel Polis içerisinde ise 2 Genel Müdür Yardımcısı bulunmaktadır. Genel Müdürlük birimleri, Genel Müdür Yardımcılarına bağılı olarak örgütlenmişlerdir.

Yönetmel Polis halkla doğrudan ilişkisi olmayan genellikle polis örgütünün eğitim, lojistik işleriyle ilgilenen birimlerini kapsar.

Etkin Polis ise, halkla doğrudan ilişkisi olan, suç ve suçlularla mücadelede etkin olarak görev yapan polis birimlerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda görev yapan kimi aktif polis birimleri şunlardır (Erdoğan. 1987, 25).

1. Yargı Polisi (La Police Judiciaire): Her türlü yargı ve ekonomik suçlarla ilgilenen polis birimidir. Suçluları yakalamak, suç delilleriyle birlikte yargıya teslim etmek temel görevidir.

2. Siyasal Polis (La Police des Lanseignements Generaux):

Genel istihbarat etkinliklerini yürüten siyasal polis, ülkede devlet için zararlı olabilecek birey ya da öbekler, kamuoyunun düşünce eğilimleri ve yabancı baskı öbekleri hakkında bilgi toplama, bu bilgileri zleme ve ilgili birimlere ulaştırma çalışmalarını yürütür.

3. lke Gözetim Polisi (La Police de La Surveillance Territoire):

Siyasal polisten ayrı olmakla birlikte ona koşut görevlerde bulunur. Karşı istihbarat çalışmalarını yürütür. lke sınırları içerisindeki yabancılardan her türlü gizli etkinliklerini araştırır, izler ve etkisiz hale getirir.

4. Kamu Güvenliği Polisi (La Police de la Securite Publique):

Nüfusu 10.000'i aşan yerleşim alanlarında düzeni korumakla görevlidirler. İllerde bulunan Emniyet Müdürleri, en büyük mülki amiri olan Valinin emri altında çalışırlar. İlçelerde Kaymakam (Sous-prefet)'nin emri altında bulunurlar. Fransız polisinin taşra rgtlenmesi, Türk polisinin taşra örgütlenmesi ile büyük benzerlikler göstermektedir.

Büyük toplumsal hareketleri ya da kargaşaları önlemek için ülkenin duyarlı yerlerine Kamu Güvenliği Polisi yerleştirilmektedir. Fransa'da kırsal alanda güvenliği Türkiye'de olduğu gibi Jandarma rgt sağlamaktadır. Türkiye'den farklı olarak Fransa'da Bölge Trafik hizmetlerini Jandarma rgt yerine getirmektedir. Fransız Polisi'nin rgtlenme Şeması (Ek-8)'de verilmiştir.

5.6.2. Fransa'da Polis Eğitimi

Fransız Polis Örgütünde Personel Alımı ve Eğitimi: Fransız Polis Örgütü, polis memurlarını doğrudan sınavla seçerek aldığı gibi komiser ve emniyet amiri gibi rütbelere meslek içerisinde olduğu gibi meslek dışından da sınavla personel almaktadır.

Fransız Polis Örgütü'nde Eğitim: Fransa'da polisin eğitim izlenceleri doğrudan İçişleri Bakanlığı tarafından düzenlenmektedir.

1982 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü öncülüğünde, tüm polis örgütü bünyesinde polis eğitiminin günün koşullarına göre düzenlenmesi konusunda Eğitim Daire Başkanlığı tarafından, polis birimleri ve ülke eğitim kurumlarıyla işbirliği yapılarak saptanan polis eğitiminin öncelikleri arasında en önemlileri şunlardır (Erdoğan, 1987, 28):

- Polis eğitiminin kalitesini artırarak personeli nitelikli hale getirmek,
- Bilgi ve Dokümantasyon Merkezi kurmak,
- Polis eğitiminde uygulamaya ağırlık vermek,
- Polisin suçlularla iletişimini kolaylaştıracak bilgi donanımını sağlamak,
- Bireysel ve toplumsal olayları önleme sürecinde toplumun desteğini almak,
- Polise sosyal yaşamı çözümlenebilir yeteneğini kazandırmak,
- Birimler arasındaki eşgüdüm ve iletişimi güçlendirmek,
- Mesleki yazışma tekniğine görevlilerin uyumunu sağlamak,
- Polis yöneticilerine insan gücünü ve diğer kaynakları etkin kullanabilme becerisi kazandırmak.

Fransız Polis Örgütünde eğitim çalışmaları yapan kuruluşlar şunlardır (Erdoğan, 1987, 34):

1. Eğitim Daire Başkanlığı: Eğitim Daire Başkanlığı, polis eğitiminin nitelik yönünden gelişmesini sağlamak amacıyla;

- Hizmete hazırlık eğitimi,
- Hizmetiçi eğitim,
- Konferans, kurs ve diğer eğitim etkinliklerini planlar ve uygulanması sağlar.

Eğitimde kısa ve uzun süreli hedefleri saptar, eğitim kurumları arasındaki eşgüdümü gerçekleştirir.

2. Polis Eğitim Konseyi: Polis Eğitim Konseyi merkezdeki daire başkanlarından oluşur. Konseyin işlevleri şunlardır:

- Polis örgütünün yıllık eğitim planlarını onaylamak,
- Öncelikli eğitim politikalarını saptamak,
- Politikaların nasıl uygulanacağını göstermektir.

3. Polis Eğitim Bölge Komisyonları: Yerel örgütlerin yönetsel birim yöneticilerinden oluşur. Her komisyon kendi gereksinimlerini belirleyerek, eğitim politikalarının bölgesinde uygulanmasını sağlar.

4. Polis Yerleştirme Enstitüsü: Polisin eğitim düzeyi ve yerleştirilmesi konusundaki yeni gelişmeleri araştırmaktadır. Eğitimde kalitenin artırılması yönünde çalışmalarda bulunur. Enstitü, polisin eğitimi konusunda gerekli çalışma ve araştırmaları yapar, personelin yabancı dil eğitimini yürütür.

5. Polis Eğitim Merkezi: Fransız Polis Örgütünün hizmetiçi eğitim çalışmalarını yürütmektedir. Polisin gereksinim duyduğu alanlarda kurslar düzenler.

6. Sınavlara Hazırlama Birimi: Meslek içerisinde yükselmek isteyen personel, buraya kayıt yaptırır. Bu birim tarafından kendisine gönderilen ders notları ile sınavlara hazırlanır.

7. Resmi Polis Görevlileri Eğitim Birimi: Resmi Polis görevlilerini sağlıklı ve canlı tutmak, onlara mesleki beceri ve bilgi kazandırmak yönünde etkinlik göstermektedir.

Fransa'da Polis Eğitimi Veren Okullar: Fransa'da polis eğitimi veren dört tür okul bulunmaktadır. Bu okullar şunlardır (Erdoğan, 1987, 34):

1. Fransız Yüksek Polis Okulu,
2. Müfettişler Yüksek Okulu,
3. Güvenlik Görevlileri Yüksek Okulu,
4. Polis Okulları.

1. Fransız Yüksek Polis Okulu: Fransız polis örgütünün üst düzey yöneticilerin yetiştirildiği okuldur. Eğitim bir yıl kuramsal bir yıl uygulamalı olmak üzere iki yıl sürmektedir. Polis Yüksek Okulu'na kurum içinden ve kurum dışından olmak üzere iki şekilde öğrenci alınmaktadır. Kurum dışından başvuracaklarda lisans düzeyinde eğitim almış olma ve 21-30 yaşları arasında olma koşulu aranmaktadır. Kurum içinden başvuracaklarda ise en az 4 yıl iş deneyimi ve 36 yaşından gün almamış olma koşulları aranmaktadır. Okulda Yönetim Bilimleri, Hukuk ve Meslek dersleri verilmektedir. Okulun öğretim kadrosu polis yöneticileri, hakim ve savcılar ile üniversite öğretim üyelerinden oluşmaktadır.

Polis Yüksek Okulunun eğitim izlencesi 7 aşamalı olup, bu aşamalar şunlardır:

1. Kuramsal Eğitimi (2 Hafta),
2. Uygulama (11 Hafta),
3. Kuramsal Eğitimi (6 Ay),
4. Uygulama (2 Ay),

5. Kuramsal Eğitimi (11 Hafta),
6. Uygulama (6 Ay),
7. Okul Eğitim (1 Ay).

Uygulamalı eğitimler emniyet örgütünün farklı birimlerinde (gerçek iş ortamlarında) yapılmaktadır. Uygulamalı eğitimin sonunda adaylar ve birim yöneticileri değerlendirilmek üzere rapor hazırlamak zorundadırlar. Okulu başarıyla tamamlayanlar Emniyet Amiri (Comissaire) olarak atanırlar.

2. Müfettişler Yüksek Okulu: Bu okulda Komiser (Inspecteur) sınıfı yöneticiler yetiştirilmektedir. Okula kurum içinden ve kurum dışından öğrenci alınmaktadır. Kurum dışından alınacaklarda lise mezunu ve 19 – 30 yaşları arasında olma, kurum içinden alınacaklarda en az 4 yıl çalışmış olma koşulu aranmaktadır.

Okul eğitimi kuramsal ve uygulamalı olmak üzere 5 aşamadan oluşmakta ve 16 ay sürmektedir. Okulda Genel Kültür, Sosyal Bilimler, Hukuk, Meslek Dersleri ve Spor dallarında eğitim verilmektedir. Eğitimin 5 aşaması şunlardır:

1. Uygulamalı Eğitim (1 Ay),
2. Kuramsal Eğitim (7 Ay),
3. Uygulamalı Eğitim (3 Ay),
4. Kuramsal Eğitim (2 Ay),
5. Uygulamalı Eğitim (3 Ay).

Öğrencilerin uygulamalı eğitimleri denetmen öğretmenlerin gözetiminde emniyet örgütünün farklı birimlerinde yapılmaktadır. Yapılan sınavlardan ve uygulamalı eğitim raporlarının değerlendirilmesinden iyi not alan öğrenciler yeni görev yerlerine atanırlar.

3. Güvenlik Görevlileri Yüksek Okulu: Resmi Polis görevlisi komiserlerin yetiştirildiği okuldur. Okula kurum dışından lise mezunları, kurum içinden ise meslekte en az dört yıl çalışmış personel başvurabilmektedir. Eğitim, 18 ay sürmektedir.

Fransa'da Polis Temel Eğitimi: Polis memurluğu için 8 ay kuramsal 3 ay uygulamalı eğitim verilmektedir. Bu eğitim süresi içerisinde dersler genel ve özel eğitim olarak ikiye ayrılmıştır. Genel eğitimde verilen dersler şunlardır: Halka Yakın Polislik, Kent Yönetimi, Güvenlik Yönetimi, Güvenlik Kamu Politikaları ve Kuramı, Yargı Polisliği, İdari Yönetim Polisliği, Avrupa Hukuku, Kamu Özgürlükleri ve Kamu Düzeni, Uygulamalı Ceza Hukuku, İngilizce ve Bilgisayar. Özel eğitim kapsamında okutulan dersler ise şunlardır: Yönetim, Bilimsel ve Teknik Polis, Polisiye Ceza İşlemleri, Çevik Kuvvet Hizmetleri, Uygulamalı Yönetimsel Polis, Bilgisayar ve Halka Yakın Polislik. Bu dersler genellikle öbek çalışması, olay çözümü, senaryolu çalışma ve konferanslar biçiminde verilmektedir.

5.7. Hollanda'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Hollanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Hollanda'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.7.1. Hollanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Hollanda'nın Yönetimsel Yapısı: Hollanda Anayasal Monarşi ile yönetilmektedir. Kral (Kraliçe)'in işlevleri büyük ölçüde sembolik olmasına karşın, koalisyon hükümetlerinin ve Bakanlar Kurulunun oluşumunda etkili olabilmektedir. Yasama ve Yürütme yetkisi daha çok 2 meclisli parlamentonun sorumluluğundadır.

Senato üyeleri bölge komiteleri tarafından 4 yıllığına seçilir. Senato 75 üyeye sahiptir. Yasaları kabul veya reddetme yetkisi vardır. Millet Meclisi ise 150 üyeli olup, üyeleri genel, doğrudan ve gizli oyla seçilmektedir (eu2003.gr, 2003).

Hollanda Polis Örgütü: Hollanda Polisi 1993 tarihli örgütlenme yasasına göre örgütlenmiş ve görev yapmaktadır. Buna göre polis kuvvetleri Ulusal Polis ve Belediye Polisi olarak ikiye ayrılmıştır. 1993 tarihli polis yasası polis örgütünün yapısını önemli ölçüde değiştirmiştir. Bunun başlıca nedeni yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde suçlarla mücadelede polisin etkinliğini ve verimliliğini artırmaktır.

Ülke 25 polis bölgesine ayrılmıştır. Her bölgenin polisi yönetsel açıdan bölgenin en büyük kentinin Belediye Başkanına bağlıdır. Diğer Belediye Başkanları Bölge Denetim Komisyonu'nda görev alırlar. Polis üzerindeki yetkileri oldukça sınırlıdır. 2002 rakamlarıyla polis örgütünün 48.000 personeli bulunmakta, bunun 33.000'i polis, diğerleri ise sivil memur ve yardımcı hizmetlilerden oluşmaktadır (polite.nl, 2003).

Ulusal Polis Örgütü çeşitli birimlerden oluşmaktadır. Bunlar Otoban Polisi, Su Polisi, Demiryolu Polisi ve Suç Soruşturma birimleridir. Suç Soruşturma Birimi uluslararası işbirliği, uluslararası bilgi değişimi ve Hollanda'nın yurt dışındaki polis temsilcilikleri (Dutch Liaison Officers)'nden de sorumludur. Hollanda polisi İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapar.

Ulusal Polis ve Belediye Polisi dışında Hollanda Kraliyet Askeri Polisi (Royal Dutch Military Police), Savunma Bakanlığına bağlı olarak, ordu içerisinde genel polis görevlerini yerine getirir.

Polis kanununun 2. maddesine göre Hollanda polisinin görevleri kamu düzenini sağlamak, yardıma gereksinimi olanlara yardım etmek, suçü önlemek, suçluları yakalayarak yargıya teslim etmektir. Savcı Türkiye'de olduğu gibi yargısal yönden polisin amiri durumundadır. Bu kapsamda polis savcının yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Hollanda Polisi'nin Örgütlenme Şeması (Ek-9)'da verilmiştir.

5.7.2. Hollanda'da Polis Eğitimi

Hollanda Emniyet Örgütünün eğitiminde 1980'li yılların sonunda başlatılan yeniden yapılanma çalışmaları, 1990'lı yılların başında tamamlanmıştır. Bu çerçevede, polis adaylarının seçimi, eğitimi ile danışmanlık hizmetleri vermek üzere Ulusal Polis Seçme ve Eğitim Dairesi Başkanlığı (LSOP) kurulmuştur. LSOP'a bağlı olarak Hollanda'da eğitim çalışmaları yapan birimler şunlardır (Özgüler, 2001, 93):

1. Polis Okulları (polis memuru yetiştiren kurumlardır),
2. Polis Akademisi (polis yöneticilerini yetiştirmektedir),
3. Polis Yöneticiliği Eğitim Enstitüsü (uzmanlık eğitimi vermektedir),
4. Polis Bilimleri Merkezi (yönetim eğitimi vermekte ve meslekte yükselme ölçünlerini belirlemektedir),
5. Polis Seçme Merkezi (polis adaylarının seçimini gerçekleştirmektedir),
6. Toplumsal Olaylarla Mücadele Merkezi,
7. Kriminal Araştırmalar Merkezi,
8. Trafik Araştırma ve Eğitim Merkezi.

LSOP kaliteli hizmet sunabilmek için nitelikli, değişen koşullara çabuk uyum sağlayabilen ve başarma tutkusu olan polisler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

LSOP eğitim etkinliklerini emniyet örgütünün istek ve gereksinimlerine koşut olarak yapmakta, istenmeyen hiçbir kurs ve eğitim çalışması yapmamaktadır.

Polis toplumun kendisine yüklediği geleneksel görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Ancak sosyolojik ve teknolojik gelişmelerle birlikte insanların yaşam biçimleri ve dolayısıyla polis mesleğinin yapısı da değişmektedir.

Hollanda polis eğitimcilerine göre; "Polisin çağdaş dünyadaki yeni işlevi değişmiştir. Polis artık hukukçu değil sosyologdur. Polislik amaç ve değerleri olan güvenlik mühendisliğidir. Aynı zamanda polis iyi insan, iyi yurttaş ve iyi meslek adamı olmak durumundadır. Bu çerçevede, değişen toplumsal istemleri karşılayabilmek amacıyla yapılan bilimsel araştırmalar sonunda Hollanda polis için mesleki davranış ölçünleri belirlenmiştir. Hollanda Polisinin Meslek Davranış Ölçünleri Şunlardır (Özgüler, 2001, 94):

- Eleştirel düşünmeli ve davranmalıdır,
- Sorumluluk duygusuna sahip olmalıdır,
- Bağımsız davranabilme yeteneğine sahip olmalıdır,
- Öngörülü (pro-active) olmalı ve öbek çalışması (co-active)

yapabilmelidir

- Müşteriye hizmet verme tavır ve anlayışı içerisinde olmalıdır,

Polis Adaylarının Seçimi: Belirlenen meslek davranışların kazandırılabilmesi için polis okullarına alınacak adaylarda aranan nitelikler şu şekilde belirlenmiştir.

Polis adaylarında aranan nitelikler şunlardır:

- Etkili iletişim kurabilme,
- Bağımsız davranabilme ve öğrenebilme yeteneği,
- Kişisel olgunluk ve sorumluluk sahibi olma,
- Fiziksel ve zihinsel yeterlilik,

Bu koşulların dışında boy, kilo yaş, renk, cinsiyet yönünden herhangi bir sınırlama getirilmemiştir.

Polisliğe giriş başvuruları İl Emniyet Müdürlüklerine yapılmaktadır. İl Emniyet Müdürlükleri, ön elemeyden geçirdikleri adayları Ulusal Polis Seçme Merkezi'ne göndermektedir. Seçme Merkezi kişilik çözüm testi, görüşme ve beden eğitim sınavı sonunda polis okullarına girecek öğrencileri saptamaktadır. Psikologlar tarafından yapılan kişilik çözüm testinde zayıf karakterli veya insanlara yukarıdan bakan (megaloman) tipler polis olamamaktadır.

Hollanda da yaşayan azınlıklar da koşullarının uyması durumunda polis olabilmektedirler. Örneğin 250 öğrenci kapasiteli De Boskamp Polis Okulu'nda 50'nin üzerinde Türk asıllı öğrenci öğrenim görmektedir (Özgüler, 2001, 96).

Hollanda Polis Okullarının Fiziksel Altyapısı: Hollanda polis okulları kütüphanesi, öğrenci ve öğretmen gazinoları, derslikleri, spor salonları, atış poligonu, yemekhanesi, son derece çağdaş toplantı salonları, bilgisayar odaları ve uygulamalı eğitim binası ile ideal eğitim ortamlarına sahiptir. Polis okullarında resmiyetten çok, sivil toplumsal yaşamın havası görülmektedir. Bunun ardındaki düşünce polisin içinde bulunduğu toplumdan ayrı bir ortamda yaşamaması, halktan kopmamasıdır.

Çünkü polisin temel işlevlerinden biri sosyal hizmet görevidir. Bu çerçevede gereksinimi olan bireylere her konuda yardımcı olabilmeli, onların desteğini alabilmelidir.

Derslikler en çok 24 öğrencinin eğitim gördüğü, televizyon, video, tepegöz ve projeksiyon olanaklarına sahiptir. Masa ve sandalyelerin yerleri dersin amacına göre başta "U" oturma düzeni olmak üzere farklı biçimlere sokulabilmektedir.

Polis eğitim kurumlarında öğrencinin toplumdaki kopuk ve uzak olmaması için eğitim yatılı olarak yapılmamakta, yatakhane sadece uzaktan gelen öğrencilere sosyal yardım kapsamında hizmet vermektedir.

Gerçek hayat ortamının sağlanarak öğrencilerin öğrendiklerini uygulayabildikleri Uygulamalı Eğitim Merkezleri Hollanda polis okullarının sahip olduğu önemli ayrıcalıklardandır.

Atış poligonu senaryolu atış eğitimine olanak verecek hareketli hedef düzeneği ve bilgisayar destekli dizgelere sahiptir. Poligonun bir otomobilin girebileceği büyüklükteki kapısı, değişik durumlar için atış eğitimi yapılmasına olanak sağlamaktadır. Öğrencilerin atış eğitimlerinde kullandıkları tabancalar, eğitim döneminin başında İl Emniyet Müdürlüklerince satın alınarak okula teslim edilmekte ve depolama bölümünde saklanmaktadır. Eğitim dönemi sonunda ise kişisel (zati) tabanca olarak öğrencilere verilmektedir.

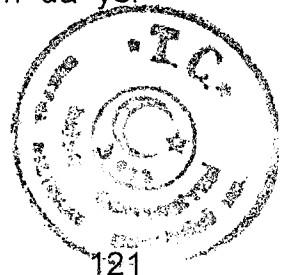
Hollanda Polis Okullarında Dersler ve Öğretim Elemanları: Ders Kitapları aşamalı (modüler) eğitim dizgesine göre ve her aşama için ayrı bir kitap olarak hazırlanmaktadır. Her aşamada mesleğin bir bölümü her yönüyle ele alınmakta ve işlenmektedir. İlk aşama mesleğe giriş dersidir. Bu derse özel bir önem verilmekte ve öğrencilere karşı çok dikkatli bir yöntem izlenmektedir.

Her Őeyden 6nce sivil halk gibi d6Ő6nen 6đrencilerin, bu d6Ő6ncelerini hiç deđiŐtirmemelerinin sağlanmasına 6alıŐılmaktadır. Bu nedenle ilk aşama eğitimi sırasında 6niforma giydirilmemekte, kılık-kıyafet konusunda herhangi bir zorlama yapılmamaktadır. 6đrenciler eğitim s6reci i6inde davranışlarını deđiŐtirmekte ve kurallara uymaktadırlar (6zg6ler, 2001, 97).

6đrenci ve 6đretmen kitapları farklıdır. Kitaplarda 6đrencilere bilgiler doğrudan verilmemekte, 6rnek sorun (problem) veya senaryolar vermek suretiyle 6đrencinin konuya hazırlanması istenmektedir. Kitaplarda 6rnek olaylara ilişkin a6ıklamalar, sorular, boŐluk doldurma, 6oktan se6me ve d6Ő6nceleri yazma gibi alanlar bulunmaktadır. Ders kitapları 6đretim 6yeleri, il emniyet m6d6rleri, hakim ve savcıların g6r6Ő6 alınıarak hazırlanmakta ve s6rekli g6ncelleŐtirilmektedir.

6đretim elemanlarının kısa bir giriŐiyle başlayan dersler, 6đrenciler tarafından yapılan 6bek 6alıŐması ve sunumlarla devam etmektedir.

Derslerin birinci ve ikinci b6l6mleri kuramsal olarak işlenmekte, 666nc6 b6l6m ders 6đretmenleri ve sınıf komiseri ile birlikte uygulamalı eğitim binasında yapılmaktadır. Uygulamalı derslerdeki t6m kayıt ve yazıŐmalar bilgisayarla yapılmaktadır. Hollanda Polis Okullarının eğitim s6recinde 6đrencilere 6đrettiđi en 6nemli ilkelerden bir tanesi "sınıfta dersleri ne kadar iyi 6đrenirseniz 6đrenin, bildiklerinizi uygulama yeteneği kazanmadık6a iyi bir polis olamazsınız" d6Ő6ncesidir. Bu nedenle 6đrencilere daha okulda iken 6đrendiklerini uygulama olanağı verilmektedir. Bu ama6la ger6ek hayattan polis kayıtlarına alınan ve 6đretici y6n6 bulunan 6rnek olaylar, senaryolaŐtırılarak uygulamalı eğitim merkezinde 6nl6 sanat6ıların da yer aldığı oyunlarla uygulanmaktadır.

Hollanda polis eğitimcilerine göre, eğitimde önemli olan öğretmekten çok, öğrencinin kendisinin öğrenebileceği eğitim ortamını hazırlamaktır. Bunun üç temel nedeni vardır (Özgüler, 2001, 98):

1. Bilgiyi doğrudan öğrenciye sunmak çok eski zamanların alışkanlığıdır ve Eğitim Bilimine aykırıdır. Önemli olan öğretmenin dersini anlatması değil, öğrencinin öğrenmesidir. Çünkü bilginin kalıcı olması, kendi kendine öğrenilmesine bağlıdır.

2. Öğrenim sırasında okumaya, gözlem yapmaya, yasalara bakmaya alışan, kısacası öğrenmeye alışan öğrenciler mezun olduktan sonra da bu alışkanlıklarını devam ettirmekte ve kendilerini yenilemektedirler. Eğitim yaşam boyu devam etmeli, duvara asılan diploma ile sona ermemelidir.

3. Öğrencilere sorumluluk duygusu kazandırılmalıdır. Kendi kendine öğrenen öğrenci, derse hazırlanma, sınıfa zamanında gelme, giyim, davranış ve ifade konularında sürekli başkalarının zorlama ve yönlendirilmesine gereksinim duymamaktadır.

Hollanda Polis Okullarında Öğretim Süresi: Polis okullarında kuramsal ve uygulamalı olarak yapılan eğitim 6 aşamadan oluşmaktadır Bu aşamalar şunlardır(Özgüler, 2001, 99):

1. Kuramsal Eğitim (2 Ay),
2. Uygulamalı Eğitim (10 Gün),
3. Kuramsal Eğitim (6 Ay),
4. Uygulamalı Eğitim (2 Ay),
5. Kuramsal Eğitim (6 Ay),
6. Uygulamalı Eğitim (2 Ay).

Okul eğitiminden sonra kadroya atanacak polis adaylarının atanacakları İl Emniyet Müdürlüğü'nde adaylık eğitimi görmeleri için yeterli sayıda eğitim birimi (polis merkezi) belirlenmiştir. Her eğitim biriminde bir eğitim amiri vardır. Eğitim amiri aynı zamanda bu birimin personeli olarak görev yapmaktadır. Ancak temel görevi polis adaylarının adaylık eğitimlerini yaptırmaktır. Eğitim amirleri görevlerine atanmalarından önce, Eğitim Dairesince altı ay süreyle eğitici yeterlilik kursuna tabi tutulmaktadır. Bu kurs sırasında yeterlilik eğitiminin yanında Hollanda Polisinin genel hedefleri, meslek davranış ölçünleri (standartları) ve polis eğitim dizgesine ilişkin bilgiler de verilmektedir.

Eğitim Amirleri adaylık eğitimi için gelen öğrencilerin her biri için karakoldan rehber polis memurları (tutor constable) seçmektedir. Rehber polis memurları Eğitim Dairesince düzenlenen üçer günlük seminerlerde eğitilmektedir. Dört bölümden oluşan seminerler dizisini başarı ile bitiren polis memurları, rehber polis memuru unvanını almaktadır. Üç yıl süre ile rehber polis memurluğu yapan ve eğitim amirinden iyi sicil alanlar, uzmanlık eğitimine öncelikle alınmakta, ayrıca öncelikli olarak meslekte yükselebilmektedirler.

Hollanda Polis Akademisi (The Netherlands Police Academy- NPA):

NPA, Hollanda Polis Bilimleri ve Araştırma Merkezine bağlı olarak çalışmaktadır. Lisans ve Yüksek Lisans düzeyinde eğitim vermektedir.

Başlıca Eğitim alanları şunlardır:

- Uygulamalı Liderlik,
- Taktiksel Liderlik,
- Genel Yaklaşımlı (Stratejik) Liderlik.

NPA'da eğitim kuramsal ve uygulamalı olarak yapılmaktadır. Eğitimin % 50'si okulda, % 50'si ise işbaşında gerçekleştirilmektedir. NPA aynı zamanda Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AECF)'nin üyesi durumundadır (polite.nl, 2003).

5.8. İngiltere'de Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; İngiltere'nin Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile İngiltere'de Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.8.1. İngiltere'nin Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

İngiltere'nin Yönetimsel Yapısı: İngiltere, tek bir ülkeden veya tek bir toprak parçasından oluşmuş değildir. Resmi adıyla Birleşik Krallık (United Kingdom) olarak bilinen bu devletin tam ismi "Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı olup, İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan oluşmaktadır. Ancak genellikle İngiltere deyince, Krallığı oluşturan ülkelerin tamamı anlaşılmaktadır. İngiltere, parlamenter düzene dayalı bir monarşidir. İngiltere'de Krallığın sembolik bir anlamı vardır. Yönetim sorumluluğu ve yetkisi tamamen hükümete aittir. Kraliyetin yetkisi olmadığı gibi, sorumluluğu da yoktur. Krallığı oluşturan ülkeler iç yönetimlerinde tamamen özgürdür. Sözelimi devletin her bölgesinde aynı hukukun her zaman aynı şekilde uygulanabildiği söylenemez. İngiltere, tekçi bir devlet olmasına karşılık, parlamentonun sorumluluğu dışında kalan bir takım yönetim alanları vardır. Bir başka deyişle, Krallık, Parlamentodan ayrı ama onunla birlikte çalışan eski bir yerel yönetim düzeyine sahiptir.

Krallıkla yönetilen bu ülkede ulusal hükümet, genel olarak ülkenin savunma, dışişleri, hukuk, ekonomi, sosyal güvenlik ve kamu düzeninin

sağlanmasından sorumludur. Su, kanalizasyon, okul, polis, park ve dinlenme yerlerinin düzenlenmesi ile ilgili kimi işler ise, yerel düzeyde ve seçimle gelen yerel yönetimler tarafından yerine getirilmektedir. Ancak, ülkede iç güvenliğin ve kamu düzeninin sağlanması ve polisin yönetimi, hükümetle yerel yönetimler arasında ortak bir sorumluluk konusudur.

İngiltere, gelişmiş bir oy kullanma hakkı, sınırsız konuşma ve düşünce özgürlüğü, ulusal ve yerel düzeyde demokratik kurumlaşma serbestisi ve ülke kanunlarının her türlü kişi hak ve özgürlüklerinin korunmasıyla tipik bir demokrasi yönetimini temsil etmektedir. İngiltere, öteden beri her alanda olduğu gibi yönetimde de geleneğe, birikime ve deneyime önem vermiştir. İngiliz yönetim dizgesinin en belirgin özelliği, bu gelenekçi yaklaşımını günümüzde de devam ettirmesidir (Fındıklı, 1993, 6).

İngiltere Polis Örgütü: İngiltere'de geleneksel olarak bir takım polis ilke ve uygulamaları olmakla birlikte, günümüzdeki çağdaş polisin kuruluşu ancak sanayi devriminden sonra olmuştur. Sanayi devriminin ortaya çıkardığı toplumsal ve ekonomik yapı değişikliği ile kentleşme ülkede hırsızlık, soygun, kargaşa ve güvensizlik gibi polisiye olayları önleyecek bir güvenlik örgütünün kurulmasını gerektirmiştir. Böyle bir güvenlik örgütünün kurulması görevi ise, dönemin İçişleri Bakanı Robert Peel'e verilmiştir. 1829'da çıkarılan Metropolitan Polis Yasası ile bu günkü polis örgütü kurulmuştur. Zamanla diğer eyaletlerde de polis güçleri oluşturulmuştur.

Çağdaş polis dizgesinin kurucusu olan Peel, aynı zamanda kendi adıyla anılan ve bugün de geçerliliğini koruyan polislik ilkelerini de koymuştur. Bu ilkeler şunlardır (Fındıklı, 1993, 58):

1. Polis halkın iyi niyet ve desteğini kazanmalı, kendini bir güç olmaktan çok halkın bir hizmetçisi olarak görmeli ve herhangi bir yanlış hareketinden dolayı hukuk mahkemelerine karşı sorumlu olmalıdır.

2. İngiliz polis gücü, hükümetin bir silahı olarak kullanılamaz. Polis, demokratik denetim altına sokulmadıkça polise karşı yapılan şikayetler düzenli olarak araştırılıp soruşturulmadıkça, polisin, politik bir silah olarak kullanılamayacağı konusu güvence altına alınamaz. Bu nedenle polis, İçişleri Bakanının emrine verilmekle birlikte, İçişleri Bakanı da parlamentoya karşı sorumlu tutulmuştur. Ayrıca İçişleri Bakanı, ülkedeki bütün polis güçlerinin değil, yalnız Metropolitan polisi üzerinde denetim yetkisine sahiptir.

3. Peel'in son ilkesinde ise polis örgütünde yükselmenin ölçünleri ön plana çıkartılmıştır. Buna göre, polis hizmetinde yükselmeler zaman içinde ve yeteneğe göre yapılmalıdır. Polisliğin ne olduğunu, çalışma koşullarını, görevin nitelik ve inceliklerini öğrenmeden, deneyim kazanmadan doğrudan doğruya polis yöneticisi olarak atanması, oldukça yanlış bir iştir. Bu nedenle, polis memurları ile yönetici durumunda olan rütbeli polislerin aynı altyapı ve eğitimden geçirilmeleri, belli bir polislik deneyimi kazanmaları, karşılıklı bir anlayış ve hoşgörü geliştirilebilmenin yararlı olduğu söylenmektedir.

Çağdaş İngiliz polisinin kurucusu olan Peel'in 1829 yılında koymuş olduğu yukarıdaki ilkeler günümüzde de geçerliliğini korumaktadır. 1962 yılında polis ilkelerini yeniden düzenlemek üzere toplanan Kraliyet Komisyonu (Royal Commission), bu ilkelerin aynen sürdürülmesine karar vermiştir.

Günümüzde çoğu silah taşımayan İngiliz polisinin en etkili silahı, halkın ilgi ve desteğidir. Polis, halkın büyük çoğunluğunun etkin temsilcileridir. Jop polisin silahı değil, sembolüdür. Halkın kurallara uyması, bu konuda polise yardımcı olması, polisle işbirliği yapması, özgürlüklerini kullanabilme oranını artırdığı gibi, kuralların uygulayıcısı olan polisin işini de kolaylaştırmaktadır.

İngiltere’de polis, ülkenin siyasal ve yönetsel yapısının bir gereği olarak eyalet, bir başka deyişle yerel örgütlenme yoluna gitmiştir. İngiltere, yönetim bakımından 43 ayrı bölgeye ayrılmış ve her bölgede ayrı bir polis kuruluşu bulunmaktadır. Bu polis kuruluşları, ulusal hükümetten bağımsız olarak çalışmakla birlikte, ulusal hükümetin, yerel polis güçleri üzerinde büyük ağırlığı vardır. İngiliz Polisinin Örgütlenme Şeması (Ek-10)’da verilmiştir.

Bir merkeze bağlı olmayan İngiliz polisi, hükümet, yerel yönetimler ve polis deneticileri tarafından ortaklaşa yönetilmektedir. “Üçlü düzey” (the tripartite system) denen bu yönetim biçiminin öğeleri şunlardır (Fındıklı, 1993, 85):

1. İçişleri Bakanı (Home Secretary): İngiltere’de iç güvenlikten İçişleri Bakanı sorumludur. Polisin örgütsel yapısının başında sivil bir kişi olan İçişleri Bakanı vardır. İçişleri Bakanı, hem parlamento hem de hükümetin bir üyesi olması dolayısıyla, ülkenin iç güvenliğinin sağlanmasından ve polisten, parlamentoya karşı sorumludur. Her ne kadar İçişleri Bakanı parlamentoya karşı polisten sorumlu ise de, işlevsel açıdan polisin yöneticisi değildir.

2. İl Emniyet Müdürleri (Chief Constable): İngiliz polis yönetim dizgesinin ikinci önemli birimini Emniyet Müdürleri oluşturur.

Ülkede bulunan 43 polis gücünün her birinin başında bir Emniyet Müdürü (chief constable) vardır. Bunlar, İçişleri Bakanının onayı alınarak yerel polis yönetimleri ve sulh hakimi tarafından atanmaktadır.

Londra'da bulunan Metropolitan Polisinin yöneticisi Komiser (Commissioner) olarak adlandırılır. Bu Metropolitan Polis Komiseri, doğrudan doğruya İçişleri Bakanı tarafından atanır.

3. Polis Yöneticileri (Police Authorities): İngiliz polisinin yönetsel özelliklerinden birisi de, yaklaşık yüz yıldan beri polis yöneticilerinin, polis yönetimindeki etkileridir. Ülkede var olan 43 polis gücünde 43 polis yönetimi vardır. Polis yönetiminin üyelerinin üçte ikisi belediye meclisi üyelerinden, üçte biri de yöredeki sulh hakimlerinden; başka bir deyişle, polis yönetimlerinin üçte ikisi seçimle gelmekte, üçte biri de mahkeme tarafından atanan hakimlerden oluşmaktadır. Polis yönetimlerinin önemli bir özelliği, tamamen sivil kişilerden meydana gelmesidir.

Polis yönetimlerinin kurulmasının iki amacı vardır. Birincisi, her bir polis gücü üzerinde yerel özerkliği belli ölçüde sürdürme olanağı elde etmektir. İkincisi, polisin örgüt ve yönetimine halkın katılımını sağlamaktır.

4. Polis Denetim Kurulu (Police Inspectorate): İngiliz polis yönetiminin öğelerinden biri de polis denetim kuruludur. İngiliz polisinin etkin ve verimli çalışıp çalışmadığını denetleyen bir kuruldur. Bu kurul, polis başmüfettişi ve yardımcıları tarafından yönetilmektedir.

İngiltere'de Polis Çeşitleri: Birçok Avrupa ülkesi ve Türkiye'de uygulanan, şehir ve kırsal kesimler için ayrı güvenlik düzenlemeleri, yani jandarma ve benzeri güvenlik kuruluşları İngiltere'de söz konusu değildir. Ülkenin her yerinde güvenliği sağlamaktan sorumlu tek kuruluş, polistir.

Ancak İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışan üniformalı polisin dışında çeşitli resmi kuruluşlara bağlı olarak çalışan polisler vardır. Bu polis çeşitleri şunlardır (Karaman, 2002, 347):

1. Ulaşım Polisi (British Transport Police): Ulaşım polisi, demiryollarının, limanların, iskelelerin, istasyonların güvenliğinden sorumludur. Bu polis İngiliz Demiryolları-Limanları ve Londra Ulaşım Yönetimi'ne bağlı olarak görev yapmaktadır.

2. Savunma Bakanlığı Polisi (Ministry of Defence Police):

Savunma Bakanlığı Polisi Savunma Bakanlığı araştırma merkezleri, deniz üsleri, donatım fabrikaları ve silah depoları gibi kuruluşların güvenliğinden sorumlu olan polistir.

3. Atom Enerjisi Kurumu Polisi (U.K. Atomic Energy Authority Constabulary): İngiltere'de Atom Enerjisi Kurumu, kendisine ait 15 kuruluşun genel güvenlik ve korunmasını sağlamakla görevli bir polis gücü çalıştırmaktadır. Bu polisler, diğerlerinden farklı olarak silahlıdır.

4. Siyasi Polis (Political Police – Intelligence Service): İngiltere'de İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışan ve iç güvenliği sağlayan üniformalı polislerden başka, bir de üniformasız çalışan gizli, haber toplamakla görevli siyasi polis vardır. Bunlar kamuoyunda MI5 ve MI6 olarak bilinmekte ve çalışmalarını gizli yürütmektedir. Bu anlamda, Türkiye'deki MİT'e benzemektedir.

İngiliz Gizli Haber Alma Servisi, hem ülke, hem de ülke dışında özel görevli olarak hizmet vermektedir. Bu birim yalnız, siyasal ve güvenlik konularında değil, dış ülkelerdeki ekonomi, teknoloji, askeri, sosyal ve kültürel alanlarda da bilgi toplamak ve bunlara karşı politika üretmekle sorumludurlar.

5. Sivil Personel (Civil Staff): Polis hizmetinin özel uzmanlık gerektiren alanlarında çalıştırılmak veya polisi günlük işlerden kurtarmak üzere İngiltere'de özellikle son yıllarda sivil personel çalıştırmaya ağırlık verilmektedir. Sivil personele daha çok sekreterlik, telefon ve yayın operatörlüğü, muhasebe, bilgi işlem, telsiz operatörlüğü, eğitimcilik, makine mühendisliği, kimyagerlik, teknik elemanlık, mimarlık ve hukuk danışmanlığı gibi alanlarda gerek duyulmaktadır. İngiliz hükümeti, hem personelden hem de paradan birikim sağlamak için son yıllarda polis hizmetlerinde sivilleşmeye hız vermiştir.

6. Atlı Polis (Mounted Police): İngiltere'de atlı polis birimleri de görev yapmaktadır. Her polis gücünde atlı polis birimi yoktur. Atlı polis, spor olaylarında ve gösteriler sırasında kalabalıkları denetlemek ve kamuya açık alanlarda günlük devriye görevi yapmak için görevlendirilmektedir.

7. Trafik Polisi (Traffic Warden): Trafik polislerinin temel işlevi, araç ve yol trafiği ile ilgili belirli görevleri yerine getirmektir. Trafik polisleri belediyelere bağlı olmakla birlikte, çalıştıkları yerin emniyet müdürlerinin denetimi altındadırlar.

8. Park Polisleri (Parks Police): Londra'daki büyük parkların polis birimleri, herhangi bir tecavüz, zarar verme, hırsızlık gibi olaylara karşı kendi önlemlerini almaktadırlar.

9. Polis Köpekleri (Police Dogs): Polis köpekleri, uygulamalı polis görevlerinde, devriye ve diğer polis hizmetlerinde kullanılmaktadır.

10. Kanal Polisi (The River Police): Kanal polislerinin görevi; kanal kenarındaki binalardan ve kanaldaki gemilerden hırsızlık yapılmasını önlemek, başıboş bırakılan teknelerle ilgilenmek, zorda kalan araçlara yardım etmek, kaçakçılığı ve kanalın kirlenmesini önlemektir. Kanal polisi yalnız Londra ve Glasgow'da görev yapmaktadır.

11. Kriminal Polisi (Criminal Investigation Department–CID):

İllerdeki bütün polis güçleri bir "Suç Soruşturma Birimine" sahiptir. Belli bir süre üniforma ile polislik yapmadan bir kimsenin bu bölüme girmesi söz konusu değildir. Bu birimin personeli, ceza kayıt bürosu, parmak izi şubesi, önemli kişileri koruma, dolandırıcılık, sahtekarlık ve kalpazanlık yapanları yakalamakla görevlendirilen kimselerden oluşur ve Metropolitan Komiser Yardımcısına bağlıdır.

5.8.2. İngiltere'de Polis Eğitimi

İngiltere'de Polis eğitiminden amaç: Polisin bilgisini, becerisini, yeteneğini, kavrayışını ve karar verebilme gücünü artırmaktır. Devletin sağlamlığı için onu koruyacak olanların dürüst, kişilikli, bilgili, nitelikli, yetenekli, ahlaklı ve sorumlu olması gerekir. Bütün bu değerlere ulaşılması için de, devleti koruyanların iyi eğitim almaları gerekmektedir. Devletin, yetersiz, yeteneksiz, bilgisiz ve sorumsuz kişilerin eline düşmesini önlemek, ülke yöneticilerinin en başta gelen görevlerinden biridir. Bu nedenle, devleti koruyacak kimselerin yetiştirilmeleri özel bir önem taşımaktadır. İngiltere'de polisin eğitiminden önce, polisi eğitecek eğiticiler eğitilmektedir. Bir başka deyişle, önce polis eğiticileri yetiştirilmektedir.

İngiltere’de ülke çapında, polis eğitim izlenceleri hazırlanması, uygulanması, eğitimin geliştirilmesi, eğiticilerin yetiştirilmesi, polis kuruluşları arasında denklik ve eşgüdümü sağlamak üzere Polis Merkezi Planlama Birimi (Police Central Planning Unit) oluşturulmuştur. Burası lke genelinde hizmet vermekte ve her alanda eğiticileri eğitmektedir. İngiltere’de uzun yıllar polis eğitiminin amacı, polisi yasal düzenlemeler hakkında bilgiyle donatmak olmuştur. Ancak, son dönemde bu eğitim yöntemi terkedilmiştir. Artık amaç polisin bilgilerini daha genişletmek, hukuk bilgisinin yanında, işletme, sosyoloji, psikoloji ve yönetim gibi alanlarda da beceriler kazandırmaktır.

Polisliğe Giriş Süreci: İngiltere’de polis olabilmek için belirlenmiş olan ön koşulları yerine getirmek gerekmektedir. Bu ön koşullar şunlardır (Fındıklı, 1993, 105):

1. Polisliğe başvuru için en düşük yaş 18.5’tir. Üst yaş sınırı yoktur. 1991 yılında polisliğe girişte yaş koşulu kaldırılmıştır. Üst yaş sınırının kaldırılmasındaki amaç, olgun, nitelikli, yetenekli ve deneyimli kimselerin polis hizmetine girebilmelerini olanaklı kılmaktır.

2. İngiliz yurttaşı olarak doğmak, İngiliz yurttaşlığına geçmek. İrlanda Cumhuriyeti yurttaşı veya İngiltere’de devamlı oturma izni olan bir Commonwealth yurttaşı olmaktır.

3. Polisliğe girişte boy koşulu yoktur. 1990 yılında eski yükseklik sınırları iptal edilmiş ve artık hiçbir polis kuruluşunda boy koşulu aranmamaktadır. Boyu kısa olanlar bürolarda ve destek hizmetlerde çalıştırılmaktadır.

4. Polisliğe giriş için herhangi bir eğitim koşulu aranmamaktadır. İlköğretim mezunları ile üniversite mezunları polisliğe giriş için aynı sınavda yarışmaktadırlar.

Bununla birlikte, polisliğe başvuru için adayların en azından genel bir eğitim derecesi olan Genel Başarı Belgesi (General School Of Certificate Exam) olarak adlandırılan belgeyi almaları gerekmektedir.

5. Sağlık ve fiziki yönünden uygunluk, polis hizmetinde son derece önemlidir.

Söz konusu ön koşulları taşıyan adaylar polisliğe giriş için yazılı ve sözlü sınava alınmaktadır.

Yazılı Sınav: Bütün polis kuruluşları, polis adaylarını İngilizce ve Matematikten yazılı giriş sınavına alırlar. Ancak bu giriş sınavı, sıradan bir sınav değildir. Burada önemli olan, resmi İngilizce ve Matematiği iyi bilmesinden daha çok bireyin düşünme, anlama, kavrama ve anlatabilme yeteneğini ölçmektir.

Sözlü Sınav: Polisliğe girişin en önemli aşaması sözlü sınavdır. Polis adayı, iyi bir polis olabilme gücünü taşıdığı konusunda değerlendirme ve seçim kurulunu inandırmak zorundadır.

Yazılı, sözlü ve sağlık testlerinden geçen adaylar, referans araştırması ve güvenlik soruşturmalarından geçerler. Bir polis adayının iyi özellikler taşıması ve hiçbir suçta adının karışmamış olması gerekir.

Çıraklık Uygulaması (Cadet): İngiltere'de polis adaylarını seçme araçlarından biri de, "Cadet" diye isimlendirilen 16–18 yaş arasındaki çocukları, ileride polis hizmetinde çalıştırmak veya polisliğe hazırlamak üzere polis eğitimine almaktır. Bu genç polis aday adaylarının eğitimi üç bölümden oluşmaktadır:

Eğitimin birinci bölümü, polis yöntemleri ve hukuku ile polisliğe giriş konularından oluşmaktadır.

İkinci bölümde, daha çok fiziksel eğitime ağırlık verilmekte; üçüncü bölümde ise, İngilizce, istatistik, coğrafya, sosyoloji, fen bilimleri ve dış dünya ile ilişkiler gibi sosyal konuları içeren bir izlenim uygulanmaktadır. Bir başka deyişle, aday adaylarına genel eğitim ve spordan ayrı olarak polisliğin genel ilkeleri öğretilmektedir.

Ancak, bu eğitim onlara polis güç ve yetkisi vermemektedir. Polis aday adayları olan Cadet'ler üniforma giyerler, haftada 40 saat görev yaparlar ve ücret alırlar. Bunlar 18 yaşını doldurunca, aynen polislerin geçtiği süreçlerden geçerek asil polis olarak göreve başlarlar. Bu uygulama biçimsel yönden Türkiye'deki Polis Koleji örneğine benzemekte ancak, meslek dersleri, hukuk dersleri almaları ve görev yapmaları yönüyle ayrılmaktadır.

Polis Eğitiminin Süresi ve Biçimi: İngiltere'de polis eğitimi üç aşamalı olarak düzenlenmektedir (Fındıklı, 1993. 112):

1. Polis Adaylarının Eğitimi (Recruit Training): İngiltere'de polisliğe giriş için gerekli aşamaları başarı ile geçenler daha önceki eğitim düzeylerine bakılmaksızın iki yıllık deneme (probation) eğitimine alınırlar. Bir polis adayının iyi bir polis olup olmayacağı bu iki yıllık deneme eğitimi sırasında göstereceği başarı ve yeteneğe bağlıdır. Bu iki yıllık sürede polis adayları sırasıyla şu kuramsal ve uygulamalı eğitim aşamalarından geçirilir:

- Polis eğitim merkezinde bir haftalık hazırlama kursu,
- Polis bölge eğitim merkezinde 13 hafta süreli ön eğitim,
- Polis eğitim merkezinde bir haftalık yerel işlemler kursu,
- Polis hizmetinin çeşitli birimlerinde bir haftalık çalışma (kriminal araştırma, trafik, teleks, telsiz, iletişim vs.),
- Deneyimli devriye memurları ile dört hafta birlikte çalışma,

- Motorlu devriyelerde gözlemci olarak 3 hafta süre ile devriye nöbetleri,
- İki haftalık karakol görevi,
- Polis eğitim merkezinde dört haftalık kuramsal eğitim,
- Suç önlemede uzman personelle bir hafta birlikte uygulamalı çalışma,
- Sekiz haftalık devriye görevi,
- Trafik bürosunda bir haftalık çalışma,
- Dört hafta kriminal araştırma bölümünde çalışma,
- Yirmi dört haftalık süre ile devriye görevi.

Bu eğitim izlencesi incelendiğinde. polisin kuramsal ve uygulamalı eğitimi birlikte aldığı, böylece kuramsal bilgilerini ne ölçüde uygulamaya aktarabildiği öğrenilmeye çalışılmaktadır.

Adayın gerek kuramsal, gerekse uygulamalı eğitimden aldığı sonuçlar oldukça önemlidir. Bu sonuçlar arasında bir tutarsızlık veya çelişki olmaması, polis adayının dürüstlük derecesini göstermeye yaramaktadır. Yapılacak değerlendirmeler sonunda aday, doyurucu ve inandırıcı bulunursa asil polis olarak göreve başlatılır. İlk iki yıllık deneme ve adaylık dönemi sonunda yetersiz görülen adaylar elenirler. Meslekteki kariyer, yükselme ve uzmanlaşma tamamen kişisel yeteneğe bağlıdır.

Polis eğitim kurumlarında verilen kuramsal dersler çok yönlü olup, içerikleri tamamen polis örgütünün gereksinimleri göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu dersler şunlardır: Polisliğin Sosyal Yapısı ve Tarihi, Günümüzde Polisin İşlevleri, İngiliz Hukuk Dizgesi, Yargılama Yöntemleri, İnsan İlişkileri, İletişim Yetenekleri, İlk yardım ve Kurtarma, Yüzme, Kayıp Kişileri Arama Yöntemleri, Taşıtların Belgelerinin Düzenlenmesi, Trafik, Suç

Araştırma ve Soruşturma, Suçluları Mahkemeye Çıkarma, Kefalet İşlemleri ve Yöntemleri.

2. Polis Yüksek Eğitimi (Yönetici Eğitimi): Adaylık eğitimini başarıyla bitirip en az üç yıl başarılı polislik hizmeti yapanlar, polis yüksek eğitimi için başvuru yapmaya hak kazanırlar. Yüksek eğitim yapmak bütün polislere açıktır. İngiltere’de bir kimsenin polis yüksek eğitimi veren kurumlara doğrudan girebilmesi söz konusu değildir. Ancak, daha öncede belirtildiği gibi, polis yüksek eğitimi veya meslekte yükselme tamamen kişisel yetenek veya beceriye bağlıdır. Polis hizmetlerinde yetenekli olduğunu kanıtlayanlar, yüksek eğitim için seçilmektedirler.

İngiltere’de aday polis memurlarının eğitimi, yerel polis eğitim birimlerinde yapılırken, polis yüksek eğitimi, yani yöneticilerin eğitim ulusal bir kurum olan Polis Yüksek Yönetici Koleji (Police Staff College)’nde yapılmaktadır. Bu kolej, Bramshill kentinde bulunmaktadır. Yüksek eğitimin belli bir merkezde ve ortaklaşa yapılmasındaki amaç, yerel polis kuruluşları arasında denklik sağlanması ve polis yöneticileri arasında görüş alışverişine ortam hazırlanmasıdır. Bu kolej, kuramsal eğitimden çok, karşılıklı tartışma ve görüş alışverişinin yapıldığı bir yeridir. Polis yöneticileri buraya geleneksel bilgileri almak yerine, günlük polisiye sorunların çözümünde yararlı olabilecek yeni yaklaşım, davranış ve görüşler kazanmak için gelmektedirler. Polis Kolejinde gelenler belli bir polislik eğitimi ve deneyimine sahip kimselerdir. Polis Kolejinde mesleki kariyer kazanmış polis yöneticileri için gerekli olan konularda kısa süreli “Sandwich” denilen kurslar da düzenlenmektedir.

Kıdemli Üst Yönetici Kursları (The Senior Command Course): Bu kursun amacı, polis hizmetinde üst yönetime getirilecek polis müdürü (chief constable) veya yardımcılarını bu makamların gerektirdiği bilgi ve yeteneklerle donatmaktır.

Orta Kademe Yönetici Kursları (Intermediate Command Course): Şube müdürleri ve emniyet amirliğine yükselen polis yöneticilerini eğitmek üzere düzenlenen kurslardır.

Denetçiler Kursu (The Inspectors Course): Polisliğe başlamadan önce belli bir eğitim, kariyer veya uzmanlığa sahip olan kimseler için özel olarak düzenlenen komiser yardımcılığı (sergant) kurslarıdır.

Yabancılar İçin Düzenlenen Kurslar (Overseas Course): Dış ülkeler ve özellikle Commonwealth ülkeleri ile İngiliz polisi arasında ortak bir anlayış, bilgi alışverişi ve işbirliği geliştirmek amacıyla düzenlenmektedir.

Eğiticiler: Polis Kolejinde eğitim, sivil ve üniformalı eğiticiler tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Polis yöneticilerinin akademik, alanlarda yeteneklerini geliştirmek üzere, kariyer sahibi sivil öğretim elemanları çalıştırılmaktadır. Böylece hem onların bilgi, yetenek ve deneyimlerinden yararlanılmakta, hem de polis eğitimine bir zenginlik, çeşitlilik ve renklilik kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Ders İzlemleri: Polis yönetici kolejinin ders izlemlerinde yer alan başlıca dersler şunlardır: Sosyoloji, Sosyal Psikoloji, Psikoloji, Polis Psikolojisi, Antropoloji, Sosyal Antropoloji, Siyaset Bilimi, Sosyal Politika, İşletme Bilimi, İş İdaresi, Polis Yönetimi, Hukuk, Tarih, Terörizm, Uyuşturucu Maddeler, Bilgisayar, Çağdaş Diller (Rusça, Arapça, Çince)'dir.

Polis Yönetici Kolejinde verilen dersler, polis hizmetinin gereksinimleri göz önüne alınarak okul yönetim kurulu tarafından hazırlanmaktadır. Ders içeriklerinin hazırlanmasında İl Emniyet Müdürlerinin görüşleri de alınmaktadır.

Yönetim: Polis Yönetici Koleji, bir yönetim kurulu (the board of governors) tarafından yönetilmektedir. Bu kurul ülkedeki yerel polis kuruluşlarınca iki yıl süre ile seçilen eşit sayıdaki temsilciler, kadrolu öğretim üyeleri ile İçişleri Bakanlığı tarafından atanan akademik unvan sahibi sivil bir dekindan oluşmaktadır.

Bramshill Polis Yönetici Koleji, eğitim ve öğretim yönünden olduğu kadar, sahip olduğu zengin polis yazılı kaynaklarıyla da ünlüdür. Bramshill Police Kolejinin kütüphanesi, Batı Avrupa'da en büyük polis kütüphanesi olarak gösterilmektedir. Uzman kütüphaneciler ve bilgisayarlarla donatılan kütüphanede polis bilimleri ile ilgili 100.000'in üzerinde kaynak bulunmaktadır. Ayrıca, gerek ülke dışında, gerekse ülke içinde polislikle ilgili yapılan her türlü araştırma, inceleme, doktora tezleri, süreli yayınlar izlenerek kütüphaneye kazandırılmaktadır (Fındıklı, 1993, 117).

3. Uzmanlık Eğitimi: İngiltere, polisin uzmanlaşmasına ağırlık vermiş ve bunu bir mesleki kariyer şekline dönüştürmüştür. İngiltere'de en büyük polis uzmanlık birimi, kısaca CID olarak gösterilen Suç Soruşturma Dairesi (Crime Investigation Department)'dir.

İngiliz Polisinde Yükselme ve Süreleri: İngiltere'de polisliğe, polis memuru rütbesi ile girilmekte ve polisliğe girişte herkes rütbe bakımından birbirine eşit bulunmaktadır. Bir başka deyişle, polisliğe herhangi bir üst rütbe ile giriş yoktur. Bütün rütbeler zaman içinde ve kişisel yeteneğe göre kazanılır. Kısa sürede ve kolay yoldan rütbe almak söz konusu değildir.

Her kademedede belirli bir çalışma süresi olup bu süreler şöyle belirlenmiştir: Polis memurluğu için 2 yıl, komiser yardımcılığı için 5 yıl, komiserlik için 10 yıl, emniyet amirliği için 15 yıl, şube müdürlüğü için 20 yıl, emniyet müdürlüğü için 25 yıl, eyalet polis müdürü (Chief Constable) ve yardımcılığı için ise 30 yıl kıdemli olmak gerekir.

Normal koşullar içerisinde bir polis memuru, en az üç yıl verimli ve başarılı bir görev yapmadan komiser yardımcılığı için başvuruda bulunamamaktadır. Ancak, polislik hizmetine başlamadan önce herhangi bir yüksek eğitim veya uzmanlık kazanmış olanlar, bu süreyi beklemeden komiser yardımcılığı sınavına girmek için başvuruda bulunabilirler. Bu durumda olanlar, hızlandırılmış yükselme kursları (accelerated promotion)'na katılarak, normal bekleme süresinden önce komiser yardımcısı rütbesini alabilirler.

İngiliz polis dizgesinde yükselmek, büyük bir çaba ve yeteneği gerektirmekte ve bunu göze alamayan personelin çoğu polis memuru olarak kalmayı yeğlemektedir. Son derece zor ve birçok aşamadan oluşan bu sınavları başarıyla geçen adayların, boş kadro olması durumunda yeni yerlerine atamaları yapılmaktadır.

5.9. İrlanda'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; İrlanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile İrlanda'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.9.1. İrlanda'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

İrlanda'nın Yönetimsel Yapısı: İrlanda parlamenter cumhuriyetle yönetilmektedir.

Ulusal Parlamento 166 üyeli temsilciler meclisi ve 60 üyeli senatodan oluşmaktadır. Cumhurbaşkanı 7 yıllık süre için seçilir ve işlevleri semboliktir. Genel seçimler 5 yıllığına yapılır. Yürütme görevi temsilciler meclisinin önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanan Başbakan ve Bakanlar kuruluna aittir. Yasama görevi parlamento tarafından yerine getirilir (eu2003.gr, 2003).

Polis Örgütü: 1836 yılında kurulan Dublin Polis Örgütü ile 1922 yılında kurulan Bağımsız İrlanda Polis Örgütü'nün 1925 yılında birleşmesiyle bugünkü İrlanda Polis Örgütü (An Garda Siochana) kurulmuştur. Toplam 11.747 personelin 1712'si bayan personeldir. Ayrıca 1747 yardımcı hizmetli sivil personel bulunmaktadır. Rütbelere Göre Personel Dağılımı (Çizelge-11)'de verilmiştir.

Çizelge-11: İrlanda Polisi'nin Rütbelere Göre Personel Dağılımı

RÜTBELER	PERSONEL SAYISI
Emniyet Müdürü (Commissioner)	1
Emniyet Müdür Vekili (Deputy Commissioner)	2
Emniyet Müdür Yrd. (Assistant Commissioner)	9
Şube Müdürü (Chief Superintendent)	48
Emniyet Amiri (Superintendent)	172
Komiser (Inspector)	304
Komiser Yardımcısı (Sergeant)	2085
Polis Memuru (Garda)	10863
Toplam	11747

Kaynak: (garda.ie, 2003):

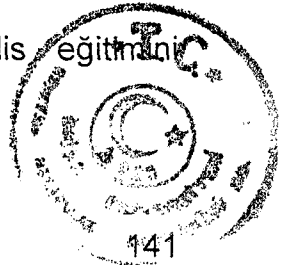
Emniyet Müdürü Hükümet tarafından atanır ve Adalet Bakanına karşı sorumludur. Müdür Vekillerinden birisi yönetsel hizmetler diğeri ise güvenlik hizmetlerinden sorumludur.

Yönetsel örgütlenme açısından ülke 23 ayrı polis bölgesine ayrılmıştır. Bölge örgütlenmeleri içerisinde alt birimler ve bunlara bağlı karakollar bulunmaktadır. Karakolların personel sayısı, sorumluluk bölgelerinin büyüklüğüne göre 3 ile 100 arasında değişmektedir. Ülke genelinde 700 Garda (polis) karakolu vardır. İrlanda Polisi'nin Örgütlenme Şeması (Ek-11)'de verilmiştir.

5 bölgeden oluşan Dublin Metropol Alanı (DMA) bir Müdür Yardımcısı tarafından yönetilmektedir. Rütbe yükselmelerinde belli çalışma sürelerini dolduran her personelin bir üst rütbeye yükselmesi olanaklıdır. Meslekte yükselcek personel için sınav yapılmakta, sınavı kazanan personel ayrıca eğitime alınmaktadır. Bu eğitimi başarıyla tamamlayanlar yeni görev yerlerine atanmaktadırlar. Daha önce aynı rütbede beraber çalıştığı meslektaşlarına amirlik yapmaması için rütbe alan personel eski görev yerine verilmemektedir.

5.9.2. İrlanda'da Polis Eğitimi

Polis Eğitimi: İrlanda Cumhuriyeti'nde polis örgütlenme dizgesi ve buna bağlı olarak polis eğitimi tekli (üniter) yapıdadır. Polis eğitiminin merkezi ülkenin coğrafi konum olarak nerede ise tam ortasında, Tipperary bölgesinin Templemore kasabasında bulunan Garda Kolejidir. Ülkede İngilizce konuşulmasına karşın "Police" sözcüğü kullanılmamakta buna karşılık "Garda" kullanılmaktadır. Garda Koleji ülke genelinde polis eğitimi eşgüdümleyen bir kurumdur.

Ülkede temel polis eğitimi veren tek okul Garda Koleji'dir. Polis örgütünde çalışmak isteyen herkes Garda Kolejini bitirmek zorundadır.

Garda Koleji içerisinde farklı eğitim izlenceleri olan 5 ayrı okul bulunmaktadır. Bu okullar şunlardır (Özkan ve Beyhan, 2002,118)

1. Temel Polis Eğitimi Okulu,
2. Yöneticilik Eğitimi Okulu,
3. Meslekte Yükselme Okulu,
4. Uzmanlık Eğitim Okulu,
5. Hizmetiçi Eğitim Okulu.

Temel Polis Eğitimi Okulu: Temel Polis Eğitiminin amacı; polis adaylarının İrlanda toplumunda görevlerini çağdaş bir şekilde yapmaları için eğitilmeleri, hizmet ettikleri dönem içerisinde meydana gelebilecek değişikliklere açık ve bu değişiklikleri kabullenecek uyum gücüne sahip olmalarıdır. Temel eğitime başvuracak polis adaylarının;

- 18-26 yaşlarında olmak,
- Erkekler için en az 1.75 cm., bayanlar için 1.65 cm boyunda olmak,
- Fiziksel ve zihinsel açıdan sağlıklı olmak koşullarını taşımaları gerekmektedir.

Temel polis eğitim süresi iki yıldır ancak bu sürenin tamamı okulda geçmemektedir. İki yıl süreli temel eğitim 5 aşamadan oluşmaktadır (Özkan ve Beyhan):

1. Aşama: İlk aşamada öğrenciler, Garda Kolejinde 22 haftalık kuramsal eğitim alırlar. Bu çerçevede yasal düzenleme, meslek bilgileri, sosyal bilimler, iletişim, fiziksel gelişim, teknik konular, İrlanda güvenlik çalışmaları ve Avrupa dillerine ilişkin dersler verilir. Birinci aşamanın sonunda öğrenciler 2 haftalık izne gönderilirler.

2. Aşama: Bu aşama, 24 haftalık uygulamalı eğitimden oluşmaktadır. Öğrenciler, polis merkezleri (karakollar)'ne gönderilirler. Bu eğitimin ilk 12 haftası, özel eğitimli eğiticilerin denetiminde, kalan 12 haftası ise farklı polis birimlerinde yapılmaktadır.

3. Aşama: Garda Kolejinde yapılan 12 haftalık eğitim dönemini kapsamaktadır. Öğrenciler 1. aşamada öğrendikleri kuramsal bilgileri, 2. aşamada edindikleri deneyimlerle birlikte değerlendirme olanağı bulurlar.

4. Aşama: Aday polis memurlarının Polis Merkez (karakol)'lerinde polis görevlerini yapmaya başladıkları dönemdir. Dokuz ay süren bu dönemde aday polis memurları ayrıca, Bölge Hizmetiçi Eğitim Okulları'nda ayda bir veya iki gün eğitim almaktadırlar.

5. Aşama: Garda Koleji'nde altı hafta süren son aşamada değerlendirmeler ve dönem sonu sınavları yapılmaktadır.

Beş aşamalı bu eğitim sürecinin sonunda öğrenciler, polis memuru olarak öncelikle polis merkezleri (karakol) 'ne atanırlar.

Garda Polis Koleji'nde okutulan derslerin içerikleri ve alt başlıkları şöyledir.

Meslek Dersleri: İrlanda Polis Örgütü (An Garda Siochana)'nın Tarihçesi, Karşılaştırmalı Polislik, Toplum Destekli Polislik, Polis Yönetmelikleri, Yakalama ve Gözaltına Alma, Atış Eğitimi, Polislik Yaklaşımları.

Teknik Dersler: İletişim Araçlarını Kullanma, Bilgi Teknolojileri, Suç Soruşturma Yöntemleri, Olay Yeri İnceleme, Fotoğraflama, Parmak İzi, Delil Toplama, Yangın Yeri İncelemeleri.

Sosyal Bilimler: Psikoloji, Sosyoloji, Kriminoloji, Ekonomi, Politika, Kriz Yönetimi, Toplumsal Şiddet, Terörizm ve Siyasal Çatışmalar, Çağdaş İrlanda ve Çağdaş Polislik.

İletişim: İletişim Kuramları, Davranış Bilimleri, Dinleme ve İlişki Kurma, Sunum Teknikleri, Tartışma Yöntemleri, İngilizce'nin Etkin Kullanımı, Örgüt İçi İletişim, Sorun Çözümleme ve Karar Verme.

Fiziksel Gelişim: Fiziksel Dayanıklılık, Yakın Savunma Teknikleri, İlk Yardım, Yüzme ve Cankurtaranlık Eğitimi.

Temel eğitimin sonunda tüm mezunlar, polislik görevlerini yerine getirmeye yetecek kadar yasaları bilme ve Garda'nın gücünü anlayacak kadar yeterli kuramsal bilgiye sahip ve kazanmış oldukları bilgileri uygulamaya geçirebilecek kadar uzmanlığa sahip olarak yetiştirilmektedir. Ayrıca kursun sonunda Garda mezunları:

- İkili ve çok kişili bir ortamda karşılıklı iletişim kurabilme yeteneklerini elde etmekte,
- Hizmet esnasında kullanılması gereken teknik malzemeleri kullanmayı öğrenmekte,
- Görevlerini yaparken gerekli olacak fiziksel güce sahip olacak biçimde yetiştirilmekte,
- Toplumda daha kaliteli hizmet vermek için mesleki yetenek ve bilgilerini geliştirmekte,
- Tarih, psikoloji, sosyal ve politik bilgilere sahip olarak kendilerini geliştirmektedirler.

Eğitim döneminin sonunda her Garda adayı nesnel ölçünlere göre değerlendirilmektedir. Başarılı olanlar İrlanda Polis Örgütüne katılmaya hak kazanmaktadırlar.

5.10. İspanya'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; İspanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile İspanya'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.10.1. İspanya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

İspanya'nın Yönetimsel Yapısı: İspanya anayasal monarşi ile yönetilmektedir. Yönetimin başında kral vardır. Kralın durumu daha çok semboliktir. Yürütme gücü Başbakan ve Bakanlar Kurulundan oluşan hükümete aittir. Yasama organı ikili bir yapıya sahip olan parlamentodur. Bunlar 350 üyeli kongre ve 259 üyeli senatodur. Kongre üyeleri doğrudan halk tarafından 4 yıllığına seçilmektedir. Senato'da ise 208 üye doğrudan seçilirken 51 üye bölge temsilcileri tarafından belirlenmektedir (eu2003.gr, 2003).

Polis Örgütü: İspanya'da güvenlik hizmetlerini yerine getiren bir çok polis birimi bulunmaktadır. Hizmette verimliliği, aralarındaki işbirliği ve eşgüdümü en üst düzeye çıkararak suretiyle sağlamaya çalışmaktadırlar. İspanya'da polisin yetkisi belirlenirken iki ölçün göz önünde bulundurulmaktadır (Interpol, 1992, 74):

1. Bölgesel Yetki,
2. İşlevsel Yetki.

1. Bölgesel Yetki: Bölgesel yetki açısından ülke topraklarında üç ayrı polis gücü etkinlik göstermektedir. Bunlar;

1. Ulusal Polis (Cuerpo Nacional de Policia) ile Sivil Polis (Guardia Civil). Her ikisi de ülke genelinde görevlidir.
2. Özerk Polis (Policia Autonomicall); Özerk bölgede yetkilidir.
3. Belediye Polisi; Belediye sınırları içerisinde sorumludur.

Ulusal polis eyalet başkentleri, kent merkezleri ve doğrudan hükümet tarafından belirlenen kent çevreleri ile halkın yoğun olarak bulunduğu yerlerde yetkilidir.

Sivil polis ülkenin karasuları ile artakalan diğer bölgelerinde görev yapmaktadır.

2. İşlevsel Yetki: Farklı polis birimleri genel güvenlik görevlerini belirli oranlarda paylaşırlar ve halkın esenliğini ve güvenliğini sağlamak için şu görevleri yerine getirirler:

- Yasaların uygulanması amacıyla yetki alanları içerisindeki yönetimlerin buyrultularını yerine getirmek,
- Tehdit ve tehlike altında bulunan mal ve bireyleri korumak ve yardım etmek,
- Kamu kurum ve kuruluşlarını korumak,
- Devlet büyüklerini korumak,
- Kamu düzen ve güvenliğini sağlamak,
- Suçu önlemek ve suçluları yakalamak,
- Sanıkların kimliklerini belirlemek ve tutuklamak amacıyla araştırma yapmak, bulguları toplamak ve onları mahkemeye sunulacak duruma getirmek, uzman raporları hazırlamak,
- Kamu düzen ve güvenliğine ilişkin bilgileri toplamak, çözümlenmek, suç önleyici yöntemler geliştirmek ve uygulamak,
- Doğal afet ve tehdit durumunda sivil savunma birimleriyle işbirliği yapmak.

Bu genel görevlere ek olarak her polis biriminin kendine özgü görevleri vardır. Bu bağlamda; Ulusal polis ülke genelinde şu görevleri yerine getirir (Interpol, 1992, 75):

- Nüfus cüzdanı ve pasaport düzenleme,
- Sınır giriş ve çıkış denetimleri.
- Yabancılar yasasına ilişkin kuralları uygulama,
- Kumar yasasının gereklerini yapma,
- Uyuşturucu bağlantılı suçları araştırma ve önleme,
- Diğer ülkelerdeki polis birimleriyle işbirliğini yürütme,
- Özel güvenlik kurumlarını ve hizmetlerini denetim.

Sivil Polisin Görevleri Şunlardır:

- Silah ve patlayıcıların denetimi,
- Ulusal vergi yasaları ile savaş kaçakçılığını önlemeye yönelik çıkarılmış yasaların uygulanması,
- Trafik ve taşımacılığı denetlemek,
- Ülke iletişim ağını korumak, sahil, sınır, liman, hava limanı ve diğer merkezler veya korunması istenen diğer tesisleri korumak,
- Doğayı ve çevreyi korumak (Su yolları, doğal yaşam, balıkçılık, ormanların korunması gibi),
- Tutukluların taşınması,

Özerk Polisin Görevleri Şunlardır:

- Bölgesinde bulunan devlet büyüklerini, kamu binalarını ve tesislerini korumak,
- Bölge sınırları içerisinde trafiği denetlemek ve düzenlemek.

Belediye Polisi'nin kendine özgü görevleri şunlardır:

- Yerel yöneticileri, kamu kurum ve kuruluşlarını korumak,
- Kent içi trafiği belirlenen kurallara göre düzenlemek ve denetlemektir.

5.10.2. İspanya'da Polis Eğitimi

İspanya Polis örgütünde temel eğitim Polis Okulu'nda, yükselme ve yöneticilik eğitimi ise Polis Akademisi'nde yapılmaktadır. Her iki okulda Avila kentinde bulunmaktadır.

1. İspanya Polis Örgütü'nde Temel Eğitim: Polis temel eğitiminin süresi 2 yıldır. Polis adayları, Avila'da bulunan polis okulunda 1 yıl kuramsal eğitim aldıktan sonra, 1 yıl süreli adaylık eğitimi için kadrolara gönderilirler. Adaylık eğitim süresince, öğrenciler silah taşır ve her türlü polislik görevlerini yerine getirirler.

2. İspanya Polis Örgütü'nde Yükselme ve Yöneticilik Eğitimi: İspanya polisinde meslekte yükselebilmek için belli süreleri beklemek ve yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak gerekmektedir. Polis Memurluğu'ndan komiser yardımcılığı (sub-inspector) 'na geçen personel bu rütbede 4 yıl beklemek zorundadır. Bu süre sonunda yapılacak olan sınavlarda başarılı olan adaylar komiser (inspector) olmak için Polis Akademisi'ne girmeye hak kazanırlar. Polis Akademisi'ne ayrıca 5 yıllık Üniversite eğitiminin birinci bölümü olarak kabul edilen ilk üç yılı tamamlayan öğrenciler de başvurabilmektedirler. Polis Akademisinin eğitim süresi iki yıldır. Bu sürenin son 6 ayı adaylık eğitimi olarak polis birimlerinde yapılır. Dönem sonu sınavı ve adaylık eğitiminde başarılı olan adaylar komiser olarak yeni görevlerine atanmaktadırlar.

5.11. İsveç'te Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; İsveç'in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile İsveç'te Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.11.1. İsveç'in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

İsveç'in Yönetimsel Yapısı: İsveç meşruti monarşi ile yönetilmektedir.

Kralın görevleri ve yetkileri sembolik olup, fazla siyasal gücü bulunmamaktadır. Yasama erki parlamento, tek meclisli olup 349 üyesi bulunmaktadır. Parlamento üyeleri 4 yıllığına doğrudan halk tarafından seçilmektedirler. Parlamentonun önemli konularla ilgili halk oylamasına gitme yetkisi vardır. Son yüzyıl içerisinde parlamento tarafından 5 defa halk oylamasına gitme kararı alınmıştır. En son 1994 yılında Avrupa Birliği üyeliği için halk oylamasına gidilmiştir. (eu2003.gr, 2003).

İsveç Polis Örgütü: İsveç polisinin başlıca görevi ülkede güvenliği sağlamak ve yasaları uygulamaktır. İsveç polisi ülke içerisinde Ulusal Polis Kurulu'na bağlı 21 bölge yönetimi olarak örgütlenmiştir. İsveç polis örgütünün sahip olduğu 21.000 personelin 16.000'i polis, diğerleri ise sivil memur ve yardımcı hizmetlilerden oluşmaktadır (police.se, 2003). İsveç Polisi'nin Örgütlenme Şeması (Ek-12)'de verilmiştir.

5.11.2. İsveç'te Polis Eğitimi

Polisliğe Giriş: İsveç'te polis eğitimini veren kurum olan Polis Akademisi (The Swedish Police Academy-NPA)'ne girebilmek için gerekli ön koşullar şunlardır (police.se, 2003):

1. Adayların özgeçmişlerini içeren belge,
2. Lise diploması,
3. Üniversiteye Giriş Sınav Sonuç Belgesi,
4. İş deneyimi,
5. Yabancı dil bilgisi (İngilizce dışında).

Sınav Süreci: Polisliğe giriş sınavları üç aşamalı olup şu şekilde yapılmaktadır (Police.se, 2003):

1. Aşama: Gerekli ön koşulları taşıyan adayların başvuru belgeleri Ulusal Polis Kurulu tarafından incelenir. Yapılan değerlendirme sonunda uygun görülen adaylar, ikinci aşamaya çağrılırlar.

2. Aşama: Aday seçmelerinin ikinci aşaması, Ulusal Polis Kurulu ile Polis Akademisi yöneticileri tarafından ortaklaşa yapılır. İkinci aşama sınavları iki gün sürer. İlk gün adayların fiziksel yetenekleri ile ölçme testleri yapılır. İsveç diline ne kadar hakim olduklarını ölçmek için adaylara bir makale yazdırılır. İkinci gün adayların doktor ve psikologlar tarafından sağlık denetimleri yapılır.

3. Aşama: İkinci aşamayı başarıyla geçen adaylar üçüncü aşamaya çağrılırlar. Ulusal Polis Müdürü, Polis Akademisi Müdürü ve Ulusal Polis Kurulu Personel Müdürü'nden oluşan komisyon son değerlendirmelerini yapar. Haklarında olumlu karar verilen adaylar temel eğitime alınırlar.

Polis Temel Eğitimi:

Polis temel eğitimi bu eğitimin özünde temel polis bilimlerinin verilmesi yatmaktadır. Öğrenciler bu kapsamda polisin görevlerini, ülkenin yönetim yapısını ve yasal düzenlemelerini içeren bilgiler alırlar. Temel eğitim 80 kredi üzerinden dört aşama (modül) halinde uygulanır.

Bunlar:

1. Hukuk Başlangıcı (10 kredi): Bu aşamada yasal düzenlemelerin yöntem ve mantığı öğretilir.
2. Davranış Bilimleri (10 kredi),
3. Polis Bilimleri ve Becerileri (55 kredi): Suç Bilimleri, Ceza yasası, Ceza Yargılama Yöntemleri, Suç Önleme, Suç Soruşturma ve Kamu Düzeni dersleri verilir.

Yine Yakın Savunma, Beden Eğitimi, Meslek Etiği, Silah Bilgisi, İlk Yardım, İletişim, Sürücü Eğitimi, Rapor Yazma ve Sözlü Sunum bu aşamada verilen dersler arasında yer almaktadır.

4. Uygulamalı Eğitim (5 kredi): Uygulamalı eğitim polis birimlerinde yaptırılır. Yapılan işlemler yerinde incelenir. Burada amaç öğrencilere;

- Polisliğe ilişkin genel bir bakış açısı kazandırmak,
- Kuramsal bilgilerini gerçek yaşama aktarabilecekleri ortam hazırlamak,
- Suç Soruşturma ve Önleme Yöntemlerini yerinde göstermek,
- Toplu halde çalışma bilincini kazandırmaktır.

Denetmenlerin eşliğinde yapılan 6 aylık adaylık eğitimden sonra adaylar polis memurluğuna alınırlar.

Polis Akademisinde dersler, ağırlıklı olarak Sorun Çözme Teknikleri (Problem Solving Techniques) kullanılarak uygulanmaktadır.

Derslerde gerçek yaşamdan alınan konular işlenmektedir. Öğrencilere sorunları çözme yöntemleri gösterilmektedir.

Bu çerçevede; Sorunu belirleme, nedenlerini bulma, araştırma, bilgi toplama, çözüm bulma ve doğru karar verme yöntemleri öğretilmektedir. Dersler küçük kümeler halinde yapılmakta, konular tartışılmakta farklı çözüm önerilerinden en uygunu bulunarak son karar verilmektedir. Daha önceden verilen ödevler hazırlanarak öğrenciler tarafından sunulmaktadır. Türkiye’de İnönü Üniversitesi gibi çok az sayıda üniversitenin yaptığı bu uygulama, İsveç polisinin eğitime ne kadar önem verdiğini göstermektedir.

İleri Eğitim: Tüm polis örgütünün ileri eğitim plan ve uygulamaları Polis Akademisi tarafından yürütülür. Polis ve sivil memurlar için ileri eğitim seçenekleri vardır.

Çevre suçları ve ekonomik suçlar için Stocholm ve Uppsala üniversiteleri ile ortak kurslar düzenlenmektedir. Polis Akademisi tarafından düzenlenen kurslara her yıl yaklaşık 2500 kişi katılmaktadır. Kursların bazıları şunlardır: Sorgu Amirliği Kursu, Eğitimcilik, Öğrenme Yöntemleri, Şiddet ve Çocuklara Karşı İşlenen Suçları Soruşturma Kursu.

İsveç Polis Akademisinin eğitim alanında, Avrupa Polis Koleji (CEPOL) ve Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AEPC) ile yakın ilişkileri bulunmaktadır.

Liderlik Merkezi (Leadership Center): Yönetim ve liderlik konularında bilimsel araştırmalar yapmaktadır. Araştırma yöntemleri ve liderlik danışmanlığı hizmetleri vermektedir. En önemli işlevi ise, üst düzey polis yöneticilerinin eğitimidir.

5.12. İtalya'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; İtalya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile İtalya'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.12.1. İtalya'nın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

İtalya'nın Yönetimsel Yapısı: İtalya, 2 Haziran 1946 tarihinde yapılan halk oylaması sonucu monarşik yönetim biçimini terk edip, Demokratik Cumhuriyet yönetimini seçmiştir. Cumhurbaşkanı, Senato, Milletvekilleri ve Bölge temsilcilerinden oluşan bir kurul tarafından 7 yıllığına seçilmektedir. Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve Anayasa Mahkemesi üyelerini atar, yürütme organı üzerinde çok fazla etkisi bulunmamaktadır.

1948 Anayasasına göre yasama erki 315 üyeli Senato ve 630 üyeli Temsilciler Meclisinden oluşmaktadır (eu2003.gr. 2003).

İtalya Polis Örgütü: İtalya'da İçişleri Bakanı iç güvenlik yasalarının uygulanmasından sorumludur. Bakan, polisin en üst düzey yöneticisi olarak Güvenlik Kuvvetlerinin eylemlerini denetler.

İçişleri Bakanı güvenliğin korunması ve kamu düzeninin sağlanması etkinliklerini, Kamu Güvenliği Örgütü aracılığıyla sağlar.

İtalya'da kamu güvenliği ve kamu güvenliğinden sorumlu birimler Kamu Güvenliği Dairesi, Ulusal Polis, Askeri Polis (Carabinieri), Mali Polis (Guardia di Finanza) ve Belediye Polisi'dir. Kamu Güvenlik Dairesi'nin görevleri (Interpol, 1992, 94):

- Kamu düzeni ve güvenliği konusunda belirlenen politikaları Uygulamak,
- Güvenlik birimleri arasında teknik ve işlevsel işbirliği ile eşgüdümü sağlamak,
- İtalyan Ulusal Polisinin yönetimi ve denetlenmesi,
- İçişleri Bakanlığı'na bağlı tüm birimlerin her türlü teknik araç-gereç donanımını sağlamaktır.

İtalyan yönetim yapısı bölgeler, iller ve belediyelerden oluşmaktadır. Her ilde, "Prefetto" ve "Questore" diye adlandırılan iki üst düzey yönetici bulunur. Prefetto ilde kamu düzen ve güvenliğini sağlama ve yasaların uygulanmasından sorumludur. Prefetto ildeki tüm güvenlik kuvvetlerini denetler ve eşgüdümünü sağlar.

Questorenin görevi ise, kamu güvenliği ve polisiye etkinliklerdeki tüm teknik ve uygulamalı eşgüdümü sağlamaktır (Interpol, 1992, 96).

Carabinieri ülke genelinde görevlidir. Ulusal Polis iller ve büyük kasabalarda görev yapar.

Son olarak her Belediye, yetkileri belediye sınırlarıyla belirlenmiş olan yerel polis örgütlerine sahiptir.

Yargılama etkinliklerinin yürütüldüğü özel bölgelerde Güvenlik Kuvvetleri, görevlerini yetkili yargı biriminin doğrudan denetimi altında yerine getirmektedirler. İtalya polisinin örgüt şeması (EK-13)'de verilmiştir.

5.12.2. İtalya'da Polis Eğitimi

İtalyan Polis Eğitimi 1981 tarihli yasaya göre düzenlenmiştir. Söz konusu yasanın 60. maddesi polis eğitiminin amacını, "yüksek kalitede meslek eğitimi vermek, polisin sorumluluk duygusunu ve karar verme yeteneğini geliştirmek olarak" belirlemiştir. Ülke genelinde polis eğitim etkinliklerini Kamu Güvenliği Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak Polis Eğitim Merkezi Müdürlüğü planlanmakta ve eşgüdümlemektedir. Söz konusu birime bağlı; Temel eğitim, uzmanlık eğitimi, eğiticilerin eğitimi, pilot eğitimi, köpek eğitimi ve toplum polisliği eğitimi veren polis okulları bulunmaktadır. Özellikle yurttaşlarla yakın iletişimde bulunmak ve onların desteğini almaya yönelik olarak yapılan toplum destekli polislik eğitime İtalya polisi büyük önem vermektedir. İngilizce, Bilgisayar, Çok Kültürlülük, İnsan Hakları, İnsan Kaynakları ve Uzmanlık eğitimi son dönemde ağırlık verilen konular arasında yer almaktadır (poliziastato. it, 2003).

Temel Eğitim süresi: İtalyan polis okullarındaki temel eğitim süresi 6 ay olup, bu sürenin 1 yıla çıkarılması planlanmaktadır. İtalya polis okullarında okutulan dersler (Çizelge-12)'de gösterilmiştir.

Çizelge-12: İtalya Polis Okulları'nda Okutulan Dersler ve Toplam Ders Saatleri

DERSİN ADI	TOPLAM DERS SAATİ
Ceza Hukuku	16 saat
Ceza Yargılamaları Usul Hukuku	22 saat
Kamu Güvenliği ile ilgili Yasal Düzenlemeler	30 saat
Polis Örgütünün Yapısı	38 saat
Disiplin	12 saat
Profesyonel Meslek Ahlakı	6 saat
Yargı Polisi'nin Görevleri	20 saat
Polis Taktikleri	70 saat
Soruşturma Yöntemleri	14 saat
Soruşturmada Olayların Çözümü ve Analizi	54 saat
İngilizce	30 saat
Silah Bilgisi ve Atış	60 saat
Bilgisayar	38 saat
İletişim Araçları ve İletişim	19 saat
Yakın Savunma	50 saat
İlk Yardım	19 saat
Kamu Görevleri	18 saat
Organize Suçlar	2 Konferans
Yabancılar Hukuku	2 Konferans
İnsan Hakları	2 Konferans
Kriminoloji	2 Konferans
Schengen Antlaşması	2 Konferans
Schengen Bilgi Sistemi	2 Konferans

Kaynak: (poliziastato. it, 2003).

Polis memurları dört yıllık üniversite eğitimi almaları durumunda meslekte yükselme sınavlarına başvurabilmektedirler. Ayrıca Üniversite mezunları, doğrudan Polis Akademisi'ne başvurabilmektedirler.

Polis Akademisi: İtalya Polis Akademisi temel eğitim, ileri eğitim ve üst düzey polis yöneticilerine uzmanlık eğitimi vermek üzere 1982 yılında kurulmuştur. Polis Akademisi'ndeki 9 ay süreli temel eğitimin 2 yıla çıkartılması planlanmaktadır. Bu 2 yıllık eğitimi tamamlayan üst düzey polis yöneticileri uzmanlık (master) derecesini alabileceklerdir (poliziastato. it, 2003).

Çok Kurumlu Polis Akademisi: Çok Kurumlu Polis Akademisi: Polis birimleri arasındaki eğitim ve eşgüdümü sağlamak ve hizmetiçi eğitim etkinliklerini gerçekleştirmek üzere 1981 yılında kurulmuştur. 2001 Ocak ayından beri, AB üyesi ülkelerinin polis eğitimlerini geliştirme projesi kapsamında Avrupa Polis Akademisi izleneceklerine koşut olarak eğitim vermektedir. Yine polis yöneticilerine süreleri 3 gün ile 3 ay arasında değişen hizmetiçi kurslar vermektedir (poliziastato. it, 2003).

Denizcilik Okulu: Bu okul, denizlerde ve sahil kesimlerinde görev alacak "Finanzieri" adı verilen memur düzeyindeki personelin eğitilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu okulda öğrencilere denizcilik ile ilgili ayrıntılı (kompleks) bir eğitim verilir. Eğitim; deniz yolu güvenliği, yön bulma, genel güvenlik ile ilgili yasalar, kaçakçılıkla mücadele ve devriye hizmetleri konularını içermektedir (Yıldız, 1998, 69).

Dağcılık Okulu: 1881 tarihli kanunla İtalyan Polis Örgütüne geleneksel görev ve sorumlulukları dışında, mali kanunlar çerçevesinde bir dizi görev ve yetkiler de verildiği gibi sınır bölgelerinde ve önemli yerlerin korunmasında da çeşitli görevler verilmiştir. Bu nedenle özellikle sınır görevlerinin yerine getirilmesini amaçlayan personelin eğitimini sağlamak üzere özel bir eğitim verilmesi amacıyla 1920 yılında Dağcılık Okulu kurulmuştur. Dağcılığın en eski okulu olan bu kuruluş Finanzieri'lilere mesleki yeterlilik eğitimi vermektedir. Onları dağcılık görevi için eğitmektedir (Yıldız, 1998, 70).

Özel uzmanlık kurslarını tamamladıktan sonra özel yeteneklerini kanıtlayan ve okulu bitiren öğrenciler. kayak uzmanı dağcı olurlar ve dağlık bölgelerde görevlendirilirler. Bu görevliler kendilerini insanların yaşamlarını kurtarmaya adanmışlardır.

5.13. Lüksemburg'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Lüksemburg'un Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Lüksemburg'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.13.1. Lüksemburg'un Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Lüksemburg'un Yönetimsel Yapısı: Lüksemburg, anayasal monarşi içerisinde temsili demokrasi ile yönetilmektedir. Grand Duke devlet başkanıdır. Ancak siyasal yetkileri bulunmamaktadır. Yasama görevini Ulusal Meclis ve Devlet Konseyi beraber yerine getirmektedirler. 5 yıllığına seçilen ve 60 üyeden oluşan meclisin en önemli görevi yasa önerilerini oylamaktır. Yasa tasarıları 21 üyeli Devlet Konseyine danışıldıktan sonra hükümet tarafından Ulusal Meclise sunulmaktadır (eu2003.gr, 2003).

Lüksemburg Polis Örgütü: Polis ve Jandarma olarak ikili kolluk örgütlenmesine sahip olan Lüksemburg'ta 31 Mayıs 1999 tarihinde çıkartılan yasa ile, 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren Polis ve Jandarma birleştirilerek tek yapıya hale getirilmiştir. Lüksemburg polis örgütü İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev yapmaktadır (pt.lu, 2003).

Lüksemburg polis örgütündeki yeniden yapılanmanın amaçları şunlardır:

- Güvenlik birimleri arasındaki işbirliğini ve eşgüdümü güçlendirmek,
- Polisin her gün ülke genelinde 24 saat çalışmasını sağlayarak etkinliğini artırmak,

- Suçla mücadelede, polisin halkın desteğini alabilmesi için yerel polis birimlerine daha fazla yetki ve esneklik verilmesini sağlamaktır.

Lüksemburg Polisinin Örgüt Şeması (Ek-14)de verilmiştir.

5.13.2. Lüksemburg'da Polis Eğitimi

Polis Eğitimi: Lüksemburg Polisinde; Polis memuru, komiser, üst düzey polis yöneticileri ve sivil personelin eğitimi olmak üzere 4 tür eğitim verilmektedir.

Polis Memurluğu Eğitimi: Polis memurluğuna başvuracak adayların taşınması gereken koşullar şunlardır:

1. En az 6 yıllık orta öğretim eğitimi almış olmak,
2. 30 yaşını geçmemiş olmak,
3. İsteğe bağlı olarak en az 24 ay askerlik yapmak,
4. Askerde çavuş rütbesi almış olmak,
5. Sağlık yönünden güçlü ve eksiksiz olmak,

6. Başvuru dosyasının İçişleri Bakanlığınca onaylanmış olması gerekmektedir. Polis Memurluğu giriş sınavı konu ve puan dağılımları (Çizelge-13)'de verilmiştir.

Çizelge-13: Lüksemburg'da Polis Memurluğuna Giriş Sınavı Konu ve Puan Dağılımı

KONU	PUAN
Çizelge, Harita ve Metin Okuma	60
Silah ve Patlayıcı Maddeler	30
Nükleer, Biyolojik ve Kimyasal Silahlar	30
İlk Yardım	60
Fransızca	30
Almanca	80
Yurttaşlık Bilgisi	30
Coğrafya	30
TOPLAM	350

Kaynak: (pt.lu, 2003).

Adaylar ayrıca spor ve psikolojik testlerden geçirilirler. Bu aşamaları başarıyla geçen adaylar 12 ay sürecek eğitime alınırlar. Bu eğitim sürecinde adaylara polis birimlerinde uygulama eğitimi yaptırılır.

Komiserlik Eğitimi: Komiserlik Eğitimi için adaylarda aranılacak koşullar şunlardır:

- Lüksemburg yurttışı olmak,
- 30 yaşından gün almamış olmak,
- Lise mezunu olmak,
- Sağlık ve kişilik özellikleri açısından uygun olmak,
- Lüksemburgca, Fransızca, Almanca ve İngilizce yeterli dil bilgisine sahip olmak.

Koşulları uyan adaylar yazılı, sözlü sınav ile spor ve psikolojik testlerden geçirilirler. Bu aşamaları başarıyla geçen adaylar iki yıl süreli komiserlik eğitimine alınırlar. Eğitim kuramsal ve uygulamalı olarak sürdürülür. İki yılın sonunda bitirme sınavı yapılır. Sınavda başarılı olan adaylar yemin ederek Komiser Yardımcısı olarak göreve başlarlar.

Üst Düzey Polis Yöneticilerinin Eğitim Koşulları Şunlardır:

1. Lüksemburg yurttaşı olmak,
2. 4 yıllık üniversite mezunu olmak,
3. 35 yaşından büyük olmamak.
4. Sağlık yönünden güçlü ve eksiksiz olmak.

Adaylar 3 aşamalı bir testten geçerler: Bu testler şunlardır:

1. Psikoloji ve genel yetenek testi,
2. Fiziksel yetenek testi,
3. Kişilik testi (Kişilik özelliklerinin üst düzey yöneticiliğe uygun olması gerekmektedir).

2 yıl süren üst düzey polis yöneticiliği kursu, kuramsal eğitimle birlikte Lüksemburg polisinin çeşitli birimlerinde yapılan uygulamalı eğitim şeklinde gerçekleştirilir.

Sivil Personel Eğitimi: Lüksemburg polis örgütündeki sivil personele yönelik olarak yapılan eğitimin konuları şunlardır:

1. Mühendislik,
2. Psikoloji,
3. Eğitimcilik,
4. Yazarlık,
5. Kütüphanecilik,

6. İletişim,
7. Veri İşlem Uzmanlığı,
8. Teknik Personel,
9. Büro Yöneticiliği.

5.14. Portekiz'de Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Portekiz'in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Portekiz'de Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.14.1. Portekiz'in Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Portekiz'in Yönetimsel Yapısı: Portekiz'in yönetim şekli Parlamenter demokrasidir. Yönetimin 4 organı Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu (Hükümet), Parlamento ve Yargıdır. Cumhurbaşkanı doğrudan halk tarafından seçilir. Cumhurbaşkanı'nın geniş yetkileri vardır. Başbakanı azledebilir. Meclisi erken seçim için fesh edip, yasaları veto edebilir. Yasama organı meclis 260 üyeden oluşmuş olup, üyeler 4 yıllığına doğrudan halk tarafından seçilirler (eu2003.gr, 2003).

Portekiz Polis Örgütü: Portekiz'de var olan polis birimleri içerisinde en etkin olan Yargı Polisi'dir. Yargı Polisi, Adalet Bakanlığına yardımcı bir birimdir. Başsavcının sorumluluğu altında suçları önlemek ve araştırmakla yükümlüdür.

Suç araştırma gerekçesiyle yargı polisi şu yetkilere sahiptir:

- Devlet Güvenliği aleyhine işlenen büyük suçlar, uyuşturucu madde kaçakçılığı, kültürel varlıkların çalınması, yasadışı para ilişkileri, kalpazanlık, kadın ve çocuk kaçırma, rehin alma, suikast, terör, hava korsanlığı, üç yıldan

fazla hapis cezası gerektiren tüm suçları içine alan diğer belirli suçların ulusal düzeyde araştırılmasından sorumludur.

- Yargı Polisi, bölgesinde ve Bakanlıkça emir verilmesi halinde komşu bölgelerdeki suçları araştırır,
- Başsavcının, yargılamaya ilişkin doğrudan verdiği görevleri yerine getirir.

Yargı Polisi, ulusal ve yerel düzeyde örgütlenmiştir. Portekiz'de etkinlik gösteren diğer polis birimleri şunlardır (Interpol, 1992, 153):

Toplum Güvenliği Polisi: Toplum düzenini korumak ve ülke genelinde Portekiz'deki şehir içi trafik güvenliğinden sorumludur.

Ulusal Cumhuriyet Koruyucuları (Muhafızları): Toplum Güvenlik Polisi ile aynı görevi yapar, ancak kırsal bölgelerden sorumludur.

Mali Koruyucular (Muhafızlar): Kaçakçılığa karşı mücadele eder ve ülkeye giren ve çıkan bireylerin denetimini yapar.

Yabancılar Bürosu: Portekiz'deki yabancıların polisle ilgili işlemlerini yapmaktan sorumludur.

Toplum Güvenliği Polisi, Ulusal Cumhuriyet Koruyucuları ve Yabancılar Bürosu İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Mali Koruyucular ise Maliye Bakanlığı'nın sorumluluğunda görev yapar.

5.14.2. Portekiz'de Polis Eğitimi

Portekiz Yargı Polisi, ülkedeki diğer polis birimlerine göre daha donanımlı personele sahiptir. Yargı Polisi eğitim etkinliklerini Portekiz Yargı Polisi Enstitüsü'nde gerçekleştirir.

Temel eğitimde okutulan dersler Ceza Yasası, Ceza Yargılamaları Usul Hukuku, Polis Taktikleri, Adli Tıp, Sosyoloji, Psikoloji, Yakın Savunma, Silah Bilgisi, Atış Eğitimi ve İletişim konulu derslerdir. Polis Memurları, alt Komiserlik (Komiser Yardımcılığı) rütbesini alabilmek için Yargı Polisi Enstitüsü'nde 1 yıllık eğitim almak zorundadır. Yargı Polisinde yükselmek için 2-4 yıl arasında değişen rütbelerde zorunlu bekleme sürelerini doldurmak ve yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak gerekmektedir.

Portekiz Polis Örgütündeki rütbeler şunlardır (Interpol, 1992, 154):

- Portekiz Yargı Polis Başmüdürü: Hakim veya Savcı olan 1. Sınıf Polis Müdürlerinden atanmaktadır,
- Emniyet Müdürü,
- Şube Müdürü,
- Komiser Sınıfı,
- Polis Memurları.

5.15. Yunanistan'da Polis Örgütü ve Eğitimi

Bu alt bölümde; Yunanistan'ın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü ile Yunanistan'da Polis Eğitimi konuları ele alınmıştır.

5.15.1. Yunanistan'ın Yönetimsel Yapısı ve Polis Örgütü

Yunanistan'ın Yönetimsel Yapısı: 11 Haziran 1975 tarihinde yürürlüğe girip, 1986 ve 2001 yıllarında değişikliğe uğrayan anayasaya göre; Yunanistan'ın yönetim biçimi parlamenter demokrasidir. Yönetimde kuvvetler ayrılığı ilkesi uygulanmaktadır. Yürütme organı Başbakan ve Bakanlar Kurulundan oluşur. Yasama organı meclisdir. Meclis yasaları hazırlar, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Meclis üyeleri gizli ve doğrudan yapılan genel seçimlerle belirlenir.

Meclisin 300 üyesi vardır. Meclis üyeleri 4 yıllığına seçilirler. Cumhurbaşkanı kuvvetler arasındaki eşgüdümü sağlar. Cumhurbaşkanı parlamento tarafından gizli oyla 5 yıllığına seçilir, 1986 yılında Anayasa'da yapılan değişiklikten sonra Cumhurbaşkanı'nın yürütme üzerindeki gücü oldukça sınırlandırılmıştır.

Yönetim yerellik ilkesine göre yapılandırılmıştır. Devletin temel görevleri dışındaki hizmetler yerel yönetimlerce sağlanır. Ülke genelinde 13 yönetsel bölge bulunmaktadır. Hükümet her bölge için bir Vali atamaktadır. Bölge yapıları içerisinde kamu hizmetleri Belediyelerce yürütülmektedir. 1998 yılında yapılan bir düzenleme ile hizmetlerin daha etkin ve eşgüdüm içerisinde yürütülebilmesi için 5318 olan belediye ve topluluk sayısı 1000'e indirilmiştir. Belediyeler doğrudan halk tarafından seçilen ve sayıları ülke genelinde 54 olan Valiler tarafından eşgüdümlenmektedir (eu2003.gr, 2003).

Polis Örgütü: Yunanistan'da polis kamu düzeni, sivil savunma, toplum ve devlet güvenliği konularından birinci derecede sorumlu Kamu Düzeni Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapar. Söz konusu Bakanlık Yunan Polisinin yönetiminden sorumludur. Yunanistan polisinin hizmetleri merkezi ve bölgesel olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

Yunan Polisinin Merkez Örgütü Bakan, Genel Sekreterlik, Emniyet Genel Müdürlüğü, Güvenlik ve Asayiş Dairesi, Sivil Savunmayı Destekleme Dairesi ve diğer destek birimlerinden oluşmaktadır.

Bölgesel birimler Emniyet Müdürlükleri ve bunların emrinde çalışan şubelerden oluşmaktadır.

Yunan polisi ülkenin, Sahil Güvenlik Polisinin yetkisi dışında kalan tüm alanlarında görev yapmaya yetkilidir.

Yunan Polisi lke yönetim yapısına koşut olarak örgütlenmiştir. Her kent bir polis bölgesini oluşturmaktadır.

Atina ve Selanik polisinin örgüt ve yönetim yapısı diğerlerinden farklıdır.

Polis Müdürlüklerinin her biri kendi bölgeleri içerisinde trafik, halk ve devlet güvenliği görevlerini yerine getirirler.

Suçu nleme, Kaaklık, şiddet Suçları, Terörist Eylemler, Sanatsal ve Antika Eserler ve Aranan Kayıp Kişilere ilişkin işlemler merkezi polis görevi olarak belirlenmiş olup, Kamu Düzeni Bakanlığı'nca yerine getirilmektedir.

Yunanistan'da yargı polisi olmadığından, hazırlık soruşturması ve Cumhuriyet Savcısının daha az önemli sulardaki görevi, Cumhuriyet Savcısının emri altında Yunan Polisi tarafından yürütülmektedir.

5.15.2. Yunanistan'da Polis Eğitimi

Yunanistan'da lise mezunlarının başvurabildiği polis temel eğitimi 5 yarıyıl sürmektedir. Kuramsal ve uygulamalı olarak yapılan temel eğitimi bitiren öğrenciler, adaylık döneminden sonra polis memuru olarak göreve başlamaktadırlar. Yunanistan polis temel eğitiminde okutulan dersler ve yüzdelik oranları (izelge-14)'te verilmiştir.

Çizelge-14: Yunanistan Polis Temel Eğitiminde Okutulan Dersler ve Yüzdeler Oranları

DERSİN ALANI	YÜZDELİK ORANI
Genel Yönetim	% 30
Polis Yönetimi	% 10
Kriminalistik / Kriminoloji	% 20
Meslek Dersleri	% 30
Genel Kültür Dersleri	% 10

Kaynak: (Pagon vd., 1996, 7)

Polis temel eğitiminde ayrıca, Trafik, Uyuşturucu ile Mücadele, Yakın Savunma, Şoförlük Eğitimi, Polis Uygulamaları, Halkla İlişkiler ve Kriminal Yöntemler konularında özel kurslar verilmektedir. Kurs süreleri 70-120 saat arasında değişmektedir (Pagon vd., 1996. 9).

Polis yöneticilerinin eğitimi 4 yıl süreli Polis Akademisinde yapılmaktadır. Polis Akademisi mezunları 5 yıl zorunlu hizmet yapmak durumundadırlar. Yunanistan'da polis eğitimi alacak adaylarda aranan ön koşullar şunlardır (Hellenic Police Headquarter, 2000, 3):

- 26 yaşından gün almamış olmak,
- Sağlık yönünden sağlam ve kusursuz olmak,
- Boy ölçüsü 1.70cm.'den kısa olmamak,
- Erkek adayların göğüs çevrelerinin genişliği en az 83cm. olmak
- Daha önce hiçbir suça karışmamış olmak
- Yargı kararıyla siyasal haklardan mahrum edilmemiş olmak

5.16. Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerinin Polis Eğitimlerinin Özellikleri

Bu alt başlıkta, daha önce ayrıntılı olarak ele alınan AB üyesi ülkelerin polis eğitimlerinin önemli görülen üçer adet özelliği çizelge biçiminde gösterilmiştir.

Çizelge-15: Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin Polis Eğitimlerinin Özellikleri

ÜLKE ADI	POLİS EĞİTİMİNİN ÖZELLİKLERİ
Almanya	<ul style="list-style-type: none">• Dersler örnekleme yöntemi ile yapılmaktadır.• Başarılı polis memurları meslekte yükselbilmektedir.• Meslekte yükselme sınavla olmaktadır.
Avusturya	<ul style="list-style-type: none">• Derse girecek polis yöneticilerine eğitimcilik eğitimi verilmektedir.• Polis memurlarının yükselbilmek için en az 3 yıllık deneyimine sahibi olmaları gerekmektedir.• Tepe yöneticisi olmak için hukuk eğitimi almak gerekmektedir.
Belçika	<ul style="list-style-type: none">• Başarılı Personel üst kademelere yükselbilmektedir.• Meslekte yükselme sınavla olmaktadır.• Üniversitelerin "Sosyal Bilimler ve Yönetim" bölümü mezunları polis yöneticilik eğitime başvurabilmektedir.

<p>Danimarka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polis eğitimi yatsız yapılmaktadır. • Emniyet Müdürleri, hukukçu polis yöneticileri arasından atanmaktadır. • Tepe yöneticiliği için "Polis Yüksek Liderlik ve Yöneticilik Kursu" nu almış olmak gerekir.
<p>Finlandiya</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polis Müdürleri daha çok yüksek lisans ve doktora yapmış personel arasından atanmaktadır. • Polislerin yüksek lisans ve doktora eğitimleri Tampere Üniversitesi' nde yapılmaktadır. • Polis eğitiminde öğrenciler, her yarı yıl için dönem ödevi hazırlamak zorundadırlar.
<p>Fransa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dersler öbek çalışması ile yapılmaktadır. • Derslerde "Sorun Çözümleme Yöntemi" uygulanmaktadır. • Polis yöneticiliği eğitimine üniversite mezunları da başvurabilmektedir.
<p>Hollanda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polisliğe girişte yaş, boy, kilo, cinsiyet ve ırk sınırlaması bulunmamaktadır. • Aşamalı eğitim dizgesi uygulanmakta, dersler yaratıcı drama ile yapılmaktadır. • Eğitim yatsız yapılmaktadır.

<p>İngiltere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polisliğe girişte boy ve üst yaş sınırlaması bulunmamaktadır. • Polis yöneticiliğine dışardan başvuru alınmamaktadır. • Tüm personel polis memuru olarak başlamak zorundadır.
<p>İrlanda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meslekte yükselen personel eski görev yerine verilmemektedir. • Dersler "Sorun Çözümleme Yöntemi" ile yapılmaktadır. • Polis kavramı yerine "Garda" kullanılmaktadır.
<p>İspanya</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Polis Yöneticilik eğitimine üniversite mezunları başvurabilmektedir. • Polis temel eğitim öğrencileri, eğitimleri sırasında her türlü polislik görevini yapabilmektedir. • Meslekte yükselme sınavla yapılmaktadır.
<p>İsveç</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aşamalı (modüler) eğitim dizgesi uygulanmaktadır. • Dersler takım çalışması biçiminde yapılmakta ve öğrenciler tarafından sunulmaktadır. • Mesleğe başlamadan önce 6 ay adaylık eğitimi yapılmaktadır.
<p>İtalya</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Derslerde "Toplum Destekli Polislik" eğitimi vardır. • Denizcilik ve dağcılık eğitimi verilmektedir. • Meslekte yükselme sınavla yapılmaktadır.

Lüksemburg	<ul style="list-style-type: none"> • Polisliğe giriş için askerlik yapmış olma koşulu bulunmaktadır. • Polisliğe giriş için Fransızca, Almanca ve İngilizceyi iyi derecede bilmek gerekmektedir. • Polis Yöneticilik eğitime üniversite mezunları başvurabilmektedir.
Portekiz	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim hukuk dersleri ağırlıklı yapılmaktadır. • Üst düzey yöneticiler hukukcu polis müdürleri arasından atanmaktadır. • Meslekte yükselme sınavla yapılmaktadır.
Yunanistan	<ul style="list-style-type: none"> • Polis temel eğitimi 5 yarıyıl sürmektedir. • Polis yöneticiliği eğitimi 4 yıl süreli ve Polis Akademisi'nde yapılmaktadır. • Polis Akademisi mezunları 5 yıl zorunlu hizmet yapmakla yükümlüdürler.

Kaynak: (Yazarın kendisi tarafından oluşturulmuştur).

Çizelge 15'de görüldüğü gibi AB üyesi ülkelerin polis eğitimlerinin kimi benzer ve farklı özellikleri bulunmaktadır. Bunlar kısaca şu biçimde sayılabilir;

AB üyesi ülkelerin polis eğitimlerinin benzer özellikleri :

- Toplum destekli polis eğitime önem verilmektedir,
- Derslerde "sorun çözümüleme" yöntemi yeğlenmektedir,
- Dersler öbek çalışması ile yapılmaktadır,
- Kuramsal ve uygulamalı eğitime yeterli süreler ayrılmakta ve biri diğerini pekiştirecek biçimde yürütülmektedir,
- Görevde yükselme sınavla yapılmaktadır.

AB üyesi ülkelerin polis eğitimlerinin farklı özellikleri:

- Polis eğitim kurumlarına giriş koşulları (İngiltere ve Hollanda gibi ülkelerde boy ve yaş sınırı aranmamaktadır),
- Polis eğitiminin süreleri (polis temel eğitimi Yunanistan'da 2.5 yıl, İsveç'te 3 ay, Danimarka'da 3 yıl gibi değişiklik göstermektedir),
- Üst düzey polis yöneticisi olmak için aranan koşullar (Danimarka, Avusturya ve Portekiz'de hukuk eğitimi almış olma koşulu aranmaktadır).

6. TÜRKİYE'DE POLİS EĞİTİMİ

Bu bölümde, Türkiye'de Polis Eğitiminin Tarihsel Gelişimi, Türkiye'de Polis Eğitim Türleri, Türkiye'de Polis Eğitim Kurumları ve Türk Polis Eğitiminin Sorunları ele alınmıştır.

6.1. Türkiye'de Polis Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

Türkiye'de Polis eğitiminin gelişimi Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet sonrası olmak üzere iki bölüm halinde ele alınmıştır.

6.1.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem

Tarih boyunca çeşitli isimler altında polislik hizmeti sunan farklı güvenlik örgütleri olmuştur. Milattan önce 4. yüzyılda yaşamış olan Eflatun, ünlü eseri Cumhuriyet (The Republic)'te insanları mesleklerine göre anlatırken güvenlik görevini gören kişileri de Yunanca "Phulakes" denilen ve Türkçe de savunma gücü veya gardiyan, koruyucu, bekçi, polis anlamlarına gelen bir sınıf olarak isimlendiriliyordu. Bekçi veya koruma görevlisi olacak kişilerin eğitimi konusunda Eflatun şöyle demektedir; "bekçi en uzun eğitim yolundan gitmeli, bedeni gibi kafasını da geliştirmeli, yoksa göreceği işe en uygun, en yararlı bilgiye ulaşamaz". O dönemde bile, polislikte sadece fiziki güç ve görünümünün yeterli olmadığı üzerinde durulmakta ve eğitimin önemi vurgulanmaktadır. Türkiye'de polislerin eğitimi için açılan ilk eğitim kurumunun, 29 Mart 1891 yılında Zaptiye Nezaretinde bir dershanelik olduğu bilinmektedir. İlk eğitim veren kişi de Dava Vekili Refik Bey'dir (Karaman, 2002, 344).

Önceleri askeri yapılanma biçiminde hizmet veren güvenlik elemanları, askeri bir eğitim aldıklarından dolayı ayrıca eğitilmeleri gerekmiyordu.

Ancak, zamana ve sosyal değişimlere bağlı olarak insanların istek ve arzuları da değişmeye başladı. İnsanlar esenlik ve güvenliklerini sağlayan Emniyet Örgütünün de kendi yaşamlarına uygun olarak değişmesini istemeye başladılar. Değişimin bünyeyi bozmadan halkın istemi doğrultusunda olması, kişiselleşmemesi ve çağa uygun yapılanması için istenilen doğrultuda bir eğitimin verilmesi ön plana çıktı. Bu amaçla "Polis Okulları"nın açılması planlandı.

Önceleri Avrupa ülkelerinde açılan polis okullarının, Tanzimat'la birlikte Avrupalılaşmaya başlayan Osmanlı Devleti'nde de açılması gündeme geldi. İlk polis okulu; Avrupa devletlerinin de dayatması sonucu 1907 yılında "Rumeli Vilayeti Şahanesi Polis Okulu" adıyla Selanik'te açıldı. Üç belde adıyla anılan Selanik, Manastır ve Üsküp illerindeki Osmanlı Polisinin eğitilmesini üstlenen Polis Okulunda görev alan yabancı güvenlik uzmanlarının da katkısıyla Balkanlarda görev yapan polis amir ve memurları eğitilmeye başlandı. Çok kısa bir zaman içinde gözle görülür ilerleme kaydeden Polis Okulu, Osmanlı aydınlarının gözünden kaçmadı. Nitekim Selanik Polis okulunda öğretmen olarak görev yapan Feridun Bey'in ve diğer aydınların ısrarlı istemleri ve yöneticileri uyarmaları sonunda, 1909 yılında İstanbul'da "İstanbul Polis Okulu" adıyla ikinci bir okul açıldı. Uzun süre ödenek yokluğundan ve bina bulunamadığından gerektiği gibi eğitim veremeyen okul, geçici olarak yerleştiği binalarda eğitim ve öğretime devam etti. Bu okul İstanbul'da görev yapan polis amir ve memurlarının eğitimini üstlendiği gibi, komşu ülkelerden İran polisinin eğitimini de üstlendi. Polisiye eğitim görmeyen İstanbul Polisinin eğitiminden önceki haliyle eğitimden sonraki halini karşılaştırma ayrıcalığına yaşayan İstanbul halkının yanında, değişimi en iyi gören zamanın yöneticileri aynı değişimi ülkenin geneline

yaymak için başta Beyrut olmak üzere; Bağdat Erzurum, Adana ve Trabzon'da yeni polis okulları açtılar. Geniş bir coğrafya üzerinde çeşitli ulusları yönetimi altında bulunduran Osmanlı Devletinde huzur ve güvenin sağlanmasında eğitilmiş polislerin büyük etkisi oldu (Şahin, 2001, 101).

6.1.2. Cumhuriyet Dönemi

Yönetmel bunalıma düşen ve başlayan savaşlar sonucu topraklarının önemli bir kısmını kaybeden Osmanlı Devletinin, Avrupa'da başlayan 1. Dünya Savaşına katılması ve toplam yedi cephede savaşması sonucunda ekonomik yönden sıkıntıya girmesi, okulların insan kaynağının sağlandığı yaş grubunun askere alınması gibi nedenlerle İstanbul Polis Okulu'nun dışındaki polis okulları kapatıldı. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Türkiye'nin kalkınmasını başlatan Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK, Türk Polis ve Jandarmanın etkili olması için daha iyi eğitim almasını istiyordu (Şahin, 2001, 102).

Bu amaçla, Ankara Anıttepe'de Polis ve Jandarmanın yan yana eğitim göreceği bir enstitü açıldı. Osmanlı Devletinden Cumhuriyete devredilen İstanbul Polis Okulu'nun yanında Konya, Sivas ve Trabzon'da da polis okulları açıldı. Ancak genç Cumhuriyetin savaştan yeni çıkmış olması sebebiyle ekonomik açıdan zayıf olan yapısı bu okulların giderlerini kaldıramadı. İstanbul Polis Okulu dışındakiler 1930 yılında kapatıldı. Daha sonraki süreç içerisinde polis okulları, gereksinim ve bölgesel kalkınma planları kapsamında aşamalı olarak açılmış ve sayıları 25'e ulaşmıştır. (Şahin, 2001, 103).

Polis örgütünün amir gereksinimi karşılamak amacıyla, 6 Kasım 1937 tarihinde Polis Enstitüsü, bundan bir yıl sonra da 1938-1939 ders yılında Polis Koleji açıldı.

Polis Enstitüsü, 1940-1941 ders yılından itibaren iki yıllık 1962 yılında da üç yıllık yüksek okul haline getirildi. 1980 yılında dört yıllık Polis Enstitüsü, 1984 yılında da lisans düzeyinde eğitim ve öğretim veren bir yükseköğretim kurumu haline getirilerek Polis Akademisi adını aldı. En son, 2001 yılı Nisan ayında kabul edilen 4652 sayılı yasayla Polis Akademisi üniversite haline dönüştürülmüş, lisans eğitimi yapan bölüm Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF), Polis Okulları ise Polis Meslek Yüksek Okulu adını almıştır.

6.2. Türkiye’de Polis Eğitimi Türleri

Polis Eğitimi; Hizmet öncesi eğitim, iş başında eğitim ve hizmetiçi eğitim olmak üzere üçe ayrılır (Erkul ve Karakılçık, 2002, 59).

6.2.1. Hizmet Öncesi Eğitim

Polis hizmet öncesi eğitimi; Polis Kolejlere, Polis Meslek Yüksekokulları, Güvenlik Bilimleri Fakültesi, ve Güvenlik Bilimleri Enstitüsünde yapılan örgün eğitim etkinlikleri olarak yürütülmektedir.

6.2.2. İşbaşında Eğitim

Polisin iş başında eğitimi; polislik mesleğini uygularken; doğruyu gösterme, güdüleme, eleştirme, deneyim paylaşma, model olma, ikna etme, konuşma ve açıklama yapma gibi yöntemlerle polis memur ve yöneticilerinin etkinliğini ve verimliliğini artırma çalışmalarıdır.

6.2.3. Hizmetiçi Eğitim

Polisin Hizmetiçi Eğitimi; Polislik mesleğinden yönetici ve memurlara, kamusal işlerin daha etkili yapılmasını sağlamak amacıyla, gerekli bilgi ve

becerilerin kazandırılmasıdır. Emniyet Genel Müdürlüğünün yapmış olduğu hizmetiçi eğitim etkinlikleri Eğitim Daire Başkanlığı eşgüdümünde merkezdeki Daire Başkanlıkları ile İl Emniyet Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir.

6.3. Türkiye’de Polis Eğitim Kurumları

Türkiye’deki polis eğitim kurumları Polis Koleji, Polis Meslek Yüksek Okulları (PMYO), Polis Akademisi ve Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF) olmak üzere dört öbek halinde ele alınmıştır. Söz konusu polis eğitim kurumlarının öğrenci kapasiteleri (Ek-15) ve emniyet hizmetleri sınıfı personelin rütbelere göre öğrenim durumu (Ek-16)’da verilmiştir.

6.3.1. Polis Koleji

Polis Koleji, sekiz yıllık İlköğretimi bitiren öğrenciler arasından belli not ortalamasına sahip kişilerin başvurabildiği lise dengi okuldur. Polis kolejine girebilmek için kilo, boy ve belirlenen diğer koşullara sahip olan adayların, görüşme, spor ve yazılı olmak üzere 3 aşamalı olarak yapılan sınavları geçmeleri gerekir. Polis Kolejinde, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı lise dengi bazı derslerin öğretimini yabancı dille yapan resmi okullar ile yabancı dil ağırlıklı lise eğitim izlencelerine uygun olarak İçişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Milli Eğitim Bakanlığı’nca onaylanan haftalık ders çizelgesi uygulanır. Polis Koleji’nde okutulan dersler (Ek-17)’de verilmiştir.

Polis Koleji, polis örgütünün orta ve üst kademe amir gereksinimini karşılamak amacıyla kurulan Polis Akademisi’nin öğrenci kaynağını hazırlamaktadır. Eğitim süresi bir yılı hazırlık olmak üzere toplam 4 yıldır. Bu dört yıllık eğitim sürecinde öğrencilerin beden, zihin, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmiş kişiliğe, hür ve bilimsel

düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip olarak yetiştirilmeleri amaçlanmaktadır. Polis Koleji öğrencilerine; Türkiye Cumhuriyeti'nin yasalarına, toplumun ahlak kurallarına ve değer yargılarına uymaları, doğru sözlü, dürüst ve çalışkan olmaları, çevredeki kişilere ve arkadaşlarına saygılı ve hoşgörülü olmaları öğretilmektedir (Polis 2001, 2002, 27).

Polis Kolejinin hazırlık sınıfında, birinci sınıfta haftada 26 saat İngilizce, dört saat Türkçe, ikişer saat müzik, resim-iş ve beden eğitimi dersleri verilmektedir. Diğer sınıflarda ise, yabancı dil ağırlıklı lise fen kolları eğitim izlenceleri uygulanmaktadır. Dört yıllık eğitim başarı ile tamamlayan öğrenciler, Polis Akademisine girebilmekte veya üniversite sınavlarına girerek, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün gereksinimi olan alanlarda üniversitelerin lisans eğitimi bölümlerine devam edebilmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü adına burslu olarak okuyan bu öğrenciler, mezuniyetlerini izleyen dönemde emniyet örgütünde rütbeli personel olarak çalışmaktadırlar. Polis Kolejini bitiren öğrencilerin %90'dan fazlası Polis Akademisine devam etmektedirler. Polis Koleji mezunları Polis Akademisine sınavsız olarak geçiş yapabilmektedir.

Polis Koleji ülke genelinde bir tane olup, yerleşkesi Ankara ilinde bulunmaktadır. 2003 yılı itibariyle Polis Koleji'nde toplam 598 öğrenci ve 77 öğretmen bulunmaktadır (Polis Koleji Yıllığı, 2003, 38).

6.3.2. Polis Meslek Yüksekokulları (PMYO)

09.05.2001 tarih ve 24397 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile açılan Polis Meslek Yüksek Okulları, polis örgütünün gereksinimi olan polis memurlarını yetiştirmek üzere; iki yıllık ön lisans düzeyinde, mesleki eğitim-öğretim ve

uygulama yapan, Polis Akademisi Başkanlığına bağı yüksek öğretim kurumlarıdır. Türkiye genelinde sayıları 25 olan PMYO'ların illere göre dağılımı (Ek-18)'de verilmiştir.

Polis Meslek Yüksek Okullarında eğitim-öğretim, parasız yatılı ve resmi üniformalı olarak yapılmakta olup, öğrencilerin beslenme, barınma ve sağlık ile diğer istihkakları devletçe karşılanmaktadır.

Polis Meslek Yüksek Okulunda öğretim süresi sınıf geçme esası ile iki öğretim yılı olup bu süre içinde öğrenimlerini tamamlamak zorundadırlar. Her öğretim yılı iki dönem, her dönem ise 14 haftadan oluşmaktadır. Eğitim-öğretim yılı Ekim ayının ikinci haftası başlamaktadır.

Birinci sınıf öğrencilerine öğretime başlama tarihinden önce en az 15 gün süreli eğitim-öğretimden sayılmayan uyum eğitimi yaptırılır. Dönemler arasında öğrencilere 2 hafta izin verilir.

İki öğretim yılı arasında Akademi tarafından belirlenen takvime göre yaklaşık bir aylık uygulamalı eğitim yaptırılır. Uygulamalı eğitim dışında kalan süreler yaz tatili olarak kullanılmaktadır.

Yüksekokullarda haftada en çok 30 saat ders yapılır. Günlük izlenceler öğleye kadar 4, öğleden sonra ise 2 saat ders yapılacak şekilde hazırlanır. Ders süresi 45 dakika olup her ders arasında 15 dakika dinlenme verilmektedir. PMYO'da okutulan dersler ve saatleri (Ek-19)'da gösterilmiştir.

Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencileri eğitimlerine devam etmek zorundadırlar. Bir öğretim yılında gereksiz olarak 120 ders saatinden fazla eğitim ve öğretime katılmayanlarla, kabul edilebilir gerekçesi olsa bile bir öğretim yılında tüm ders saatlerinin 1/3'ünü aşan sürede öğrenime devam olanağı bulamayanlar, o öğretim yılında sınav hakkı alamayıp başarısız

sayılır. Kabul edilebilir gerekçesi olanlar sonraki yılın eğitim-öğretimine kadar izinli sayılırlar.

Polis Meslek Yüksek Okullarında her öğretim yılı için üç ara sınav ve bir yıl sonu sınavı yapılmaktadır. Ara sınavların % 40'ı ile, yıl sonu sınavının % 60'ının toplanmasıyla öğrencilerin başarı notları hesaplanmaktadır (Polis 2001, 2002, 26).

Polis Meslek Yüksek Okullarından mezun olan öğrenciler Polis Memuru olarak atanırlar.

Polis Meslek Yüksekokullarının Örgüt Yapısı: PMYO, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununa göre örgütlenmiştir. Buna göre Polis Meslek Yüksek Okullarının Müdürleri Birinci Sınıf Emniyet Müdürleri arasından üç yıllığına Genel Müdürün önerisi ve İçişleri Bakanının onayı ile atanmaktadır. Okul Müdürüne bağlı üç Müdür Yardımcısı bulunmaktadır. Bağlı birimler Eğitim, Öğrenci İşleri, Personel, İdari ve Mali İşler, Destek Hizmetler ve Koruma Şubesi olmak üzere altı şube ve Yüksekokul Müdürü'ne doğrudan bağlı Başhekimlik, Disiplin, Evrak-Arşiv ve İdari Büro Amirliklerinden oluşmaktadır.

6.3.3. Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF)

Polis Akademisi, 4652 sayılı yasayla 2001 yılından itibaren Emniyet örgütünün polis memuru ve amir gereksinimini karşılayan yüksek öğretim kurumu haline getirilmiştir. Amirleri yetiştiren GBF, orta ve üst sınıf amirlerinin yetiştirilmesi için temel polislik bilgilerinin verildiği dört yıllık lisans eğitimi veren bir fakültedir. GBF'ye başlıca 3 kaynaktan öğrenci gelmektedir. (Polis 2001, 2002, 25):

Bu kaynağın birincisi Polis Kolejidir. Polis Kolejini bitiren öğrenciler sınavsız olarak GBF'ye alınırlar. Bu öğrenciler Polis Akademisi öğrencilerinin çoğunluğunu oluştururlar. İkinci olarak, liseyi bitirmiş olan kız ve erkeklerden üniversite giriş sınavında her yıl için saptanan taban puanı almış olanlar başvurabilirler. Üçüncü öbek olarak her yıl Arnavutluk, Kırgızistan, Gürcistan, Türkmenistan, Moldova, Gagavuzya, Azerbaycan, Filistin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden öğrenci alınmaktadır.

Bu ülkelerden gelen öğrencilere, bir yıl Türkçe hazırlık okutulmaktadır. Söz konusu öğrenciler birinci sınıftan sonra Türkiye'deki öğrencilerle aynı dersleri alırlar. Bu son öbekteki mezun olduktan sonra kendi ülkelerinin polis örgütlerinde çalışmaktadırlar.

Güvenlik Bilimleri Fakültesinde dört yıllık eğitim döneminde verilen dersler (Ek-20)'de verilmiştir. Bu dersler meslek dersleri, hukuk dersleri ve kültür dersleri olarak üç öbekte toplanmıştır.

GBF'de, birinci sınıftan ikinci sınıfa ve ikinci sınıftan üçüncü sınıfa geçildiği yılın yaz aylarında (Temmuz veya Ağustos) bir aylık süre ile öğrencilere Didim'de Polis Akademisi tesislerinde kamp yaptırılır. Bu kamp süresince öğrencilere, Yüzme, Silah Dersi ve Atış, İlk Yardım ve Toplumsal Olaylara Müdahale Yöntemleri uygulamalı olarak gösterilir.

Son hafta, öğrenciler verilen bu derslerden sınava alınırlar. Sınavda başarısız olanlar, bir sonraki yıl bu kampı tekrar etmek zorundadırlar.

Üçüncü sınıftan dördüncü sınıfa geçildiği yaz ayında (Temmuz), öğrenciler farklı illerdeki Emniyet Müdürlüklerinde bir aylık süreyle adaylık eğitimi yaparlar. Bu süreç içerisinde, başta polis merkezleri (karakollar) olmak üzere, Asayiş Şube Müdürlüklerinde, Güvenlik Şube Müdürlüklerinde ve diğer bazı şube müdürlüklerinde adaylık eğitimlerini tamamlarlar. Öğrencilerin

bu süre içerisinde hiçbir olaya müdahale etme yetkileri yoktur. Sadece buldukları birimlerde inceleme ve gözlem yapabilirler. Türkiye'deki uygulamalı polis eğitimi, çağdaş ülkelerdeki gibi danışman bir amirin gözetiminde uygulamalı olarak yapılan bir polis eğitimi değildir. Dört yıllık eğitim sürecinde sadece üç aylık uygulamalı eğitim yapılmaktadır. Bunun da gerçek anlamda uygulamalı eğitim olduğunu söylemek zordur.

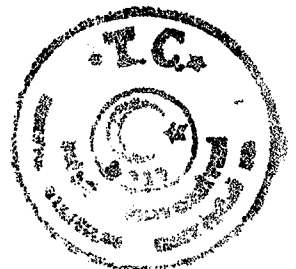
6.3.4. Güvenlik Bilimleri Enstitüsü

Polis Akademisi Başkanlığına bağlı Fakülte ve Yüksek Okullardaki öğretim üyesi gereksinimini karşılamanın yanında Güvenlik Bilimleri alanında uzman personel yetiştirmeyi amaçlayan Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu gereği 2001 yılında kurulmuştur (Polis 2001, 2002, 24).

Güvenlik Bilimleri Enstitüsünün. asıl öğrenci kaynağı Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Fakültesi mezunlarıdır. Bunun yanında yüksek lisans ve doktora izlencelerine; Harp Okulları, İktisadi ve İdari Bilimler, Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakülteleri mezunları başvurabilmektedir. Güvenlik Bilimleri Fakültesi (GBF) Öğretim Elemanlarının Kurumlarına Göre Dağılımı (Ek-21)'de verilmiştir.

Güvenlik Bilimleri Enstitüsü dört Anabilim Dalı Başkanlığı'ndan oluşmaktadır. Bunlar:

- Suç Araştırmaları,
- Güvenlik Yönetimi ve Stratejileri,
- Uluslararası Polislik,
- Trafik Araştırmaları.

Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim izlencelerine kabulü, Enstitünün önerisi üzerine, Yüksek Kurulun görüşü alınarak Polis Akademisi Yönetim Kurulu'nca karara bağlanır. Bu öğrenciler, alınan karardaki koşullar çerçevesinde Enstitüye kabul edilir. GBE'ye giriş koşulları (Ek-22)'de verilmiştir.

6.4. Türk Polis Eğitiminin Sorunları

Bu alt bölümde; Türk Polis Eğitiminde Davranış Değişikliği Sorunları, Türk Polis Eğitiminde Eğitim Araç ve Gereçleri Sorunları, Türk Polis Eğitiminde Öğretim Elemanları Sorunları ve Türk Polis Eğitiminde Yönetimsel Sorunlar ele alınmıştır.

6.4.1. Türk Polis Eğitiminde Davranış Değişikliği Sorunları

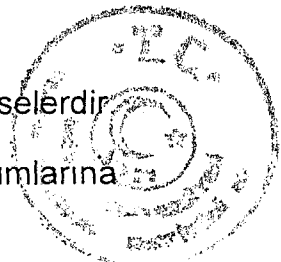
Türk Polis Eğitiminin temel amaçlarından biri 'Her türlü eğitim etkinliklerinde ve ders dışı zamanlarda mesleki davranış alışkanlıkları kazandırmaktır" biçiminde ifade edilmiştir (Polis 2001, 2002, 27).

Kuramsal olarak bu amacı benimseyen Türk Polis Eğitim Kurumları, her ne kadar eğitim izlencelerinde, yıllık eğitim izlencelerinde ve ders kitaplarında bu konuya vurgu yapmaktalarsa da, uygulamada davranış değişikliğinin istenen düzeyde gerçekleştiğini söylemek olanaklı değildir.

Bu nedenle çözümlene yapabilme, bilgiyi ve aklı etkin kullanım, insan haklarına saygı, tarafsız davranabilme, sürekli kendini yenileyebilme gibi konularda aksamalar görülebilmektedir. Bu sorunların nedenleri şu şekilde açıklanabilir:

- Türk Polis Eğitim kurumlarının öğrenci kaynağı ilköğretim ve liselerdir

Genel olarak bu kurumlardaki eğitimin yetersizliği polis eğitim kurumlarına

düşük kalitede girdi olarak yansımaktadır. Yine bu öğrencilerin alt veya orta düzey sosyo-ekonomik toplum kesitinden gelmiş olmaları, kendilerini özel izlencelerle geliştirme seçeneğinden de yoksun bırakmaktadır.

- Türk Eğitim kurumlarında kuramsal bilgiyi davranışa dönüştürecek; uygulamalı eğitim olanakları yetersizdir. Güvenlik Bilimleri Fakültesi ve Polis Meslek Yüksekokullarında yazları sadece 1 ay uygulamalı eğitim yapıldığı düşünülürse bunun ne kadar yetersiz olduğu anlaşılacaktır. 4 yıllık GBF’de bu eğitim toplam 3 aydır.

- Ayrıca derslerin kalabalık sınıflarda yapılması, öğrencilerin derslere etkin katılımının sağlanamaması, öğretmenin yönlendirici olmaktan çok sınıfta tek belirleyici olma isteği olumlu davranış değişikliğini engellemektedir.

- Öğrencinin “bilgiyi isteyecek, bilgiyi duyacak, duymak yetmez, hem de anlayacak, anlamak da yetmez anladığı bilgiyi özümseyecek davranış değişikliği için kullanacak” kıvamda eğitimciler tarafından yetiştirilememiş olması da önemli bir sorundur (Kartal, 1999: 10).

6.4.2. Türk Polis Eğitiminde Eğitim Araç ve Gereçleri Sorunları

Türk Polis Eğitim kurumlarının çoğu eğitim araç ve gereçleri açısından yeterli kaynağa sahip değildir.

Bilginin kalıcı olmasında ve beceriye dönüşmesinde oldukça etkili olan video, televizyon, tepegöz, projeksiyon, bilgisayar gibi görsel ve işitsel ders araçları eğitim etkinliklerinde yeterli ölçüde kullanılmamaktadır. Ayrıca, eğitimcilerin kolaycı yaklaşımı ve alışkanlıkları da bu ders araçlarının gerekli ölçüde kullanımını engellemektedir. Geleneksel eğitim yöntemi (anlatıma dayalı eğitim) büyük ölçüde devam ettirilmektedir.

Genel olarak eğitim binalarının yetersizliği, özellikle de yatakhane ve dersliklerin kalabalık olması öğrenciyi olumsuz yönde etkilemekte, onu sıradanlaştırmakta, daha doğrusu nesneleştirmektedir.

Birkaç PMYO (Aksaray ve İstanbul Adile Sadullah Mermerci gibi) dışında derslerin uygulamalı olarak yapılabileceği eğitim binalarının olmaması veya yetersiz olması eğitimi olumsuz yönde etkileyen bir etmendir.

Eğitimin önemli kaynaklarından biri olan kütüphanelerin, polis eğitim kurumlarında gereken ilgiyi gördüğünü söylemek zordur. Pek çok polis eğitim kurumunda kendi haline terk edilmiş, yetersiz kitap koleksiyonu, eskimiş bilgi dokümanları ve loş ortamlarıyla kütüphaneler polis eğitimine yeterli ölçüde katkıda bulunmaktan uzaktır.

6.4.3. Türk Polis Eğitiminde Öğretim Elemanları Sorunları

Lise düzeyinde eğitim yapan ve kendi öğretmen kadrosuna sahip Polis Koleji dışındaki polis eğitim kurumlarının eğitimcilerine bakıldığında 4 ayrı kaynaktan geldiği görülmektedir. Bunlar: Kadrolu öğretim elemanları, emniyet örgütü yöneticileri, üniversite öğretim üyeleri ve alanında uzman olan kişilerdir.

Kadrolu öğretim elemanı ve alanında uzman olanların sayısı çok az olduğundan üzerinde durulması gereken öbek daha çok öğretmen veya öğretim görevlisi unvanı olan emniyet örgütünden yöneticilerdir. Bu öbek içerisinde engin meslek deneyimleri olan, eğitimi seven, eğitimci yeterliliği olan personelin oldukça yararlı olduğu bir gerçektir. Özellikle Polis Meslek Yüksekokulların öncülü olan polis okullarında derse giren bu öbekten bazılarının kişiliklerinin eğitimciliğe uygun olmaması, eğitimi sevmemesi ve bu işi sadece maaş karşılığı yapılması gereken zorunlu bir iş olarak görmesi

eğitimi olumsuz biçimde etkilemektedir. Karşılarında isteksiz, yetersiz ve her fırsatta ders dışı konulara kaymaya çalışan eğitimcinin olması, öğrenciyi daha sđrecin başında gevşetmekte ve soğutmaktadır. Her ne kadar Polis Meslek Yđksekokullarına dnüşđmle bu tđr eğitici sayısında önemli lde azalma olmuşsa da, bir kısmı kadrosuzluktan, bir kısmı da bireysel rahatlığından dolayı eğitimcilik konumlarını devam ettirmektedirler. Bu öbekten zaman içerisinde sadece deneyimli, istekli ve eğitimci niteliği olanların seçilerek, diğerlerinin eleneceği ynđnde Polis Akademisi'nin istekli olduğu grđlmektedir.

Emniyet hizmetleri sınıfından diğer bir öbek ise eğitim kurumlarında yönetsel görevleri olup ta, "ek ders görevlisi" olarak derse girenleridir. Bu bek içerisinden de bazılarının yönetsel işlerinin gerçekten yoğun olması nedeniyle derse hazırlanamamaları, bazılarının da derse girmeyi sadece ek ücret kazanma yolu olarak görmesi eğitim hedeflerinde sapmaya yol açmaktadır.

6.4.4. Tđrk Polis Eğitiminde Yönetimsel Sorunlar

Polis Okulları, Emniyet Genel Mđdđrlđđđ Eğitim Daire Başkanlığına bağlı olarak hizmet verirken, yđksek okula dnüşđmle birlikte Polis Akademisi Başkanlığına bağlanmıştır. Polis Akademisi Başkanlığı'na 4652 sayılı Polis Yđksek ğretim Kanununa göre en az Yđksek Lisans yapmış 1. Sınıf Emniyet Mđdđrlerinden veya Profesör đnvanı olan ğretim Őyelerinden birisi atanabilmektedir. Bu çerçevede halen Polis Akademisi Başkanlığını Yđksek Lisans yapmış 1. Sınıf Emniyet Mđdđrđ, Gđvenlik Bilimleri Dekanlığını ise Profesör unvanlı ğretim Őyesi yđrđtmektedir.

Polis Okulu Müdürleri herhangi bir önkoşul aranmaksızın 1. Sınıf Emniyet Müdürleri arasından atanırken, PMYO'ya dönüşümden sonra değişen bir şey olmamış, yine aynı şekilde PMYO Müdürlüklerine eğitimci olma veya akademik kariyer sahibi olma gibi koşullar aranmaksızın 1. Sınıf Emniyet Müdürleri atanabilmektedir.

Eski yapılanmadaki eğitim, idari ve destek hizmetlerden sorumlu 3 Müdür Yardımcılığı yeni uygulamada da korunmuştur. Polis Okullarındaki 8 Şube Müdürlüğü 6 Şube Müdürlüğüne indirilmiş, bazı Şube Müdürlüklerinin ise sadece ismi değiştirilmiştir.

Örneğin Sınıflar Şube Müdürlüğü Öğrenci İşleri Şube Müdürlüğüne, İç Hizmetler Şube Müdürlüğü Destek Hizmetler Şube Müdürlüğüne, Satın Alma ve Tahakkuk Şube Müdürlüğü İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. PMYO'ya dönüşümle birlikte örgütsel yapıda önemli bir değişiklik yapılmamıştır.

7. AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN POLİS EĞİTİMİ

DENEYİMLERİNDEN ÇIKARTILACAK DERSLER

Bu bölümde, Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Davranış Değişikliği Açısından Çıkarılacak Dersler, Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Eğitim Araç ve Gereçleri Açısından Çıkarılacak Dersler, Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Öğretim Elemanları Açısından Çıkarılacak Dersler ile Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Yönetim İşleyişi Açısından Çıkarılacak Dersler konuları ele alınmıştır.

7.1. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden

Davranış Değişikliği Açısından Çıkarılacak Dersler

Avrupa Birliği ülkelerinin polis eğitimleri incelendiğinde eğitimin odağında insan ögesinin bulunduğu görülmektedir. Her şey onun Hukuk Devleti ilkeleri içerisinde, mutlu, özgür, bağımsız ve güven içerisinde yaşamasına göre hazırlanmıştır. Polis eğitim planları, izlen ve ders konuları hep bu düşüncenin izlerini taşımaktadır. Danimarka'da polisliğe seçim aşamasında pasif veya halka tepeden bakan (megaloman) özellikteki adaylar elenmekte ve eğitim binalarının kentlerden uzakta olmaması planlanmaktadır. Yine Hollanda ve Danimarka'da polisin farklı bir alt kültüre sahip olmaması için polis eğitimi yatsız olarak sürdürülmektedir. Dersler Finlandiya ve İsveç örneğinde olduğu gibi aşamalı eğitim dizgesine göre yapılmakta, ders konuları gerçek yaşamın içinden seçilmektedir. AB ülkelerinde genellikle dersler "Sorun Çözme" yöntemi ile işlenmekte öğrenci,

düşünmeye, çözümlene yapmaya, aklını kullanmaya ve karar vermeye yöneltilmektedir.

Tartışma kültürü ve yöntemleri öğretilmekte, toplumsal uzlaşmanın temelleri atılmaktadır. "Toplum Destekli Polislik" uygulamalarıyla polisin halka karşı değil halk için var olduğu, onun desteğini ve sevgisini almadan başarılı polislik yapılamayacağı öğretilmektedir. Bu nedenle Türk polis eğitiminin temel hedefi; yurttaşlarının özgür, bağımsız, mutlu ve güvenlik içerisinde yaşamasını sağlamak olmalıdır. Ders izlenceleri, başta İngiltere, Fransa, Almanya olmak üzere diğer AB ülkelerindeki gibi uygulamaya dönük olmalı, adaylık eğitimi (staj)'nin sayısı ve süresi çoğaltılmalıdır. Ders konuları gerçek yaşama ilişkin seçilmeli, karşılıklı iletişim (interaktif) içerisinde yapılmalıdır.

Eğitimde öğrenciye yaptırarak ve yaşatarak öğretme (drama) yöntemi gerekli biçimde kullanılmalıdır. Türk polisinin kendi toplumundan farklı bir alt kültüre sahip olmaması için gerekli her türlü önlem alınmalıdır. Özellikle polis eğitim kurumuna öğrenci alınırken seçim çok iyi yapılmalı, istekli ve iyi güdülenmiş adaylar alınmalıdır. Çünkü; en iyi eğitim kurumlarında en iyi öğretim üyelerinden dersler alınsa bile, bir kişiye öğrenmesi gerekenin en fazla % 30'u verilebilmektedir. Geri kalan % 70, öğrencinin kişisel istek ve çabasına bağlıdır (Kartal, 2002, 15).

7.2. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Eğitim

Araç ve Gereçleri Açısından Çıkarılacak Dersler

Çağdaş ve etkili eğitimin yapılabilmesi büyük ölçüde bina, eğitim teknolojileri ve ders araç gereçlerinin yeterli olmasına bağlıdır. Bu da büyük ölçüde kurumların akçal olanakları ile ilgilidir. Bir kamu hizmeti olan polis

eğitiminin bu alandaki gereksinimlerin karşılanması, devletin ekonomik gücü ile doğrudan ilişkilidir.

Türkiye'nin gelişmekte olan bir ülke olması, bütçe olanaklarının sınırlılığı, diğer kurumlar gibi eğitim kurumlarını da kısıtlayıcı önlemlere yöneltmekte, bu da eğitimde kalitenin düşmesine yol açmaktadır. Oysa (Ek-23)'de verilen gelişmiş Avrupa Birliği ülkelerinin ekonomik gelişmişlik düzeylerine bakıldığında ortalama kişi başına düşen ulusal gelirin 22.000 dolar olduğu görülmektedir. Bizde ise bu rakamın 2500 dolar civarında olduğu göz önüne alınırsa aradaki fark daha açık görülebilmektedir.

Bu ekonomik koşullarda yapılması gereken eğitime ayrılan bütçe payının artırılması, var olan olanakların savurganlığa yol açmayacak biçimde kullanılması ve yerel ekonomik kaynakların harekete geçirilmesidir. Her polis eğitim kurumunun;

- Uygulamalı Eğitim Binası,
- 25–30 öğrenci kapasiteli, “U” oturma düzenine olanak verecek yeterli sayıda derslik,
- Çok amaçlı kullanılacak konferans salonu,
- 2 veya en fazla 3 yataklı odalara sahip yatakhane binası,
- Kapalı ve açık spor alanları,
- Havalı tabanca ve ateşli silahlar poligonu
- Yüzme havuzu,
- Her derslik için projeksiyon cihazı, bilgisayar, yansı perdesi, tepegöz gibi ders araçları,
- Bilgisayar laboratuvarı,
- Geniş ve rahat yemek salonlarına sahip olması için gerekli çalışma yapılmalıdır.

7.3. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Öğretim Elemanları Açısından Çıkartılacak Dersler

Türk polis eğitim kurumlarının öğretim elemanı kaynağının AB üyesi ülkelerindekinden çok farklı olmadığı görölmektedir. AB üyesi ülkelerde de öğretim elemanları; Polis yöneticileri, üniversite öğretim üyeleri ve alanında uzman (hakim, savcı v.b.) kimselerden oluşmaktadır. Ancak oradaki temel fark, kadrodaki personel arasından deneyimli, nitelikli ve istekli olan polis yöneticilerinin seçilmesi, eğitimcilik formasyonu kazandırıldıktan sonra eğitim kurumlarında geçici sürelerle çalıştırılmalarıdır.

Böylece uygulama alanındaki gelişmeler ve deneyimler eğitim kurumlarına aktarılmakta, polis eğitiminin gerçek yaşamla bağları güçlendirilmektedir. Söz konusu polis yöneticileri bir süre sonra bilgilerini yenilemek için tekrar kadroya dönmektedirler. Türk polis eğitiminde görevlendirilen polis yöneticilerinin seçiminde gerekli duyarlılık gösterilmemekte, kadrosuz, küskün ,kadro yorgunu veya iş kaçıını personel eğitimci olarak atanabilmektedir. Bunun yerine, AB ülkelerinde olduğu gibi polis eğitim kurumlarında görevlendirilecek polis yöneticileri; istekli, yetenekli ve deneyimli personel arasından seçilmeli, eğitimcilik eğitiminden geçirildikten sonra 2-4 yıllık sürelerle görevlendirilmelidir. Böylece kuramsal eğitimle uygulama birbirini tamamlamalıdır. Eğitimcilerin özlük hakları iyileştirilmeli, eğitimcilik özendirilmelidir. Ayrıca, akademisyen polis yöneticilerinin öncelikle eğitim kurumlarında değerlendirilmesine önem verilmelidir.

Polis eğitimine akademik boyut kazandıran, polisin bakış açısını (vizyon) geliştiren ve toplumsal yaşamla bağlarını güçlendiren üniversite öğretim üyelerinin eğitime katkıları artırılarak devam ettirilmelidir.

7.4. Avrupa Birliği Ülkelerinin Polis Eğitimi Deneyimlerinden Yönetimin İşleyişı Açısından Çıkarılacak Dersler

AB ülkelerinde polis eğitimlerinin daha çok sivilleşme eğiliminde olduğu görülmektedir. Özellikle İngiltere, Hollanda ve Danimarka gibi ülkelerde bu çok daha belirgin biçimde görülebilmektedir. Özellikle AB eğitim kurumlarının ders izlencelerinde ve Avrupa Polis Etiği İlkeleri'nde polisin halkın desteğini almasının gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu nedenle "Toplum Destekli Polislik" diye adlandırılan polislik modelinin yerleşmesi büyük ölçüde demokrat, katılımcı, açık biçimde örgütlenme ve hizmet verme anlayışına bağlıdır. Polis eğitim kurumlarının da benzer ölçünler içerisinde yapılandırılması ve yönetilmesi eğitimde verimliliği artıracaktır.

Bu bağlamda, Polis Eğitim Kurumları Yönetimleri İngiltere, Hollanda ve Danimarka örneğinde olduğu gibi eğitim izlencelerini ve ders konularını belirlerken öğrenci temsilcilerinin, İl emniyet müdürlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini almalıdır. Polis eğitim kurumlarında görev alacak yönetici sınıf kesinlikle eğitimciler arasından seçilmeli, Polis Akademisi'nde olduğu gibi tepe yöneticilerinde en az Yüksek Lisans yapmış olma koşulu aranmalıdır.

DÖRDÜNCÜ KESİM

GENEL DEĞERLENDİRME

Araştırmanın dördüncü kesiminde araştırmadan elde edilen bulgulara yer verilmiş ve her bulgu için bir öneride bulunulmuştur. Genel Sonuç bölümünde araştırma hakkında elde edilen bilgiler değerlendirilerek sunulmuştur.

8. BULGULAR, ÖNERİLER VE GENEL SONUÇ

Sekizinci bölüm üç başlık altında incelenmiştir. Önce araştırmadan elde edilen “Bulgular” numara verilerek sıralanmış, sonra yine numara sırasına göre “Öneriler” ele alınmıştır. Bulgular ve öneriler için verilen numaralar birbirini karşılamaktadır. Bulgularla Önerileri İlişkilendirme Çizelgesi (EK-24)’ de verilmiştir. Üçüncü başlık altında ise “Genel Sonuç” yer almaktadır.

8.1. Bulgular

Bu alt bölümde araştırma boyunca elde edilen (17) adet bulgu sunulmuştur.

B1. AB üyesi ülkelerin polis eğitimleri öğrenci, ders izlenceleri ve eğitim süreleri açısından gerek kendi aralarında gerekse Türkiye ile farklılıklar göstermektedir. Bu durum denenceler alt başlığında (D1)’de ileri sürdüğümüz “ülkelerin kendilerine özgü siyasal, sosyal ve ekonomik koşullarından dolayı polis eğitimlerinde farklılıklar bulunmaktadır” görüşünü doğrulamaktadır.

B2. Türk polis eğitim kurumları, AB ülkeleri ve AB'nin polis eğitim kurumları Avrupa Polis Koleji (CEPOL) ve Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AEPC) ile yeterli düzeyde işbirliği geliştirebilmiş değildir.

Bu bulgu (D2)'de ortaya koyduğumuz "Türk polis eğitim kurumlarının AB polis eğitim kurumları ile ilişkileri yetersizdir" savını desteklemektedir.

B3. AB, polis eğitiminde üye ülkeler arasındaki işbirliğini geliştirebilmek için Avrupa Polis Koleji (CEPOL) ve Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AEPC)'ni kurmuş, Avrupa Polis Etiğini hazırlamıştır. AB'nin bu yöndeki çabaları (D3)'de öne sürdüğümüz "AB, üye ülkelerin polis eğitimlerindeki işbirliğini geliştirmektedir" görüşünü doğrulamaktadır.

B4. Türk polis eğitiminde, AB ülkelerinde olduğu kadar uygulamalı eğitime yer verilmemektedir.

B5. Türkiye'de henüz istenen "polis örneği" tam olarak belirlenmiş değildir. Bu konuda saptanmış ölçünler, kısa ve uzun dönemli eğitim izlenceleri bulunmamaktadır.

B6. AB ülkelerinde yürütülen toplum destekli polislik çalışmalarına, Türk polis eğitiminde yeterli düzeyde yer verilmemektedir.

B7. Türk polis eğitiminde AB ülkelerinin çoğunda görüldüğü gibi "sorun çözme yöntemi" kullanılmamakta, daha çok kuramsal anlatıma dayalı geleneksel eğitim yöntemi benimsenmektedir.

B8. Türk polis eğitim kurumlarının önemli bir bölümü, kaliteli eğitim için gerekli olan ders araç ve gereçlerini yeterli ölçüde kullanamamaktadır.

B9. Türk polis eğitiminde kamu güvenliği kapsamında yalnız kişi ve kurumların korunmasına yönelik konularda eğitim verilmekte, doğal çevrenin korunmasına yönelik eğitim etkinliği bulunmamaktadır.

B10. Türk polisinin eğitim dizgesinde eğitim izlenceleri ve ders konuları belirlenirken açık ve katılımcı bir tavır sergilenmemektedir.

B11. Türk polis eğitim kurumları üniversiteler ve diğer meslek kuruluşlarıyla yeterli düzeyde kurumsal ilişki kurabilmiş değildir.

B12. Polis Meslek Yüksekokullarının tepe yöneticilerin seçiminde Polis Akademisi'ndeki özen gösterilmemekte, buralara yapılan atamalarda özel bir koşul aranmamaktadır.

B13. Türk polis eğitim kurumlarının tepe yöneticilerinin kendilerini yenilemelerine yönelik özel bir eğitim etkinliği bulunmamaktadır. "Deneyime dayalı yönetim" ağır basmaktadır.

B14. Bilginin ve bilimsel düşüncenin ön plana çıktığı günümüzde, polis eğitim kurumlarına öğrenci alımında aranan boy ölçüsü (PMYO için istenen en az boy erkekler için 1.67m., bayanlar için 1.65m.) gibi fiziksel koşullar kaliteli öğrenci girdisini engelleyebilmektedir.

B15. Yurt dışına yüksek lisans ve doktora eğitim için gönderilen personelin dönüşte uzmanlık alanlarına uygun birimlerde değerlendirilmelerine özen gösterilmemektedir.

B16. Türk polisinin hizmetiçi eğitiminde beklenen verim elde edilememekte, hizmetiçi eğitim personel tarafından daha çok yerine getirilmesi gereken bir zorunluluk gibi algılanmaktadır.

B17. Türk polis eğitiminde başarı değerlendirmesine gereken ölçüde yer verilmemekte, başarılı ve başarısız kurumlar belirlenmemektedir.

8.2. Öneriler

Bu alt bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara karşılık (17) adet öneri üretilmiştir.

Ö1. AB ülkelerinin polis eğitimindeki farklılıklar, ülkelerin kendilerine özgü toplumsal, kültürel, yönetsel, siyasal ve ekonomik özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Birlik ülkeleri arasındaki farklılıklar azaltılmalı, polis eğitimlerindeki ortak özellikler artırılmalıdır.

Ö2. AB, polis eğitime yönelik çalışmalarını 1992 Maastricht Antlaşması sonrası kurulan Avrupa Polis Kolejleri Birliği (AEPC) ve 2000 yılında kurulan Avrupa Polis Koleji (CEPOL) aracılığı ile sürdürmektedir. Kurumsallaşma aşamasında olan her iki kuruluşun bina, bütçe ve personel olanakları artırılmalı ve bu kuruluşlar daha etkin hale getirilmelidir. Söz konusu kuruluşlar üye ülke ve aday ülke polis eğitim kurumlarını kucaklayacak biçimde eğitim politikalarını belirlemeli ve uygulamaya geçirmelidir.

Ö3. Türk polis eğitim kurumlarının AB polis eğitim kurumları AEPC ve CEPOL'le ilişkileri oldukça düşük düzeydedir. AB' ye tam üyelik aşamasında olan Türkiye'de polis eğitim kurumları kendilerini bu yönde hazırlamalı, adı geçen kurumlarla ve diğer üye ülke polis eğitim kurumları ile işbirliği olanaklarını artırmalıdır. Türk polis eğitim kurumlarının gerek AB ülkeleri ile gerekse diğer ülkelerle ilişkilerini güçlendirmek ve eşgüdümlemek üzere Polis Akademisi bünyesinde "Uluslararası İlişkiler Enstitüsü" kurulmalıdır. Polis Akademisi 1996 yılında, 10 ülkeden katılımcılarla gerçekleştirdiği "AB Sürecinde Türk Polisi Sempozyumu" benzeri yararlı çalışmalarına devam etmelidir.

Ö4. Türk Polis Akademisi'nde yaz aylarında yapılan toplam üç aylık, PMYO'larda ise bir aylık uygulamalı eğitimin süresi uzatılmalıdır. AB ülkelerinin çoğunda bu süre toplam eğitimin 1/3 veya 1/2 oranına denk düşmektedir.

Polis Akademisi'nde ilk iki yıl kuramsal eğitime ağırlık verilip üçüncü yıl uygulamalı eğitime ayrılabilir. Emniyet örgütünün farklı birimlerinde danışman personelin denetiminde yapılacak olan uygulamalı eğitimden sonra, öğrenciler dördüncü sınıfta kuramsal ve uygulamalı eğitimi birlikte değerlendirme olanağı bulacaktır. PMYO'ların üçüncü yarısında benzer çalışma yapılabilir. Son dönem eksiklerin giderilmesine ve değerlendirmeye ayrılmalıdır.

Ö5. "Nasıl bir polis?" sorusuna, hukuk devleti ilkelerini özümsemiş, demokrasiye ve insan haklarına saygılı, önyargısız, halkın güvenini kazanmış, onun huzuru için çalışan, bilimsel düşünce yapısına sahip, çözümlenme ve hızlı karar verebilme yeteneği olan bir polis yanıtı verilmelidir. Türk polisinin eğitim izlenceleri bu ölçünlere göre hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

Ö6. Bugünün dünyasında, hizmet verdiği toplumun desteğini alamayan polis örgütlerinin başarılı olması olanaklı değildir. Bu nedenle polis eğitim kurumları İngiltere ve Hollanda gibi pek çok AB ülkesinde başarıyla uygulanan "toplum destekli polislik" uygulamasına ağırlık vermelidir.

Ö7. Polis eğitiminde dersler anlatıma dayalı geleneksel yöntemle değil, AB ülkelerinde olduğu gibi davranış kazandırmaya dönük "sorun çözme yöntemi" ile işlenmelidir. Ders konuları günlük yaşamdan seçilen gerçek veya gerçeğe yakın konular olmalıdır. Senaryo ve öbek çalışmaları ile öğrencilerin çözümlenme ve karar verebilme yeteneği geliştirilmelidir. Öğrencilerin kendi başlarına bilgi kaynaklarına ulaşarak araştırma ödevi hazırlayabilmeleri ve bunları sunmalarına olanak verilmelidir.

Ö8. Türk polis eğitim kurumları eğitimde son derece etkili olan bilgisayar, video, projeksiyon cihazı, tepegöz vb. görsel ve işitsel ders araçlarıyla desteklenmeli, alt yapı olanakları yönünden güçlendirilmelidir.

Ö9. CEPOL, İspanya ve İtalya örneğinde olduğu gibi kamu güvenliği kapsamına doğal zenginliklerin korunması da alınmalıdır. Bu bağlamda Türk polis eğitimi izlencelerine “çevre” ve “eğitim” dersleri konmalı, çevre ve eğitim bilinçli polis ve polis yöneticileri yetiştirilmelidir.

Ö10. Polis eğitim izlenceleri ve ders konuları belirlenirken açık ve katılımcı bir tavır sergilenmeli, İl Emniyet Müdürleri, yerel yöneticiler, medya ve diğer sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmalıdır.

Ö11. Türk polis eğitim kurumları toplum destekli polislik kapsamında üniversiteler ve diğer meslek kuruluşlarıyla ilişkilerini artırmalıdır. Finlandiya polisinin Tampere Üniversitesi'ndeki yüksek lisans ve doktora eğitiminin benzeri Türkiye'de de gerçekleştirilebilir. Nitekim, Malatya Polis Meslek Yüksekokulu ile İnönü Üniversitesi bu konuda örnek bir çalışma yürütmektedir. İnönü Üniversitesi, Polis Akademisi mezunlarına yüksek lisans ve doktora eğitim izlenceleri için belli sayıda kontenjan ayırmaktadır. Bu tür ilişkiler diğer polis eğitim kurumlarınca da geliştirilmelidir.

Ö12. Polis Akademisi'nde olduğu gibi Polis Meslek Yüksekokullarının tepe yöneticileri için de eğitimci olma veya en az yüksek lisans yapmış olma koşulu getirilmelidir. Polis eğitim kurumlarının müdürleri, İl Emniyet Müdürleri'nin sahip olduğu özlük haklarının tamamına sahip olmalıdır.

Ö13. Türk polis eğitim kurumlarının tepe yöneticilerinin bilgi ve görgülerini artırmaları ve kendilerini yenilemelerine olanak verecek özel eğitim izlenceleri düzenlenmelidir.

Bu çerçevede, Polis Akademisi'nin eşgüdümüyle yurtiçi ve yurtdışından üniversiteler veya polis eğitim kurumlarıyla ortak eğitim etkinlikleri gerçekleştirilebilir.

Ö14. Türk polis eğitim kurumlarına öğrenci alımında istenen fiziksel ön koşullar yeniden gözden geçirilmelidir. İçinde bulunduğumuz bilgi çağında polisin bilgi üretme, sorgulama ve çözümlenme özellikleri ön plana çıkmış görünmektedir. Özellikle boy ve yaş konusunda daha esnek koşullar getirilmelidir. Yarım santimetrelik eksiklik çok yetenekli bir adayın polis olmasına engel olabilmektedir.

Ö15. Yüksek lisans ve doktora eğitimi için yurt dışına gönderilen polis yöneticileri yurda döndükten sonra uzmanlık alanlarında çalıştırılmalıdır. Torpil, adam kayırma gibi bürokratik engellerle bu tür personel harcanmamalıdır.

Ö16. Türk polisinin hizmetiçi eğitimi sıkıcı, gereksiz, zoraki yapılan eğitim etkinliği görünümünden çıkartılmalıdır. Personelin iş doyumunu artıracak, meslekte yükselme, ödüllendirilme ve mesleki katkı olanağı sağlayacak biçimde yeniden planlanmalıdır.

Ö17. Türk polis eğitiminde başarı değerlendirme ve ölçme çalışmalarına önem verilmelidir. Saptanacak nesnel ölçünlere göre tüm polis eğitim kurumları yönetim, öğretim elemanı, öğrenci ve alt yapı olanakları açısından her yıl değerlendirilmeli, başarılı olanlar ödüllendirilmelidir. Polis Koleji mezunları Polis Akademisine sınavla geçiş yapabilmeli, sınavda başarılı olamayanlar PMYO' lara yönlendirilmelidir.

8.3. Genel Sonuç

Avrupa Birliği ve Türkiye’de Polis Eğitimi konulu tez çalışmamızda öncelikle Avrupa Birliği’nin kuruluşu, gelişimi ve Türkiye ile ilişkileri, Avrupa Birliği’nin kamu güvenlik politikaları, Avrupa Polis Etiği ve AB’nin polis eğitimine yaklaşımları ele alınmış, izleyen bölümlerde ise AB üyeleri ile Türkiye’nin polis eğitim dizgeleri incelenmiş, Türk polis eğitimi için yararlı olabilecek dersler çıkartılmıştır. Bu dersler şunlardır:

Polis eğitim kurumları;

- Açık, katılımcı ve ağdaş yönetim tekniklerini benimseyen,
- Demokrasiye ve hukuk devleti ilkelerine inanan,
- İnsan haklarına saygılı,
- Gelişime açık,
- Kendini yenileyebilen,
- En az bir yabancı dili iyi bilen,
- Alanında ulusal ve uluslararası güçlü ilişkilere sahip,
- evre ve eğitim bilinçli,
- Aklını ve bilgiyi kullanabilen polisler yetiştirecek biçimde örgütlenmeli ve eğitim vermelidir.

Sonuç olarak; AB’ye tam üyelik aşamasında bulunan Türkiye “Birlik Antlaşmaları”, “Katılım Ortaklığı Belgesi” ve “Ulusal İzence” kapsamında yaptığı yasal düzenlemeler ve yeniden yapılanma çalışmalarıyla Birliğe tam üye olma yolunda hızla ilerlemektedir. Buna koşut olarak tüm kurum ve kuruluşların da kendilerini bu yönde hazırlamaları gerekmektedir. Özellikle “güvenlik” gibi çok önemli bir kamu hizmetini yerine getiren polis örgütünün kendini bu sürecin dışında tutması düşünülemez. Bu noktada polis eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir.

Polis örgütünün insan gücünü hazırlayan eğitim kurumları hukuk devleti, demokrasi ve insan hakları ilkeleri doğrultusunda yetiştireceği nitelikli polislerle bu sürece katkıda bulunmalıdır. Türkiye kendi özgün özelliklerini de koruyarak uygar dünyanın güçlü ve onurlu bir üyesi olmalıdır.

Bu alanda yeni çalışacaklara önerdiğimiz konu başlıkları şunlardır:

- Polis eğitiminde öğretim yöntemleri,
- Polis eğitiminde kalite,
- Polis eğitiminde verimlilik,
- Polis eğitiminde ölçme yöntemleri,
- Bilgisayar destekli polis eğitimi
- Polis eğitiminde çağdaş yaklaşımlar (ABD, Avrupa ülkeleri, Uzakdoğu ve diğer ülke polis eğitimlerinin incelenmesi).

KAYNAKÇA

ABGS.GOV, (2003), **AB'nin Kurumları**, İndirilme Tarihi: 25 Ocak 2003,

web: http://www.abgs.gov.tr/ab_kurumlar.htm

AEPC, (2002), **The Police and the Police Training**, Ministry of the Interior, Finland.

AEPC.NET, (2003), **The Association Of European Police Colleges**,

İndirme Tarihi: 20 Şubat 2003, **web:<http://www.aepc.net/en/info.htm>**

ANDRESEN, Anne W., (2001), **The Police in Denmark in the Faroe Islands and in Greenland**, Copenhagen: LUNA Tryk Aps.

BEŞE, Ertan, (2002), "Avrupa Birliğinin Terörizm ile Mücadele Politikası",

Terörizm, Avrupa Birliği ve İnsan Hakları, Ankara, Seçkin Yayıncılık.

CEPOL.NET, (2003), **European Police College**, İndirilme Tarihi: 15 Nisan

2003, **web:<http://www.cepol.net/intranet/Pagina.ASP?WCI=Pagina&WCE=17925>**

CERRAH, İbrahim, Emin Semiz, (2000), "**21.Yüzyılda Polis**", Ankara, Sibel Matbaacılık.

CERRAH, İbrahim, M.Bedri ERYILMAZ, (2001), **Avrupa Polis Etiği**

Yönetmeliği (The European Code Of Police Ethics), Ankara, 72 Tasarım Ltd.Şti.

ÇAKICI, Yalçın, M.Bartu ÇUHADAR, Selçuk TURAN, (2002), "Avrupa Birliği

Yolunda Uluslararası Polisiye İşbirliği – Macaristan ve Fransa Örneği", **EGM Polis Dergisi**, Ankara, EGM Basımevi.

ÇINARBAŞI, Sabit, (1979), **Türkiye ve Federal Almanya'da Polisin Hizmet**

Öncesi ve Hizmetiçi Eğitimi, TODAİE (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

DİKİCİ, Ali, (2002), "Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Makedonya Misyonu ve Türk Emniyet Teşkilatı Mensupları", **Polis Dergisi**, Ankara, Yıl 8, Sayı 33, EGM Basımevi.

Dördüncü Boyut, (2003), Niğde, Yıl 1, Sayı 1, Niğde Polis Meslek Yüksekokulu Yayınları

EDELBACHER, Mag. Maximilian, (2002), **Federal Police Of Austria**, Viyana.

ERDOĞAN, Fevzi, (1987), **Türkiye ve Fransa'da Polis Yöneticilerinin Yetiştirilmesi**, Ankara: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

ERKUL, Hüseyin, Yusuf KARAKILÇIK, (2002), "Polislik Mesleği ve Polis Eğitimi" **Polis Dergisi**, Ankara, EGM Basımevi.

ERTÜRK, Selahattin, (1993), **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Nedensel Yayını.

EU2003, (2003), **EU Members Constitution-Domestic Politics**, İndirilme Tarihi: 15 Mayıs 2003, web: [http:// eu2003.gr/en/cat/89/](http://eu2003.gr/en/cat/89/)

EUTURKEY.ORG, (2003), **Avrupa Ekonomik Topluluğu**, İndirilme Tarihi: 05 Şubat 2003, web: [http://www.euturkey.org.tr/abportal/defaultcontent.asp?CID=847& VisitID={08AECF1A-1FF9-49EB-80DE-BDE3DSF5040F}& Timer=54583,73,](http://www.euturkey.org.tr/abportal/defaultcontent.asp?CID=847& VisitID={08AECF1A-1FF9-49EB-80DE-BDE3DSF5040F}& Timer=54583,73)

Facts About Germany, 2000, Almanya Federal Basın ve Bilgi Bürosu Yay. Societats Verlag, Frankfurt / Main, Almanya.

FINDIKLI, Remzi, (1993), **İngiliz Polis Teşkilatı**, Ankara, Özkan Matbaası.

FINDIKLI, Remzi, (2000), "Polislik Mesleğinin Özellikleri ve Mesleki Kimlik Olgusu", **Polis Bilimleri Dergisi**, Ankara, Cilt:2, Sayı:5-6, Ofset Matbaacılık.

- GARDA.IE, (2003), **Garda College**, İndirilme Tarihi: 22 Haziran 2003,
Web: <http://www.garda.ie/angarda/faq.html>
- GELERİ, Aytekin, (2003), "Karşılaştırmalı Polis Sistemleri", **Uluslararası Polislik ve İç Güvenlik**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- HASCHE, Dieter (2003), **Local Government Administration in Germany**,
İndirilme Tarihi: 10 Mart 2003,
[web:www.iuscomp.org/gla/literature/localgov/htm](http://www.iuscomp.org/gla/literature/localgov/htm). 10 Mart 2003
- HELLENIC POLICE HEADQUARTER, (2000), **Security and Order Brunch**, International Police Cooperation Division, Athens
- INTERPOL, (1987), "EDP Applications in the Austrian Ministry Of the Interior", **International Criminal Police Review**, Interpol, N: 408, France.
- INTERPOL, (1989), "Belgium", **International Criminal Police Review**, Interpol, France.
- INTERPOL, (1992), **Avrupa Ülkelerinin Polis ve Adli Sistemleri**, Ankara, EGM Basımevi
- KALKAN, Hasan, Ali Ünler, Sait Ali Erdem, (2002), "Eğitici Eğitimcilerinin Eğitimi Kursu İçerisindeki Danimarka İncelemesi", **Polis Bilimleri Dergisi**, Ankara: Başkent Ofset.
- KALKANDELEN, Hayrettin, (1979), **Hizmetçi Eğitim El Kitabı**, Ankara.
- KARAER, Tacettin (1989), 'Federal Almanya'da Siyasal ve Yönetmel Yapının Genel Görünümü', **Amme İdaresi Dergisi**, C.22.S.3,s.15-29.
- KARAMAN, Özcan, (2002), "Polis Eğitimi", **Türkiye'de Devlet Toplum ve Polis**, Ankara, Seçkin Yayınları.

KARTAL, S.Kemal, (1999) "Eğitim Yöneticilerine Kimi Anımsatmalar", **Eğitim Yöneticileri Ders Notları**, Malatya, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını, ss161-176

KARTAL, S.Kemal, (2002), "Sen Sana Pişir Sen Sana Ye" İnönü Üniversitesi İİBF Kamu Yönetim Bölümü 2002 Yılı Mezunlarını Uğurlama Yazısı, Malatya.

KAVGACI, Halil İbrahim, (1997), "Avrupa Birliği Polisleri Arasında İşbirliğini Gerektiren Sebepler ve Polis Hizmetlerinde Çağdaş Gelişmeler", **Avrupa Birliği Sürecinde Türk Polisi**, Ankara, EGM Basımevi.

KOÇDEMİR, Kadir, (2001), **Almanya'da Mahalli İdareler**, İndirilme Tarihi: 12 Nisan 2001, **web: www.mahali-idareler.com.tr/**

KOM Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele 2000, (2001), Ankara, EGM – KOMDB Yayınları.

KÖKTAŞ, Arif, (2000), "Avrupa Birliğinde Polis ve Yargısal İşbirliği Alanında Ortaya Çıkan Gelişmeler", **Polis Bilimleri Dergisi (Turkish Journal Of Police Studies)**, Cilt 2, Sayı 5-6, s. 135-149.

KÖKTAŞ, Arif, (2001), "Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türk Polis Teşkilatını Bekleyen Sorunlar", **21.Yüzyılında Polisin Eğitimi Sempozyumu Bildirileri**, Ankara, EGM Basımevi.

KÜLLÜ, Mümin, (1990), **Polis Örgütlerinde Personel Eğitimi Türkiye ve Almanya'da**, Ankara: (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

Land And Local Government, (2003), İndirilme Tarihi: 20 Temmuz 2003 **web: <http://memory.loc.gov/frd/cs/detoc.html>**

MALKIA, Matti, (2002), **Commanding Officer's Training in Finland**, Tampere, The Police College of Finland.

Members. lycos.co, (2003), **European Union Members**, İndirilme Tarihi: 23 Haziran2003

<http://members.lycos.co.uk/musluman/diger/kutuphane/AB.do>

NTV.COM, (2003), **AB'nin Tarihsel Gelişimi**, İndirilme Tarihi: 17 Ocak 2003,

web: <http://www.ntv.com.tr/news/186479-asp-27k>, 17.01.2003

OĞUZKAN, A.Ferhan, (1974), **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, Türk Dil Yayınları.

ÖZGÜLER, Mustafa, (2001), "Hollanda Emniyet Teşkilatı Eğitiminde Yeniden Yapılanma ve Polis Okullarında Eğitim", **Polis Dergisi**, Sayı: 28

ÖZKAN, Murat, Erhan BEYHAN, (2000) "İrlanda Polisi ve Eğitim", **Polis Dergisi**, Yıl: 6, Sayı: 23 EGM Basımevi.

PAGON, Milan, Bojana Virjent-Novak, Melita Djuric, Branko Lobnikar, (1996) "European Systems of Police Education and Training" , **Policing in Central and Eastern Europe**, Slovenia,College of Police end Security Studies.

POLIZASTATO.it, (2003), **The Public Security Systems**, İndirilme Tarihi: 24 Nisan 2003, **Web: poliziastato.it/pds/english/chief.htm**

POLICE.SE, (2003), **The Swedish Police Academy**, İndirilme Tarihi: 27 Haziran 2003, **Web: <http://www.police.se/gemensam/phs>**

POLICE.BE, (2003), **The Belgian Organizes-Federal and Local – FED01**, İndirme Tarihi: 14 Mayıs 2003,

web:<http://www.Police.be/search%3Fq%3Dpolice%2Bin%2Bbelgium%26hl%3Den%26lr%3D%26ie%3DUTF-8>

Polis Koleji Yıllığı, (2003), **Ankara, Başkent Matbaası**

PMYO Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Durumu, (2002), SFN, Ankara

Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, (2001), Samsun, 19 Mayıs Polis Okulu Yayınları.

Polis 2001, (2002), Ankara, Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi.

POLITE.NL, (2003), **The Police Organization and Managment Department**, İndirilme Tarihi: 23 Mart 2003,

Web:<http://www.polite.nl/home/engels/html/NPI.Frame.html>

PT.LU, (2003) **Installation of The Large-Ducal Police Force**, İndirilme Tarihi: 12 Mayıs 2003,

Web:<http://www.pt.lu/provider/police/&prey=search%3Fq%3Dluxemburg%a2Bpolice>

SCHUBERT, Jan, (1996), **The Danish National Police College, The National Commissioner's Office**, Brondby: J.P. Trykservice A/S.

SEMİZ, Emin, Erten Gökçe, (2000), **"21.Yüzyılda Polis Eğitimi"**, Ankara, Sibel Matbaası.

ŞAHİN, Eyüp, (2001), **1907'den 2000'e Polis Okulları**, Ankara, EGM Basımevi.

Temel Britannica, 1993, İstanbul, Ana Yayıncılık, Hürriyet Ofset

Türkçe Sözlük, (1998), Ankara, C.14, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu Basımevi

The Police College of Finland, (2002), **The Organization of Police**, Espoo

UYGUN, Oktay (2002), **Federal Devlet**, Ankara, Ayyıldız Yayınları.

YILDIZ, Murat, (1998), **İtalya, İngiltere ve Türkiye Emniyet Örgütlerinin Amaç, Yapı ve Yönetim Süreçleri ile Eğitim Sistemleri Açısından Karşılaştırılması**, Ankara Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ

YIL	TARİH	GELİŞME
1950	9 Mayıs	Fransa Dışişleri Bakanı Robert Schuman, Jean Monnet'den esinlendiği bir konuşmasında; Fransa, Almanya ve bu iki ülkeye katılmak isteyen diğer Avrupa devletlerinin kömür ve çelik kaynaklarının tek bir havuzda toplanması önerisinde bulundu.
1951	18 Nisan	Belçika, Fransa, Almanya, İtalya, Lüksemburg ve Hollanda (Altılar), Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT)'nu kuran Paris Antlaşması'nı imzaladılar.
1952	27 Mayıs	Altılar, Avrupa Savunma Topluluğu Anlaşması'nı imzaladılar.
1954	20 Ekim	Londra Konferansı sonrası, Brüksel Antlaşması'nda değişiklikler getiren antlaşmalar Paris'te imzalandı ve Batı Avrupa Birliği (BAB) oluşturuldu.
1955	1-2 Haziran	Altıların dışişleri bakanları, Mesina'da toplandı ve ekonomik bütünleşme amacıyla anlaştılar.

YIL	TARİH	GELİŞME
1957	25 Mart	Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (Euroatom)'nu kuran antlaşmalar, Altılar tarafından Roma'da imzalandı. Söz konusu antlaşmalar, bu tarihten sonra "Roma Antlaşmaları" olarak anılmaya başladı.
1962	30 Temmuz	Ortak tarım politikası oluşturuldu.
1970	30 Haziran	Danimarka, İrlanda, Norveç ve İngiltere'yle üyelik görüşmeleri başladı.
1972	22 Ocak	Danimarka, İrlanda, Norveç ve İngiltere'nin üyelik anlaşmaları Brüksel'de imzalandı.
1972	24 Nisan	"Para yılanı" modeli oluşturuldu; Altılar, para birimleri arasındaki dalgalanmayı yüzde 2.25 ile sınırlamayı kabul etti.
1973	1 Ocak	Danimarka, İrlanda ve İngiltere topluluğa katıldı. Norveç, daha sonra halk oylaması sonucu üyelikten çekildi.

YIL	TARİH	GELİŞME
1973	9-10 Aralık	Topluluğun devlet ya da hükümet başkanları, yılda 3 kez "Avrupa Konseyi" adı altında toplanma kararı aldı. Paris'te yapılan zirvede ayrıca, Avrupa Parlamentosu üyelerinin doğrudan halk tarafından seçilmesi ve Avrupa Bölgesel Gelişme Fonu'nun kurulması kararlaştırıldı.
1978	6-7 Temmuz	Bremen'de toplanan Avrupa Konseyi'nde, Fransa ve Almanya, parasal konularda daha yakın işbirliği sağlayacak bir plan sundular. Bu plan uyarınca kabul edilen Avrupa Para Sistemi, "Para Yılı"nın yerini aldı.
1979	28 Mayıs	Yunanistan'ın topluluğa katılım anlaşması imzalandı.
1979	7-10 Haziran	410 üyeli Avrupa Parlamentosu'nun, doğrudan genel oyla ilk seçimleri yapıldı.
1981	1 Ocak	Yunanistan, topluluğun 10'uncu üyesi oldu.

YIL	TARİH	GELİŞME
1985	2-4 Aralık	Avrupa Konseyi Lüksemburg'da toplandı. Zirvede, 10 üye devlet, Avrupa'nın birleşme sürecinin, Roma Anlaşması'nda değişiklik yapılması ve bir "Tek Avrupa Senedi" hazırlanması yoluyla canlandırılması konusunda anlaşmaya vardı.
1986	1 Ocak	İspanya ve Portekiz topluluğa katıldı.
1987	14 Nisan	Türkiye üyelik başvurusunda bulundu.
1989	17 Temmuz	Avusturya üyelik başvurusunda bulundu.
1990	19 Haziran	Sınır denetimlerinin kaldırılmasına ilişkin Schengen Anlaşması; Benelux ülkeleri, Almanya ve Fransa tarafından imzalandı.
1990	4 Temmuz	Güney Kıbrıs Rum Kesimi üyelik başvurusunda bulundu.

YIL	TARİH	GELİŞME
1990	16 Temmuz	Malta üyelik başvurusunda bulundu.
1990	3 Ekim	Federal Almanya ve Demokratik Almanya birleşti.
1991	1 Temmuz	İsveç üyelik başvurusunda bulundu.
1992	7 Şubat	Avrupa Birliği Antlaşması, üye ülkelerin dışişleri ve maliye bakanları tarafından Maastricht'te imzalandı.
1992	18 Mart	Finlandiya üyelik başvurusunda bulundu.
1992	2 Haziran	Danimarka'da yapılan halk oylamasında, halk, Maastricht Anlaşması'nı onaylamayı reddetti.
1993	1 Ocak	"Avrupa Tek Pazarı" yürürlüğe girdi.
1993	18 Mayıs	Danimarka halkı, yapılan ikinci halk oylamasında Maastricht Antlaşması lehine oy kullandı.

YIL	TARİH	GELİŞME
1993	1 Kasım	Maastricht Antlaşması yürürlüğe girdi.
1994	1 Nisan	Macaristan AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1994	8 Nisan	Polonya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1995	1 Ocak	Avusturya, Finlandiya ve İsveç AB'ye üye oldular.
1995	26 Mart	Schengen Anlaşması yürürlüğe girdi.
1995	22 Haziran	Romanya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1995	27 Haziran	Slovakya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1995	27 Ekim	Letonya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1995	24 Kasım	Estonya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.

YIL	TARİH	GELİŞME
1995	8 Aralık	Litvanya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1995	14 Aralık	Bulgaristan AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1996	1 Ocak	AB ile Türkiye arasında gümrük birliği yürürlüğe girdi.
1996	16 Ocak	Slovenya AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1996	17 Ocak	Çek Cumhuriyeti AB'ye üyelik başvurusunda bulundu.
1997	16 Temmuz	Komisyon, "Daha güçlü ve geniş bir birlik için Gündem 2000" ve 10 Avrupa ülkesinin üyelik başvurularına ilişkin görüşlerini Avrupa Parlamentosu'na sundu.
1997	2 Ekim	AB'ye üye ülkelerin Dışişleri Bakanları, Amsterdam Antlaşmasını imzaladılar.

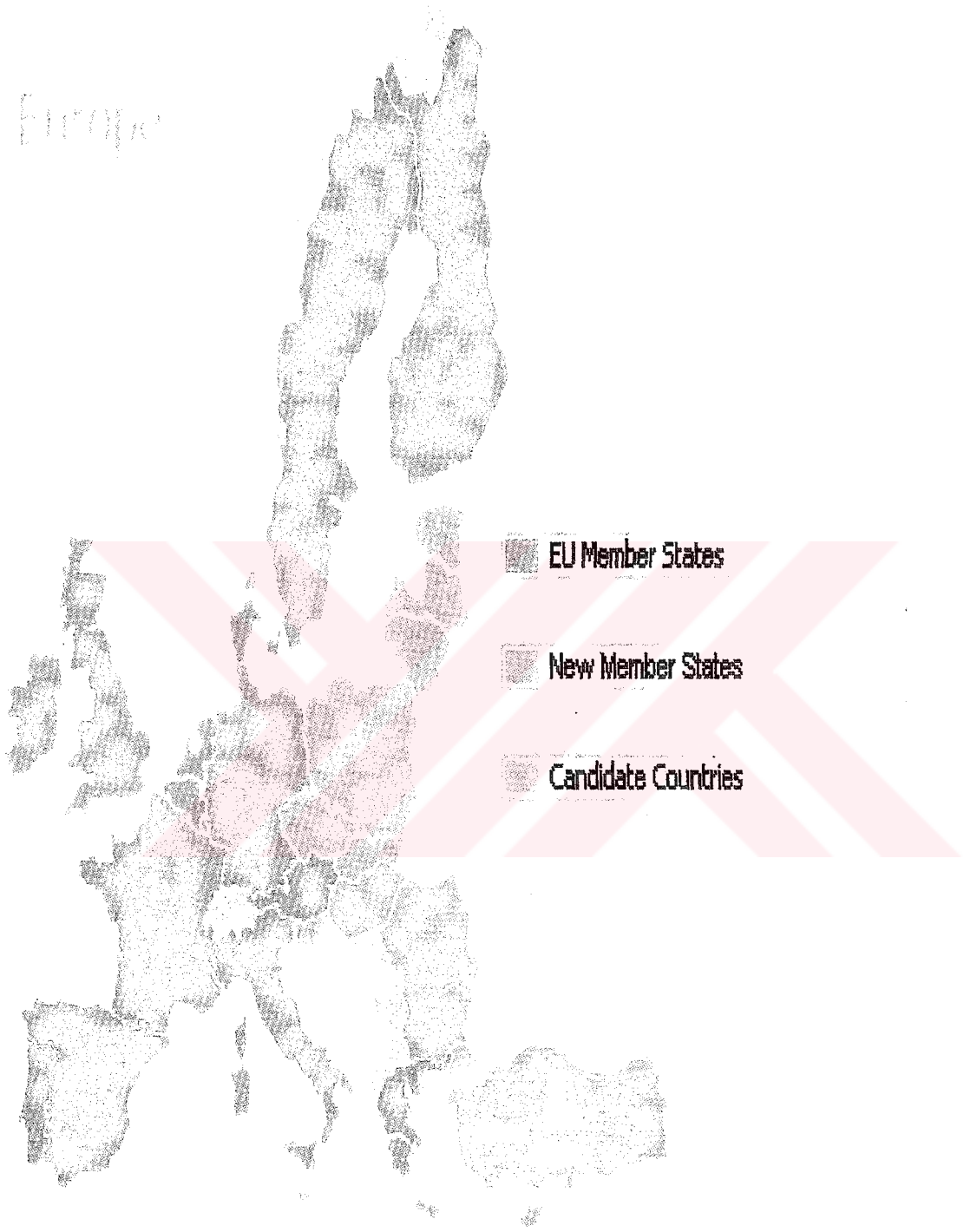
YIL	TARİH	GELİŞME
1997	12-13 Aralık	Avrupa Konseyi Lüksemburg'da toplandı. Türkiye aday ülke olarak tanınmadı. Bunun üzerine Türkiye, AB ile siyasal ilişkilerini kesti.
1998	30 Mart	AB'ye üyelik başvurusunda bulunan 10 Orta ve Doğu Avrupa ülkesiyle Kıbrıs Rum Kesimi'nin birliğe üyelik süreci başlatıldı.
1999	1 Ocak	AB üyesi 11 ülkede ortak para birimi Euro'ya resmen geçildi.
1999	1 Mayıs	Amsterdam Antlaşması yürürlüğe girdi.
1999	10-11 Aralık	Avrupa Konseyi'nin Helsinki zirvesi yapıldı. Türkiye aday ülke olarak tanındı. Romanya, Slovakya, Letonya, Litvanya, Bulgaristan ve Malta'yla üyelik görüşmelerinin başlatılması kararlaştırıldı.

YIL	TARİH	GELİŞME
2002	1 Ocak	İspanya, Avrupa Birliği Konseyi dönem başkanlığını devraldı. Euro cinsinden madeni paralar ve banknotlar, Euro'ya katılan 12 ülkede (Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz ve İspanya) dolaşıma girdi.
2002	28 Şubat	Euro ve ulusal paraların birlikte kullanımı için öngörülen sürenin sonrası Euro, katılımcı 12 ülkede geçerli tek para birimi haline geldi.
2002	15-16 Mart	Avrupa Konseyi Barselona'da toplandı.
2002	15 Nisan	Türkiye-AB Ortaklık Konseyi toplantısı 15-16 Nisan tarihlerinde Lüksemburg'ta yapıldı. Toplantıda, Katılım Ortaklığı Belgesi, Ulusal Program ve 2001 yılı İlerleme Raporu çerçevesinde katılım öncesi yapılacaklar ele alındı.

YIL	TARİH	GELİŞME
2002	24 Nisan	ABD'nin demir ve çelik ürünleri dışalımına vergi ve kota uygulamasına karşılık dünya piyasalarından 15 milyon ton ürünün AB'ye yöneleceği endişesi üzerine, AB 28 Mart tarihinden geçerli olmak üzere Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı çelik üreticisi ülkelere karşı kota uygulama kararı aldı.
2002	29 Nisan	Avrupa Birliği üyeleri Daimi Temsilcileri özel toplantıda, terörist örgütlerin listesinin genişletilmesini kararlaştırdı.
2002	6 Haziran	AB Komisyonu, aday ülkelerin yönetsel ve adli yapılarının iyileştirilmesine yönelik hareket planı konusunda bir bildiri yayımladı. Bildiride 2004 yılında AB'ye üye olmaları beklenen aday ülkelerle yapılan görüşmelerde kaydedilen ilerleme dile getirildi.
2002	1 Temmuz	Euro'nun dolaşıma girdiği ülkelerde ulusal para birimleri yürürlükten kalktı.

Kaynak: (ntv.com.tr., 2003).

AVRUPA BİRLİĞİ VE ADAY ÜLKELER HARİTASI

AVRUPA POLİS ETİĞİ İLKELERİ (THE EUROPEAN CODE OF POLICE ETHICS)

1. Hukuk devletinin geçerli olduğu demokratik bir toplumda polisin ana amaçları:

- Toplumda kamunun huzurunu, kamu düzenini ve hukukun üstünlüğünü sağlamak,
- Özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nde yer alan, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve saygı göstermek,
- Suçu önlemek ve suçla mücadele etmek,
- Suçu ortaya çıkarmak,
- Halka yardım etmek ve halkın hizmetinde olmaktır.

2. Polis bir kamu kurumu olup yasayla kurulmalıdır.

3. Polis operasyonları her zaman iç hukuka ve ülkenin kabul ettiği uluslararası ilkelere uygun gerçekleştirilmelidir.

4. Polise yön veren kanunlara halkın ulaşabilmesi (gizli olmaması ve herkesçe sağlanabilir olması), bu kanunların açık ve net kaleme alınması, gerektiğinde, bu kanunların yine halkın ulaşabileceği düzenlemelerle desteklenmesi gerekir.

5. Polis, toplumu oluşturan diğer kişilerin tabi olduğu kurallara tabi olmalı, istisnalar ancak demokratik bir toplumda Polisin görevini gerektirdiği gibi yerine getirmesini haklı kıldığı durumlar için kabul edilmelidir.

6. Polis, savcılık ve yargı birimleri ile yeniden yapılandırma modelinin iş payları arasında net bir ayırım olmalıdır; Polisin bu kurumların üzerinde bir denetim yetkisi olmamalıdır.

7. Polis, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığına kesinlikle saygılı olmalıdır; özellikle yasal mahkeme kararlarına ve mahkeme kararlarının yerine getirilmesi işlemine karşı bir itirazı olmaması ve kararların uygulanmasına engel olmaması gerekir.

8. Polis genel bir kural olarak, yargısal bir görev üstlenmemelidir. Polise verilecek yargısal görevler kanuna uygun olarak verilmeli ve oldukça sınırlı tutulmalıdır. Polis her zaman, her türlü işleme karşı yargı yolunu kullanabilmelidir.

9. Polis ve savcı arasında işlevsel ve uygun bir işbirliği geliştirilmiş olmalıdır. Bir savcının veya hakimin yönetimi altına verildiği ülkelerde, Polis, suç araştırma politikalarına ilişkin ve araştırılan belirli bir suçla ilgili öncelikler hakkında net emirler alabilmelidir. Polis, verilen emirlerin gereğinin yerine getirip getirilmediği ve özellikle araştırmanın akışı konularında üstlerini düzenli olarak bilgilendirmelidir.

10. Polis, ceza adaleti sürecinde sanığın avukatının üstlendiği işpayına saygı duymalıdır ve gerekirse, özellikle özgürlüğü kısıtlanarak gözaltına alınan kişilerin, avukatın hukuki yardımından yararlanma hakkını etkili kullanması için yardım etmelidir.

11. Acil haller dışında, polis cezaevi personelinin iş payını üstlenmez.

12. Polis hukukun toplumda hakim olması için çalışan ve halka hizmet sunan bir meslek grubu olarak, halkın saygısını kazanma amacı olan bir kurum olarak yapılandırılmalıdır.

13. Çağdaş bir toplumda, polis örgütü, sivil (asker olmayan) yetkililerin sorumluluğu altında çalışmalıdır.

14. Polis kolaylıkla tanınabilir olmalıdır.

15. Polis örgütü kendisine verilen görevlerini yerine getirirken diğer devlet kurumlarından bağımsız, yeterli çalışma alanına sahip olmalıdır.

16. Polis bütün düzeyde yaptıklarından, kusurlarından ve altındakilere verdikleri emirlerden bireysel olarak sorumlu olmalı ve hesap vermelidir.

17. Polis örgütü, örgüt içinde emir komuta zincirini net olarak oluşturmalıdır. Sonuçta, hangi amirin emrindeki memurların görevlerinden ve kusurundan dolayı, sorumlu olacağına karar vermek her zaman olanaklı olmalıdır.

18. Polis örgütü, polis ve halk ilişkilerini geliştirecek, diğer kurum ve yerel topluluklarla, sivil toplum kuruluşları ile ve halkı temsil eden diğer kuruluşlarla, etkili işbirliği kuracak ve geliştirecek şekilde örgütlenmelidir.

19. Polis Örgütü, gizli bilgileri açıklamadan, yerine getirdiği görevler hakkında halka doğru ve tarafsız bilgi sunmaya hazır olmalıdır. Medya ile ilişkilerini düzenleyen bir yönerge hazırlanmalıdır.

20. Polis Örgütü, yönetici ve memurların dürüstlüğünü ve görevini gerektiği gibi yapmasını sağlamak için, özellikle, AİHS'de korunan, kişi hak ve özgürlüklerine saygılı olmalarını güvence altına alma adına, etkili önlemler almalıdır.

21. Örgüt bütün düzeylerde, polisin mesleğini kötüye kullanmasını önleyici etkili önlemler almalıdır.

22. Polislik mesleğine girişte, polisliğin amacına uygun ve adayın niteliklerine ve deneyimine göre bir seçim yapılmalıdır.

23. Polis mantıklı karar verebilmeli, açık, olgun, tarafsız olmalı, iyi iletişim kurabilmeli ve gerektiğinde liderlik ve yönetim yeteneklerine sahip olmalıdır. Ayrıca, içinde bulunduğu sosyal kültürü ve toplumsal sorunları bilmelidir.

24. Önemli suçlardan dolayı ceza alanlar polislik mesleğinden uzaklaştırılmalıdır.

25. Polis adayları, geçmişleri de araştırılarak, tarafsız ve ayrımcılık gözetmeyen ölçütlere göre belirlenmelidir. Ayrıca, polisin hizmet verdiği toplumu yansıtabilmesi için toplumun değişik kesimlerinden kadın ve erkek polis adayları almak örgütün bir politikası olarak benimsenmelidir.

26. Çoğulcu demokrasinin temel değerleri, hukuk devleti ve insan haklarının korunması ilkelerine dayanan polis eğitimi, polisin amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik bir program uygulamalıdır.

27. Genel polis eğitimi halka olabildiğince açık olmalıdır.

28. Genel eğitimi, düzenli aralıklarla adaylık eğitimi ve gerektiğinde, uzmanlık, yönetim ve liderlik eğitimi izlemelidir.

29. Kuvvet kullanma ile temel insan hakları ilkelerinin sınırları, özellikle AİHS ve içtihat hukuku, bütün düzeylerdeki polis eğitimine alınmalıdır.

30. Polis, diğer yurttaşlarını sahip olduğu aynı çağdaş ve siyasal haklara sahiptir. Bu haklara getirilecek sınırlamalar, ancak demokratik bir toplumda polisin görevini gereği gibi yapması için gerekli olduğu durumlarda, hukuka ve AİHS'e uygun olarak yapılabilir.

31. Polis, kamu hizmetlileri olarak, sosyal ve ekonomik haklardan olabildiğince yararlanmalıdır. Özellikle polis, uygun ücret almak, sosyal güvenlik ve sağlık olanaklarına kavuşmak, güvenliğini sağlamak adına,

polislik görevinin özel niteliği dikkate alınarak, kendisini temsil eden kuruluş kurmak veya bu kuruluşlarda görev alma hakkına sahip olmalıdır.

32. Polise verilen disiplin cezaları bağımsız bir kuruluş veya mahkemece gözden geçirilmelidir.

33. Kamu kurum ve kuruluşları, polisi görevini yerine getirirken karşılaştıkları dayanaktan yoksun suçlamalara karşı desteklemelidir.

34. Polis ve tüm polis uygulamaları herkesin yaşama hakkına saygılı olmalıdır.

35. Polis, hiçbir koşul altında, herhangi bir işkence, insanlık dışı ve onur kırıcı (aşağılayıcı) işlem veya cezalandırma yapmayacak, yapılmasına ön ayak olmayacak veya izin vermeyecektir.

36. Polis, kesinlikle zorunlu olan durumlarda ve sadece yasal bir amacı elde etmek için gerekli olan kadar kuvvet kullanabilir.

37. Polis her zaman yapmayı planladığı uygulamaların yasallığını denetlemelidir.

38. Polis, üstleri tarafından uygun şekilde verilen emirleri yerine getirecektir. Ancak yasa dışı olduğu açık olan emirleri yerine getirmekten kaçınmak ve bu tür emirleri rapor etmek görevidir.

39. Polis görevlerini dürüst bir şekilde yerine getirmeli, özellikle de tarafsızlık ve ayırım yapmamayı ilke edinmelidir.

40. Polis, bireyin özel hayatına saygı duyulmasını isteme hakkına sadece, kesinlikle gerekli olduğu durumlarda ve yasal bir amacı elde etmek için gerekli olduğu kadar karışmalıdır.

41. Bireyler hakkında polis tarafından veri toplanması, depolanması ve kullanılması uluslararası veri koruma ilkeleri doğrultusunda yapılmalı özellikle

de yasal ve belirli bir amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olan ile sınırlı tutulmalıdır.

42. Polis görevini yerine getirirken; düşünce, vicdan, din, ifade, barışçıl amaçlı toplantı yapma, dolaşım özgürlükleri ile mal edinme hakları gibi herkesin sahip olduğu temel haklara saygı göstermeyi ilke edinmelidir.

43. Polis görevinin gerektirdiği ağır başlılık ve dürüstlük içinde, halka karşı saygılı ve özellikle de toplumdaki duyarlı grupların gereksinimlerini göz önüne alarak hareket etmelidir.

44. Polis olaylara müdahale sırasında, normalde Polis olduğunu ve mesleki kimliğini açıklamalıdır.

45. Polis kurum içerisindeki her türlü bozulmaya (mesleği kötüye kullanmaya açık olan davranış biçimlerine) karşı bir tavır içinde olmalıdır. Kurum içindeki bozulmayı kendi üstlerine veya polis içerisindeki diğer ilgili birimlere bildirmelidir.

46. Polis soruşturmaları, en azından, gerçek (işlenmiş) veya işlenmesi olası bir suç ile ilgili yeterli bir şüphenin üzerine oturtmalıdır.

47. Polis, suçlanan herkesin suçluluğunun bir mahkeme tarafından kanıtlanana kadar suçsuz kabul edilmesi ilkesine göre hareket etmelidir. Yine aynı şekilde polis, suçlanan bir kimsenin sahip olduğu belli hakların, özellikle de kendilerine yönelik suçlama hakkında hemen bilgilendirilmesinin ve savunmalarını kendi istemlerine göre, kendileri tarafından veya bir avukatın hukuki yardımı ile yapılmasının gereğini yerine getirmelidir.

48. Polis soruşturmaları tarafsız ve eşitlik ilkelerine göre yürütülmelidir. Soruşturmalar çocuklar, gençler, azınlıklar ve savunmasız kişiler gibi özel durumları olan grupların gereksinimleri göz önünde bulundurularak yürütülmelidir.

49. 48.madde göz önünde bulundurularak, polis davranışlarına ve polis sorgulamalarına ilişkin bir kılavuz hazırlanması gerekir. Hazırlanan yönetmelikler, sorgulamaları yapılan şüpheli veya sanıklara tarafsız bir sorgulama olanağı sağlamalı ve bu kişiler sorgulanma nedenleri ve diğer gerekli konular hakkında bilgilendirilmelidir. Polis sorgulamalarının düzenli olarak kaydı tutulmalıdır.

50. Polis, tanıkların özel gereksinimlerini bilmeli ve özellikle de tanıkların tehdit altında olduğu durumlarda, onların korunmasına yönelik kurallara uymalı ve soruşturma sırasında gerekli desteği sağlamalıdır.

51. Polis suçun mağduruna gerekli desteği, yardımı ve bilgiyi sağlamalıdır.

52. Polis soruşturma boyunca, gerekli olan durumlarda gerekli açıklamaları yapmalıdır.

53. Kişilerin özgürlüklerinin kısıtlanmasını olanaklı kılan durumlar oldukça sınırlı tutulmalı ve bu işlem gözaltına alınan her bir kimsenin onuru, savunmasızlığı ve kişisel gereksinimleri göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Göz altında tutulan herkes için bir kayıt tutulmalıdır.

54. Polis, özgürlüğünü sınırladığı kişilere özgürlüklerini sınırlamanın nedenlerini ve onlara yöneltile suçlamaların ne olduğunu acele olarak bildirmesi gerektiğini ve yine kendilerine uygulanacak olan yöntem ve hakların neler olduğunu hiç gecikmeden söylemesi gerektiğini unutmamalıdır.

55. Polis, gözaltında bulunan kimselerin güvenlik, sağlık, temizlik gereksinimleri ile uygun beslenmelerini sağlamalıdır. Polis gözlemevleri yeterli bir büyüklükte olmalı, uygun aydınlatma ve havalandırma koşulları ile dinlenmek için uygun eşyalara sahip olmalıdır.

56. Özgürlükleri polis tarafından sınırlanan kişiler, bu durumlarını, kendi seçtikleri üçüncü bir kişiye bildirme ve olanaklı olduğunda, hukuki yardım alma ve bir doktor tarafından muayene edilme haklarına sahiptir.

57. Suç işlemiş olma şüphesinden ayrı bir nedenden dolayı özgürlüğü sınırlanmış olan kimseler, şüpheli olarak tutulan kimselerden ayrı bir yerde tutulmalıdır. Gözaltına alınan bayan ve erkekler gibi, yetişkinlerle çocuklar ayrı yerlerde bulundurulmalıdırlar.

58. Polis devlete, vatandaşa ve onların temsilcilerine karşı sorumlu olmalıdır. Polis, etkin bir dış denetime tabi olmalıdır.

59. Devletin polis üzerindeki denetimi yasama, yürütme ve yargı organları arasında bölüştürülmelidir.

60. Kamu yöneticilerinin, polise yönelik şikayetlerin araştırılması noktasında izlenen yöntemin etkin ve tarafsız işlediği konusunda kişilerin bir şüphesi olmamalıdır.

61. Toplum ile Polis arasında, karşılıklı iletişim ve anlayış üzerine kurulu, sorumluluk düzenekleri geliştirilmelidir.

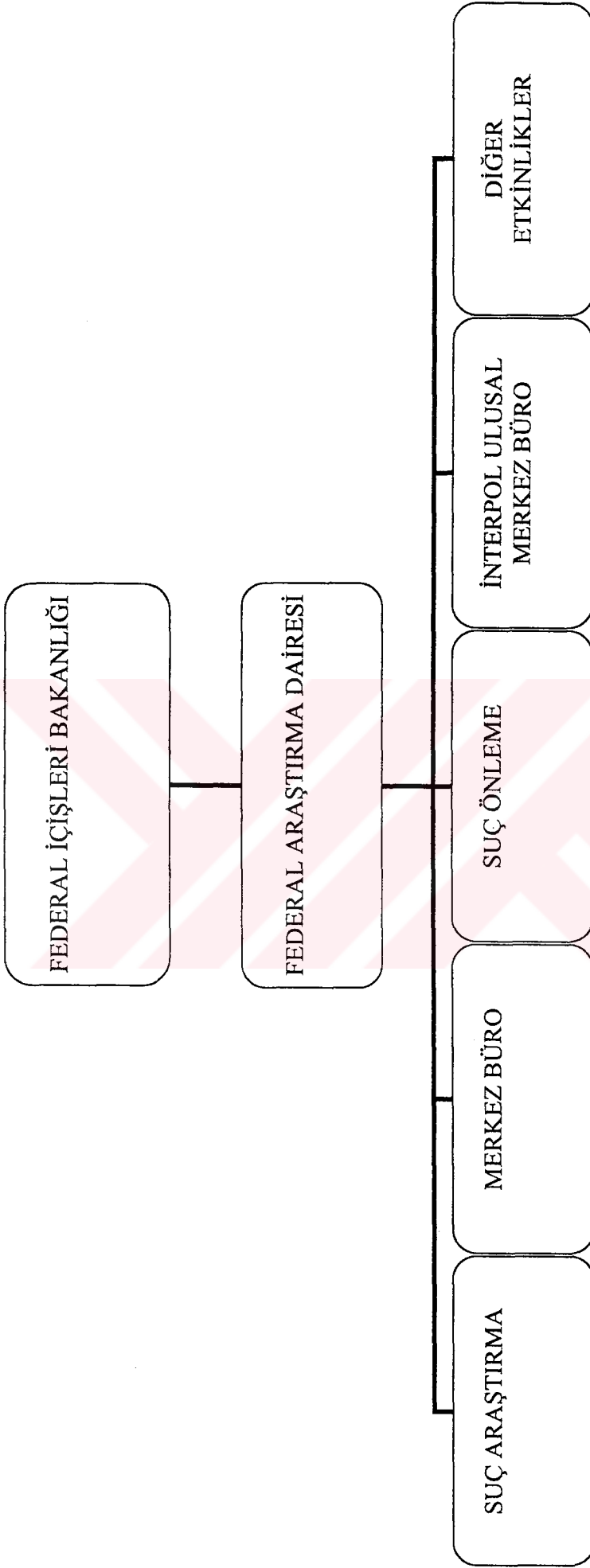
62. Üye ülkelerde, bu belgede sunulan ilkeler üzerine kurulu, etik yönetmeliği veya polisin davranış yönetmeliği geliştirilecek ve uygun kurumlar aracılığı ile bunlar izlenecektir.

63. Üye ülkeler, hem polis tarafından hem de dış kurumlar aracılığı ile, polis üzerinde araştırmalar yapacak ve yapılan araştırmaları özendirecektir.

64. Polis etiği ve polisin insan hakları yönü üzerindeki uluslararası yardımlaşmalar desteklenmelidir.

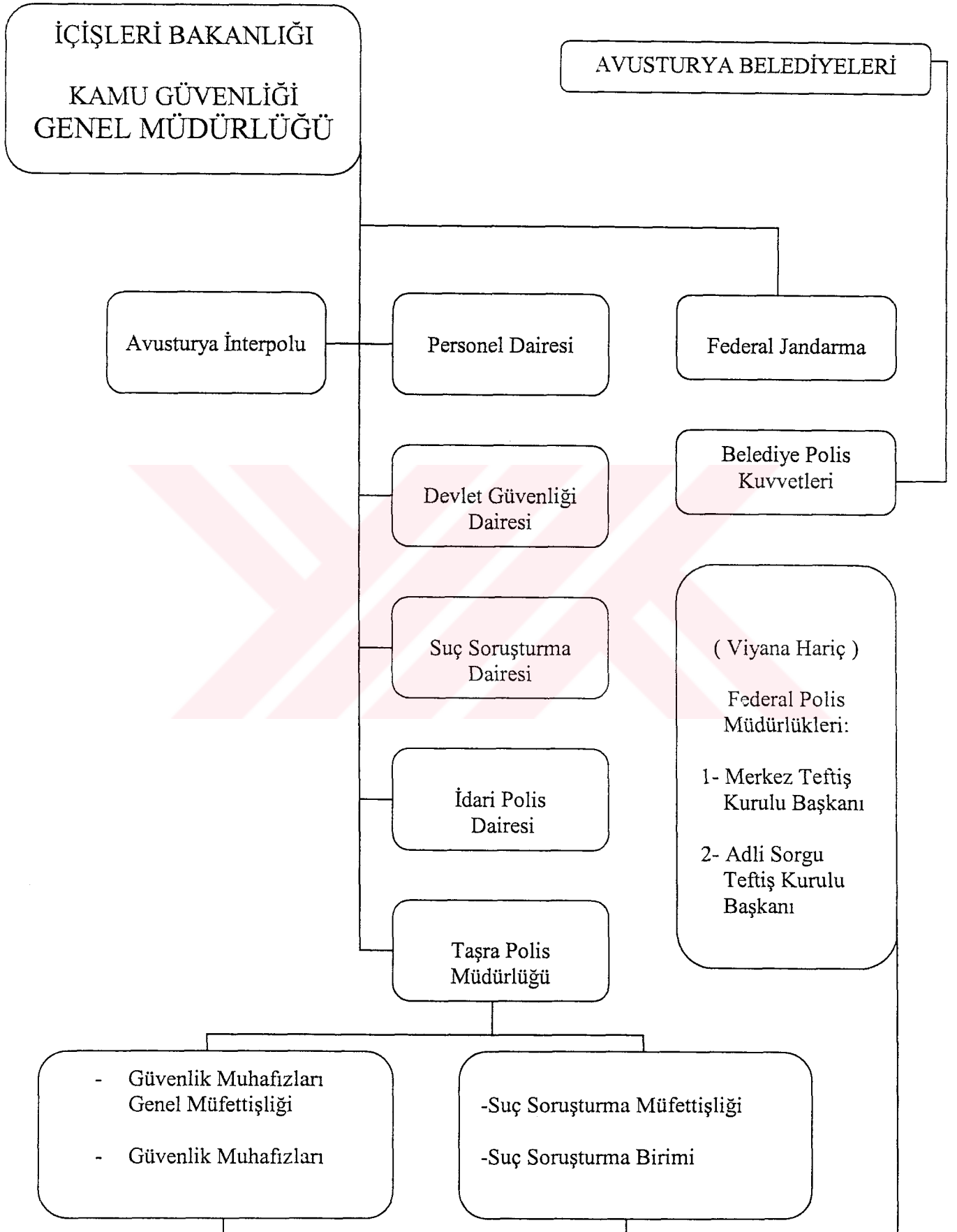
65. Bu önerilen belgenin ilkelerini kolaylaştırma ve uygulama yöntemleri, Avrupa Konseyi tarafından dikkatlice incelenmelidir (Cerrah ve Eryılmaz, 2001, 44-98).

FEDERAL ALMANYA POLİS ÖRGÜTÜ ŞEMASI

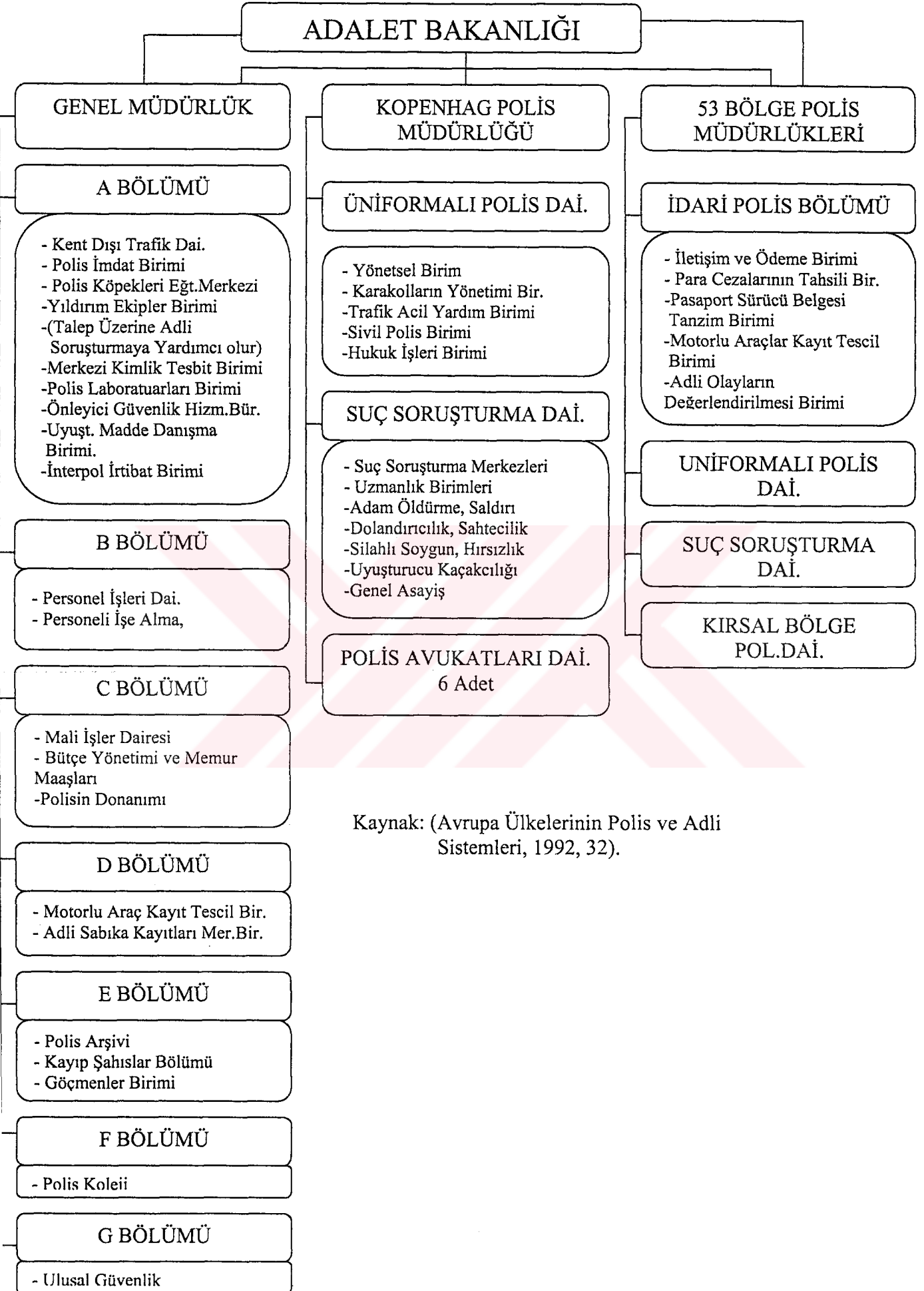

Kaynak: (Küllü, 1990.109)

AVUSTURYA POLİS ÖRGÜTÜ ŞEMASI

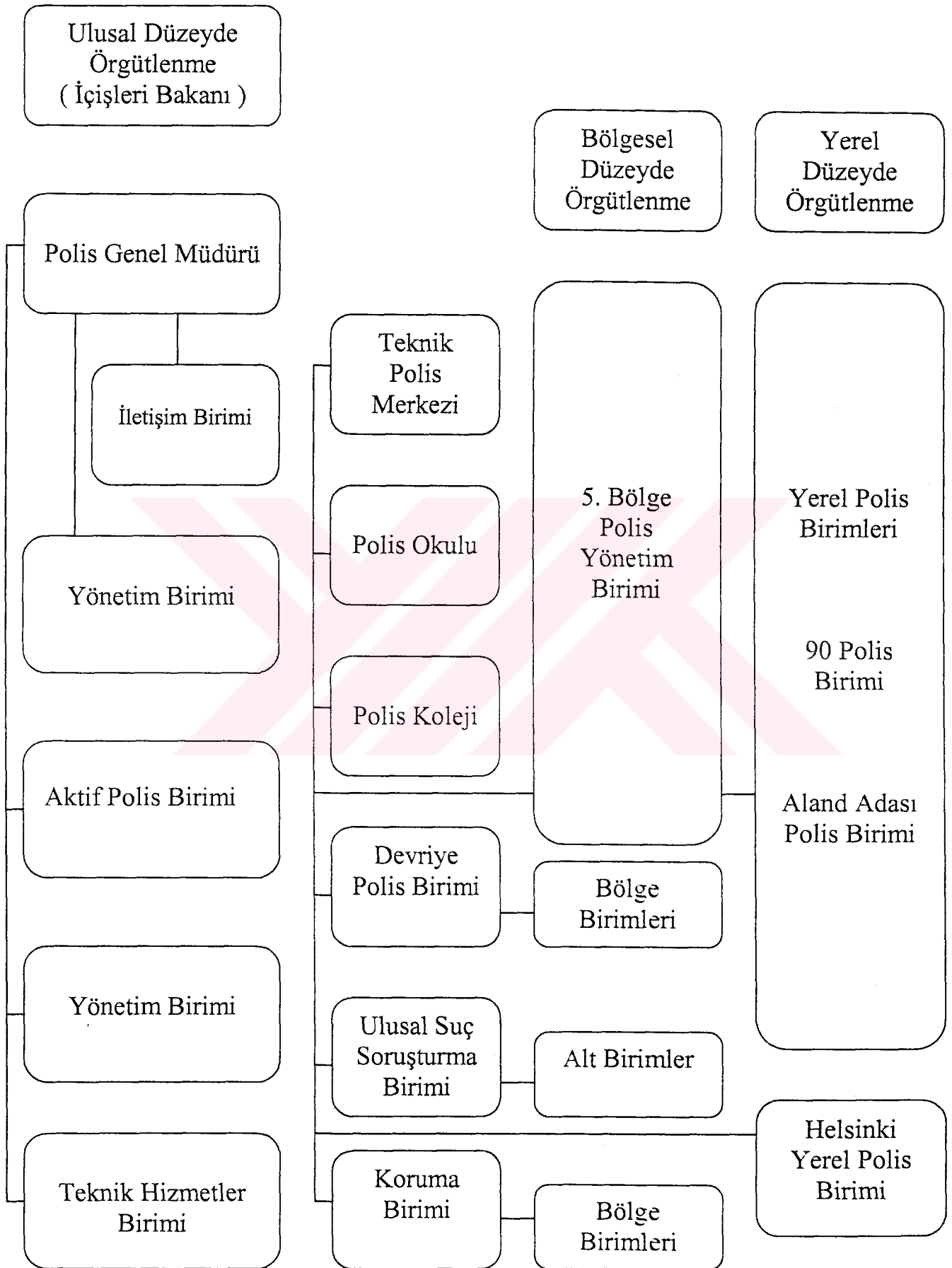

DANİMARKA POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

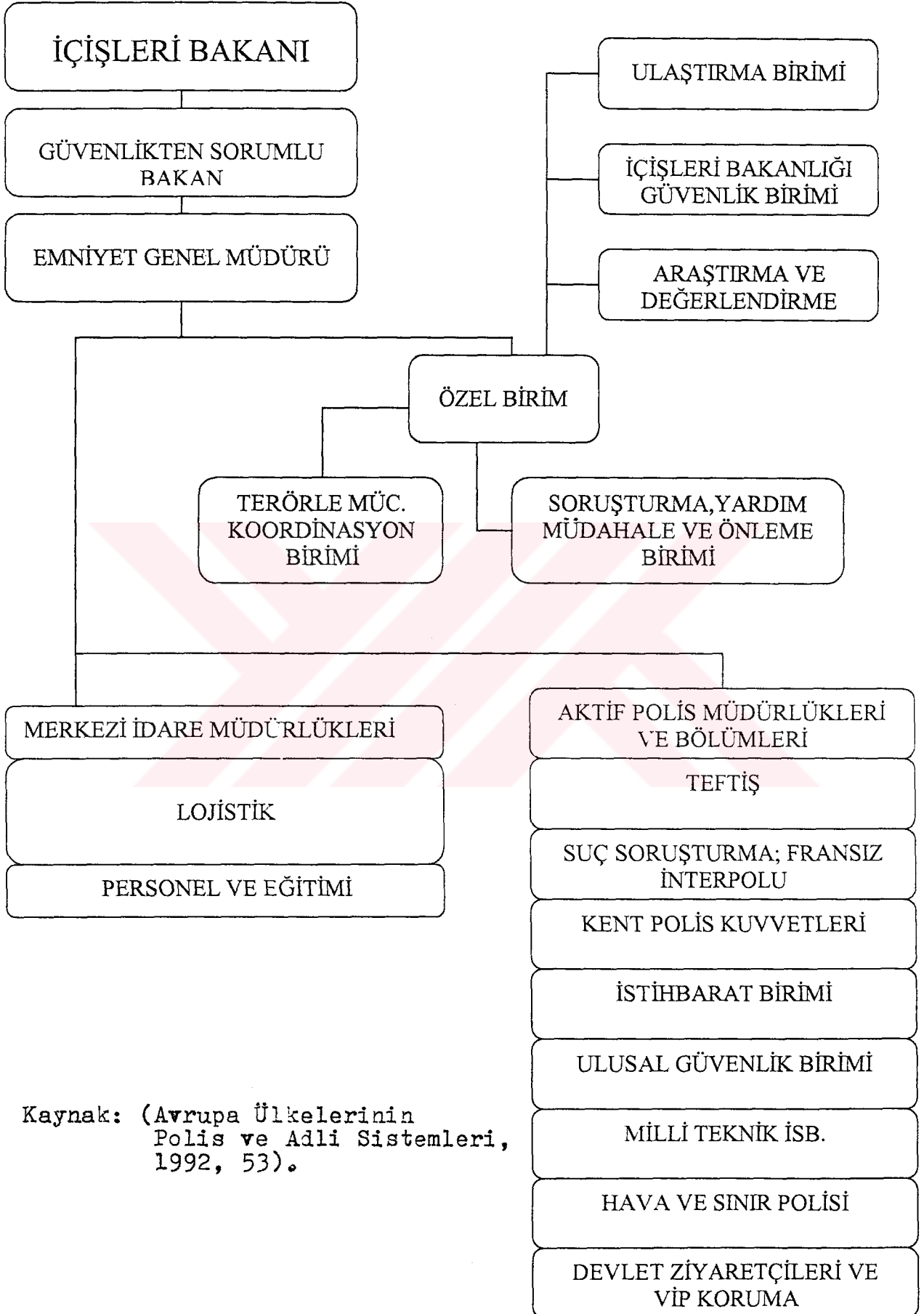

Kaynak: (Avrupa Ülkelerinin Polis ve Adli Sistemleri, 1992, 32).

FİNLANDİYA POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

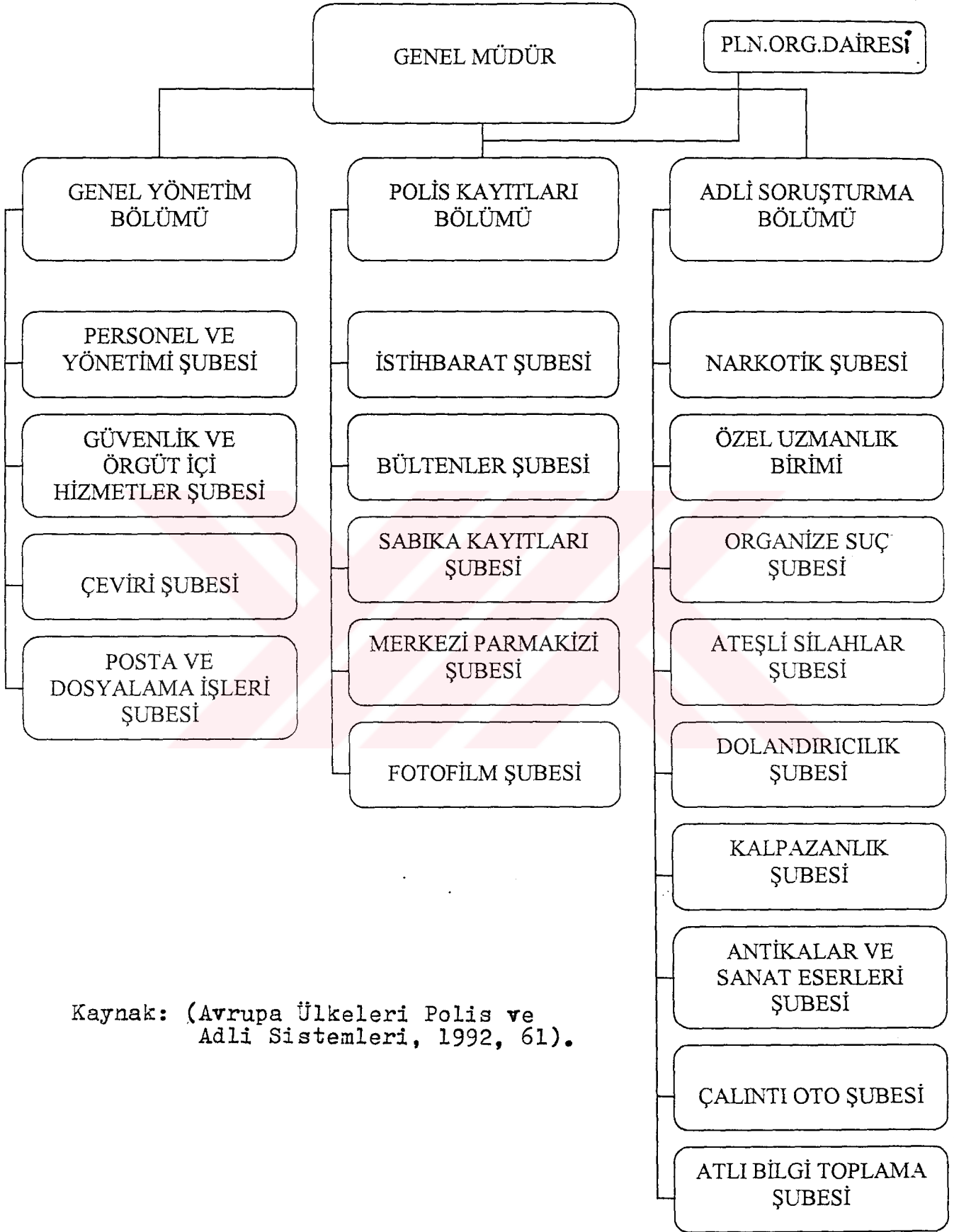

FRANSIZ POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

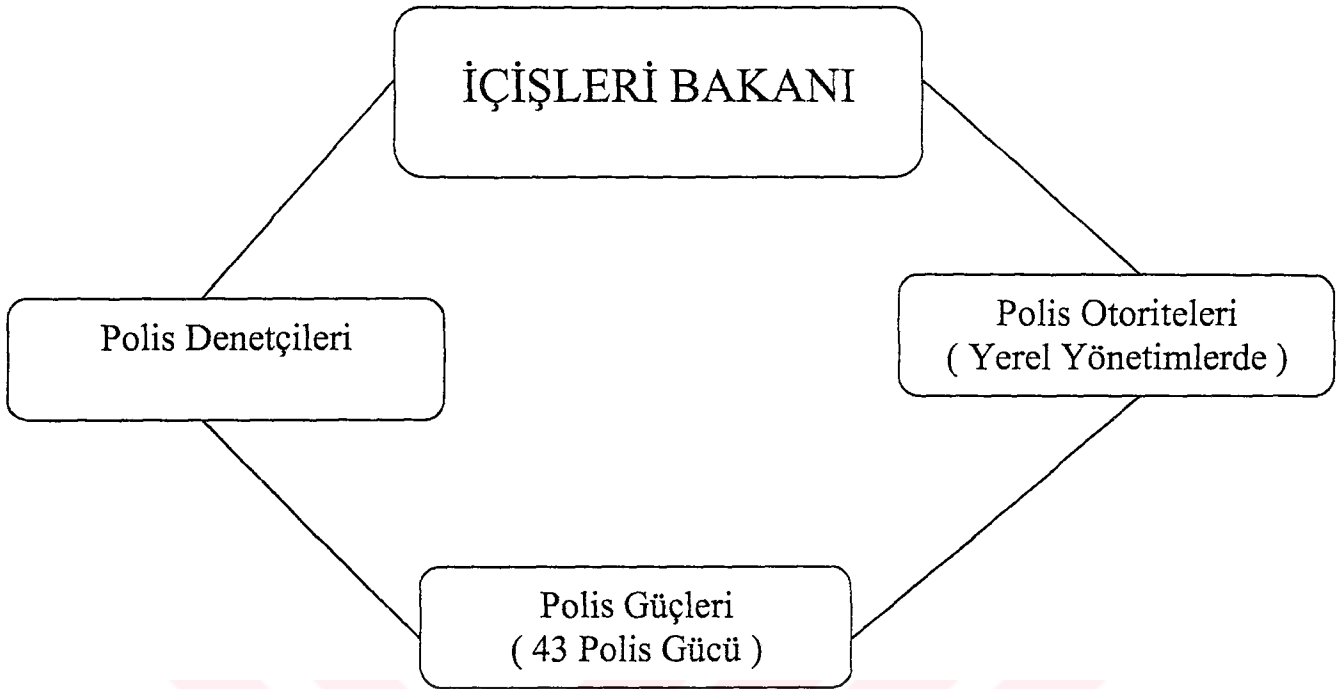
Kaynak: (Avrupa Ülkelerinin Polis ve Adli Sistemleri, 1992, 53).

HOLLANDA POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

Kaynak: (Avrupa Ülkeleri Polis ve Adli Sistemleri, 1992, 61).

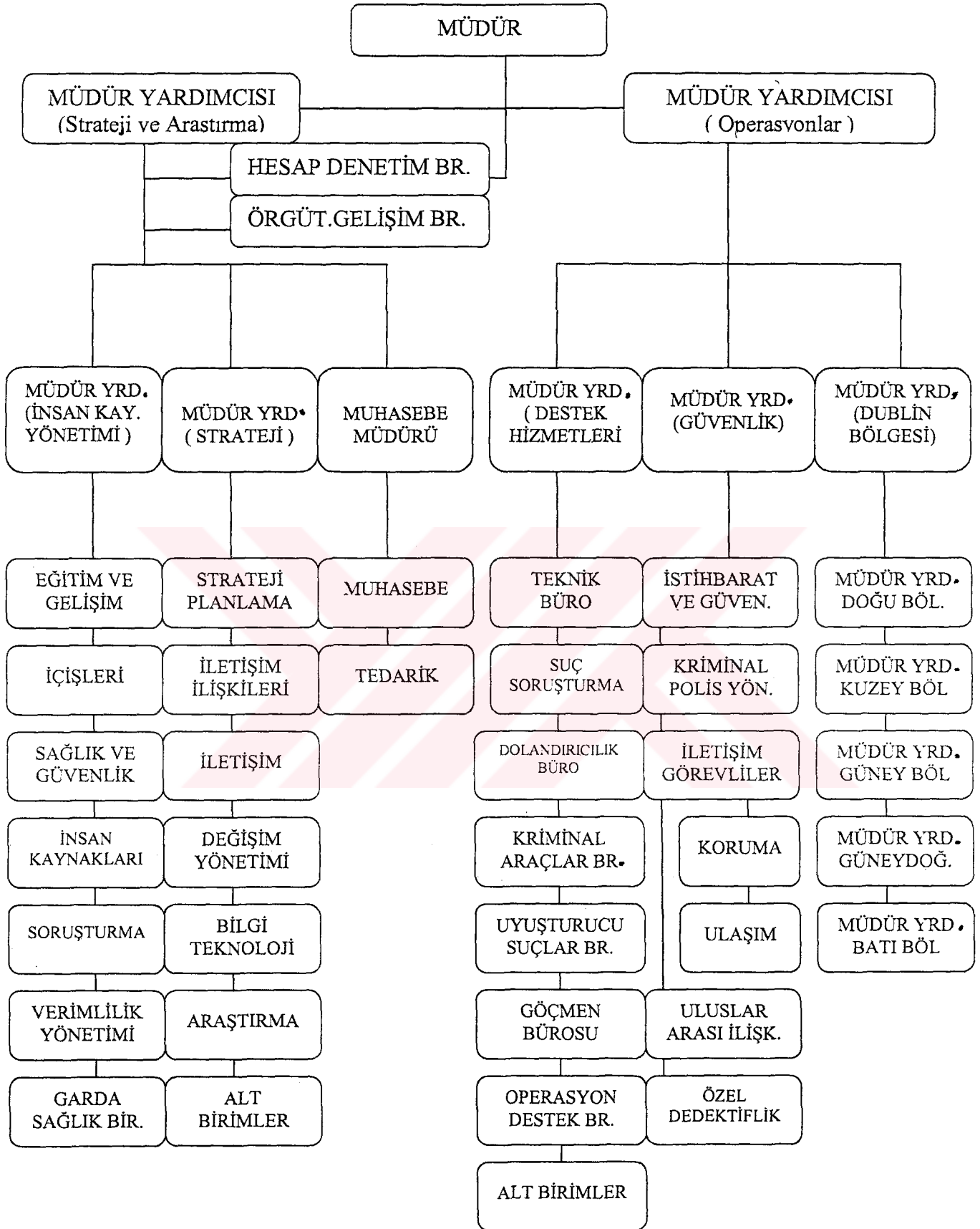
İNGİLTERE VE GALLERDE POLİS ÖRGÜTLENME ŞEMASI

43 POLİS GÜCÜ

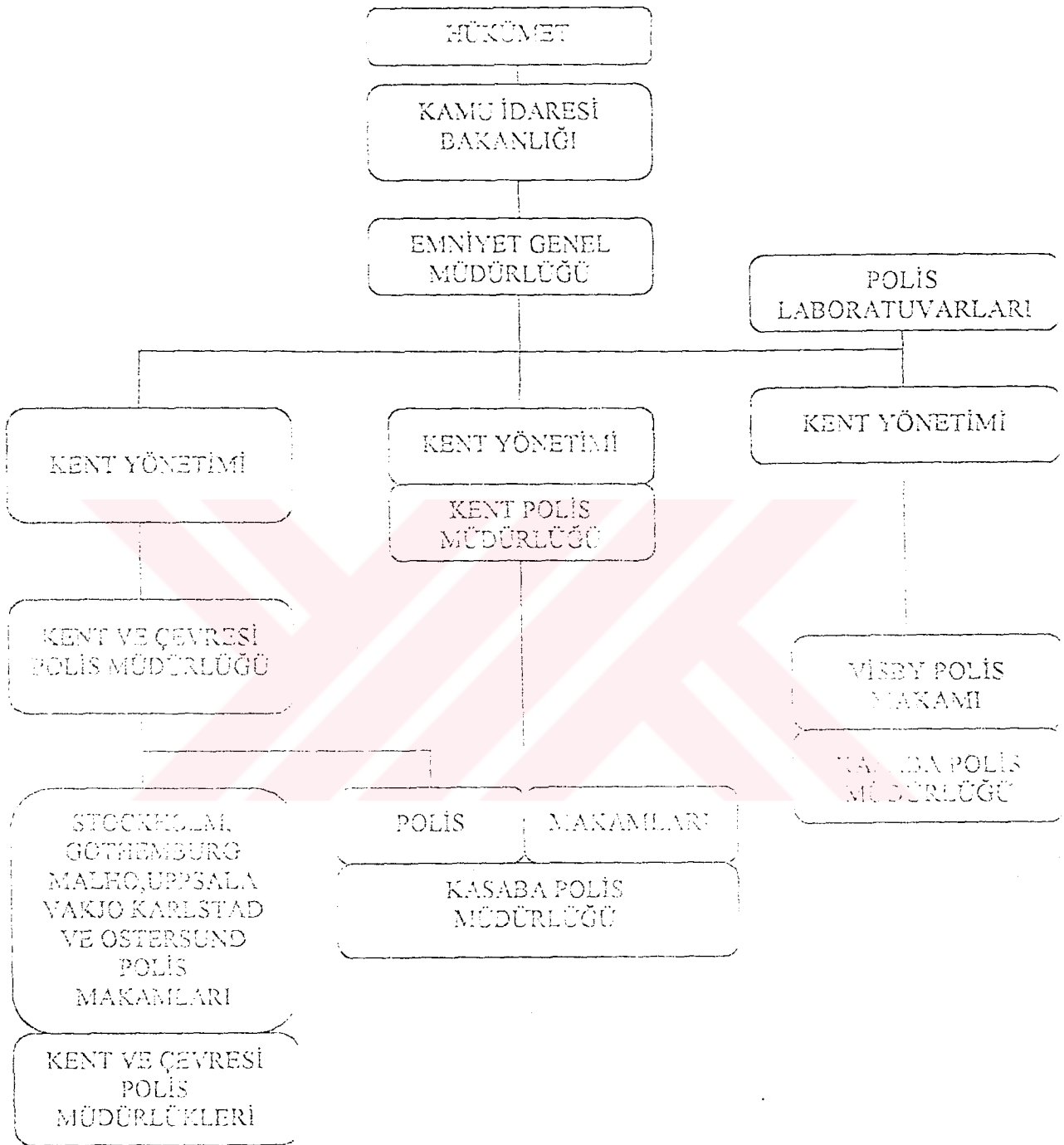
1- Northumbria Police	23- Warwickshire Constabulary
2- Cumbria Constabulary	24- Northamptonshire Police
3- Durham Constabulary	25- Suffolk Constabulary
4- Cleveland Constabulary	25- Bedfordshire Police
5- North Yorkshire Police	27- South Wales Constabulary
6- Lancashire Constabulary	28- Gwent Constabulary
7- West Yorkshire Metropolitan Police	29- Gloucestershire
8- Humberside Police	30- Thames Valley Police
9- Merseyside Police	31- Hertfordshire Constabulary
10- Greater Manchester Police	32- Essex Police
11- South Yorkshire Police	33- Avon and Somerset Constabulary
12- Cheshire Constabulary	34- Wiltshire Constabulary
13- Derbyshire Constabulary	35- Metropolitan Police
14- Nottinghamshire Constabulary	36- City of London Police
15- Lincolnshire Police	37- Kent Country Constabulary
16- North Wales Police	38- Devon and Cornwall Constabulary
17- West Mercia Constabulary	39- Dorset Police
18- Staffordshire Constabulary	40- Cambridgeshire Constabulary
19- Leicestershire Constabulary	41- Hampshire Constabulary
20- Norfolk Constabulary	42- Surrey Constabulary
21- Dyfed-Powys Police	43- Sussex Police
22- West Midlands Police	

İRLANDA POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

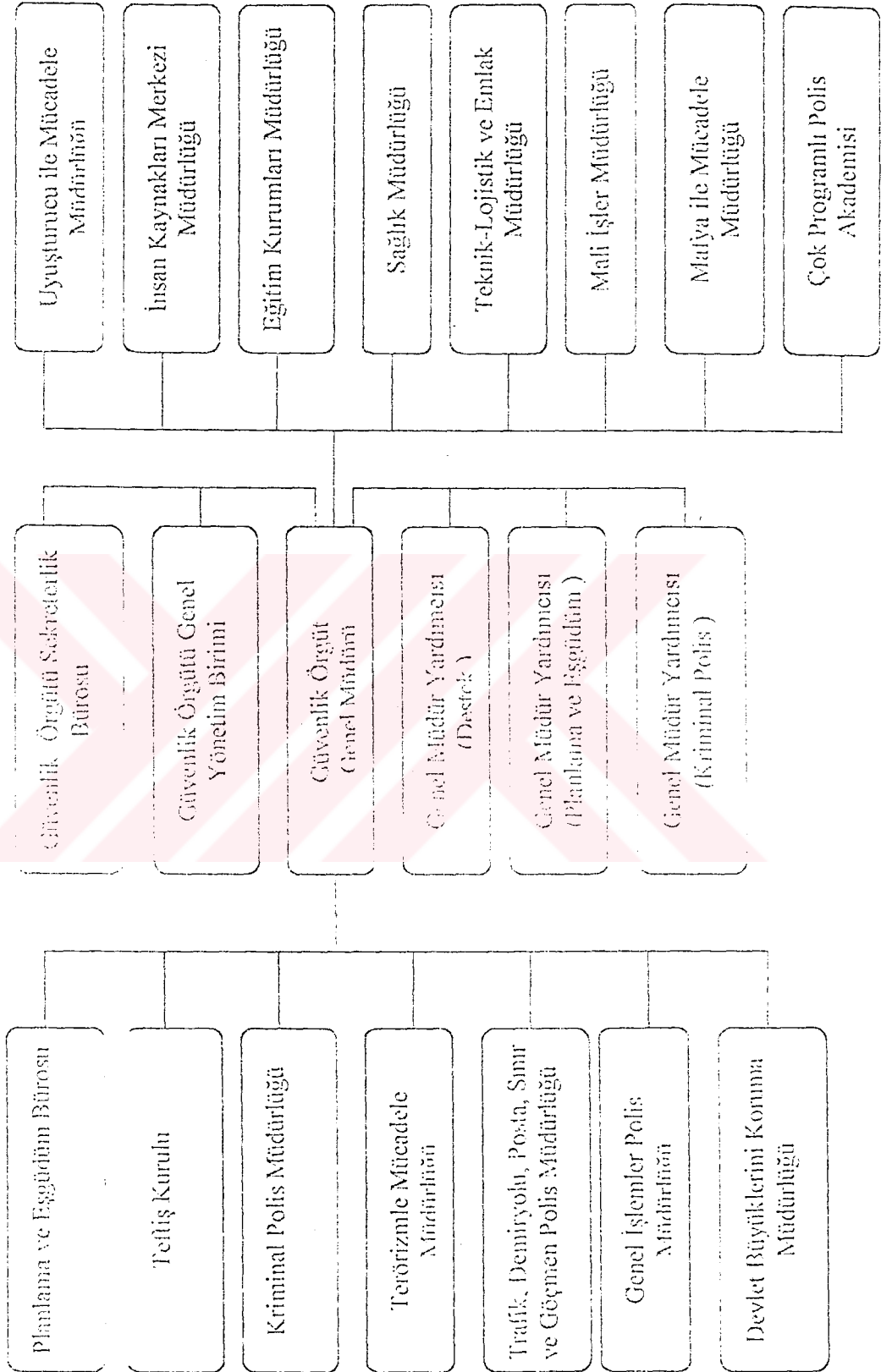
Kaynak: (garda.ie., 2003).¹

İSVEÇ POLİSİ ÖRGÜT ŞEMASI

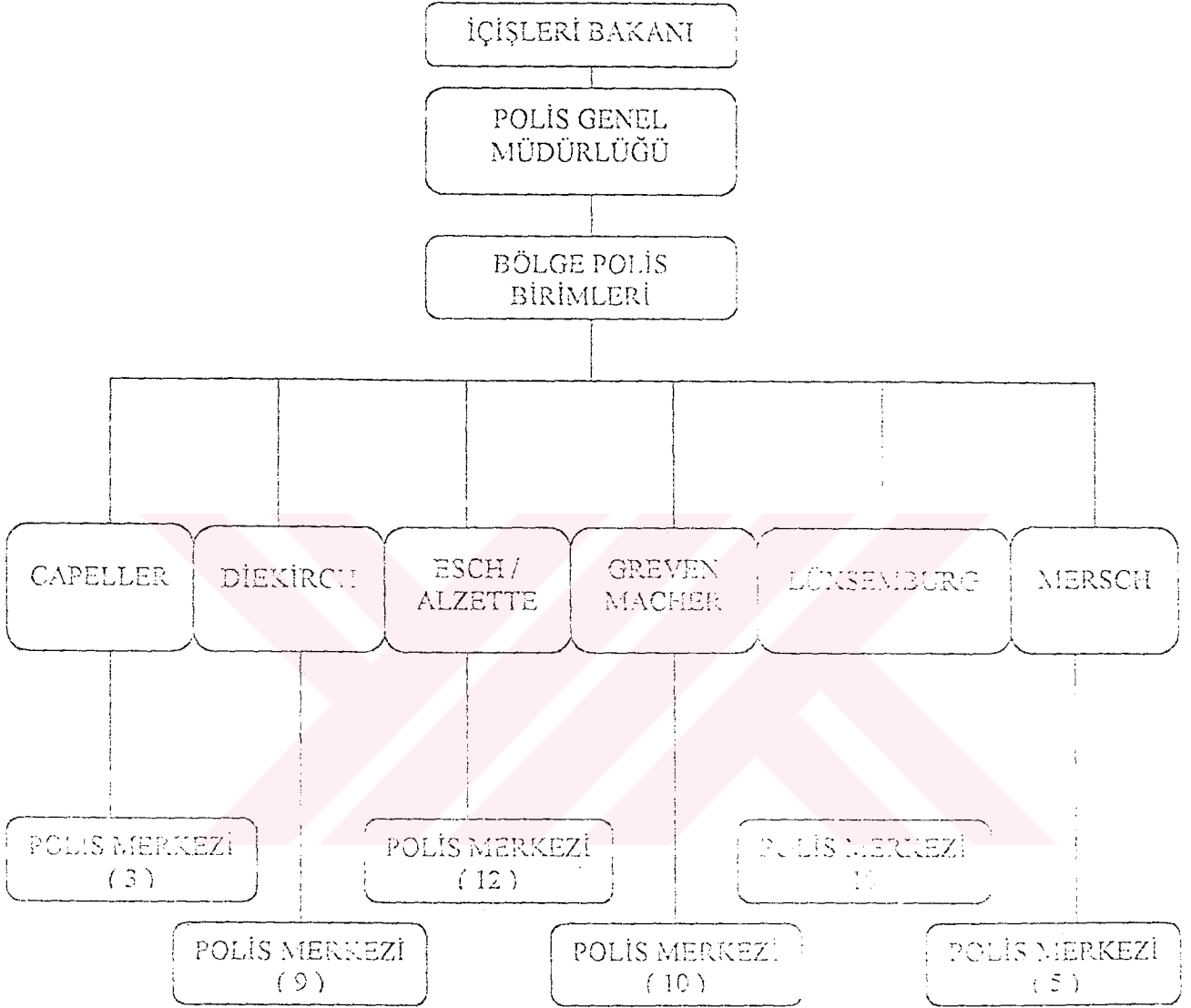
Kaynak: (Avrupa Ülkelerinin Polis ve Adli Sistemleri, 1992, 83)

İTALYA KAMU GÜVENLİLİĞİ ÖRGÜT ŞEMASI

Kaynak: (Yıldız, 1998, 76).

LÜKSEMBURG POLİS ÖRGÜTÜNÜN ŞEMASI

Kaynak: (pt.lu., 2003).

POLİS KOLEJİ 2001-2002 ÖĞRETİM YILI SINIF MEVCUTLARI

SINIFI	DEVAM EDEN	BEKLEMELİ	TOPLAM
HAZIRLIK SINIFI	69		69
1. SINIFLAR	140		140
2. SINIFLAR	166		166
3. SINIFLAR	216		216
GENEL MEVCUT			591

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EĞİTİM KURUMLARININ KAPASİTELERİ ve MEVCUT ÖĞRENCİ DURUMLARI

OKUL MÜDÜRÜ	ÖĞRENCİ MEVCUDU	EĞİTİME BAŞLAMA TARİHİ	EĞT. BİTİŞ TARİHİ
Tuncay YILMAZ			
ISANS	1121	01.10.2001	28.07.2002
YÜZ	144		
TOPLAM			
Mustafa METE		10.09.2001	14.06.2002

EĞİTİM KURUMUNUN ADI	OKUL MÜDÜRÜ	KURULUŞ TARİHİ	TMK	KAP	ÖĞR. SAYISI		TOPLAM	EĞT. BAŞL. TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	
					BAYAN	ERKEK				
A.S. MERMERCİ P.M.Y.O.	Hüsnü ACAR	14/8/98	A	1000	65	273	338	8/10/01	30/6/03	
AKSARAY P.M.Y.O.	İsmail SARRKMAZ MEV	17/15/1994	A	1000	67	235	302	8/10/01	30/6/03	
AYDIN P.M.Y.O.	Gölp KISLA	5/10/92	C	250		117	117	8/10/01	30/6/03	
BALIKESİR P.M.Y.O.	Fuat ÖZTÜRK (Md.Yrd. Md.V.)	23/5/86	A	700	61	265	329	8/10/01	30/6/03	
V. GAFFAR OKKAN P.M.Y.O.	Ömer İNÇİ	6/9/90	A	1000		285	285	8/10/01	30/6/03	
ELAZIG ZULFU AĞAR P.M.Y.O.	Arslan KIZILKAYA	21/4/82	C	400		151	151	8/10/01	30/6/03	
ERZİNCAN P.M.Y.O.	Vedat ÇİÇEKÇİ	1/10/98	C	100		149	149	8/10/01	30/6/03	
ERZURUM P.M.Y.O.	Celal AYDOĞAN	25/9/91	C	300		161	161	8/10/01	30/6/03	
GAZİANTEP P.M.Y.O.	Fikretin KARADAĞI (Md.Yrd. Md.V.)	21/4/82	C	408		193	193	8/10/01	30/6/03	
GAYSERİ P.M.Y.O.	Mansur GÜNDOĞDU	18/5/92	B	500		215	215	8/10/01	30/6/03	
GASTAMONU P.M.Y.O.	M.Tahir ERTEKİN	1/9/97	C	150		90	90	8/10/01	30/6/03	
G. SERHADİ P.M.Y.O.	Kamil UNSAL	18/5/92	B	500		206	206	8/10/01	30/6/03	
İZMİR P.M.Y.O.	Süleyman KAPLAN	21/4/82	C	400		150	150	8/10/01	30/6/03	
İZMİR P.M.Y.O.	Nerdet KULA	25/11/81	B	400		236	236	8/10/01	30/6/03	
İÇDE P.M.Y.O.	Ali TAN	24/11/98	A	500		342	342	8/10/01	30/6/03	
ÜSTÜ UNSAL P.M.Y.O.	Kahraman KOÇAK	13/5/92	B	500	61	258	319	8/10/01	30/6/03	
AMSUN 19 MAYIS P.M.Y.O.	İsmail ÖZDEMİR	22/7/81	A	1000	70	235	304	8/10/01	30/6/03	
İSKRU BALCI P.M.Y.O.	Ostezan ÜLKER	8/5/78	A	500	67	274	341	8/10/01	30/6/03	
RABZON P.M.Y.O.	A.Melik KAZICI	6/3/95	B	400	17	161	211	8/10/01	30/6/03	
ÖZGAT P.M.Y.O.	Egemen TANRIVERDİLİR	20/9/95	B	500	29	220	249	8/10/01	30/6/03	
TOPLAM					11608	470	4225	4694		

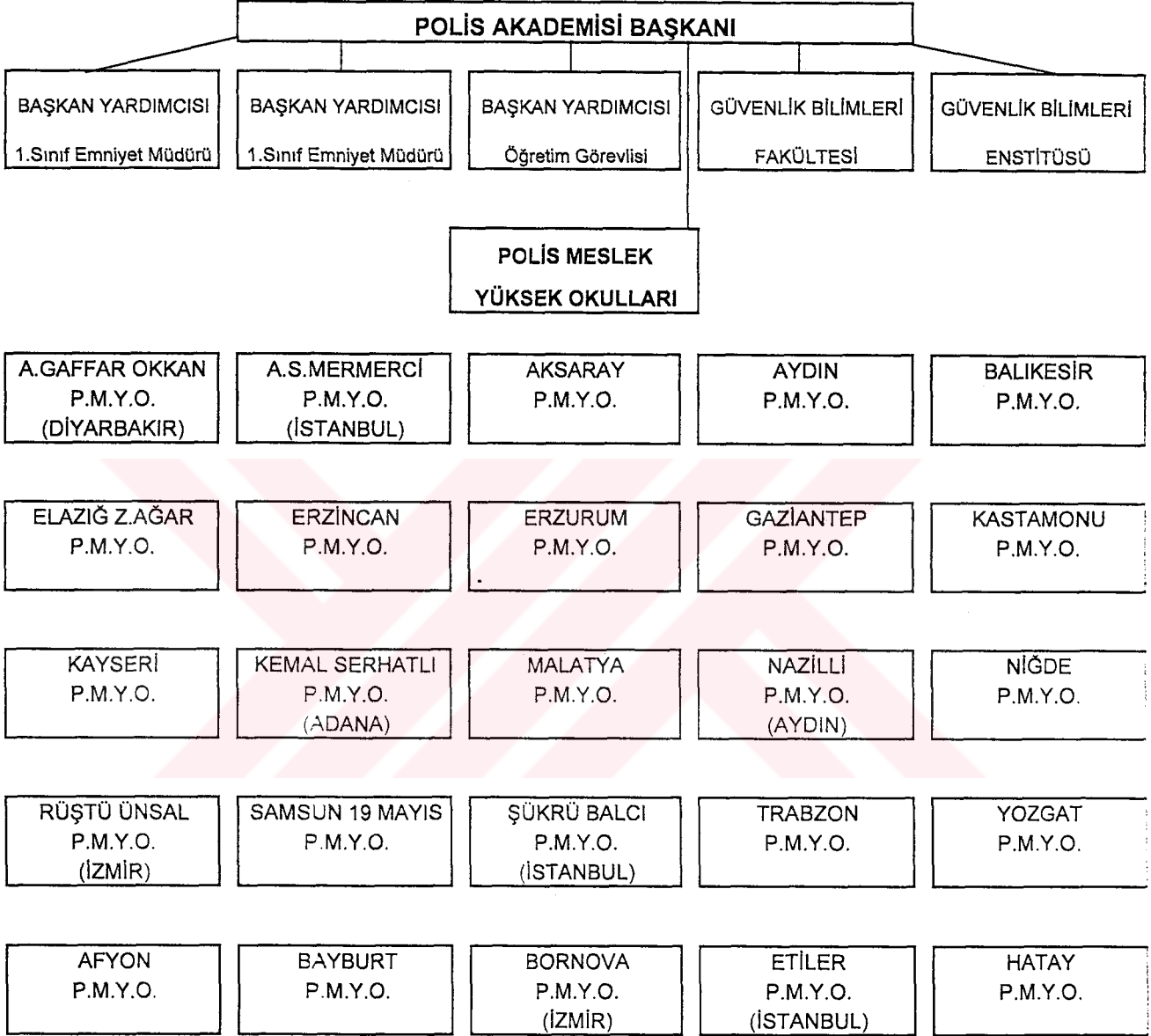
EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI PERSONELİNİN
RÜTBELERE GÖRE TAHSİL DURUMU

TAHSİLİ	EMN.MD.	EMN.A.	B.KOMİSER	KOMİSER	KOM.YRD.	POL.ME.	TOPLAM
4 YILLIK Y.O.	2367	1258	1478	3435	2920	5598	17056
3 YILLIK Y.O.	66	2	1	0	0	8	77
2 YILLIK Y.O.	0	20	143	0	544	14819	15526
LİSE	0	0	1378	0	533	129054	130965
ORTAOKUL	0	0	1099	0	0	7805	8904
İLKOKUL	0	0	0	0	0	2	2
TOPLAM	2433	1280	4099	3435	3997	157286	172530

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
POLİS KOLEJİNDE OKUTULAN DERSLER

DERSLERİN ADI	SINIFLAR				
	HAZIRLIK	1. SINIF	2. SINIF	2. SIN. Y. DİL	3. SINIF
TÜRKÇE	4				
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI		4	4	4	4
FELSEFE					2
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ		1	1	1	1
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK					2
TARİH		2	2	2	
COĞRAFYA		2			
MATEMATİK		5	5		5
BIYOLOJİ		2	2		2
FİZİK		2	4		4
KİMYA		2	3		3
YABANCI DİL	26	8	4	10	4
SAGLIK BİLGİSİ		2			
RESİM	2				
MÜZİK	2				
SEÇMELİ RESİM/MÜZİK		2			
BİLGİSAYAR			2	2	2
GEOMETRİ			2		
SEÇMELİ YABANCI DİL		2	2	4	2
BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	2
MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ			1	1	
DİL DİLİMİ				2	
TAKVİYELİ YABANCI DİL				4	
SEÇMELİ Y.SAVUNMA, Y.DRAMA MES.BİL.			2	4	
SEÇ.Y.SAVUNMA, H.İLİŞKİLER, İŞ PSİKOLOJİSİ					2
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI					1
REHBERLİK	1	1	1	1	1
HAFTALIK TOPLAM SAAT	37	37	37	37	37

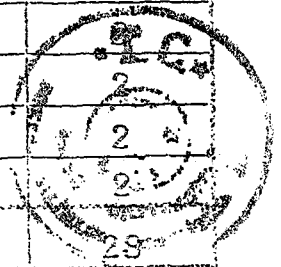
**POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI
KURULUŞ ŞEMASI**

NOT: Son sıradaki 5 P.M.Y.O. 2003-2004 Eğitim ve Öğretim yılında hizmete açılmıştır.

**E.G.M. POLİS MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA
OKUTULAN DERSLER**

S.No.	DERSLER	Haftalık Ders Saati	
		1.Sınıf	2.Sınıf
1	Hukuk Başlangıcı	2	
2	Gelişim Psikolojisi	2	
3	Devlet Yapısı ve Nitelikleri	2	
4	Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi	2	
5	Yabancı Dil	2	
6	Ceza Hukuku (Genel)	2	
7	Temel Trafik Bilgileri	2	
8	İnsan Hakları Kamu Hüriyetleri	1	
9	Beden Eğitimi	2	
10	Yakın Savunma	2	
11	Silah Bilgisi ve Atış	2	
12	Emniyet Teşkilatı (Polis Meslek Hukuku)	2	
13	Disiplin Hukuku	2	
14	Devlet Güvenliği ve Haberalma	2	
15	Halkla İlişkiler	-	
16	Önleyici Polis Hizmetleri		2
17	Toplum Psikolojisi		2
18	Davranış Bilimleri		1
19	Yabancı Dil		2
20	Ceza Hukuku (Özel)		2
21	İnsan Hakları Kamu Hüriyetleri		-
22	Beden Eğitimi		2
23	Yakın Savunma		2
24	Silah Bilgisi ve Atış		2
25	Polisin Görev ve Yetkileri		2
26	Mesleki Teknik Yazışma-Bilgisayar		2
27	Ceza Muhakemeleri Usul Hukuku.		2
28	Polis Taktikleri		2
29	Suç Organizasyonu ve Kovuşturma Usulü		2
30	Medeni Hukuk (Kişi Hukuku)		2
TOPLAM		28	28

GÜVENLİK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ (GBF)'İNDE OKUTULAN DERSLER

NO	DERSİN ADI	SINIFLAR							
		1.SIN	2.SIN	3.SIN	4.SINIF(Brans)				
					Ortak	Adli	İdari	Siyasi	Trafik
1	ANAYASAHUKUKU	2							
2	HUKUK BASLANGICI	2							
3	MEDENİ HUKUK		2						
4	İKTİSAT		2						
5	KAMU MALİYESİ						2		
6	SİLAH BİLGİSİ	2	2	2	2	2	2	2	2
7	YABANCI DİL	2	2	2	2	2	2	2	2
8	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	1	1	1	1	1	1	1	1
9	TÜRK DİLİ	1	1	1					
10	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	2	2	2	2
11	YAKIN SAVUNMA				2	2	2	2	2
12	İNSAN HAKLARI VE KAMU HÜRRİYETLERİ	2	2						
13	GENELSOSYOLOJİ	2							
14	İDARE HUKUKU			2					
15	CEZA HUKUKU (GENEL HÜKÜMLER)		2						
16	TOPLUM PSIKOLOJİSİ			2					
17	KAMU YÖNETİMİ	2							
18	ADLİ TIP					2			
19	DEVLETLER UMUMİ HUKUKU		2						
20	POLİS MESLEK HUKUKU	2	2						
21	DEVLETLER HUSUSİ HUKUKU			2					
22	CEZA MUHAHEMELERİ USUL HUKUKU			2					
23	KRİMİNOLOJİ		2						
24	PERSONEL YÖNETİMİ	2							
25	TRAFİK HUKUKU	2							2
26	İSTATİSTİK VE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ						2		2
27	CEZA HUKUKU (ÖZEL HÜKÜMLER)			2					
28	ADALET PSIKOLOJİSİ					2			
29	POLİS TAKTİKLERİ				2	2	2	2	2
30	DEVLET GÜVENLİĞİ VE HABERALMA			2					
31	SORUŞTURMA VE YAZIŞMA TEKNİKLERİ				2	2	2	2	2
32	KRİMİNALİSTİK					2			
33	TRAFİK TEKNİK VE UYGULAMALARI								2
34	TÜRK SİYASİ TARİHİ							2	
35	SİSTEM ANALİZİ				1	1	1	1	1
36	UYGULAMALI DAVRANIŞ BİLİMLERİ (DRAMA)				2	2	2	2	2
37	ORGANİZASYONLAR					2	2		
38	SUÇ PSIKOLOJİSİ VE DAVRANIŞ			2					
39	TERÖRİZM VE TERÖR SUÇLARI							2	
40	GELİŞİM PSIKOLOJİSİ		2						
41	AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER			2					
42	TRAFİK GÜVENLİĞİ VE KAZA TEKNİKİ								2
43	KRİZ YÖNETİMİ			2					
44	HABER ALMA TEKNİKLERİ (KESİF, TAKİP, TARASSUT)							2	
45	UYGULAMA	4	4	4	4	4	4	4	4
46	DISİPLİN HUKUKU	2							
47	BİLGİSAYAR		2						
48	KAMUSAL DENETİM (SİVİL TOPLUM ÖRG. TLERİ ETK.)							2	
49	ÇOCUK SUÇLULUĞU					2	2	2	2
50	SATIŞ ALMA VE İKMAL HUKUKU						2		
	TOPLAM	30	30	30	20	30	30	30	30

Kaynak: (Polis 2001, 2002, 27).

2001-2002 ÖĞRETİM YILI GÜVENLİK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ (GBF)
ÖĞRETİM ELEMANLARININ KURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI

GELDİĞİ KURUM VE KURULUŞ	ÜNİYANI	MEVCUT
Üniversiteler	Prof.Dr.	15
	Doç.Dr.	3
	Yrd.Doç.Dr.	4
	Dr.	2
Emniyet Teşkilatından	Dr.	3
	Ders Görevlisi	36
Akademi Kadrosundan	Prof.Dr.	3
	Yrd.Doç.Dr.	14
	Dr.	5
	Araştırma Görevlisi	3
	Okutman	25
Emekli	Prof.Dr.	
	Yrd.Doç.Dr.	
	Ders Görevlisi	6
Kara Harp Okulundan	Yrd.Doç.Dr.	1
TOPLAM		123

Polis Akademisinde derslere giren öğretim üyelerinin akademik ünvanlarını gösterir tablo :

Prof. Dr.	Doç.	Yrd. Doç.	Dr.	Araşt. Gör.	Okutman	Ders	TOP.
18	3	15	13	3	25	42	117

Kaynak: (Polis, 2001, 2002, 33).

GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GİRİŞ KOŞULLARI

Adaylarda Aranılan Şartlar

1. Polis Akademisi, Harp Okulları, üniversitelerin hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri mezunu olmak,
2. Lisans seviyesinde 100 üzerinden 65 not ortalaması ile mezun olmak (4 üzerinden 2,75, 5 üzerinden 3,25),
3. (LES) sözel puan türünden en az 45 (kırk beş) almış olmak,
4. (KPDS)'den en az 50 (elli) standart puan almış olmak,
5. Yurt içinde ve yurt dışında üniversitelerde halen yüksek lisans eğitimine devam ediyor olmamak,
6. Sivil veya resmi okullardan herhangi bir nedenle çıkarılmış olmamak,
7. Yüksek lisans öğrenimine başlama tarihi itibarıyla askerlikle ilişkili bulunmamak (askerlik yükümlülüğü altında bulunmamak, yoklama kaçağı veya bakaya durumunda olmamak),
8. Halen devlet memuru olan adaylar için son üç yıl içerisinde kıdeme müessir disiplin cezası almış olmamak,
9. Taksirli suçlar hariç olmak üzere, diğer suçlardan ağır hapis veya 6 ay daha fazla hapis, veyahut affa uğramış, paraya çevrilmiş, ertelenmiş, zaman aşımına uğramış olsalar bile devletin şahsiyatına karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmaktan dolayı ifas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçağı hariç kaçaqçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, suç işlemek için teşekkülü oluşturmak suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak veya bu suçlardan dolayı hıklarında devam etmekte olan bir adli kovuşturmayla tabii olmamak.

Gerekli Belgeler

1. Başvuru formu (Enstitü Müdürlüğü'nden elden veya <http://www.pa.edu.tr/gbe> adresinden temin edilerek doldurulacaktır, her aday sadece bir ana bilim dalına başvurabilir),
2. Akademik referans mektubu,
3. Niyet mektubu (internet adresinden örneği temin edilebilir),
4. Üniversitede okuduğu dersleri ve notlarını belirten not durum belgesi (transkript /öğrenim belgesi),
5. Son üç ay içerisinde çekilmiş, 4,5x6 cm ebadında renkli 4 adet vesikelik fotoğraf (başı açık),
6. KPDS sınav sonuç belgesi (aski veya noter tasdikli sureti),
7. 2000 Kasım döneminden geçerli olmak üzere LES sınavı sonuç belgesi (aski veya noter tasdikli sureti),
8. Noter veya Nüfus Müdürlüklerinden onaylanmış, fotoğrafı (son üç ay içerisinde çekilmiş) nüfus cüzdanı,
9. Yurtdışındaki eğitim kurumlarından mezun adaylar için YÖK tarafından düzenlenen denklik belgesi,
10. Müracaatlar şahsen veya adayın bir yakını tarafından yapılabilir (posta veya kurye ile yapılan müracaatlar kabul edilmeyecektir),
11. Adli sicil raporu (son iki ay içinde alınmış olacaktır),
12. Üniversiteden alınan diploma veya mezun belgesinin aslı veya noter/onaylı örneği (yurtdışından alınan diplomaların YÖK'ten alınan denklik belgesi) gereklidir,
13. Askerlik durum belgesi,
14. Öğrenci katkı payını gösteren makbuz.

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERİN İSTATİKSEL TANITIMI

İSTATİSTİKİ BİLGİLER	ALMANYA	AVUSTURYA	BELÇİKA	DANİMARKA	FINLANDİYA	FRANSA	HOLLANDA	İNGİLTERE
Başkent	Berlin	Viyana	Brüksel	Kopenhag	Helsinki	Paris	Lahey	Londra
Nüfus	83.029.536	8.150.835	10.258.762	5.352.815	5.175.783	59.551.227	15.981.472	59.647.790
Nüfus Artış Hızı	% 0.27	% 0.24	% 0.16	% 0.3	% 0.16	% 0.37	% 0.55	% 0.23
Bebek Ölümü Oranı	Binde 4.71	Binde 4.44	Binde 4.7	Binde 5.04	Binde 3.79	Binde 4.46	Binde 4.37	Binde 5.54
Ortalama Ömür	77.61 yıl	77.84 yıl	77.96 yıl	76.72 yıl	77.58 yıl	78.9 yıl	78.43 yıl	77.82 yıl
Okur-Yazar Oranı	% 99	% 98	% 98	% 100	% 100	% 99	% 99	% 99
GSMH	1.936 trilyon \$	203 milyar \$	259.2 milyar \$	136.2 milyar \$	118.3 milyar \$	1.448 trilyon \$	388.4 milyar \$	1.36 trilyon \$
Kişi Başına Düşen Millî Gelir	23.400 \$	25.000 \$	25.300 \$	25.500 \$	22.900 \$	24.400 \$	24.400 \$	22.800 \$
Büyüme Hızı	% 3	% 3.1	% 4.1	% 2.8	% 5.6	% 3.1	% 4	% 3
Enflasyon Oranı	% 2	% 2	% 2.2	% 2.9	% 3.4	% 1.7	% 2.6	% 2.4
İşsizlik Oranı	% 9.9	% 5.4	% 8.4	% 5.3	% 9.8	% 9.7	% 2.6	% 5.5

İSTATİSTİKİ BİLGİLER	İRLANDA	İSPANYA	İSVEÇ	İTALYA	LÜKSEMBURG	PORTEKİZ	YUNANİSTAN
Başkent	Dublin	Madrid	Stokholm	Roma	Lüksemburg	Lizbon	Atina
Nüfus	3.840.838	40.037.995	8.875.053	57.679.825	442.972	10.066.253	10.623.835
Nüfus Artış Hızı	% 1.12	Binde 1	Binde 0.2	Binde 0.7	% 1.26	% 0.18	% 0.21
Bebek Ölümü Oranı	Binde 5.53	Binde 5	Binde 3.47	Binde 5.84	Binde 4.77	Binde 5.94	Binde 6.38
Ortalama Ömür	77 yıl	79 yıl	79.71 yıl	79.14 yıl	77.3 yıl	76 yıl	78.59 yıl
Okur-Yazar Oranı	% 98	% 97	% 99	% 98	% 100	% 87.4	% 95
GSMH	81.9 milyar \$	720.8 milyar \$	197 milyar \$	1.273 trilyon \$	15.9 milyar \$	159 milyar \$	181.9 milyar \$
Kişi Başına Düşen Millî Gelir	21.600 \$	18.000 \$	22.200 \$	22.100 \$	36.400 \$	15.800 \$	17.200 \$
Büyüme Hızı	% 9.9	% 4	% 4.3	% 2.7	% 5.7	% 2.7	% 3.8
Enflasyon Oranı	% 5.6	% 3.4	% 1.2	% 2.5	% 7.8	% 2.8	% 3.1
İşsizlik Oranı	% 4.1	% 14	% 6	% 10.4	% 2.7	% 4.3	% 11.3

BULGULARLA ÖNERİLERİ İLİŞKİLENDİRME ÇİZELGESİ

Ö	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	Ö13	Ö14	Ö15	Ö16	Ö17
B																	
B1	X																
B2		X															
B3			X														
B4				X													
B5					X												
B6						X											
B7							X										
B8								X									
B9									X								
B10										X							
B11											X						
B12												X					
B13													X				
B14														X			
B15															X		
B16																X	
B17																	X

